

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
16. Toplantısı

Toplantı
Hazırlık Notları

20 Kasım 2007

TÜBİTAK UZAY Enstitüsü Toplantı Salonu,
Ankara

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) Hakkında

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) 4 Ekim 1983 tarih ve 77 sayılı Kanun Hükümünde Kararname (KHK) ile kurulmuştur.

Kurulun yasa ile belirlenen görevleri; Türk bilim politikasının yürütülmesi, uzun vadeli bilim ve teknoloji politikalarının tespitinde hükümete yardımcı olunması, hedeflerin saptanması, plan ve programların hazırlanması, kamu kuruluşlarının görevlendirilmesi, özel kuruluşlarla işbirliği sağlanması, gerekli yasa ve mevzuatın hazırlanması, araştırmacı insan gücünün yetiştirilmesinin sağlanması, araştırma merkezlerinin kurulması için tedbirler alınması, araştırma alanlarının tespit edilmesi ve koordinasyonunun sağlanmasıdır.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu, Başbakanın başkanlığında, ilgili Devlet, Milli Savunma, Maliye, Milli Eğitim, Sağlık, Tarım ve Köyleri, Çevre ve Orman, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanları ile YÖK Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarları, TÜBİTAK Başkanı ile bir yardımcısı, TAEK Başkanı, TRT Genel Müdürü, TOBB Başkanı ve YÖK'ün belirlediği bir üniversitenin seçeceği bir üyeden oluşur. Ayrıca, ilgili kurum ve kuruluş temsilcileri de BTYK'da davetli sıfatıyla yer alırlar.

KHK ile yılda en az iki defa toplanması planlanan Yüksek Kurul ilk toplantısını 9 Ekim 1989'da yapmıştır. 8 Eylül 2004 tarihinde yapılan 10. toplantısında, Yüksek Kurul'un 2010 yılına kadar her yılın Mart ve Eylül aylarının ilk haftalarında toplanmasına karar verilmiştir.

Yine aynı KHK uyarınca Yüksek Kurul'un sekreteryası faaliyetleri TÜBİTAK tarafından yürütülmektedir. Daha önceki toplantılarda alınan kararlara TÜBİTAK Bilim ve Teknoloji Politikaları Dairesi'nin <http://www.tubitak.gov.tr/politikalar> adresli internet sitesinden erişilebilir.

Not

Kurul toplantısında alınan kararlar 8 Eylül 2005 tarihinde gerçekleştirilen 12. toplantıdan itibaren aşağıda gösterilen sistematik ile numaralandırılmıştır:

YYYY/TKK (Örnek: 2005/201)

YYYY: Yıl (Örnek: 2005)

T: Kararın alındığı toplantının o yıl içindeki toplantılar arasındaki sırası (Örnek: 2)

KK: Kararın o toplantı içerisinde alınan kararlar arasındaki sırası (Örnek: 01)

İÇİNDEKİLER

A. Gündem	A – 1
B. Katılımcı Listesi	
BTYK 16. Toplantısı Üyeleri	B – 1
BTYK 16. Toplantısı Davetlileri	B – 2
C. Sonuçlanan Kararlar	
Ulusal Kamu Araştırmaları Programı [2005/5]	C – 1
Ulusal Savunma Araştırmaları Programı [2005/8]	C – 6
Deprem Araştırmaları Koordinasyonu [2005/11]	C – 9
AB Çerçeve Programlarına Katılım [2005/203]	C – 17
AB Çerçeve Programları Ulusal İrtibat Kuruluşu Görevlendirilmesi [2006/203]	C – 19
D. Önceki Kararlara İlişkin Gelişmeler	
Ulusal Bilim ve Teknoloji Sistemi Performans Göstergeleri [2005/3]	D – 1
Ulusal Uzay Araştırmaları Programı [2005/9]	D – 13
Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010 [2005/10]	D – 17
1. Bilim ve Teknoloji Farkındalığının ve Kültürünün Geliştirilmesi	D – 17
1.1. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Çalışmaları	D – 17
1.2. Milli Eğitim Bakanlığı Etkinlikleri	D – 24
1.3. Türkiye’de Bilim Toplum ile İlgili Görev Yapan Kurum- Kuruluşlar, Başlıca Etkinlikler	D – 24
2. Bilim İnsanı Yetiştirilmesi ve Geliştirilmesi	D – 28
2.1. Milli Eğitim Bakanlığı 1000 Öğrenci Projesi	D – 28
2.2. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri	D – 28
3. Sonuç Odaklı ve Kaliteli Araştırmaların Desteklenmesi	D – 34
4. Ulusal Bilim ve Teknoloji Yönetiminin Etkinleştirilmesi	D – 47
5. Özel Sektörün Bilim ve Teknoloji Performansının Güçlendirilmesi	D – 51
5.1. TÜBİTAK-DTM Özel Sektör Ar-Ge ve Yenilik Destekleri	D – 51
5.2. Teknoloji Platformları	D – 55

6. Araştırma Ortamının ve Altyapısının Geliştirilmesi	D – 56
6.1. Akademik Ar-Ge Destek Programı	D – 56
6.2. Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanındaki Araştırma Destekleri	D – 60
7. Ulusal ve Uluslararası Bağlantıların Etkinleştirilmesi	D – 64
7.1. Uluslararası Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği	D – 64
2006 – 2008 Kamu Ar-Ge Ödeneği [2005/202]	D – 67
Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Alınacak Tedbirler ve Adaptasyon (Uyum) Alanında Çalışma Yapmak [2007/101]	D – 68
Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı [2007/102]	D – 71
E. Yeni Kararlar	
Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı [2007/201]	E – 1
Kamu Kaynaklarından BTY Projelerinin Desteklenmesi Süreci [2007/202]	E – 3

BİLİM VE TEKNOLOJİ YÜKSEK KURULU

16. Toplantısı

GÜNDEM

- 1) Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Açış Konuşması
- 2) Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Aydın'ın Konuşması
- 3) TÜBİTAK Başkan Vekili Prof. Dr. Nüket Yetiş'in Sunumu
- 4) Daha Önceki Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Toplantılarında Alınan Kararlara İlişkin Gelişmeler
 - i. Sonuçlanan Kararlar
 - a. Ulusal Kamu Araştırmaları Programı [2005/5]
 - b. Ulusal Savunma Araştırmaları Programı [2005/8]
 - c. Deprem Araştırmaları Koordinasyonu [2005/11]
 - d. AB Çerçeve Programlarına Katılım [2005/203]
 - e. AB Çerçeve Programları Ulusal İrtibat Kuruluşu Görevlendirilmesi [2006/203]
 - ii. Gelişmeler
 - a. Ulusal Bilim ve Teknoloji Sistemi Performans Göstergeleri [2005/3]
 - b. Ulusal Uzay Araştırmaları Programı [2005/9]
 - c. Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010 [2005/10]
 - Bilim ve Teknoloji Farkındalığının ve Kültürünün Geliştirilmesi
 - Bilim İnsanı Yetiştirilmesi ve Geliştirilmesi
 - Sonuç Odaklı ve Kaliteli Araştırmaların Desteklenmesi
 - Ulusal Bilim ve Teknoloji Yönetiminin Etkinleştirilmesi
 - Özel Sektörün Bilim ve Teknoloji Performansının Güçlendirilmesi
 - Araştırma Ortamının ve Altyapısının Geliştirilmesi
 - Ulusal ve Uluslararası Bağlantıların Etkinleştirilmesi
 - d. 2006 – 2008 Kamu Ar-Ge Ödeneği [2005/202]
 - e. Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Alınacak Tedbirler ve Adaptasyon (Uyum) Alanında Çalışma Yapmak [2007/101]
 - f. Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı [2007/102]
- 5) Genel Görüşme
- 6) Yeni Kararlar
 - a. Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı [2007/201]
 - b. Kamu Kaynaklarından BTY Projelerinin Desteklenmesi Süreci [2007/202]
- 7) Kapanış

BTYK ONALTINCI TOPLANTISI ÜYELERİ

Recep Tayyip ERDOĞAN	Başbakan
Prof. Dr. Mehmet AYDIN	Devlet Bakanı
Mehmet Vecdi GÖNÜL	Milli Savunma Bakanı
Kemal UNAKITAN	Maliye Bakanı
Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK	Milli Eğitim Bakanı
Prof. Dr. Recep AKDAĞ	Sağlık Bakanı
Dr. Mehmet Mehdi EKER	Tarım ve Köyişleri Bakanı
Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN	Sanayi ve Ticaret Bakanı
Dr. Mehmet Hilmi GÜLER	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
Prof. Dr. Veysel EROĞLU	Çevre ve Orman Bakanı
Prof. Dr. Erdoğan TEZİÇ	YÖK Başkanı
YÖK tarafından belirlenecek bir üniversitenin Rektörü (*)	
Dr. Ahmet TIKTIK	DPT Müsteşarı
İbrahim H. ÇANAĞÇI	Hazine Müsteşarı
Tuncer KAYALAR	Dış Ticaret Müsteşarı
Okay ÇAKIROĞLU	TAEK Başkanı
Prof. Dr. Nüket YETİŞ	TÜBİTAK Başkan V.
Ali GÜNEY	TRT Genel Müdür V.
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU	TOBB Başkanı
Dr. Güldal BÜYÜKDAMGACI ALOGAN	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı

(*) 77 sayılı KHK, Madde 3 uyarınca YÖK tarafından belirlenmiştir.

BTYK ONALTINCI TOPLANTISI DAVETLİLERİ (*)

Org. Yaşar BÜYÜKANIT	Genelkurmay Başkanı
Cemil ÇİÇEK	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
Hayati YAZICI	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. Nazım EKREN	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
Murat BAŞESGİOĞLU	Devlet Bakanı
Kürşad TÜZMEN	Devlet Bakanı
Nimet ÇUBUKÇU	Devlet Bakanı
Mehmet ŞİMŞEK	Devlet Bakanı
Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU	Devlet Bakanı
Mehmet Ali ŞAHİN	Adalet Bakanı
Prof. Dr. Beşir ATALAY	İçişleri Bakanı
Ali BABACAN	Dışişleri Bakanı
Faruk Nafiz ÖZAK	Bayındırlık ve İskan Bakanı
Binali YILDIRIM	Ulaştırma Bakanı
Faruk ÇELİK	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Ertuğrul GÜNAY	Kültür ve Turizm Bakanı
Org. Ergin SAYGUN	Genelkurmay İkinci Başkanı
Reha DENEMEÇ	AK Parti Ankara Milletvekili
Efkan ALA	Başbakanlık Müsteşarı
Büyükelçi Tahsin BURCUOĞLU	Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri
Prof. Dr. Mustafa AKAYDIN	Üniversitelerarası Kurul Başkanı
Prof. Dr. Kadri YAMAÇ	Gazi Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ali DOĞRAMACI	Bilkent Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Fazıl TEKİN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mesut PARLAK	İstanbul Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Şener OKTİK	Muğla Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Süleyman OKUDAN	Selçuk Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR	Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Enver DURAN	Trakya Üniversitesi Rektörü
Fahri KASIRGA	Adalet Bakanlığı Müsteşarı
Korg. Ahmet TURMUŞ	Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarı
Şahabettin HARPUR	İçişleri Bakanlığı Müsteşarı
Büyükelçi Ertuğrul APAKAN	Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı

Hasan Basri AKTAN	Maliye Bakanlığı Müsteşarı
Mehmet TEMEL	Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar V.
Sabri Özkan ERBAKAN	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşarı
Uzm. Dr. Orhan Fevzi GÜMRÜKÇÜOĞLU	Sağlık Bakanlığı Müsteşarı
İbrahim ŞAHİN	Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı
Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşarı
Ahmet ERDEM	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı
Doç. Dr. Yusuf BALCI	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı
Selahattin ÇİMEN	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar V.
İsmet YILMAZ	Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı
Prof. Dr. H. Zuhuri SARIKAYA	Çevre ve Orman Bakanlığı Müsteşarı
Dr. M. Emin ZARARSIZ	Gümrük Müsteşarı
Murad BAYAR	Savunma Sanayii Müsteşarı
Prof. Dr. Engin BERMEK	Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı
Tümğ. Beyazıt KARATAŞ	Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı
Halil İbrahim AKÇA	DPT Müsteşar Yardımcısı
Ömer İNAK (Emekli Tümgeneral)	Savunma Sanayii Müsteşar Yardımcısı
Dr. Hasan GÜL	Kamu İhale Kurumu Başkanı
Doç. Dr. Ömer DEMİR	Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı
Yüksel BİRİNCİ	Türk Patent Enstitüsü Başkan V.
Kenan MALATYALI	Türk Standartları Enstitüsü Başkanı
Mehmet Akif ULUSOY	Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanı
Haydar KOÇAKER	Devlet Su İşleri Genel Müdürü
Adnan ÜNAL	Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü
Hv. Pilot Tuğg. Yılmaz ÖZKAYA	Genelkurmay Başkanlığı, BİLKARDEM Başkanı
Naci AĞBAL	Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü
Doç. Dr. Ahmet KESİK	Maliye Bakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanı
Ömer DUMAN	Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürü
Kemal MADENOĞLU	DPT, Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü
Yük. Müh. Kıd. Alb. İbrahim CEYLAN	MSB Müsteşarlığı, AR-GE ve Teknoloji Daire Başkanı
Doç. Dr. Elife ÜNAL	SSM, AR-GE ve Teknoloji Yönetimi Daire Başkanı
Nurettin ÖZDEBİR	Ankara Sanayi Odası Başkanı
C. Tanıl KÜÇÜK	İstanbul Sanayi Odası Başkanı
Mustafa BOYDAK	Kayseri Sanayi Odası Başkanı
Erol ÖZTÜRK	Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

Celal SÖNMEZ	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Mehmet KAYA	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Muammer CİNDİLLİ	Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Nafi GÜRALL	Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Mustafa Fethi ŞAHİN	İlaç Teknoloji Platformu Eşgüdüm Kurulu Başkanı
Cenk CENKÇİMENOĞLU	Tarım Teknoloji Platformu Eşgüdüm Kurulu Başkanı
Muzaffer BAŞARAN	Enerji Teknoloji Platformu Eşgüdüm Kurulu Başkanı
Fikret YÜCEL	TTGV Yönetim Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Sahir ÇÖRTOĞLU	TTGV Genel Sekreteri
Prof. Dr. Ahmet ADEMOĞLU	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Hüseyin AKAN	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Abdullah ATALAR	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Erhan BİŞKİN	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Ömer Ziya CEBECİ	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi ve Başkan Yardımcısı
Nuri GÜRGÜR	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Metin HEPER	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Hüsamettin KAVİ	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Bayram MECİT	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Ahmet Mete SAATÇI	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Şefik SÜZER	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Feridun Cahit TANYEL	TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı
Ali ŞİMŞEK	TÜBİTAK Genel Sekreter V.
Önder YETİŞ	TÜBİTAK MAM Başkan V. ve UEKAE Müdürü
Prof. Dr. Cem SARAÇ	TÜBİTAK ULAKBİM Müdürü
Doç. Dr. Müjdat TOHUMCU	TÜBİTAK SAGE Müdürü
Dr. Uğur Murat LELOĞLU	TÜBİTAK UZAY Müdürü
M. Sermet SÜER	TÜBİTAK UME Müdür V.
Doç. Dr. Nilay BAŞARAN	TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Daire Başkan V.
Doç. Dr. Serhat ÇAKIR	TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanı
Doç. Dr. Arif ADLI	TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanı
Hilmi YAVUZ	TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkan Yrd.
Prof. Dr. Cemil ÇELİK	TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkan V.
Dr. Çiğdem ATAKUMAN	TÜBİTAK Bilim ve Toplum Daire Başkan V.

(*) 77 sayılı KHK, Madde 3 uyarınca davet edilmişlerdir.

Sonuçlanan Kararlar

Karar: 2005/5 Ulusal Kamu Araştırma Programları Hazırlık Çalışmaları

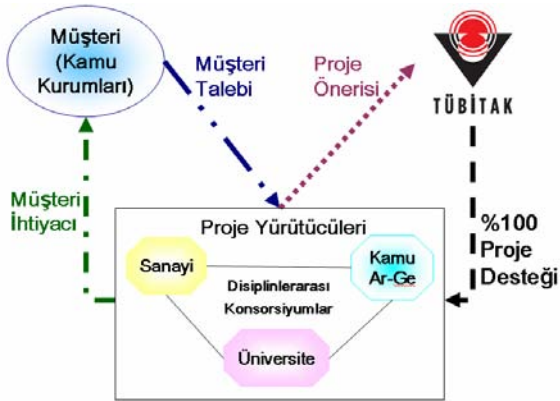
Kamu kuruluşlarımızın Ar-Ge'ye dayalı ihtiyaçlarının karşılanması ve toplumsal düzeyde Ar-Ge talebi oluşturmak için, ihtiyaçlara bağlı araştırma programlarını oluşturmalarına; bu programların zaman, maliyet ve içeriklerini detaylandırarak en geç 30 Mayıs 2005 tarihine kadar TÜBİTAK'a göndermelerine karar verilmiştir.

Kararla ilgili açıklamalar

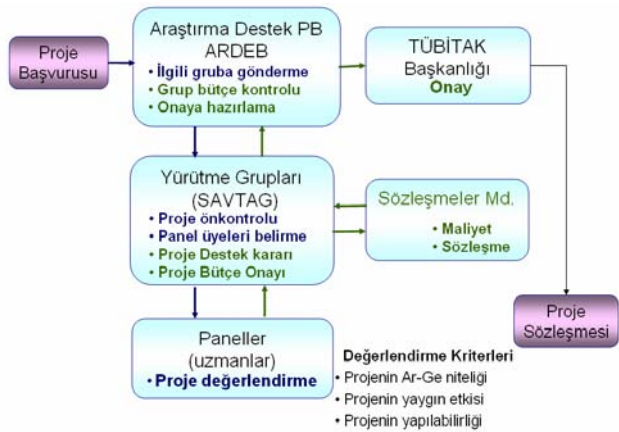
Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Onbirinci Toplantısında (BTYK) kamu kurum ve kuruluşlarının araştırma programlarını hazırlayarak TÜBİTAK'a sunmaları yönünde alınan karar doğrultusunda TÜBİTAK bünyesinde Kamu Araştırmaları Grubu kurulmuş ve Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı faaliyete geçmiştir. Söz konusu programa ilişkin gelişmelere aşağıda yer verilmiş ve bundan sonra da bu programın izlenmesine TÜBİTAK tarafından devam edilecektir. 29-31 Mart 2007 tarihlerinde gerçekleştirilen ortak akıl toplantısıyla başlayan süreçte hazırlanan Ulusal Eğitim Araştırmaları Programı'nın onaylanmasıyla karar sonuçlandırılmıştır.

Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı

Bu program kapsamında kamu kuruluşları Ar-Ge ile çözülebilecek sorunlarını veya giderilebilecek ihtiyaçlarını üniversiteler, kamu araştırma birimleri veya özel kuruluşlarla projelendirerek TÜBİTAK'a sunmaktadır. Kimin yürütücü olacağı ve projenin hazırlanmasında hangi konuların ele alınacağı kararları tamamen Müşteri Kamu Kurumunun yetkisindedir. Bu süreçte TÜBİTAK'ın herhangi bir yetki, sorumluluk ve tercihi yoktur. TÜBİTAK'ın sorumluluk ve yetkisi önerilen projelerin değerlendirilmesi sürecinde başlar. Desteklenmesi ve proje ömrü boyunca proje performansının izlenmesi ile devam eder. Proje sonuçlandıktan sonra Müşteri tarafından taahhüt edilen Proje Sonuçları Uygulama Planının (PSUP) hayata geçirilmesi ile TÜBİTAK yetki ve sorumluluğu sonlanır. TÜBİTAK bu yeni destek mekanizmasının daha etkin işleyebilmesi amacıyla yönelik Kamu Araştırmaları Grubu'nu (KAMAG) oluşturmuştur. Programa ilişkin özel yönetmelik, idari ve mali esaslar, sözleşme, başvuru formu ve değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. (www.tubitak.gov.tr/kamu)

a. KAMAG Programı İşleyişi

b. Proje Değerlendirme ve Seçme Sistemi

Şekil C.1. TÜBİTAK Kamu Kurumları Ar-Ge Projelerini Destekleme Programı

Proje Başvurusunda Çağrılı Dönem Uygulaması

Ülkemiz için yeni olan ve Mayıs 2005 tarihinde ilk proje teklifleri sunulan bu programın amacı kamu tedarikinde yurtiçi Ar-Ge potansiyeli, bilgi ve deneyim birikimi ve özkaynaklardan azami ölçüde yararlanılmasıdır. İki yıl gibi kısa bir süre içinde tüm kamu kurum ve kuruluşlarının bu programa olan

ilgisi yeterli ve tatminkar bir düzeye erişti. Bu programın tüm kamu kuruluşlarımız nezdinde yaygınlığını sağlamak amacıyla, program kapsamında TÜBİTAK'a proje önerilmesinde herhangi bir zaman sınırı yoktu. Ancak TÜBİTAK'ın diğer destek programları ve dünya uygulamalarıyla paralellik sağlamak amacıyla "Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı" kapsamında proje önerilerinin kabulünde 1 Haziran 2007'den itibaren dönem uygulamasına geçildi. Bu karar doğrultusunda; 2007 yılı için tüm proje önerilerinin 31 Ağustos 2007 tarihine kadar TÜBİTAK'a ulaştırmaları gerektiği konusunda tüm kamu kuruluşlarımıza bilgi verildi. 2008 yılından itibaren bu programa 29 Şubat 2008 ve 29 Ağustos 2008 olmak üzere her yıl iki çağrı yapılacaktır.

Ulusal Araştırma Programlarının Hazırlanması Çalışmaları

BTYK toplantısı kararı gereği kamu kuruluşlarının hazırlamaları gereken araştırma programlarının oluşturulmasında TÜBİTAK kolaylaştırıcı görevi üstlenmiş, bu anlamda bakanlıklar başta olmak üzere birçok kamu kuruluşu ile araştırma programları oluşturulmuştur.

Kabul Edilen Programlar

Kamu Araştırma Programlarının hazırlanması amacıyla öncelikle Milli Savunma Bakanlığı ile işbirliği içinde Ulusal Savunma Araştırmaları ve ilgili tüm tarafların katılımı ile TÜBİTAK koordinasyonunda Ulusal Uzay Araştırmaları Programları hazırlandı. Daha sonra ilk olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile bir çalışma yapıldı. 14-16 Nisan 2005 tarihlerinde TÜSSİDE'de, Bakanlık yetkilileri, akademisyenler, özel sektör temsilcileri ve ilgili diğer kamu uzmanlarından 108 kişinin katıldığı bir ortak akıl toplantısı düzenlendi. Buradan çıkan sonuçlara göre Bakanlık, üniversiteler, özel sektör ve TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri uzmanlarından oluşan 20 kişilik odak grup tarafından gerçekleştirilen 2 tam günlük çalışma sonucunda, "Ulusal Tarım Araştırmaları Programı" hazırlandı. Hazırlanan program 12. BTYK Toplantısı'na sunulurken kabul edildi.

Sağlık Bakanlığı ile "Ulusal Sağlık Araştırmaları Programı" hazırlamaya yönelik olarak Bakanlık yetkilileri, üniversiteler, ilgili özel sektör uzmanları ve diğer ilgili paydaşlardan 106 kişinin katılımı ile TÜSSİDE'de 12-14 Mayıs 2005 tarihlerinde ortak akıl toplantısı yapıldı. Toplantı sonucunda elde edilen verilere göre; Bakanlık, üniversiteler, özel sektör ve TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri uzmanlarından oluşan odak grup tarafından araştırma programı hazırlandı. Hazırlanan program 12. BTYK Toplantısı'na sunulurken kabul edildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, karar kapsamında "Enerji ve Tabii Kaynaklar Araştırmaları Programı"ni kendi bünyesinde hazırlayarak TÜBİTAK'a ilemiştir. Hazırlanan program 12. BTYK toplantısına sunulurken kabul edildi.

Çevre ve Orman Bakanlığı ile "Ulusal Çevre ve Ormancılık Araştırmaları Programı"ni hazırlamak için 18-20 Aralık 2005 tarihlerinde TÜSSİDE'de Bakanlık mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, sanayi kesimi ve sivil toplum kuruluşlarından 120 kişinin katılımı ile ortak akıl toplantısı yapıldı. İlgili tüm kesim uzmanlarından oluşturulan 25 kişilik odak grup, ortak akıl toplantısı çıktılarına göre araştırma programına son şeklini verdi. Hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'na sunulurken kabul edildi.

Adalet Bakanlığı ile 4-6 Ocak 2006 tarihlerinde TÜSSİDE'de Bakanlık mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri ve adalet konusuna paydaş diğer kuruluş temsilcilerinden 110 kişinin katılımı ile ortak akıl toplantısı yapıldı. Bu toplantı sonucuna göre, adalet ve hukuk alanlarında yapılacak çalışmalara yönelik "Türkiye Hukuk Araştırmaları Programı" oluşturuldu ve hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'nda kabul edildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile 1-3 Mart 2006 tarihlerinde TÜSSİDE'de Emniyet Genel Müdürlüğü mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, sanayi kesimi ve diğer paydaş kuruluş temsilcilerinden 130 kişinin katılımıyla, aynı kapsamda bir ortak akıl toplantısı düzenlendi. Bu toplantı sonucunda emniyet ve iç güvenlik konularında araştırma alanları ve projeler belirlendi. Ortak akıl toplantısını takiben oluşturulan 30 kişilik odak grup, 21 Nisan 2006 tarihinde "Ulusal Emniyet ve İç Güvenlik Araştırmaları Programı"na son şeklini vermiş ve hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'nda kabul edildi.

Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ile "Ulusal Aile ve Sosyal Araştırmalar Programı"ni oluşturmaya yönelik olarak 26-28 Nisan 2006 tarihlerinde TÜSSİDE'de bir ortak akıl toplantısı gerçekleştirildi. Açılışını Devlet Bakanı Sayın Nimet Çubukçu'nun yaptığı ve kamu,

üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, özel kuruluşlar ile sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşlarından 88 uzmanın katılımı ile program oluşturuldu. Hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'na sunulurak kabul edildi.

Ulaştırma Bakanlığı ile "Ulusal Ulaştırma Araştırmaları Programı" oluşturmak amacıyla TÜSSİDE'de 28-30 Nisan 2006 tarihlerinde ortak akıl toplantısı düzenlendi. Açılışını Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım'ın yaptığı toplantıya Bakanlık mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, sanayi kesimi ve diğer paydaş kuruluş temsilcilerinden 132 kişi katıldı. Ortak akıl toplantısı sonucu oluşan öneriler TÜBİTAK ve Bakanlık uzmanlarınca gözden geçirilerek araştırma programına son şekli verildi. Hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'na sunulurak kabul edildi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü ile "Ulusal Vakıflar Araştırmaları Programı"nın belirlenmesi amacıyla TÜSSİDE'de 15-17 Haziran 2006 tarihlerinde Genel Müdürlük yetkilileri, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri ve diğer paydaş kuruluş temsilcilerinden 60 kişinin katılımıyla ortak akıl toplantısı düzenlendi. Ortak akıl toplantısı sonucu oluşan öneriler TÜBİTAK ve Genel Müdürlük uzmanlarınca gözden geçirilerek araştırma programına son şekli verildi. Hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'na sunulurak kabul edildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile "Ulusal Çalışma ve Sosyal Politikalar Araştırmaları Programı"ni oluşturmaya yönelik olarak 29 Haziran – 1 Temmuz 2006 tarihlerinde TÜSSİDE'de Bakanlık mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, sanayi kesimi ve çalışma, sosyal güvenlik konusuna paydaş diğer kuruluş temsilcilerinden 128 kişinin katılımı ile ortak akıl toplantısı gerçekleştirildi. Açılışını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Murat Başesgioğlu'nun yaptığı toplantı sonucunda ortaya çıkan proje önerileri, Bakanlık ve TÜBİTAK uzmanlarınca gözden geçirilerek, araştırma programı haline dönüştürüldü. Hazırlanan program 14. BTYK Toplantısı'na sunulurak kabul edildi.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile "Ulusal Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Araştırmaları Programı"ni oluşturmaya yönelik olarak 7-9 Aralık 2006 tarihlerinde TÜSSİDE'de Genel Müdürlük mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, sanayi kesimi ve nüfus, vatandaşlık konusuna paydaş diğer kuruluş temsilcilerinden 106 kişinin katılımı ile ortak akıl toplantısı gerçekleştirildi. Toplantı sonucunda ortaya çıkan proje önerileri, Genel Müdürlük ve TÜBİTAK uzmanlarınca gözden geçirilerek, araştırma programı haline dönüştürüldü. Hazırlanan program 15. BTYK Toplantısı'na sunulurak kabul edildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile "Ulusal Kültür ve Turizm Araştırmaları Programı"ni oluşturmaya yönelik olarak 30 Kasım-2 Aralık 2006 tarihlerinde TÜSSİDE'de Bakanlık mensupları, ilgili üniversiteler, TÜBİTAK Başkanlık ve enstitüleri, sanayi kesimi ve kültür, turizm konusuna paydaş diğer kuruluş temsilcilerinden 106 kişinin katılımı ile ortak akıl toplantısı gerçekleştirildi. Toplantı sonucunda ortaya çıkan proje önerileri, Bakanlık ve TÜBİTAK uzmanlarınca gözden geçirilerek, araştırma programı haline dönüştürüldü. Hazırlanan program 15. BTYK Toplantısı'na sunulurak kabul edildi.

Yeni Hazırlanan ve Önerilen Programlar

Kamu kurumlarına yönelik Kamu Araştırma Programlarının hazırlanmasına ilişkin çalışmalar kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı ve TÜBİTAK işbirliğiyle 29-31 Mart 2007 tarihlerinde TÜBİTAK Gebze yerleşkesindeki TÜSSİDE'de ortak akıl toplantısı düzenlendi. Toplantıya kamu kurumları, üniversiteler, özel kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşları uzmanlarından 85 kişi katıldı. Ortaya çıkan proje önerilerinin Bakanlık ve TÜBİTAK uzmanlarınca gözden geçirilmesi sonucu ortaya çıkan Ulusal Kamu Araştırmaları Programı BTYK'nın bu toplantısında karara sunulmaktadır.

15 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla kamu kurumları tarafından hazırlanan araştırma programlarının ayrıntılı bilgisi Tablo C.1'de verilmektedir.

Bu dönem içinde gerçekleştirilen ortak akıl toplantılarında Frascati Kılavuzu da gündeme alınarak Ar-Ge konusunda kurumlarımız arasında dil ve kavram birliği oluşturulması amaçlandı.

Tablo C.1. KAMAG Programı Ulusal Araştırma Programları ve Yürürlükteki Projeler

Kurum	Program	Toplantı Tarihi	Katılımcı Sayısı	Onay Durumu	Kurum'dan 31.05.2007'e Kadar Gelen Proje Başvurusu	Kurumun Yürürlüğe Alınan Proje Sayısı	Yürürlükteki Projelerin Toplam Bütçesi (milyon YTL)	01.06.2007-31.08.2007 Arasında Gelen Proje Başvurusu	Değerlendiril mekte Olan Proje Sayısı
Milli Savunma B.	Ulusal Savunma Programı ve Ulusal Uzay Araştırmaları Prog.	12 Ekim 2004	112	10. BTYK	49	34	387	2	8
Tarım ve Köyişleri B.	Ulusal Tarım Araştırmaları Prog.	14-16 Nisan 2005	108	12. BTYK	58	18	30	25	13
Sağlık B.	Ulusal Sağlık Araştırmaları Prog.	12-14 Mayıs 2005	106	12. BTYK	32	7	14	23	4
Enerji ve Tabii Kaynaklar B.	Enerji ve Tabii Kaynaklar Araştırma Prog.	-	-	12. BTYK	17	8	48	16	2
Bayındırlık ve İskan B.	Ulusal Deprem Araştırmaları Prog.	29 Haziran – 1 Temmuz 2005	91	12. BTYK	5	3	26	3	2
Çevre ve Orman B.	Ulusal Çevre ve Ormancılık Araştırmaları Prog.	18-20 Aralık 2005	120	14. BTYK	52	14	18	12	7
Adalet B.	Türkiye Hukuk Araştırmaları Prog.	4-6 Ocak 2006	110	14. BTYK	3	0	0	5	2
Emniyet GM	Ulusal Emniyet ve İç Güvenlik Araştırmaları Programı	1-3 Mart 2006	130	14. BTYK	10	3	2	14	8
Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar GM	Ulusal Aile ve Sosyal Araştırmalar Programı	26-28 Nisan 2006	88	14. BTYK	1	0	0	0	0
Ulaştırma B.	Ulusal Ulaştırma Araştırmaları Prog.	28-30 Nisan 2006	132	14. BTYK	19	6	15	3	1
Vakıflar GM	Ulusal Vakıflar Araştırmaları Prog.	15-17 Haziran 2006	60	14. BTYK	0	0	0	7	4
Çalışma ve Sosyal Güvenlik B.	Ulusal Çalışma ve Sosyal Politikalar Araştırmaları Prog.	29 Haziran – 1 Temmuz 2006	128	14. BTYK	4	1	11	2	2
Kültür ve Turizm B.	Ulusal Kültür ve Turizm Araştırmaları Prog.	30 Kasım-2 Aralık 2006	100	15. BTYK	1	0	0	6	2
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri GM	Ulusal Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Araştırmaları Prog.	7-8-9 Aralık 2006	106	15. BTYK	0	0	0	0	0
Milli Eğitim B.	Ulusal Eğitim Araştırmaları Prog.	29-30-31 Mart 2007	85	16. BTYK (onay için)	6	2	3	3	1
Diğer Kurumlar		-	-	-	48	10	26	57	39
Toplam					305	106	580	178	95

Hazırlanan araştırma programları, bakanlıklar ve ilgili genel müdürlüklerce Ar-Ge çalışmalarında proje yürütücüsü rolü alabilmesi muhtemel üniversite, kamu Ar-Ge birimleri ve özel sektör kuruluşlarına iletilmektedir. Ayrıca ilgili kamu kuruluşlarının ve TÜBİTAK'ın web sayfasında araştırma programlarına ait bilgiler yayınlanmaktadır. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının talebi halinde TÜBİTAK ortak akıl toplantılarındaki kolaylaştırıcılık görevini sürdürecektir.

Kamu kuruluşları tarafından 20 Kasım 2007 tarihinden sonra hazırlanacak araştırma programları, BTYK gündemine alınmadan doğrudan TÜBİTAK'a sunulacaktır. TÜBİTAK'a sunulan araştırma programları, ilgili kamu kuruluşu ve TÜBİTAK'ın internet sayfasından yayınlanarak işlerlik kazanmış olacaktır.

Kamu Programı İstatistikleri

Program kapsamında 31 Mayıs 2007 tarihine kadar kamu kuruluşlarından 262 proje önerisi yapıldı. Bu projelerden 225 tanesi değerlendirilerek 72 tanesinin desteklenmesine, 3 tanesinin sözleşmesinin hazırlanmasına, 9 tanesinin ise revizyonuna karar verildi. 150 proje format ve içerik olarak yeterli olmadığından reddedildi ya da geri çekildi. 1 Ekim 2007 tarihi itibarıyla 199 yeni proje önerisi alındı. Bu projelerden 65 adeti için değerlendirilmek üzere panel yapılmasına, 134 adetinin ise reddedilmesine karar verildi (Tablo C.2).

Tablo C.2. Proje Sayılarının ve Bütçelerinin Kategorilere Dağılımı

	31.05.2007 itibarıyla		01.06.2007 - 01.10.2007	
	Sayı	Bütçe (Milyon YTL)	Sayı	Bütçe (Milyon YTL)
Önerilen Projeler	262	681	173	792
Değerlendirilen Projeler	225	537	0	0
Yürürlükte Olan Projeler	72	193	0	0
Sözleşmesi Hazırlanmakta Olan Projeler	3	14	0	0
Reddedilen Projeler	114	330	0	0
Geri Çekilen Projeler	36		0	
Değerlendirilmekte Olan Projeler	37	144	173	792
Revizyondaki Projeler	9	36	0	0
Yeni Önerilen Projeler	28	108	173	792

Karar: 2005/8 Ulusal Savunma Araştırmaları Programı

BTYK'nın 8 Eylül 2004'te gerçekleştirilen toplantısında alınan karar gereğince, yeterli ve gerekli kaynak ayırmak suretiyle Savunma alanında Ar-Ge projeleri oluşturularak,

a. 98/11173 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan Türk Savunma Sanayii Politikası ve Stratejisine uygun olarak yürütülmesine,

b. Kamu kuruluşlarının ve savunma sanayiinin ihtiyacı olan millî olması zorunlu ve kritik sistemlerin gelecekte ülkemizde üretilmesine yönelik olarak sistem altyapısı ve yetenek altyapısı geliştirme proje konularının belirlenmesi, önceliklendirilmesi ve savunma ihtiyaçları ile sivil ihtiyaçların ülkemizin bilim ve teknoloji stratejisi dahilinde birleştirilmesine,

c. Türk savunma sanayiinin teknolojik kabiliyetlerinin geliştirilmesi suretiyle yerli sanayiden istifade imkanının artırılması ve yurt dışına bağımlılığın en aza indirilmesine,

d. Projelerin ülke genelinde sanayi, üniversite, araştırma kuruluşları, KOBİ'lere aktarılması ile ülke çapında teknoloji ve üretiminin yaygınlaştırılmasına,

e. Topyekün sanayinin yurt dışı rekabet gücünün artırılmasına,

f. Nitelikli insan gücü oluşturulması için çalışmalar yapılmasına

karar verilmiştir.

Bu hedeflere ulaşılabilmek için, savunma sanayi Ar-Ge projelerine ayrılan kaynağın sürekliliğinin sağlanması, bu tür Ar-Ge projelerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasların ilgili kurum, kuruluşlar arasında esasa bağlanması, kısa dönemde sistem, alt sistem geliştirme projeleri ele alınmakla birlikte orta ve uzun vadede öncelikle teknoloji üretmeye yönelik projelerin gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Kararla ilgili açıklamalar

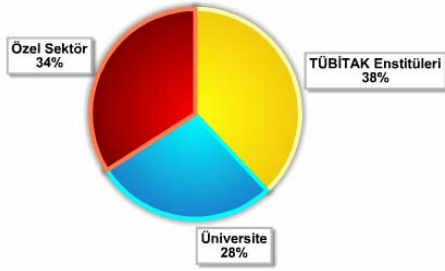
TÜBİTAK, kamu kurumlarının araştırma ve geliştirme çalışmaları ile özömlenecek sorunlarını ele alan projeleri desteklemek amacıyla 10 Mart 2005 tarihli BTYK 11. toplantısı kararı ile yeni bir program başlattı. TÜBİTAK tarafından başlatılan bu çalışmalar kapsamında savunma sanayiinin önemi göz önüne alınarak 8 Ocak 2005 tarihinde TÜBİTAK bünyesinde Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Grubu (SAVTAG) adı altında yeni bir grup kuruldu. Karara ilişkin gelişmeler aşağıda bulunmaktadır ve TÜBİTAK tarafından izlenmeye devam edilecektir.

Belirtilen program kapsamında, 01 Ekim 2007 tarihine kadar geçen süre içerisinde, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) ihtiyaçlarını Ar-Ge yoluyla karşılamak maksadıyla Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı'ndan 30, Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndan (SSM) 21 olmak üzere toplam 51 proje değerlendirilmek üzere TÜBİTAK'a önerildi. 51 projenin toplam bütçesi 664.4 milyon YTL'dir. 2007 yılı dahil TSK tarafından TÜBİTAK'a önerilmesi planlanan 90 adet projenin %57'si önerilmiştir.

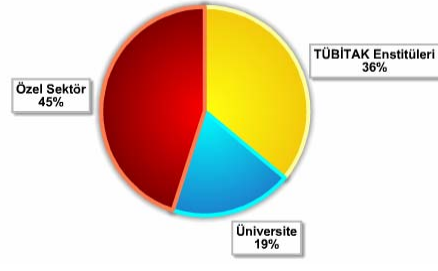
Tablo C.6'da belirtildiği üzere, 01 Ekim 2007 tarihine kadar TSK tarafından TÜBİTAK'a önerilen 51 proje, alt projeleriyle birlikte toplam 65 adet projeden oluşmakta olup, bu projelerin %28'i üniversitelerden, %34'ü özel sektörden ve %38'i TÜBİTAK enstitülerinden önerilmiştir (şekil C.2). Bütçe olarak da; üniversitenin payı %23, özel sektörün payı %46 ve enstitülerin payı %31'dir.

Önerilen projelerden 34 adedinin sözleşmesi, TÜBİTAK, MSB Müsteşarlığı, SSM ve proje yürütücüsü kurum/kuruluşların yetkilileri tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Sözleşmesi imzalanan projelerin toplam bütçesi, 386.8 milyon YTL'dir. 4 adet projenin sözleşmesi imzalanmak üzere TÜBİTAK Sözleşme Yönetim Müdürlüğü'ne (SYM) gönderilmiştir. 4 projenin panelleri tamamlanmış, revizyon ve sözleşme çalışmaları devam etmektedir. 9 proje ise değerlendirmeye alınmamıştır.

2007 yılında desteklenen 13 projenin 11 adedi 2006 yılında, 2 adedi ise 2007 yılında önerilmiştir. Desteklenmesi planlanan 8 projenin ise 6 adedi 2006 yılında, 2 adedi ise 2007 yılında önerilmiştir.

Şekil C.2. Önerilen Projelerin Oransal Dağılımı

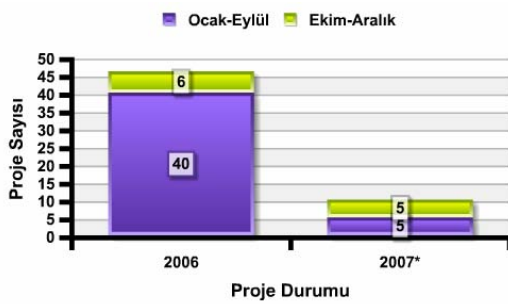

Şekil C.3. Yürürlükte Olan Projelerin Proje Bütçesine Göre Dağılımı

Yine Tablo C.4'te görüldüğü üzere, 01 Ekim 2007 tarihine kadar olan süre içerisinde desteklenen 34 proje, alt projeleriyle birlikte 45 adet projeden oluşmakta olup, bu projelerde üniversitenin payı %27, özel sanayinin payı %31 ve enstitülerin payı %42'dir. Yürürlükteki projeler için, bütçe olarak da; üniversitenin payı %19, özel sanayinin payı %45 ve enstitülerin payı %36'dır (Şekil C.3).

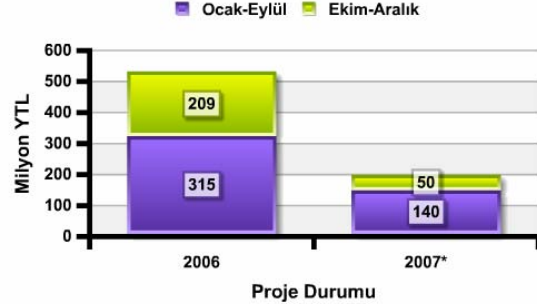
Bu projeler kapsamında 01 Ocak 2006 tarihinden 01 Ekim 2007 tarihine kadar toplam olarak 113,8 milyon YTL transfer edilmiş olup, bu transferin 52 milyon YTL'si (%46) üniversitelere, 32,6 milyon YTL'si (%29) özel sektöre ve 29,2 milyon YTL'si (%25) ise enstitülere yapılmıştır.

01.01.2006 – 01.10.2006 tarihleri arasında ve 2007 yılı aynı döneminde SAVTAG'a önerilen ve desteklenen proje sayı ve bütçeleri ile 2007 yılsonu tahminlerinin karşılaştırmalı değerleri Tablo C.3, Şekil C.4, Şekil C.5, Şekil C.6 ve Şekil C.7'de gösterilmektedir.

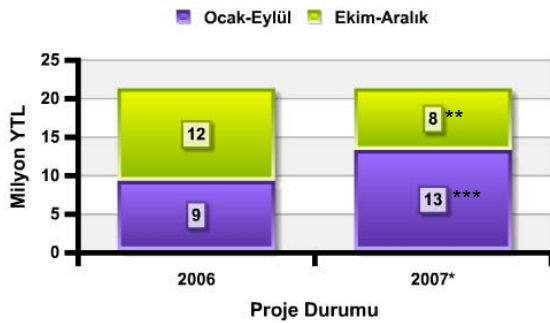
Şekil C.4. SAVTAG'a Önerilen Proje Sayılarının Dönemlere Göre Dağılımı

* 2007 Ekim-Aralık dönemi değeri tahminidir

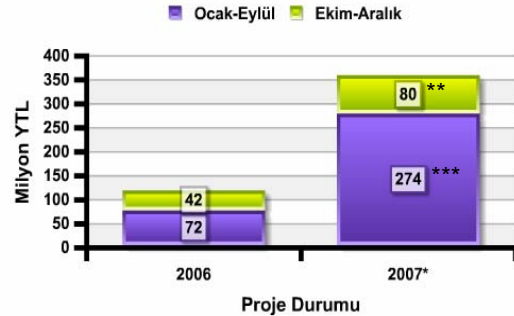
Şekil C.5. SAVTAG'a Önerilen Proje Bütçelerinin Dönemlere Göre Dağılımı

* 2007 Ekim-Aralık dönemi değeri tahminidir

Şekil C.6. SAVTAG Tarafından Desteklenen Proje Sayılarının Dönemlere Göre Dağılımı

* 2007 Ekim-Aralık dönemi değeri tahminidir
 ** 6 adedi 2006 yılında, 2 adedi 2007 yılında önerilmiştir.
 *** 11 adedi 2006 yılında, 2 adedi 2007 yılında önerilen projelerdir.

Şekil C.7. SAVTAG Tarafından Desteklenen Proje Bütçelerinin Dönemlere Göre Dağılımı

Tablo C.3. SAVTAG'a Önerilen ve Desteklenen Proje Bütçe ve Sayılarının Dönemlere Göre Dağılımı

		2006				2007			
		01.01.2006- 30.09.2006		01.10.2006- 31.12.2006		01.01.2007- 30.09.2007		01.10.2007- 31.12.2007 (Tahmini)	
Önerilen	Sayı	40		6		5		5	
	Bütçe (Milyon YTL)	315		209		140		50	
Desteklenen	Sayı	9		12		13*		8**	
	Bütçe (Milyon YTL)	72		42		274		80	

* 11 adedi 2006 yılında, 2 adedi 2007 yılında önerilmiştir.

** 6 adedi 2006 yılında, 2 adedi 2007 yılında önerilmiştir.

Tablo C.4. SAVTAG Projelerinin Durumu (01.01.2006 – 01.10.2007)

	PROJE SAYISI TOPLAMI	ÜNİVERSİTE						SANAYİ						ENSTİTÜ						TOPLAM BÜTÇE (Milyon YTL)
		SAYI				BÜTÇE (Milyon YTL)		SAYI				BÜTÇE (Milyon YTL)		SAYI				BÜTÇE (Milyon YTL)		
		Ana Prj.	Alt Prj.	Top.	%	Top.	%	Ana Prj.	Alt Prj.	Top.	%	Top.	%	Ana Prj.	Alt Prj.	Top.	%	Top.	%	
Önerilen Projeler (1)	65	13	5	18	28	150,3	23	14	8	22	34	306,4	46	24	1	25	38	207,8	31	664,5
Yürürlükte Olan Projeler (2)	45	9	3	12	27	75,2	19	7	7	14	31	173,5	45	18	1	19	42	138,1	36	386,8
Sözleşmesi SYM'de Olan Projeler (3)	6		1	1		2,4		3	1	4		42,9		1		1		2,6		47,9
Revizyonda Olan Projeler (4)	5	2	1	3		64,4		1		1		50,0		1		1		32,0		146,4
Paneli Yapılacak Projeler	0			0						0						0				0,0
Reddedilen/ Geri Çekilen Projeler	9	2		2		8,4		3		3		40,0		4		4		35,0		83,4
Toplam	65	13	5	18		150,4		14	8	22		306,4		24	1	25		207,7		664,5

(1) Önerilen proje sayısı 51 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 65 olmaktadır.

(2) Desteklenen proje sayısı 34 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 45 olmaktadır.

(3) SYM' de olan proje sayısı 4 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 6 olmaktadır.

(4) Revizyonda olan proje sayısı 4 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 5 olmaktadır.

Karar: 2005/11 Deprem Araştırmaları Koordinasyonu

Bayındırlık ve İşkan Bakanlığı'nın üniversiteler ve Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Merkezi ve TÜBİTAK ile işbirliği içinde depremle ilgili araştırma çalışmalarının koordinasyonunu yapmasına ve "Ulusal Deprem Araştırmaları Programı"nı hazırlayarak Eylül 2005'te yapılacak BTYK toplantısına sunmasına karar verilmiştir.

Kararla ilgili açıklamalar

8 Eylül 2005 tarihinde yapılan BTYK'nın 12. Toplantısı'na sunulan Ulusal Deprem Araştırma Programı kapsamında bugüne kadar TÜBİTAK Kamu Araştırmaları Grubu'na 4 proje önerilmiştir. Bu projelerden 3 tanesi yürürlüğe konmuş, 1 tanesi ise halen incelenmektedir. Tablo C.5'de yürürlükteki projelere ilişkin bilgiler sunulmaktadır. Program, Bayındırlık ve İşkan Bakanlığı öncülüğünde, ilgili diğer kuruluşlarla uygulamaya aktarılmakta olduğundan karar sonuçlandırılmıştır. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından 1001 Programı kapsamında desteklenmiş olan projelere ilişkin bilgiler Tablo C.6'de, 1991 yılından beri gerçekleştirilmiş projelere ilişkin bilgiler ise Tablo C.7'da sunulmaktadır.

OECD Küresel Bilim Forumu'na (Global Science Forum) bağlı olarak çalışmalarına devam eden Deprem Bilimi ve Toplum Katkısı (Earthquake Science and Its Contribution to Society) alışma Grubu'nun faaliyetlerine TÜBİTAK aktif bir şekilde katılmaktadır. Çalışma Grubu'nun en son alıştayı 25-26 Ocak 2007 tarihinde Marmara Araştırma Merkezi (MAM) - Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü'nün koordinatörlüğünde İstanbul Teknik Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ile İtalya, ABD, Almanya, İngiltere ve İsviçre temsilcilerinin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Tablo C.5. Ulusal Deprem Araştırma Programı Kapsamında Yürürlüğe Konan Projeler

Müşteri Kamu Kurumu	Proje Adı	Yürütücü Kuruluşlar	Yürütücü Kuruluşların Bütçeleri (YTL)	Toplam Bütçe (YTL)
BAYINDIRLIK VE İşKAN BAKANLIğI Afet İşleri Genel Müdürlüğü	Ulusal Kuvvetli Yer Hareketi Şebekesi Veri Tabanının Uluslararası Ölçütlere Göre Derlenmesi	ODTÜ	4.345.811	4.345.811
BAYINDIRLIK VE İşKAN BAKANLIğI Afet İşleri Genel Müdürlüğü	Türkiye'nin Deprem Riski Yüksek Jeo-Stratejik -Ancak Tektonik Rejimleri Farklı-Bölgelerinde Deprem Davranışının Çok Disiplinli Yaklaşımlarla Araştırılması	TÜBİTAK MAM 1. Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul 2. Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas 3. ukurova Üniversitesi, Adana 4. Dicle Üniversitesi, Diyarbakır 5. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir 6. Ege Üniversitesi, İzmir 7. Fırat Üniversitesi, Elazığ 8. Hacettepe Üniversitesi, Ankara 9. İnönü Üniversitesi, Malatya 10. İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul 11. Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir 12. Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta 13. Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş 14. Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul	4.800.000	15.845.000
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIğI Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	Kuzey Batı Anadolu'nun Derin Kabuk Yapısının Jeofizik Yöntemlerle Araştırılması Ve Bölgenin Depremselliği Açısından Yorumlanması	ANKARA ÜNİV. CUMHURİYET ÜNİV. MTA GENEL MD.	1.320.377 890.217 5.416.358	7.626.952
TOPLAM			16.772.763	27.817.763

Tablo C.6. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmekte olan Projeler

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
1	Marmara Denizi'nde Mikro-Deprem Verilerinin Derlenmesi ve Bölgesel/Yerel Sismik Atenüasyon Özelliklerinin İncelenmesi (2000-2001 Marmara Sismik Çalışmaları)	Prof.Dr. Haluk Eyidoğan	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	01.06.2002	7.222
2	An Integrated Study of Cross-Boundary Seismicity Between Turkey and Greece	Prof.Dr. Mustafa Aktar	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.11.2002	14.837
3	Comparative Methodologies Development For Comprehensive Urban Earthquake Mitigation Intervention: The Cases Of İstanbul And Athens	Prof.Dr. Murat Balamir	ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama	01.01.2004	13.069
4	İzmir Fayının Jeofizik, Jeolojik, Sismolojik, Arkeolojik ve Tarihsel Veriler Yardımıyla Belirlenmesi ve yorumlanması	Doç.Dr. Mahmut G. Drahor	D.E.Ü. Müh.Fak. Jeofizik Müh.	01.08.2004	62.660
5	Doğu Anadolu Fay Sistemi, Gölbaşı-Türkoğlu Segmentinin Paleosismisitesi	Yrd. Doç. Dr.HAKAN GÜNEYLİ	ÇUKUROVA Ü. MÜHENDİSLİK-MİMARLIK F. JEOLOJİ MÜHENDİSLİĞİ B.	15.04.2005	95.640
6	Doğu Anadolu Fay Sistemi Üzerinde Radon Gazı Hareketlerinin İzlenmesi	Prof.Dr. Mahmut Doğru	Fırat Ü. Fen Ed. Fak. Fizik Böl.	15.04.2005	140.750
7	Deprem Öncesi, Esnası ve Sonrasında Kullanılmak Üzere Amerika Fema-Patentli Hazus (Hazards Us) Programının Ulusal Ölçekte Hazturk Versiyonu Olarak Türkiye İçin Geliştirilmesi: İstanbul İçin Özel Bir Çalışma	Prof.Dr. Muhammed Şahin	İ.T.Ü. İnşaat Fak. Jeodezi ve Fotogrametri Böl.	01.07.2005	202.200
8	Anadolu Bloğu-Arap Levhasının Neotektonik Dönem Çarpışma Sürecinde Gelişen Kabuksal Deformasyonun Paleomanyetik Yöntemlerle Analizi	Prof.Dr. Halil Gürsoy	Cumhuriyet Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.07.2005	62.200
9	Alaçamdağ Volkano-Plütonik Kompleksinin Evrimi ve Batı Anadolu Tektoniğindeki Önemi	Fuat Erkül	D.E.Ü. Müh. Fak. Jeoloji Müh.	01.07.2005	87.007
10	Kuzey Anadolu Fay sistemi, Geyve-Gemlik Arasındaki Bölgenin Tektonik Geometrisinin, 3-Boyutlu Derinlik,Hız Yapısının Jeolojik ve Jeofizik Yöntemlerle Belirlenmesi	Prof.Dr. Şerif Barış	Kocaeli Ü. Müh.Fak. Jeofizik Müh.	01.07.2005	128.885
11	Gökova Körfezi (Muğla) Aktif Faylarında Güncel Sismik Aktivitenin Belirlenmesi	Prof.Dr. Mustafa Aktar	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.07.2005	138.300
12	Marmara Bölgesi Hız Yapısının Aktif ve Pasif Tomografi ile İncelenmesi	Doç.Dr. Hayrullah Karabulut	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.07.2005	77.580
13	Dolgu Betonarme Çerçevelerin Çelik Tel Donatı Uygulamasıyla Depreme Karşı Güçlendirilmesi	Yard.Doç.Dr.Erdem Canbay	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.07.2005	99.950
14	Doğu Anadolu Fayının Güney kesiminde Deprem Önceden Tahminine Yönelik Radon Gazı Ölçümleri ve Jeokimyasal Parametrelerin Değerlendirilmesi Çalışmaları	Prof.Dr. Mehmet Nuri Bodur	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü KAHRAMANMARAŞ	01.07.2005	280.740
15	Ortaklar-Germencik Yöresinin Neotektonik İncelemesi	Doç.Dr. Ömer Feysi Gürer	Kocaeli Ü. Müh.Fak. Jeofizik Müh.	15.10.2005	59.700
16	Marmara Denizinde Depremsellik Gözlem Altyapı Kapasitesinin Güncellenmesi	Doç.Dr. Serdar Özalaybey	TÜBİTAK-MAM - YDBAE	20.04.2006	451.589

Tablo C.6. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmekte olan Projeler (devamı)

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
17	Güneybatı Trakya'da Neojen-Erken Kuvaterner Döneminde Etkili Olan Yapısal Özelliklerin Araştırılması	Mustafa Ali Elmas	İstanbul Ü. Müh Fak. Jeoloji Müh.	15.06.2006	63.997
18	Doğu Anadolu Fay Zonu Yakın Çevresindeki Sıcak ve Mineralli Sularda, İz Element ve İzotop Değişimlerinin Periyodik Olarak İzlenmesi ve Olası Depremlerle Olan İlişkinin Araştırılması	Prof.Dr. Mehmet Yaman	Fırat Ü. Fen Ed.Fak. Kimya Böl.	01.08.2006	196.303
19	Küçük Menderes Grabeni Orta Kesiminin Neojen-Kuvaterner Stratigrafisi ve Tektoniği	Doç.Dr. Tahir Emre	D.E.Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.08.2006	40.615
20	Çukurören-Çobanlar (Afyon) Arasındaki Deprem Kaynaklarının (Aktif Fayların) Belirlenmesi	Prof.Dr. Ali Koçyiğit	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	15.08.2006	18.432
21	Orta Anadolu'daki Milli Parklar ve Yakın Çevresindeki Jeosit ve Jeomiras Ögelerinin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi	Prof.Dr.Nizamettin Kazancı	Ankara Ü. Mühendislik F.	01.09.2006	124.049
22	Kuzey Anadolu Fayı Zonu Üzerindeki Yedisu Sismik Boşluğu ve Karlıova Fayı (Bingöl) Üzerinde Paleosismolojik ve Morfotektonik Araştırmalar	Doç.Dr. Hüsnü Serdar Akyüz	İ.T.Ü. Maden Fak.	01.09.2006	151.318
23	TROIA Fayı'nın Paleosismolojisi	Prof.Dr. Salih Zeki Tutkun	Ç. Onsekiz Mart Ü. Müh.Fak.	01.12.2006	64.994
24	Common Strategies In Earthquake Hazard Assesment And Seismological Data Exchange Between Turkey And Greece	Prof.Dr. Mustafa Aktar	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.12.2006	13.470
25	Investigation Of Active Seismotectonic Features And Seismic Hazards Of The Southern Part Of Aegean-Peleponnisos Plate In The Area Of Burdur And Muğla, SW Turkey	Prof.Dr. Fuzuli Yağmurlu	S. Demirel Ü. Müh. Fak. Jeoloji Müh.Böl.	01.12.2006	157.085
26	1995 Depremi Sonrası Dinarda Uygulanan Yeniden Yapım Çalışmalarının Ve Kurulan Afet Konutlarının İncelenmesi	NEŞE DİKMEN	SÜLEYMAN DEMİREL Ü. MÜHENDİSLİK-MİMARLIK F. MİMARLIK B.	01.01.2007	82.486
27	Antakya'nın Deprem Risk Değerlendirmesi ve Depreme Hazırlık İçin Mikro Bölgeleendirme, Hasar Görebilirlik ve Deprem Senaryosu Çalışmaları	Yrd.Doç.Dr. Selçuk Kaçın	Mustafa Kemal Ü. Mühendislik-Mimarlık F. İnşaat Müh.B.	01.02.2007	199.652
28	Betonarme ve Çelik Yapıların Deprem Yüklerinin de Gözönüne Alınarak Optimum Boyutlandırılması	Prof. Dr.MEHMET POLAT SAKA	ORTA DOĞU TEKNİK Ü. YABANCI DİLLER Y.O.	01.02.2007	58.903
29	Yüksek Performanslı Çimento Esaslı Kompozitlerle İnşa Edilen Yapıların Konvansiyonel Silah Etkilerine Karşı Dayanıklılığının Araştırılması	Prof. Dr. Polat Gülkan	ODTÜ İnşaat Müh.	01.02.2007	208.055
30	Moment Aktaran Mevcut Çelik Çerçeve Kiriş-Kolon Bileşimlerinin Deprem Davranışlarının Cam Elyaf Takviyeli Kompozit Malzemeler Kullanılarak Geliştirilmesi	Yrd. Doç. Dr.OĞUZ ÖZGÜR EĞİLMEZ	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENS.	15.02.2007	286.162
31	Kuzey Anadolu Fay Zonu Üzerinde Yer Alan Erbaa (Tokat) İlçesinin Coğrafi Bilgi Sistemi Tabanlı Mikrobölgelelendirmesi	Prof. Dr.TAMER TOPAL	ORTA DOĞU TEKNİK Ü. MÜHENDİSLİK F. JEOLJİ MÜHENDİSLİĞİ B.	15.07.2007	97.607
32	Deprem Sonrası Arama Kurtarma Çalışmalarında Lokal Bilgilerin Radyo Frekanslı Tanımlama (RFID) Teknolojisi Yardımıyla Sağlanması	Yrd. Doç. Dr.ESİN ERGEN PEHLEVAN	İSTANBUL TEKNİK Ü. İNŞAAT F.	15.10.2007	109.009
TOPLAM					6.758.375

Tablo C.7. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmiş olan Projeler

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
1	Fay Bölgelerine Çok Yakın Yapıların Deprem Sırasındaki Davranışlarının Yerinde Alınan Kayıtlarla Kıyaslanması	Prof.Dr.Polat Gülkan	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.09.1991	73.493
2	Çok Katlı Çelik Yapıların Deprem Kuvvetleri Altında Gerçek Göçme Güvenliklerinin Belirlenmesi ve Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı	Prof. Dr. Erkan Özer	İ.T.Ü. İnşaat Fak. Yapı Anabilim Dalı	01.09.1991	34.127
3	İstanbul Metropolünde Güvenli ve Ekonomik Yapı Tasarımı İçin Deprem Tehlikesinin, Deprem Kuvvetlerinin ve Özelliklerinin Belirlenmesi.	Prof. Dr. Mustafa Atilla Ansal	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.07.1992	128.769
4	Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Depremselliği	Prof.Dr.Vedat Doyuran	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.07.1992	31.540
5	Mekanda Yayılı Enterkonekte Sistemlerin Deprem Güvenirliği	Prof. Dr. Semih Yüçemen	ODTÜ İnşaat Müh.	01.09.1993	20.862
6	Deprem Bölgelerindeki Mevcut Betonarme Yapılarının Deprem Güvenliklerinin Belirlenmesi Ve Rehabilitasyonu	Prof. Dr. Erkan Özer	İ.T.Ü. İnşaat Fak. Yapı Anabilim Dalı	01.04.1994	8.300
7	Betonarme Binaların Deprem Güvenliğinin Tespiti İçin Alternatif Bir Yaklaşım	Prof.Dr.Polat Gülkan	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.07.1994	25.696
8	Betonarme Dolgu İle Onarılmış Çerçevelerin Deprem Davranışı	Prof.Dr. Güney Özcebe	ODTÜ İnşaat Müh.	01.11.1994	32.518
9	Betonarme Krişlerin Kesme İçin Onarımı/Güçlendirilmesi	Prof.Dr. Sinan Altın	Gazi Ü.	01.11.1994	25.242
10	Gökova Havsasının Güncel Depremselliğinin İncelenmesi	Prof. Dr. Haluk Eyidoğan	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	01.05.1995	8.210
11	İvme kayıt cihazları yerleştirilmiş bulunan Bolu,Gerede Sabancı yurdu ile Ankara arasında Modem ile bilgisayar bağlantısı	Prof.Dr.Polat Gülkan	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.05.1995	1.490
12	Gediz-Simav ve Kütahya-Tavşanlı Horst-Graben Sist.Neotektonik Özellikleri: Paleomanyetizma Yapısı ve Oluşumu	Prof.Dr. Ali Koçyiğit	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.09.1995	3.239
13	Prefabrik-Betonarme Çerçevelerde Deprem Enerjisinin Kontrollü Plastik Mafsal Oluşumu İle Tüketilmesi	Prof.Dr.Haluk Sucuoğlu	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.09.1995	9.716
14	Betonarme Davranışı Eğitimi İçin Slayd Dizileri/Video Filmleri	Nejat Kök	ODTÜ İnşaat Müh.	01.01.1996	1.806
15	Saroz Körfezi'nin Güncel Depremselliğini İncelenmesi	Prof. Dr. Haluk Eyidoğan	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	01.05.1996	8.128
16	Antalya Körfezi Karasal Çöküntüsünün Neotektonik Özellikleri Depremselliği ve Daha Önceki Denizaltı Çalışmaları ile Karşılaştırılması	Prof.Dr. Ali Koçyiğit	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.05.1996	5.419

Tablo C.7. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmiş olan Projeler (devamı)

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
17	Onarılmış/Güçlendirilmiş BA Kirişlerin Deprem Davranışı	Prof.Dr. Hüsnü Can	Gazi Ü. Mühendislik Mimarlık F. İnşaat Mühendisliği B.	01.10.1996	9.031
18	Kuzey Anadolu Fayı Batı Kesiminde Kabuk Hareketleri: Jeodezik Ölçümler ve Jeofizik Yorumlar	Prof. Dr. Mete Nabikoğlu	ODTÜ İnşaat Müh.	01.10.1996	27.093
19	Bursa ve Çevresinin Deprem Kaynak Parametrelerinin, Bölgesel Soğurmanın ve Yerel Davranış Spektrumlarının Özelliklerinin İncelenmesi	Prof. Dr. Haluk Eyidoğan	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	01.08.1997	5.240
20	Marmara Denizi Güneyinde Kuvaterner Deniz Düzeyi Değişimleri ve Kocasu-Gönen Çayı Deltalarının Evrimi	Dr. Ömer Emre	MTA	01.06.1998	23.829
21	Tünel Kalıp Yüksek Binaların Deprem Davranışı ve Güvenliği	Prof.Dr. Ergin Atımtay	ODTÜ İnşaat Müh.	01.10.1998	35.744
22	Marmara Denizi ve Kuzeybatı Ege'deki Mikrodepremlerin İncelenmesi: Fay Kinematığı ve Stres Dağılımı	Prof. Dr. Haluk Eyidoğan	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	15.08.1999	19.953
23	Dombayova ve Sandıklı Grabenlerinin Depremselligi ve Kenar Faylarının Kinematik Analizi	Prof.Dr. Ali Koçyiğit	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.09.1999	6.465
24	Kırkağaç-Soma(Manisa) Grabenleri Kenar Faylarının Kinematik Analizi ve Depremselligi	Prof.Dr. Uğur İnci	D.E.Ü. Müh. Fak. Jeofizik Müh.	01.09.1999	5.986
25	Gediz ve Küçük Menderes Grabenindeki Antik Kentlerde Tarihsel Deprem Hasarlarının Araştırılması ve İncelenmesi	Yrd.Doç.Dr. Erhan Altunel	Osmangazi Ü. Müh.Mim.Fak. Jeoloji Müh.	01.02.2000	2.689
26	Marmara Denizi ve Çevresinde Deprem Kaynak Parametrelerinin, Bölgesel ve Yerel Soğurma Özelliklerinin İncelenmesi	Doç.Dr. Aybige Akıncı	D.E.Ü. Müh. Fak. Jeofizik Müh.	15.06.2000	8.774
27	Doğu Marmara Kıyılarındaki Denizel Geç Kuvaterner Tortullarının İncelenmesi	Prof.Dr. Nizamettin Kazancı	Ankara Ü. Mühendislik F.	15.06.2000	15.849
28	Marmara Denizi Kuzey Sahil Kesimlerinin Kuzey Anadolu Fayı'ndaki Etkinliğe Bağlı Olarak Yükselmesinin Araştırılması	Prof.Dr. Aral Okay	İ.T.Ü. Yer Bilimleri Enstitüsü	15.06.2000	21.227
29	Marmara Denizi ve Çevresinin Sismotektoniği: 17 Ağustos 1999 Gölcük, 13 Eylül 1999 ve 11 Kasım 1999 Sapanca, 12 Kasım 1999 Düzce Depremlerinin Kaynak (Kırılma) Mekanizması Çözümleri	Prof.Dr. Tuncay Taymaz	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh. Böl.	15.06.2000	36.085
30	Marmara Bölgesinde Olası Bir Deprem Sonucunda En Büyük Çevresel Riski Taşıyan Kıyı Bölgelerinin Tanımı ve Gerekli Önlemlerin Araştırılması	Doç.Dr. Işık Kabdaşlı	İ.T.Ü. İnşaat Fak. Çevre Müh. Böl.	15.06.2000	28.302
31	Deprem Riski Taşıyan Kıyı Bölgelerinde Coğrafi Bilgi Sisteminin Kurulması	Doç.Dr. M. Sedat Kabdaşlı	İ.T.Ü. İnşaat Fak.	15.06.2000	33.963
32	Kuzey Anadolu Fay Hattında Jeotermal Kaynakların İzotop Bileşimlerinin İzlenmesi	Prof.Dr. Nilgün Türkan Güleç	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.04.2001	47.688
33	Marmara Denizi ve Çevresinde Mikrodepremlerin Okyanus Tabanı Sismometresi (OBS) ve Geniş Bandlı Kara Sismografları ile İncelenmesi	Prof.Dr. Tuncay Taymaz	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh. Böl.	01.05.2001	24.244
34	Marmara Denizi'nde Oluşacak Olası Büyük Bir Depremi Avcılar ve Çekmece Çevresindeki Sığ Jeolojik Yapılar Üzerindeki Etkisinin Araştırılması	Yrd.Doç.Dr. Aysun Güney	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh. Böl.	01.05.2001	4.974
35	Marmara Denizi'nin Son Buzul-Holosen Dönemi Jeolojik Evrimi	Prof.Dr. Memet Namık Çağatay	İstanbul Teknik Ü. Maden F.	01.05.2001	40.075

Tablo C.7. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmiş olan Projeler (devamı)

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
36	Marmara Denizinde Tsunami Riski	Arzu Olgun	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	01.05.2001	33.794
37	Marmara Denizi'nde Fransız-Türk Ortak SEISMARMARA Projesi: Sismolojik Gözleme ve Çınacık-Pendik Sismik Profili	Prof. Dr. Oğuz Selvi	Yıldız Teknik Ü. Doğa Bilimleri Arş.Mrk.	01.05.2001	111.572
38	Deprem Güvenliğinin Saptanması İçin Yöntemler Geliştirilmesi Projesi	Prof.Dr.Güney ÖZCEBE	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.05.2001	240.672
39	Mevcut Binalar İçin Güçlendirme Yöntemleri Geliştirilmesi Projesi	Doç.Dr.Uğurhan Akyüz	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.05.2001	502.208
40	Tipik Uygulamalar ve İyileştirilmiş Yapıların İzlenmesi Projesi	Prof.Dr.Haluk Sucuoğlu	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.05.2001	186.868
41	Deprem Mühendisliği Yaygın Eğitim Projesi	Prof.Dr.Tanvir Wasti	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.05.2001	227.117
42	Mahalli Kuvvetli Yer Hareketi Kayıt Ağlarının Kurulması	Prof.Dr.Polat Gülkan	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.05.2001	365.089
43	Deprem Sonrası İzmit Körfezindeki Kirlilik Boyutunun Tesbiti	Dr. Fatma Telli Karakoç	TÜBİTAK-MAM	15.05.2001	24.244
44	Adana ve Kahramanmaraş Arasında Kalan Bölgenin Miyosen Sonrası Kinematığı ve Depremselliği	Yrd.Doç.Dr. Semir Över	Cumhuriyet Ü. Müh. Fak. İnşaat Müh.Böl.	01.07.2001	18.366
45	Kuzey Anadolu Fayı'nın Gemlik-Mekece Kolu, Ecemiş Fayı ve Sultandağ Fayı Üzerinde Paleosismolojik Araştırmalar	Yrd.Doç.Dr. Hüsnü Serdar Akyüz	İ.T.Ü. Maden Fak.	01.08.2001	16.162
46	Burdur-Fethiye Arasındaki Bölgede Burdur Fayının Sismotektonik Özelliklerinin Araştırılması	Prof.Dr. Fuzuli Yağmurlu	S. Demirel Ü. Müh. Fak. Jeoloji Müh.Böl.	01.09.2001	6.318
47	17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 Depremleri Sonrası Deformasyonun İncelenmesi	Prof.Dr. Erhan Altunel	İ.T.Ü. Avrasya Yer Bilimleri Enst.	01.12.2001	16.140
48	Marmara Bölgesinde Depremi İzlemeye Yönelik Bazı Yeni Metodların Sınanması	Doç.Dr. Sedat İnan	TÜBİTAK-MAM	01.02.2002	20.119
49	Marmara Denizi Orta Beseni Derin Ana Fay Sistemi ile Bu Sistemin Deniz Tabanı ve Sığ-Orta Derinliklerdeki Çökel Birimlerde Oluşturduğu Ana Deformasyon Zonu İlişkisinin Araştırılması	Doç.Dr. Emir Demirbağ	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	01.06.2002	25.794
50	İzmit Gölü ve Çevresinin Geç Kuvaterner Evrimi ve Paleosismolojisi	İstanbul Ü. Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enst.	MTA	01.06.2002	20.635
51	Türkiye ve Çevresinde Oluşacak 4.0-6.0 Manyitüdü Depremlerin Otomatik Moment Tensor Analizi	Dr. Gonca Örgülü	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	15.08.2002	15.683

Tablo C.7. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmiş olan Projeler (devamı)

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
52	Kuzey Anadolu Fay Sisteminin (KAFS) İsmetpaşa-Gerede ve Mengen Arasındaki Kesiminin Depremselliği	Prof.Dr. Ali Koçyiğit	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	15.08.2002	69.909
53	İÇTAG I587/MAK - Evaluation of Seismic Safety of Liquid Storage Tanks and Application of Base Isolation System	Prof. Dr. Hasan Boduroğlu	İ.T.Ü. İnşaat Müh.	01.01.2003	19.005
54	Anadolu'da Sakarya-Tavşanlı-Afyon Jeotektonik Zonlarını Kesen Doğrultuda Derin Jeoelektrik Yapı	Prof.Dr. İlyas Çağlar	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh.	15.01.2003	29.201
55	Düzce-Efteni Sıcak ve Mineralli Su Kaynaklarının Hidrojeolojisi ve Bu Kaynaklarda Depremlerle İlgili Olası Değişimlerin İncelenmesi	Prof.Dr. Şakir Şimşek	Hacettepe Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	15.01.2003	23.440
56	Geodetic Synergy of INSAR and GPS for Measuring Interseismic Strain Accumulation in Turkey	Doç.Dr. Semih Ergintav	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	01.05.2003	15.718
57	The Analysis of the Seismarmara-2001 Seismic Data Collected in the Sea of Marmara,TURKEY	Doç.Dr. Serdar Özalaybey	TÜBİTAK-MAM	01.05.2003	7.360
58	Kuzey Anadolu Fay Zonunun Doğu (Taşova-Koyulhisar arası) ve Batı Segmentlerinin (Gerede-Dokurcun arası) Orta Segmentle Birleşim Noktalarının Kinematik Analizi, Depremselliği ve Radar Görüntüleriyle İncelenmesi	Yrd.Doç.Dr. Süha Özden	Cumhuriyet Ü. Müh. Fak. Jeoloji Müh.Böl.	15.07.2003	17.381
59	Etili-Ezine (Çanakkale) Arasında Kuzey Anadolu Fay zonu, Güney Kolunun Neotektonik ve Paleosismolojik Özellikleri	Prof.Dr. Salih Zeki Tutkun	Ç. Onsekiz Mart Ü. Müh.Fak.	01.08.2003	27.810
60	Arazi Gerilmelerinin Belirlenmesinde Akustik Emisyon Tekniğinin Performansının ve Ölçümleri Etkileyen Faktörlerin Araştırılması	Prof.Dr. Reşat Ulusay	Hacettepe Ü. Müh. Fak. Jeoloji Müh.	01.08.2003	47.649
61	Fethiye Yerleşim Alanı ve Civarının Jeoloji, Jeoteknik ve Depremselliğinin Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Değerlendirilmesi	Prof.Dr. Aziz Ertunç	S. Demirel Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.08.2003	12.912
62	Kuzey Anadolu Fayı'nın Batı Marmara Bölümünde Deformasyonların Belirlenmesi ve Deprem Riskinin Tanımlanması	Prof.Dr. Orhan Baykal	İ.T.Ü. İnşaat Fak. Jeodezi ve Fotogrametri Böl.	01.08.2003	40.225
63	Kuzey Anadolu Fayının Doğu Kesiminin Kabuk Deformasyonlarının ve Blok Kinematığının GPS Ölçümleri ile Araştırılması, Depremselliği ve Deprem Potansiyelinin Belirlenmesi	Dr. Haluk Özener	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.08.2003	120.171
64	Gebze Tuzla Arasındaki Bölgenin Mikrodeformasyon Özellikleri	Doç.Dr. Semih Ergintav	TÜBİTAK MAM - YDBAE	01.08.2003	101.309
65	Gebze Kartal Sismik Zonu Deprem Riski ve Sismik Tehlike Değerlendirme Projesi	Doç.Dr. Ruhi Saatçılar	TÜBİTAK MAM - YDBAE	01.08.2003	148.859
66	Çınarcık Çukuru İzmit Körfezi Geçişinde (Doğu Marmara Denizi) Aktif Tektonizmanın Sedimentasyon Üzerine Etkisinin Araştırılması: Sedimentolojik, Minerolojik ve Jeoteknik Çalışmalar	Prof.Dr. Mustafa Ergin	Ankara Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.08.2003	40.722
67	Kuzey Batı Türkiye'nin Yeraltı Yapısının Gravite ve Manyetik Veriler Kullanılarak Araştırılması	Prof.Dr. Abdullah Ateş	Ankara Ü. Fen Fak. Jeofizik Müh.Böl.	15.03.2004	6.714

Tablo C.7. Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Tarafından Desteklenmiş olan Projeler (devamı)

No	Proje Adı	Yürütücü	Kuruluş	Başlama Tarihi	BÜTÇE (YTL, 2005 Sabit Fiyatlarıyla)
68	Moloz Oluşumu ve Akma Mekanizmasının İncelenmesi: Barla-Beşparmak-Kapı Dağlarının Kuzey Yamaçları	Doç.Dr. Candan Gökçeoğlu	Hacettepe Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	15.03.2004	30.356
69	Investigation of the Mechanics of the North Anatolian Fault and Related Seismic Risk	Doç.Dr. Hayrullah Karabulut	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	01.05.2004	12.353
70	MarmQuakeOBS: Marmara Earthquakes OBS Repeated Observatory	Prof.Dr. Tuncay Taymaz	İ.T.Ü. Maden Fak. Jeofizik Müh. Böl.	01.05.2004	10.675
71	Burdur Fethiye Fay Zonundaki Hareketlerin GPS ile Belirlenmesi	Prof.Dr. Muhammed Şahin	İ.T.Ü. İnşaat Fak. Jeodezi ve Fotogrametri Böl.	15.07.2004	34.501
72	Electric and Magnetic Studies of Seismogenic Zones	Doç.Dr. M.Kemal Tunçer	Boğaziçi Ü. Kandilli Rasathanesi	15.02.2005	140.550
73	Çukurova Bölgesi Kalıçilerin Jeomekanik Özelliklerinin Dinamik Koşullar İçin Değerlendirilmesi	Urd.Doç.Dr. İsmail Altay Acar	Çukurova Ü. Müh. Fak. Jeoloji, Müh.	15.04.2005	60.644
74	Büyük Menderes Çöküntüsünün Paleosismolojisi Kapsamında Bölgedeki Diri Fayların Yaş Tayinine Ön Çalışma Olarak, Fay Zonlarından Alınan Numunelerin OSL Metodu ile Paleodoz Miktarının Tayini	Yrd.Doç.Dr. Niyazi Meriç	Ankar Ü. Müh.Fak. Fizik Müh.	15.06.2005	15.000
75	Su İçeriğinin Kil İçeren Kayaların Mühendislik Davranışı Üzerindeki Etkisinin Araştırılması	Prof.Dr. Reşat Ulusay	Hacettepe Ü. Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.07.2005	74.738
76	Az ve Orta Katlı Betonarme Yapıların Hasargörebilirliğinin İncelenmesi	Yrd.Doç.Dr.Murat Altuğ Erberik	ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü ANKARA	01.07.2005	30.040
77	Orta ve Doğu Pontidlerin Kretase-Tersiyer Jeodinamiği	Yrd.Doç.Dr. Nurettin Kaymakçı	ODTÜ Müh.Fak. Jeoloji Müh.	01.09.2005	11.250
78	17 Ağustos 1999 İzmit Depremi Yüzey Kırığı Doğu Kesiminin Paleosismolojik ve Morfotektonik Analizi	Doç.Dr. Hüsnü Serdar Akyüz	İ.T.Ü. Maden Fak.	15.06.2006	18.432
TOPLAM					3.813.467

Karar: 2005/203 AB Çerçeve Programlarına Katılım

AB 7. Çerçeve Programı'na Türkiye'nin katılım konusunun karara bağlanması sürecinde, muhtemel katılım payının belirlenmesi ve ilgili diğer hususlarda, TÜBİTAK'ın Dışişleri Bakanlığı, AB Genel Sekreterliği ve Devlet Planlama Teşkilatı ile işbirliği içinde Avrupa Komisyonu ile müzakereleri yürütmekle görevli sorumlu kuruluş olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Kararla ilgili açıklamalar

AB 7. Çerçeve Programı'na Türkiye'nin Asosye Ülke statüsünde katılımını resmileştiren Mutabakat Zaptı, 1 Haziran 2007 tarihinde Türk Araştırma ve İş Dünyası Kuruluşları (TURBO) ofisinde AB Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan BOZKIR ile AB Komisyonu Araştırma Genel Müdürü José Manuel Silva RODRIGUEZ tarafından imzalanmıştır. Konuyla ilgili karar 29 Haziran 2007 gün ve 26567 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır (karar sayısı 2007/12331). Ülkemizin Euratom'a katılımına ilişkin Mutabakat Zaptı'nın ise 2008 yılında imzalanması öngörülmektedir.

6.ÇP'den 7.ÇP'ye geçişte programın yıllık bütçesi ortalama %59 artarken, Türkiye'nin 7.ÇP'ye yapacağı ilk dört yıldaki katkı payı dört yıl süren 6.ÇP'ye ödenen miktardan %29 daha azdır.

Tablo C.8. AB 6.ÇP Katılım Payı İndirim Oranları

Yıl	2003	2004	2005	2006	Toplam
İndirim Oranı	%30	%20	%50*	%50*	--
Gerçekleşen Katılım Payları (milyon Avro)	48,2	56,4	75,0	52,0	231,6

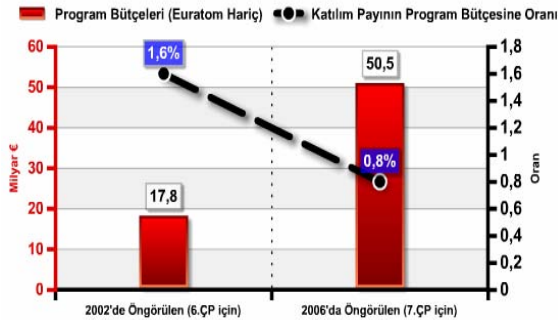
(*): 6.ÇP mutabakat zaptında 2005-2006 yılları için öngörülmemiş olmasına rağmen, AB Komisyonu ile yapılan değerlendirme sonucu anılan yıllar için %50 oranında indirim yapılmıştır.

7.ÇP katkı payı hesabı, 6. ÇP'de olduğu gibi gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYİH) temelli formül ile yapılacaktır. Ancak, Türk tarafının girişimleri sonucu, Türkiye'nin hızlı ekonomik büyümesinin getirdiği GSYİH artışı göz önünde bulundurularak, ülkemizin GSYİH artış oranı AB'nin GSYİH artış oranına sabitlenmiştir. Ayrıca yıllık katkı payı üzerinden ilk yılda %80'den başlayan indirim sağlanmıştır. Yıllara göre indirim oranları şu şekilde öngörülmüştür:

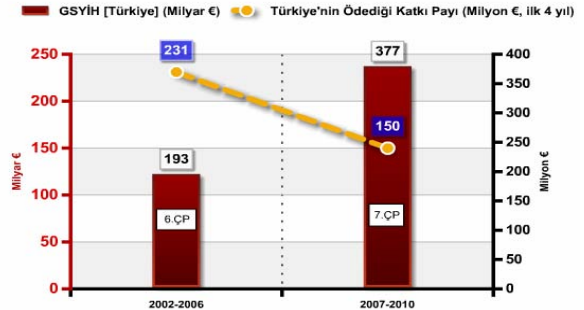
Tablo C.9. AB 7.ÇP Katkı Payımızda Yıllara Göre İndirim Oranları

Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Toplam
İndirim Oranı	%80	%75	%70	%65**	%60**	%55**	%50**	--
Muhtemel Katılım Payları (milyon Avro)	22,9	31,4	41,3	54,6	71,7	90,3	111,5	423,5

(**): Ayrıca, yukarıdaki kazanımlara ek olarak 2009 sonu itibariyle ülkemizin performansı gözden geçirilerek izleyen yıllar için saptanan indirim oranlarının yeniden ele alınması öngörülmektedir.

Şekil C.8. Türkiye'nin AB 6.ÇP ve 7.ÇP Katkı Paylarının Program Bütçelerine Oranı

Şekil C.9. AB 6. ve 7. Çerçeve Programları İlk 4 Yıl Katkı Payı Karşılaştırması

2007 yılı için Türkiye'nin 7.ÇP'ye katkı payı 22,4 milyon € olup bu miktarın 12,5 milyon €'luk kısmı AB hibelerinden geri kalan 9.9 milyon € karşılığı 16,8 milyon YTL ulusal kaynaklarımızdan karşılanmıştır.

7.ÇP'nin ilk yarı yılında 43 proje çağrısı açılmış olup, Nisan-Eylül 2007 tarihleri arasında kapanmıştır. 6.ÇP'nin verilerine göre değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır:

- AB Komisyonu'nun değerlendirmesi sonucu eşik değerin üzerinde puan alan ve başarılı bulunan projelerdeki Türk kuruluşu sayısında önemli artış kaydedilmiştir.
- Bir başka önemli artış, fonlanacak projelerde yer alan Türk kuruluşların sağladıkları fon miktarında görülmüştür. Buna göre 6.ÇP'nin ilk yarı yılı dönemine oranla %51'lik artışla 17.6 Milyon Avro fon sağlanması beklenmektedir.
- 7.ÇP'nin ilk döneminde ülkemizden 1.094 proje ortaklığı başvurusu yapılmış olup, bunlardan 146'sı fonlanmaya değer görülmüştür.
- Batı Balkanlar, Doğu Avrupa, Orta Asya, Güney Doğu Asya ve Akdeniz bölgelerine yönelik hazırlanan politika oluşturma amaçlı çok uluslu 7.ÇP projelerinde ülkemiz aktif rol almaktadır.
- Bölgesel araştırma ve teknoloji geliştirme amaçlı bilgi bölgeleri alanında ülkemiz en çok proje sunan ülke olmuştur.
- Türkiye, programın "tersine beyin göçünü teşvik etme" aracına en çok proje sunan 2. ülke olmuştur.

Tablo C.10. Ekim 2007 İtbari ile 6. ve 7. ÇP Kapsamındaki Çağrılara İlişkin Veriler¹

	6.ÇP (I. Dönem)	7.ÇP (I. Dönem)	Değişim (%)
Eşik Değeri Geçen Türk Ortak Sayısı	175	394	85
Orta Puan Alan Türk Ortak Sayısı	752	681	-26
Düşük Puan Alan Türk Ortak Sayısı	104	19	-85
Toplam Başvuru	1.031	1.094	6
Fonlanan Türk Ortak Sayısı	99	146	62
Fon Miktarı (Milyon Avro)	11,6	17,6	51

*6. ÇP'nin ilk döneminde 49 çağrı yayınlanmışken, 7. ÇP'nin aynı döneminde 43 çağrı yayınlanmıştır.

Ayrıntılı bilgiler Ek-1: 7. Çerçeve Programı Çalışmaları (Mart – Ekim 2007) belgesinde yer almaktadır.

Sorumlu kuruluşların çalışmalarıyla 2007-2013 yılları arasında sürececek AB 7. Çerçeve Programı'na katılımı hususu karara bağlanmış olduğundan 2005/203 nolu karar sonuçlandırılmıştır.

Ek-1: 7. Çerçeve Programı Çalışmaları (Mart – Ekim 2007)

¹ Proje müzakereleri henüz tamamlanmadığı için tahmini değerlerdir.

TÜBİTAK

**Ek C-1: AB 7. Çerçeve Programı
Çalışmaları (Mart – Ekim 2007)**

6 Kasım 2007

İÇİNDEKİLER

Özet	3
1. Mutabakat Zaptı.....	4
2. Eylem Planı	4
2. Eylem Planı	5
3. Ülke Performansı	5
3.1. Başarılar ve Gelişmeler	5
3.2. Türk Araştırmacıların Yer Aldığı Projelerin Kalite Değerlendirmesi	6
4. AB 7. Çerçeve Programı Türkiye Ağı	6
5. AB 7. ÇP'yi Yaygınlaştırma Çalışmaları	8
5.1 AB 7. ÇP İlk Çağrılarına Yönelik Yapılan Bilgilendirme ve Eğitim Faaliyetleri.....	8
5.2 AB 7. ÇP İlk Çağrılarına Yönelik Geniş Katımlı Etkinlikler	8
5.3. Proje Sunanlarla Birebir Değerlendirmeler	9
5.4 AB 7. Çerçeve Programı Türk Katılımcılara Yönelik E-Öğrenme Uygulaması	9
5.5 İş ve Araştırma Dünyasında Programın Farkındalığını Artırmak	9
5.6 Ulusal Koordinasyon Ofisi 7. ÇP Yayınları.....	9
5.7 Yeni Destek Programları	10
6. Türkiye'nin Ar-Ge Potansiyelinin Tanıtımı	10
6.1 Sanayi – Akademi Ortaklığında Başarıya Giden Yol Bilgi Günü.....	10
6.2 TASSA Konferansı	10
6.3 7. ÇP'de Uluslararası İşbirliği Ortak Ülkeleri ile BT İşbirliklerinde Yeni Boyutlar	11
6.4 Marie-Curie Eylemleri: Bireysel Burslar ve Hibeler Çalıştayı	11
6.5 Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) 2. Çağrı İşbirliği Oluşturma Etkinliği	11
6.6 Nanobilimler, Nanoteknolojiler, Malzemeler ve Yeni Üretim Teknolojileri (NanoMatPro) İşbirliği Oluşturma Etkinliği	11
6.7 Avrupa Teknoloji Platformları'na Katılıma Destek Çalışmaları	12
7. Araştırma Altyapılarını Güçlendirme	12
7.1 AB Araştırma Altyapılarına Seçilen Türk Laboratuvar ve Araştırma Merkezleri.....	12
7.2 Avrupa Araştırma Altyapıları Strateji Forumu (ESFRI)	12
7.3 TÜBİTAK ve JRC arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı.....	13
8. Çerçeve Programlarından Sağlanan Katma Değere Örnekler.....	13
8.1 Türk Kuruluşların Yer Aldığı Proje Örnekleri.....	13
8.2. Tersine Beyin Göçüne Katkı	16

Özet

AB 7.Çerçeve Programı 22 Aralık 2006 tarihinde açılan ilk çağrılarla resmen başlamıştır. Bir anlamda Ar-Ge'nin şampiyonlar ligi olan bu program, kuruluşlarımızın uluslararası pazarlara açılmasında, teknolojik yetkinliklerini üst seviyelere taşımalarında ve rekabetçi üstünlük kazanmalarında önem taşımaktadır.

TÜBİTAK, ulusal koordinasyonundan sorumlu olduğu 7. ÇP'den daha fazla yararlanılması için ulusal bazdaki hazırlıkları 2005 yılında başlatmış olmakla beraber, 7. ÇP'nin ilk çağrılarının açılışından itibaren özellikle eğitim ve yaygınlaştırma faaliyetleri ile Türkiye'nin Ar-Ge potansiyelinin yurt dışında tanıtılmasına hız verilmiştir. Bu süreçte müzakereler yürütülmüş, AB Komisyonu ile bir eylem planı hazırlanmış, devamında da 7. ÇP Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

1. Mutabakat Zaptı

AB 7. Çerçeve Programı'na Türkiye'nin Asosye Ülke statüsünde katılımını resmileştiren Mutabakat Zaptı, 1 Haziran 2007 tarihinde Türk Araştırma ve İş Dünyası Kuruluşları (TURBO) ofisinde AB Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan BOZKIR ile AB Komisyonu Araştırma Genel Müdürü José Manuel Silva RODRIGUEZ tarafından imzalandı. Konuyla ilgili karar 29 Haziran 2007 gün ve 26567 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandı (karar sayısı 2007/12331). Ülkemizin Euratom'a katılımına ilişkin Mutabakat Zaptı'nın ise 2008 yılında imzalanması öngörülmektedir.

6. ÇP'den 7. ÇP'ye geçişte programın yıllık bütçesi ortalama %59 artarken, Türkiye'nin 7. ÇP'ye yapacağı ilk dört yıldaki katkı payı dört yıl süren 6. ÇP'ye ödenen miktardan %29 daha azdır.

Tablo 1. AB 6. ÇP Katılım Payı İndirim Oranları

Yıl	2003	2004	2005	2006	Toplam
İndirim Oranı	%30	%20	%50*	%50*	--
Gerçekleşen Katılım Payları (milyon Avro)	48,2	56,4	75,0	52,0	231,6

(*): 6. ÇP mutabakat zaptında 2005-2006 yılları için öngörülmemiş olmasına rağmen, AB Komisyonu ile yapılan değerlendirme sonucu anılan yıllar için %50 oranında indirim yapılmıştır.

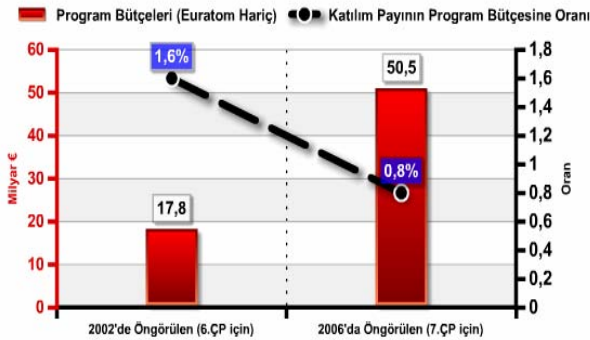
7. ÇP katkı payı hesabı, 6. ÇP'de olduğu gibi gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYİH) temelli formül ile yapılacaktır. Ancak, Türk tarafının girişimleri sonucu, Türkiye'nin hızlı ekonomik büyümesinin getirdiği GSYİH artışı göz önünde bulundurularak, ülkemizin GSYİH artış oranı AB'nin GSYİH artış oranına sabitlenmiştir. Ayrıca yıllık katkı payı üzerinden ilk yılda %80'den başlayan indirim sağlanmıştır. Yıllara göre indirim oranları şu şekilde öngörülmüştür:

Tablo 2. AB 7. ÇP Katkı Payımızda Yıllara Göre İndirim Oranları

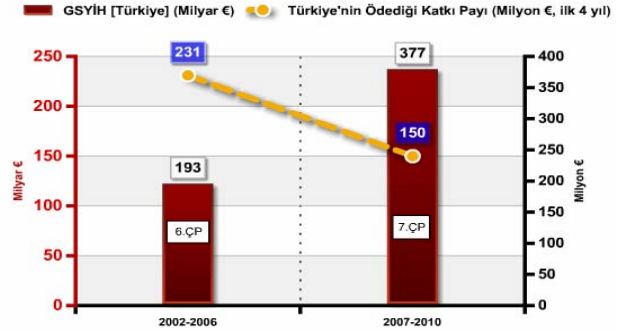
Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Toplam
İndirim Oranı	%80	%75	%70	%65**	%60**	%55**	%50**	--
Muhtemel Katılım Payları (milyon Avro)	22,9	31,4	41,3	54,6	71,7	90,3	111,5	423,5

(**): Ayrıca, yukarıdaki kazanımlara ek olarak 2009 sonu itibarıyla ülkemizin performansı gözden geçirilerek izleyen yıllar için saptanan indirim oranlarının yeniden ele alınması öngörülmektedir.

2007 yılı için Türkiye'nin 7. ÇP'ye katkı payı 22,4 milyon € olup bu miktarın 12,5 milyon €'luk kısmı AB hibelerinden geri kalan 9,9 milyon € karşılığı 16,8 milyon YTL ulusal kaynaklarımızdan karşılanmıştır.

Şekil 1. Türkiye'nin AB 6. ÇP ve 7. ÇP Katkı Paylarının Program Bütçelerine Oranı

Şekil 2. AB 6. ve 7. Çerçeve Programları İlk 4 Yıl Katkı Payı Karşılaştırması

2. Eylem Planı

Ülkemizin 7. Çerçeve Programı'na katılım performansını ve etkinliğini artırmak amacıyla bir Eylem Planı hazırlanmıştır.

TÜBİTAK'ın koordinasyonunda AB Komisyonu ile ele alınan ve mali olmayan konuları kapsayan 7. ÇP Eylem Planı'nın oluşturulması için ilk toplantı 13 Aralık 2006 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde Avrupa Komisyonu bünyesindeki farklı birimlerin gündemine Türkiye algısı yerleştirilmiş ayrıca Komisyonun araştırma birimlerinde Batı Balkanlar dışında da bir genişleme ufku ve boyutu olduğuna dikkat çekilmeye çalışılmıştır. İlk toplantıyı müteakip karşılıklı mutabakata varılan ve tartışılması planlanan hususlar ile ilgili izleme komitesi üyesi kurumlarımızla toplantılar gerçekleştirilmiş ve ilgili konularda görüşlerine başvurulmuştur. Bu çerçevede 5-6 Şubat 2007 tarihlerinde ilgili kurumlarımızdan yetkililerin katılımıyla Brüksel'de ikinci toplantı gerçekleştirilmiş, bu toplantıda irdelenemeyen hususlar 27-28 Mart 2007 tarihlerinde yine Brüksel'de yapılan üçüncü toplantıda görüşülmüştür.

Eylem Planında, 7. ÇP'de yer alan tematik alanlarda genişleme ülkeleri için özel çağrılar açılması, Komisyonla ortak etkinliklerin (Brüksel'de Türk araştırmacılarının görünürlüğünü artırıcı etkinlikler, Türkiye'de proje pazarları, çalıştaylar vb.) düzenlenmesi, Türk uzmanların ve araştırmacıların yurtdışında staj yapma, Ad-Hoc komitelerinde, danışma kurullarında yer alma olanaklarının artırılması, Türk araştırmacıların karşılaştığı vize problemleriyle ilgili ortak çözüm yolları bulunması ve Türkiye'de kurulan ya da kurulması planlanan Araştırma Altyapıları için Komisyon'dan destek alınması gibi hususlar yer almaktadır.

Eylem Planı'nın, Türkiye'nin 7. ÇP'ye daha etkin katılımı ve Türkiye Araştırma Alanı'nın Avrupa Araştırma Alanı ile entegrasyonunun sağlanması için kilit bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

3. Ülke Performansı

7. ÇP'nin ilk yarı yılında 43 proje çağrısı açılmış olup, Nisan-Eylül 2007 tarihleri arasında kapanmıştır. 6. ÇP'nin verilerine göre değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır. Ayrıntılı veriler ise Tablo 3'de yer almaktadır.

3.1. Başarılar ve Gelişmeler

- AB Komisyonu'nun değerlendirmesi sonucu eşik değerin üzerinde puan alan ve başarılı bulunan projelerdeki Türk kuruluşu sayısında önemli artış kaydedilmiştir.
- Bir başka önemli artış, fonlanacak projelerde yer alan Türk kuruluşların sağladıkları fon miktarında görülmüştür. Buna göre 6. ÇP'nin aynı dönemine oranla %51'lik artışla 17.6 Milyon Avro fon sağlanması beklenmektedir.
- Batı Balkanlar, Doğu Avrupa, Orta Asya, Güney Doğu Asya ve Akdeniz bölgelerine yönelik hazırlanan politika oluşturma amaçlı çok uluslu 7. ÇP projelerinde ülkemiz aktif rol almaktadır.
- Bölgesel araştırma ve teknoloji geliştirme amaçlı bilgi bölgeleri alanında ülkemiz en çok proje sunan ülke olmuştur.
- Türkiye, programın "tersine beyin göçünü teşvik etme" aracına en çok proje sunan 2. ülke olmuştur.

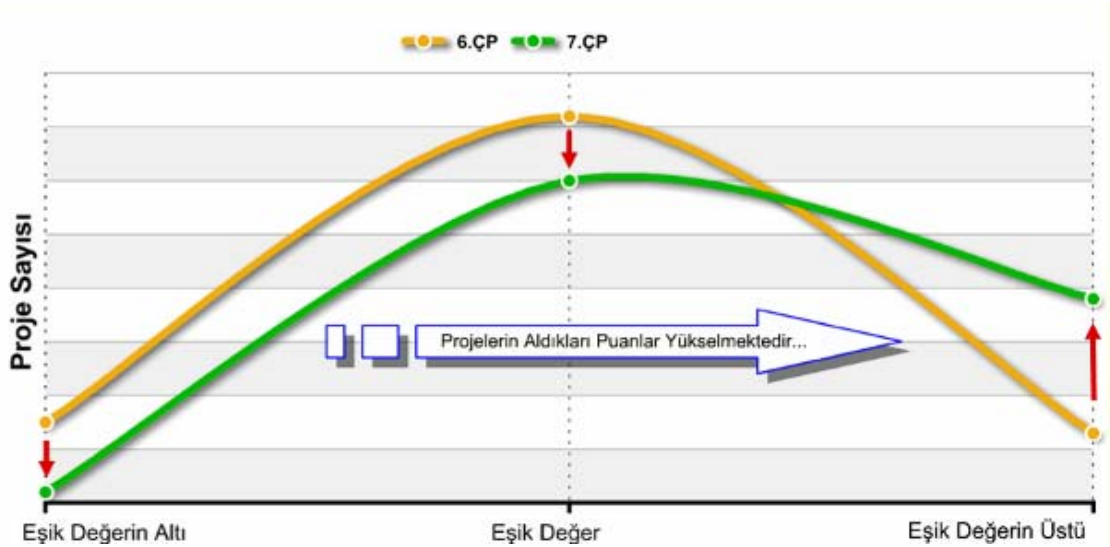
Tablo 3. Ekim 2007 İtibari ile 6. ve 7. ÇP Kapsamındaki Çağrılara İlişkin Veriler¹

	6. ÇP (I. Dönem)	7. ÇP (I. Dönem)	Değişim (%)
Eşik Değeri Geçen Türk Ortak Sayısı	175	394	85
Orta Puan Alan Türk Ortak Sayısı	752	681	-26
Düşük Puan Alan Türk Ortak Sayısı	104	19	-85
Toplam Başvuru	1.031	1.094	6
Fonlanan Türk Ortak Sayısı	99	146	62
Fon Miktarı (Milyon Avro)	11,6	17,6	51

*6. ÇP'nin ilk döneminde 49 çağrı yayınlanmışken, 7. ÇP'nin aynı döneminde 43 çağrı yayınlanmıştır.

3.2. Türk Araştırmacıların Yer Aldığı Projelerin Kalite Değerlendirmesi

7. ÇP'nin sonuçları 6. ÇP'nin sonuçları ile kıyaslandığında, en önemli değişim proje kalitelerinde görülmektedir. TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi'nin düzenlediği proje pazarları, konsorsiyum oluşturma amaçlı seyahat desteği, proje hazırlamaya yönelik eğitimler ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde düzenlenen eşleştirme çalışmaları sonucu ülkemiz kuruluşları daha güçlü konsorsiyumlarda yer almakta, ülkemiz araştırmacılarınca sunulan projeler daha yüksek puanlar elde etmekte ve sonuç olarak eşik değer üstündeki projelerdeki Türk kuruluşların sayısı hızla artmaktadır. Şekil 3'de proje kalitelerinin 6. ve 7. ÇP'ye göre değişimleri görülmektedir.

Şekil 3: Türk Araştırmacıların Yer Aldığı Projelerin Kalite Değerlenmesi

4. AB 7. Çerçeve Programı Türkiye Ağı

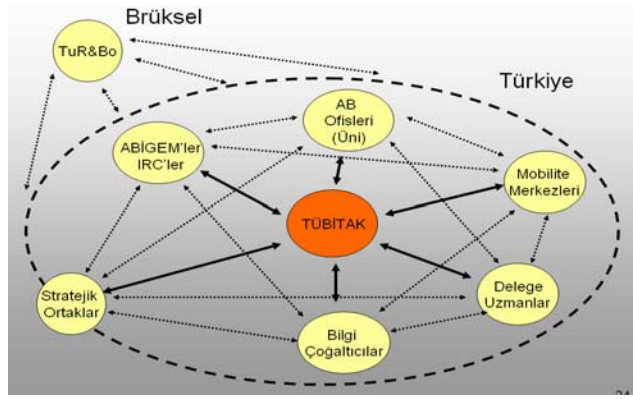
Ülkemizde Çerçeve Programlarının yaygınlaşmasında bilgi yayılımının ve teknik desteğin karşılanmasında TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi çeşitli kurumlarla eşgüdümlü çalışmalar yapmaktadır. Bu kurumların çalışmaları programın geniş kitlelere duyurulmasına katkıda bulunmaktadır.

Çerçeve Programlarının yayılımında katkıda bulunan; Alan Delege ve Uzmanları, Bilgi Çoğaltıcıları, Mobilite Merkezleri, Üniversitelerin AB Ofisleri, AB Bilgi Merkezleri, Yenilikçilik Aktarım Merkezleri (IRC) ve ABİGEM'ler ile Stratejik Ortaklar'ın oluşturduğu bu yapı Çerçeve Programlarının

¹ Proje müzakereleri henüz tamamlanmadığı için tahmini değerlerdir.

koordinasyonundan sorumlu kuruluş TÜBİTAK ve Brüksel'de TOBB, TÜBİTAK, KOSGEB ve TESK ortaklığında kurulmuş olan TURBO ile birlikte "7. ÇP Türkiye Ağı" olarak adlandırılmaktadır.

TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi, diğer paydaşların Çerçeve Programları ile ilgili faaliyetlerinin koordinasyonuna ve ihtiyaç duyabilecekleri bilgi ve teknik desteğin karşılanmasına yardımcı olmaktadır. Ağda yer alan paydaşlar ise Çerçeve Programları Türkiye ayağının etkin işlemesine ve son kullanıcıların ihtiyacı olacak bilgi ve teknik desteğin karşılanmasına katkıda bulunmaktadır.

Şekil 4. 7. ÇP Türkiye Ağı

Tablo 4. AB 7. ÇP Türkiye Ağı Aktörleri

Kuruluş	Açıklama
TÜBİTAK	Ulusal koordinasyondan sorumlu kuruluştur. Koordinasyonu sağlamak amacıyla oluşturulmuş TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi, diğer paydaşların ÇP ile ilgili faaliyetlerinin koordinasyonuna ve ihtiyaç duyabilecekleri bilgi ve teknik desteğin karşılanmasına yardımcı olmaktadır.
TuR&Bo	TOBB, TÜBİTAK, KOSGEB ve TESK tarafından kurulan Brüksel merkezli Ar-Ge irtibat ofisidir. Yurtdışında Türkiye'nin Ar-Ge potansiyelinin tanıtılması için çalışmalar yürütmekte, ayrıca ülkemiz adına Ar-Ge alanında lobi faaliyetleri yapmaktadır.
Delege Uzmanlar ve	Çerçeve Programları etkinlik alanları kapsamında düzenlenen program komite toplantılarına Türkiye adına görevlendirilen uzmanlardır. Delegeler, program komitelerinde ülkemiz çıkarlarının gözetilerek temsili, uzmanlar ile yakın ilişkiler kurarak bu toplantılarda görüş bildirilmesi ve gerektiğinde ülkemiz için görüş toplanması delegenin sorumluluk alanına girmektedir.
Mobilite Merkezleri	Avrupa Komisyonu araştırmacıların dolaşımının önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Haziran 2004'te başlattığı ERA-MORE (European Research Area - MOBILE RESEARCHERS) ağı ile 33 Avrupa ülkesinde 200'e yakın Mobilite Merkezi kurulmuştur. Türkiye'de yer alan 6 merkezde araştırmacıların dolaşımı, eğitim ve çalışmalarının kolaylaştırılması için etkinlikler yürütülmektedir.
Stratejik Ortaklar	TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesinde çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğine gitmektedir. Bu Stratejik Ortaklar arasında TOBB, TÜSİAD, DEİK, KOSGEB, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası, YASED, Türkiye Bilişim Derneği ve Türkiye Bilişim Vakfı gibi şemsiye kuruluşlarla geniş bir ekosisteme sahip özel sektör kuruluşları yer almaktadır. Bu kuruluşların ekosisteminde yer alan ve onlara teknolojik hizmetler sunan KOBİ'ler 7.Çerçeve Programı'na katılabilecek hedef kitlenin önemli parçasını oluşturmaktadır.
Bilgi Çoğaltıcılar	TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından yetkinleştirilen uzmanlardır. Bilgi Çoğaltıcılar, mensubu oldukları organizasyonlar ve bu organizasyonların birlikte çalıştıkları kurum ve kuruluşlarındaki Çerçeve Program faaliyetlerini organize eden bu konuda deneyimli ve aktif kişilerdir. Danışmanlık şirketleri de yine bu yapının içerisinde yer almaktadır.
Üniversitelerin AB Ofisleri	Üniversitelerde DPT - Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi-Ulusal Ajans tarafından gerçekleştirilen AB Eğitim ve Gençlik Programlarının (Socrates/Leonardo da Vinci/Youth) yürütülmesi amacıyla kurulan AB Ofisleri üniversitelerin diğer AB destek programları ile olan ilişkilerinde de katkı sağlamaktadır.
AB Bilgi Merkezleri / Yenilik Aktarım Merkezleri	Avrupa Bilgi Merkezleri 'nin temel işlevleri, KOBİ'ler ile AB kurum ve kuruluşları arasında bir köprü olmaktır. Şu anda Ankara, İstanbul, Gaziantep, Denizli, Bursa, Adana, Samsun ve Konya'da 9 Avrupa Bilgi Merkezi bulunmaktadır. Yenilikçilik Aktarım Merkezleri 'nin (IRC) temel fonksiyonu yenilikçilik ve teknoloji transferi aşamasında arz ve talep taraflarını bir araya getirerek Avrupa çapındaki teknolojik gelişmelerin ve bunların özümsemesinin artan bir ivmeyle devamını sağlamaktır.

7. ÇP Türkiye Ağı'nın tanıtımını yapmak amacıyla Ağ'da yer alan paydaşlarla Nisan 2007'den bu yana 2 çalıştay ve 4 özel toplantı düzenlenmiştir. Ayrıca, KOBİ Teknik Komitesi, Eylem Planının "Ar-Ge Yenilik Destekleri" başlığı altında bulunan 6. Maddesi'nde kapsamında 7. ÇP Türkiye Ağı ele alınmıştır.

"Ar-Ge projelerinin hayata geçirilmesinde yetişmiş eleman açığını karşılayacak eğitim ve danışmanlık çalışmalarının yürütülmesi"ne katkı yapmak amacıyla çalışmaların koordinasyonunun etkili bir biçimde sağlanması ve bu çalışmaların hızlandırılmasına yönelik TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV ve YASED

temsilcilerinin katılımı ile "KOBİ Teknik Komitesi Eylem Planı 6. Madde Alt Çalışma Grubu" oluşturulmuştur.

Bu çerçevede 7. ÇP Türkiye Ağı'nda yer alacak Bilgi Çoğaltıcıları yetiştirilmesini de hedefleyen ""Danışmanlık Sektörü için Fırsatlar" eğitimleri Ankara ve İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

5. AB 7. ÇP'yi Yaygınlaştırma Çalışmaları

5.1 AB 7. ÇP İlk Çağrılarına Yönelik Yapılan Bilgilendirme ve Eğitim Faaliyetleri

AB Çerçeve Programları'yla ilgilenen araştırmacı kitlesinin çeşitliliği nedeniyle, farklı kesimlere yönelik özel etkinlikler tasarlanmış ve hayata geçirilmiştir.

Mart 2007 - Eylül 2007 tarihleri arasında AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından toplam **134** etkinlik gerçekleştirilmiş olup, bu etkinliklere **5000'e** yakın araştırmacı katılmıştır. Etkinliklerin dağılımı aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5: Etkinlikler

Etkinlik/Eğitim Türü	Etkinlik Sayısı
Yurt İçi Bilgi Günü, Tematik Konferansı ve Proje Teklifi Sunma Eğitimleri	109
Yurt Dışı Çalıştay, Konferans ve İşbirliği Etkinlikleri	6
Danışmanlık Firmaları İçin Uygulamalı Proje Teklifi Sunma Eğitimi	3
KOBİ'lere Yönelik Bilgilendirme Faaliyetleri	16
TOPLAM	134

Yukarıda bahsedilen etkinliklerin yanı sıra aşağıdaki tema bazlı ulusal konferanslar gerçekleştirilmiştir. Bu konferanslarda alanların Türkiye'deki aktörleri ile AB komisyonu yetkilileri bir araya getirilmiştir.

- 1 Mart 2007'de Ankara'da düzenlenen "AB 7. Çerçeve Programı Nanobilimler, Nanoteknolojiler, Malzeme ve Yeni Üretim Teknolojileri Tematik Konferansı"
- 2 Mart 2007 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "AB 7. Çerçeve Programı Nanobilimler, Nanoteknolojiler, Malzeme ve Yeni Üretim Teknolojileri Tematik Konferansı"
- 28 Mart 2007'de İstanbul'da "AB 7. Çerçeve Programı Enerji Tematik Konferansı"
- 13 Nisan 2007'de İstanbul'da "AB 7. Çerçeve Programı Çevre Tematik Konferansı"

5.2 AB 7. ÇP İlk Çağrılarına Yönelik Geniş Katılımlı Etkinlikler

7. ÇP ilk çağrılarına yönelik etkinliklerin yanı sıra, aşağıdaki geniş çaplı etkinlikler düzenlenmiştir.

Tablo 6: TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi'nin Düzenlediği Geniş Katılımlı Etkinlikler

Etkinlik	Yer/Tarih	Amacı
AB 7. Çerçeve Programı Türkiye Forumu-3: "Başarıya Giden Yol Konferansı"	24-25 Nisan 2007 İstanbul	Türkiye Araştırma Alanı'nın (TARAL) paydaşlarını oluşturan üniversite, sanayi, kamu ve sivil toplum kuruluşlarına 7. ÇP'de başarılı olmak için bir yol haritası sunmak
AB 7. Çerçeve Programı Türkiye Forumu – 4	22 Ekim 2007 Ankara	Türkiye ile Ar-Ge ve yenilikçilik alanında lider olan AB ülkeleri ve kuruluşları ile (Almanya, Finlandiya, İtalya, İspanya, İrlanda, İzlanda ve Avrupa çapındaki çeşitli dernek ve platformlar) işbirliklerini arttırmak
Fikirler Özel Programı Avrupa Araştırma Konseyi (European Research Council-ERC) Açılış Konferansı	1 Haziran 2007 İstanbul	ERC'nin sunduğu destek programlarının tanıtılması

Bu etkinliklere 2.000'e yakın araştırmacı iştirak etmiştir.

5.3. Proje Sunanlarla Birebir Değerlendirmeler

Nisan ayı boyunca, 7. P'ye proje teklifi sunma hazırlığı içinde bulunan her araştırmacının, ilgilendiği alanın Ulusal İrtibat Noktası (UİN) ile görüşerek bire-bir destek alabilmesini hedefleyen araştırmacılarla birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Bu görüşmelerde, araştırmacılar 7. P'nin 1. ağrılar kapanmadan ilgili alandan sorumlu TÜBİTAK yetkilileri ile yüz yüze değerlendirmeler yapmıştır. Bu görüşmelerde 135 proje ele alınmıştır.

5.4 AB 7. ereve Programı Türk Katılımcılara Yönelik E-ğrenme Uygulaması

TÜBİTAK AB ereve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından 2007 yılında elektronik ortamda eğitim hazırlıklarına başlanmıştır. Bu uygulama 7. P hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olmayan araştırmacıları Proje Teklifi Sunma Eğitimine hazırlamak amacıyla gerçekleştirilen "Adım Adım 7. ereve Programı" eğitimini içermektedir.

2008 yılı içerisinde, e-öğrenme uygulamasına yeni eğitim modülleriyle devam edilmesi planlanmaktadır. Böylece, TÜBİTAK AB ereve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi'nin temel görevlerinden birisi olan ereve Programları hakkında farkındalık artırma ve bilgilendirme çabaları daha da hız kazanmış olacaktır. Daha kısa bir zamanda daha fazla araştırmacıya ulaşılabilecek, 7. P hakkındaki farkındalık ülke çapında daha hızlı bir Şekilde artırılabilir. Ayrıca, TÜBİTAK AB ereve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi personelinin ve eğitim katılımcılarının eğitim esnasında katlanmak durumunda olduğu fırsat maliyetinin en düşük seviyeye indirilmesi de bu uygulama ile ulaşılması hedeflenen noktalardan birisidir.

Uygulama, Kasım 2007'den itibaren araştırmacılarımızın hizmetine sunulacaktır.

5.5 İş ve Araştırma Dünyasında Programın Farkındalığını Artırmak

TÜBİTAK AB ereve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi'nin 2006 yılında oluşturduğu AB ereve Programları Medya İlişkileri Stratejisi kapsamında; düzenlenen etkinliklere basın da katılımı sağlanmış, gazete ve televizyon kanallarında özel haberler ve röportajlar ile 7. P hakkında bilgilendirme yapılmış ve medyadaki genel farkındalığı yükseltmek amacıyla basın bültenleri ve haber paketleri hazırlanmıştır. Bununla birlikte TRT'nin "Avrupa Vizyonu" isimli kuşak yayını ile ortak çalışmalar yürütülerek 7. P ile ilgili genel ve de alt araştırma alanlarında özel programlar hazırlanmaktadır.

Bu alışmalar sonucunda AB ereve Programları ile ilgili olarak 2002-2006 yılları arasında toplam 155 haber yayınlanmışken, 2007 yılının ilk 7 ayında toplam 153 haber yayınlanarak medyada görünürlük oranında büyük bir artış sağlanmıştir.

5.6 Ulusal Koordinasyon Ofisi 7. P Yayınları

TÜBİTAK AB ereve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi olarak düzenlenen eğitim ve bilgilendirme etkinliklerinde araştırmacılar tarafından aktarılan sorular, Türk araştırmacılarını AB 7. P hakkında ve uygulama esasları konularında bilgilendirmek amacıyla derlenerek "Sorularla AB 7. ereve Programı" kitabında toplanmıştır.

Üç ayda bir yayınlanan AB ereve Programları dergisi ise, yurtdışındaki araştırmacılarla son dönemde Türkiye'de AB ereve Programları'na yönelik yapılan çalışmaları ve çeşitli alanlardan Türkiye'deki başarı hikayelerini paylaşmak amacıyla İngilizce olarak hazırlanmıştır. Bu dergide TÜBİTAK AB ereve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından düzenlenen AB ereve Programları'na yönelik eğitim programlarına ve etkinliklerine, çeşitli alanlarda Türkiye'deki araştırma potansiyelini tanıtmaya yönelik Brüksel'de düzenlenmiş olan toplantılara, Ulusal Teknoloji Platformları'na, TÜBİTAK'ın 7. P'ye yönelik destek programlarına ve 6. P'de desteklenen projeler içerisinde yer alan başarılı kurum ve kuruluşlarımıza yer verilmiştir.

Türkiye'nin yurtdışında temsil edildiği toplantılarda, AB Çerçeve Programları kapsamında ülkemizde yürütülen faaliyetler hakkında farkındalık yaratmak amacıyla, TÜBİTAK Ulusal Koordinasyon Ofisi broşürünün İngilizce versiyonu hazırlanmış ve basılmıştır. Avrupa'daki kuruluşlarla stratejik işbirliği kurma süreçlerinde, bu tip tanıtıcı yayınların faydalı olacağı düşünülmektedir.

5.7 Yeni Destek Programları

TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi, Türk araştırmacıların AB Çerçeve Programları'na katılımını teşvik etmek amacıyla yürütmekte olduğu destek programlarına 7. Çerçeve Programı süresince de devam edecektir. Destek programları, araştırmacıların ihtiyaçları göz önüne alınarak yenilenmiş ve sayısı artırılmıştır.

Türk araştırmacıların 7. ÇP'ye katılımını desteklemek amacıyla oluşturulan yeni destek programlarımız aşağıda sıralanmıştır.

- Konsorsiyum Oluşturma Amaçlı Yurtdışı Seyahat Desteği,
- Proje Önerisi Ön-Değerlendirme Destek Programı,
- Koordinatörlük Özel Ödülü Programı,
- Türkiye'den Çoklu Ortaklık Teşvik Ödülü Programı
- Konsorsiyum Anlaşması Özel Desteği Programı.

6. Türkiye'nin Ar-Ge Potansiyelinin Tanıtımı

6.1 Sanayi – Akademi Ortaklığında Başarıya Giden Yol Bilgi Günü (16 Mart 2007, Brüksel)

AB 7. Çerçeve Programı Araştırmacıların Dolaşımı: Kisiyi Destekleme Özel Programı kapsamında sanayi – akademi ortaklığında geliştirilecek araştırma projeleri ve eğitim programları desteklenmektedir. Sanayi – Akademi ortaklığında gerçekleştirilecek personel değişimi, deneyimli mühendis/araştırmacıların istihdam edilmesi, toplam bütçenin %10'una kadar ekipman alımı, iletişim ağlarının kurulması, çalıştay ve konferansların düzenlenmesi için "Sanayi – Akademi Ortaklığı ve İşbirliği" Çağrısı kapsamında destek verilmektedir.

7. ÇP çağrılarındaki başarı oranının artırılması ve yeni ortaklıkların kurulması amacıyla 16 Mart 2007 tarihinde Brüksel'de TÜBİTAK, TURBO İşbirliğinde ve Avrupa Komisyonu'nun desteğiyle "Sanayi – Akademi Ortaklığında Başarıya Giden Yol" Bilgi Günü gerçekleştirilmiştir. Söz konusu etkinlikte Türk ve Avrupalı Sanayi ve Akademi temsilcileri ile Avrupa Komisyonu yetkilileri bir araya gelmiştir. Daha önce bu alandaki projelerde yüksek bir başarı sağlamış olan İrlanda'dan proje örneklerinin de paylaşıldığı bilgi gününe Türkiye'den 10 üniversite, sanayi kuruluşu ve sivil toplum kuruluşunun katıldığı etkinliğe başta Almanya, Belçika, İngiltere, İrlanda, İspanya, ve İsviçre olmak üzere diğer ülkelerden de 15 kuruluş katılmıştır.

6.2 TASSA Konferansı (24-25 Mart 2007, Yale Üniversitesi, Connecticut - ABD)

Amerika'da çalışan akademisyenlerin AB Çerçeve Programları kapsamında yararlanabilecekleri burs ve destek imkanları ile TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi hakkında bilgilerin de verildiği Türk-Amerikan Bilim adamları ve Akademisyenleri Derneği (TASSA) yıllık konferansında, 7. ÇP kapsamındaki "Avrupa'ya Geri Dönüş Hibeleri" tanıtılmıştır. Ayrıca, bu destekten yararlanarak Türkiye'ye geri dönüş yapmış olan araştırmacıların başarı hikayeleri paylaşılmıştır. "Avrupa'ya Geri Dönüş Hibeleri" kapsamında Amerika, Avustralya ve Japonya gibi teknolojik açıdan gelişmiş ülkelerdeki nitelikli araştırmacıların Avrupa Araştırma Alanı'na geri dönmeleri hedeflenmekte ve bu bağlamda, Türkiye'nin, teknolojik açıdan gelişmiş ülkelerdeki Türk araştırmacıları Türkiye Araştırma Alanı'na geri çekebilmek için söz konusu programdan etkin bir şekilde yararlanması önem taşımaktadır.

6.3 7. ÇP'de Uluslararası İşbirliği Ortak Ülkeleri ile Bilimsel ve Teknolojik İşbirliklerinde Yeni Boyutlar (27 Mart 2007, Brüksel)

TÜBİTAK, TOBB, KOSGEB ve TESK'in iştirakleriyle Brüksel'de oluşturulan TURBO, 27 Mart 2007 tarihinde AB 7. Çerçeve Programı (7. ÇP) Uluslararası İşbirliği Ortak Ülkeleri'nin Brüksel'deki Bilim Ataşelerini (Çin, Güney Afrika, Brezilya, Rusya başta olmak üzere 7. ÇP'ye taraf olmayan 3.ülkeleri temsilen) bir araya getirmiş ve Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) hakkında bilgi vererek işbirlikleri geliştirmiştir.

Etkinlik sayesinde 7. ÇP Uluslararası İşbirliği Ortak Ülkeleri'nde Türkiye'nin Bilim, Teknoloji ve Yenilik kapasitesi hakkında farkındalığın artmasına katkıda bulunulmuştur.

6.4 Marie-Curie Eylemleri: Bireysel Burslar ve Hibeler Çalıştayı (19 Nisan 2007, Brüksel)

AB 7. Çerçeve Programı Araştırmacıların Dolaşımı: Kisiyi Destekleme Özel Programı kapsamında deneyimli araştırmacıların kariyer gelişimlerini hedefleyen bireysel Burs ve Hibeler verilmektedir. Söz konusu burs ve hibeler deneyimli araştırmacıların Türkiye Araştırma Alanına kazandırılabilmesi, Türkiye'de yabancı araştırmacı istihdamı ve Türk araştırmacıların kariyer gelişimlerinin desteklenmesi için fırsatlar sunmaktadır.

Söz konusu alt programlara yönelik farkındalığı arttırmak, Türk Araştırma Potansiyeli'ni Komisyon yetkililerine tanıtmak ve ilgili programlara yönelik işbirlikleri geliştirmek amacıyla 19 Nisan 2007 tarihinde Brüksel'de Avrupa Komisyonu'nun da desteği gerçekleştirilen "Marie-Curie Eylemleri: Bireysel Burslar ve Hibeler Çalıştayına" farklı ülkelerden 33 temsilci katılmıştır. Türkiye'den de farklı sanayi ve üniversite temsilcilerinin katıldığı çalıştay, Marie-Curie Burs ve Hibelerinden yararlanacak Türk Araştırmacıların tanıtılması açısından oldukça yararlı olmuştur.

6.5 Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) 2. Çağrı İşbirliği Oluşturma Etkinliği (22 Mayıs 2007, Brüksel)

TÜBİTAK ve TURBO , etkinlikte Türk ve Avrupalı Sanayi temsilcileri ve araştırmacılar ile Avrupa Komisyonu yetkililerini bir araya getirmiştir

Brüksel'deki TURBO ofisinde bir resepsiyonla başlayan ve 57 kişinin aktif katılımı ile gerçekleşen "Bilgi ve İletişim Teknolojileri İşbirliği Oluşturma Etkinliği"nde, 7. ÇP ICT alanına yönelik olarak katılımcılar arasında iletişim ve işbirliklerinin oluşturulması için yararlı bir ortam oluşturulmuştur. ICT alanında faaliyet gösteren ve özellikle 7. ÇP ICT 2. çağrısı ile ilgilenen kuruluşların, proje geliştirme ve potansiyel ortaklıklar kurmaları için bir araya geldiği etkinlikte Türkiye'den büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile üniversitelerimizin temsilcileri Ar-Ge potansiyellerini tanıtan birer sunum gerçekleştirmişlerdir.

Katılımcılar arasında İngiltere, İtalya, Hollanda, Estonya ,İzlanda, Mısır, Beyaz Rusya, Malta, İsrail'den 12 ICT Ulusal İrtibat Noktası'nın yanısıra, 20'ten fazla Avrupa ülkesinden çeşitli organizasyonların temsilcileri de hazır bulunmuştur.

Etkinliğin somut proje işbirlikleri geliştirilmesinin yanı sıra Türkiye'nin araştırma ve teknoloji geliştirme kapasitesi ile ilgili Avrupa'daki farkındalığın yükselmesine ve bu sayede Türkiye'nin 7. ÇP'ye katılımının artmasına yararlı olması beklenmektedir.

6.6 Nanobilimler, Nanoteknolojiler, Malzemeler ve Yeni Üretim Teknolojileri (NanoMatPro) İşbirliği Oluşturma Etkinliği, 17 Temmuz 2007, Brüksel

AB 7. Çerçeve Programı'nda 3.5 Milyar Avro ile bütçesi en büyük 4. alan "Nanobilimler, Nanoteknolojiler, Malzemeler ve Yeni Üretim Teknolojileri-NanoMatPro" Türkiye'deki temsilcilerini Avrupalı meslektaşlarıyla bir araya getiren etkinlikte; ülkemizde özellikle nanobiyoteknoloji, nanoelektronik, nanofotonik alt alanlarında yapılan bilimsel çalışmaların ve endüstri potansiyelinin Avrupa'da tanınması, ülkemizdeki bilim insanlarının ve sanayi temsilcilerinin ilgili kuruluşlarla bir araya gelmesi ve faydalı işbirliklerinin oluşması amaçlanmıştır.

Etkinlikte ülkemizdeki nanoteknoloji potansiyeli, nanobiyoteknoloji mükemmeliyeti ve endüstri çalışmaları; Avrupa'daki ilgili kuruluşlara sunulacak ve işbirliği alanları belirlenmiştir. Toplantıda

yapılan sunumlar, elektronik ortamda oluşturulacak “NMP Potential in Turkey” dokümanında yer alacak ve Avrupa’daki tüm ilgili kuruluşlara ulaştırılacaktır.

Etkinliğe Avrupa Komisyonu, COST Programı ve Avrupa Teknoloji Platformları yetkilileri; diğer ülkelerin 7. ÇP delegeleri, uzmanları ve ulusal irtibat noktaları; 6. ÇP katılımcı kuruluşları, 7. ÇP’ye proje teklifi vermiş olan kuruluşlar davet edilmiştir.

Türkiye’den 11 üniversite/araştırma merkezi, sanayi kuruluşu ve sivil toplum kuruluşunun katıldığı etkinliğe üst düzey Komisyon yetkililerinin yanı sıra, başta Almanya, Belçika, İngiltere, İspanya, Güney Afrika Cumhuriyeti ve İsviçre olmak üzere diğer ülkelerden de 15 kuruluş temsilcisi katılmıştır.

Sanayi-Akademi işbirliği alanında birçok proje işbirliğinin başlamasına zemin hazırlayan etkinlik, aynı zamanda Türkiye’nin araştırma ve teknoloji geliştirme kapasitesi ile ilgili Avrupa’daki farkındalığın yükselmesine katkıda bulunmuştur.

6.7 Avrupa Teknoloji Platformları’na Katılıma Destek Çalışmaları

AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından, sanayinin Çerçeve Programlar’a katılımının artırılması hedeflenerek kurulan Avrupa Teknoloji Platformları’nda Türkiye’nin daha fazla temsil edilmesini sağlamayı hedefleyen çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışmaların ilk adımı olarak, Ulusal Teknoloji Platformları ile Avrupa Teknoloji Platformları’nın entegrasyonuna yönelik çalışmalar belirlenmiştir. Bu kapsamda, BTYDB tarafından 6 Temmuz 2007 tarihinde TÜBİTAK Başkanlık Binası’nda düzenlenen Enerji, İlaç ve Tarım Ulusal Teknoloji Platformları (UTP) Açılış Toplantısı’nda kurulma aşamasında olan UTP’ler ile ilintili Avrupa Teknoloji Platformları’nı tanıtıcı, ATP’lerin Ulusal Teknoloji Platformları ile entegrasyonunun sağlanması için bilinmesi gereken hususların ifade edildiği bir sunum yapılmıştır. Söz konusu toplantının hazırlık aşamasında da UIN’lerin ilgili alanlarda bağlantıda oldukları, alanlarında aktif çalışmalar yürüten araştırmacılara ulaşılmış, söz konusu toplantıya davet edilmiş ve toplantıya katılımları sağlanmıştır.

ATP’lere Ulusal Temsilci olarak aday gösterilecek olan kişilerin Ulusal Teknoloji Platformları’ndan seçilmesi yönündeki ilk örnek Avrupa Karayolu Ulaştırması Danışma Konseyi’ne (ERTRAC) Otomotiv Teknoloji Platformu, Platform Eşgüdüm Kurulu Başkanı’nın Ulusal Temsilci olarak aday gösterilmesi ile gerçekleştirilmiştir. ERTRAC’ın 25 Eylül 2007 tarihindeki toplantısına bu şekilde katılım sağlanmış ve bu toplantıda Türkiye otomotiv araştırma ve teknoloji geliştirme kapasitesine yönelik bir sunum gerçekleştirilmiştir.

7. Araştırma Altyapılarını Güçlendirme

7.1 AB Araştırma Altyapılarına Seçilen Türk Laboratuvar ve Araştırma Merkezleri

Avrupa Birliği Çerçeve Programları AB Araştırma Altyapıları (Research Infrastructures) alanı kapsamında, 2006 yılında Avrupa’da bulunan tüm mevcut Araştırma Merkezi ve Altyapıların, Avrupa düzeyinde gelişmelerini ve diğer ülkelerin araştırmacılarına hizmet edebilmelerini sağlayacak stratejinin oluşturulması amacıyla bir çalışma yapılmıştır.

Değerlendirmede aranan başlıca kriterler, bilimsel ve teknolojik açıdan iyi bir altyapıya sahip olması, diğer ülkelerin araştırmacılarının kullanımına sunulabilmesi ve onlar tarafından kolay erişim sağlanabilmesidir.

Bu çalışmayla Avrupa’da bulunan belli bir büyüklüğün üzerinde olan, araştırma olanaklarını diğer Avrupa ülkelerinden araştırmacıların kullanımına sunmaya hazır, belirli bir Avrupa boyutuna sahip, araştırmalarda mükemmeliyeti hedefleyen araştırma altyapılarına ilişkin bir veri tabanı oluşturulması hedeflenmiştir.

Türkiye’den 55 başvuru bu çalışmaya katılmış ve bunlardan 10’u değerlendirme kriterlerine uygun bulunarak “Existing Research Infrastructure” kapsamına alınmıştır.

7.2 Avrupa Araştırma Altyapıları Strateji Forumu (ESFRI)

Avrupa Araştırma Altyapıları Strateji Forumu (ESFRI) 2002 yılında AB’nin gelecekte sahip olması gereken araştırma altyapıları konusunda oluşturulan bir danışma platformudur. Üyeleri AB üyesi ve

ilişkili hükümetler tarafından belirlenen delegelerden oluşan bir kuruldur. Kurulda ülkemizi TÜBİTAK temsil etmektedir.

ESFRI önümüzdeki 10-20 yıllık perspektifte Avrupa Araştırma Alanı'nın dünya çapında yetkinlik kazanması için önemli bir strateji belgesi olan Yol Haritası'nı Ekim 2006'da kabul etmiştir. Yol Haritası'na girecek proje önerileri Avrupa genelindeki araştırma kuruluşlarından talep edilmiştir. Teklifler daha sonra ülkemizden katılımcıların da bulunduğu 1000 civarında uzmanın çalışmasıyla değerlendirilmiş ve mevcut projeler belirlenmiştir. Belgede önerilen araştırma altyapıları; Sosyal ve Beşeri Bilimler, Biyoloji ve Tıp Bilimleri, Fizik Bilimleri ve Mühendislik olarak 3 grupta toplanmaktadır:

Temmuz 2007 sonu itibarıyla bu projelerin 8'inde Türk araştırma kuruluşları gerek kurucu ortak, gerekse kullanıcı ortak olarak yer almaktadır.

7.3 TÜBİTAK ve JRC arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı

TÜBİTAK ile JRC arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı TÜBİTAK Başkan Vekili Prof. Dr. Nüket Yetiş ve JRC Genel Müdürü Dr. Roland Schenkel tarafından 5 Temmuz 2007'de imzalanmıştır.

AB politikalarının oluşmasına ve gelişmesine bilimsel ve teknik destek sağlayan AB Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi (JRC-Joint Research Centre) İtalya, İspanya, Belçika, Hollanda ve Almanya'da bulunan 7 araştırma yerleşkesinden oluşmaktadır.

İşbirliği Mutabakat Zaptı ile JRC Enstitüleri ve Türk araştırma kurumlarının belirlenen ortak araştırma alanlarında işbirliği yapması ve JRC Enstitülerinde TÜBİTAK BİDEB Bursları aracılığıyla yılda 20 kadar doktora ve doktora sonrası Türk bursiyerin görevlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda Türk araştırma kurumları ve JRC Enstitüleri arasında mevcut olan işbirliğinin daha da gelişmesi hedeflenmektedir. JRC ile Türk araştırma kurumları arasında 8 kurumsal işbirliği mevcut olup; 8 adet 6. ÇP projesinde ortaklık kurulmuş ve JRC'nin organize ettiği çalıştaylara 161 Türk uzmanı katılım sağlamıştır. Ayrıca, JRC enstitülerinde Türk araştırmacılar da görev yapabilmektedir.

8. Çerçeve Programlarından Sağlanan Katma Değere Örnekler

8.1 Türk Kuruluşların Yer Aldığı Proje Örnekleri

8.1.1. APTPACK – Advanced knowledge of Polymer deformation for Tomorrow's PACKaging (ARÇELİK A.Ş.)

Projenin ana hedefi; paketlenme endüstrisinde kullanılan plastiklerin bir kerede ve doğru şekilde optimum üretimini sağlayacak bilgi birikiminin ve malzeme özelliklerinin, proses parametreleri konusunda yapılan araştırmalarla sağlanmasıdır.

Proje kapsamında paketlenmede kullanılan 3 temel plastiğin (PP, PET ve PS) paket şekillendirme temel prosesi olan termoform ve şişirme şartlarındaki (yüksek sıcaklık, yüksek şekil değiştirme hızı, çok eksenli gerilmeler) davranışını moleküler, nano, mikro ve mezo ölçekte tanımlayan modeller geliştirmek, bu modelleri modern hesaplama yöntemlerine (sonlu elemanlar, sınır elemanlar) girdi olarak kullanmak hedeflenmiştir. Böylece paketlenmede kullanılan plastiğin hem malzeme sarfiyatını hem de paket dayanımını optimize etmek mümkün olacaktır.

8.1.2. BARLEYBREAD – European Guideline for Healthy High Fiber/Low Salt Baking Process Based on the Use of European Barley

(TARĞI Tarımsal Girişim Sanayi ve Ticaret A.Ş., Troyka Makine Gıda Sanayi Danışmanlık ve Pazarlama Ltd. Şti.)

BARLEYBREAD projesi ile, ekme ve unlu ürünler için daha uygun mahsullerin üretimine yönelik bir Avrupa arpa üreticileri kılavuzunun; özellikle pişmiş ürünlere yönelik, gıda için üretilen arpa için bir Avrupa değirmencileri kılavuzunun ve % 60'a kadar yüksek lifli arpa içeren, tuz miktarını azaltmaya ve fırınlanmış arpa ürünlerinde genellikle görülen acı tadı maskeleyen katkı maddeleri ilave edilmiş, şekil, yapı ve renk itibarıyla geleneksel buğday ekmeğine benzeyen unlu ürün için bir Avrupa fırıncıları kılavuzunun hazırlanması hedeflenmektedir.

Arpa genotipi ve öğütülme yöntemi için önerilerin yanı sıra; yüksek lif ve arpa içeriğine sahip, düşük miktarda tuz içeren ekmekleri, genelde pişmiş arpa ürünlerinde rastlanan acı tadı bertaraf edecek şekilde üretme yöntemlerini içeren yeni bir teknoloji (state-of-the art) geliştirilmesi ve Avrupa kılavuzunun oluşturulması, proje konularını oluşturmaktadır.

8.1.3. Three DTV – Integrated Three-Dimensional Television - Capture, Transmission and Display (Bilkent Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Momentum Bilgisayar Yazılım, Danışmanlık, Ticaret A.Ş.)

Projenin ana amacı, üç-boyutlu televizyonun farklı fakat birbirini tamamlayan alanlarında çalışan Avrupalı araştırmacıları bir araya getirerek bu birlikteliği uzun süre işlevsel tutmaktır. Bu amaçla 19 kurumdan 200'e yakın araştırmacı bir araya getirilmiştir. Proje, üç-boyutlu televizyon üzerindeki çalışmaların dünya çapında hızlandığı bir dönemde, Avrupalı ortaklar arasında gereksinim duyulan bir sinerji yaratarak Avrupa'nın bu konudaki rekabet gücünü artırmayı hedeflemektedir.

Gerçek bir ortamın, aslına tıpatıp sadık üç-boyutlu görsel kopyalarını, aynı anda veya daha sonra, başka bir yerde yaratabilmek görsel iletişimin en uç noktasıdır. Bu amaca yönelik ana ve yan birimlerinin tümü "Three-Dimensional Television (3DTV) – Üç-Boyutlu Televizyon" (3DTV) olarak tanımlanmaktadır. Üç-boyutlu hareketli görüntü çekimi, çekilen bu görüntülerin bilgisayar ortamında betimlenmesi, bu bilgilerin sayısal bir dizi biçimine sokulması, bu sayısal dizinin bir yerden başka bir yere iletimi ve de son olarak üç-boyutlu sunuma olanak sağlayan bir monitör üzerinden izlenmesi 3DTV'nin işlevsel ana birimleridir. Tüketici tarafından kabul görecektir başarılı bir sistem ortaya koyabilmek için tüm bu işlevsel birimlerin, uyumlu bir biçimde, dikkatli ve tümleşik bir şekilde tasarlanması gerekmektedir. Bu tür büyük boyutlu tümleşik tasarım değişik çalışma alanlarında uğraşan çok sayıda araştırmacının biraraya gelmesini gerektirir ve dolayısıyla çok disiplinli bir yapıya sahiptir.

8.1.4. FERBEV – Improving the Processing of Four Fermented Beverages from Eastern European Countries

(İntermak A.Ş., TÜBİTAK MAM, Deniz Ticaret, Aygün Süt)

Projenin amacı, fermente içeceklerin geliştirilmesi, ayran, boza, matsony ve soya kökenli fermente içeceği oluşturan bakterilerin belirlenmesinin ardından bu bakteri kompozisyonlarının standart şekilde üretilmesidir.

Projenin konusu ve içeriği, farklı ülkelerde geleneksel yöntemlerle üretilen, tüketicilerin beğenisini kazanmış 4 farklı fermente içeceğin içeriğinde bulunan ve fermentasyonu sağlayan bakterilerin belirlenmesi, uygun olanların seçilmesi, üretimi, son üründe kullanılması ve son ürünün raf ömrünün uzatılmasıdır.

8.1.5. EPICURE – Functional Genomics and Neurobiology of Epilepsy: A Basis for New Therapeutic Strategies (İstanbul Üniversitesi, İTT – İleri Tıp Teknolojileri , GENAR Biyoteknoloji ve Moleküler Genetik Laboratuvarları)

EPICURE projesinin amacı;

- Epilepsi genlerini ve bu genlerin nasıl epilepsiye yol açtıklarıyla ilgili fonksiyonel değişiklikleri belirlemek
- Koruyucu stratejiler ve yeni tedavi hedeflerini belirlemek için edinilmiş iyon kanal bozukluklarını tanımlamak ve temporal lob epilepsileri modelleri üzerinde çalışmak
- Beyin gelişiminde bozukluk olan çocuklarda yaşla gelişen epilepsilerin mekanizmasını anlamaktır.

Projenin konusu epilepsi tedavisinde daha etkili antiepileptik stratejilerin geliştirilmesi, epilepsilerde farmakorezistansın biyolojik temellerinin anlaşılması ve bazı inovatif terapötik yaklaşımların potansiyelinin değerlendirilmesidir.

8.1.6. RIPCORDER–ISEREST - Road Infrastructure Safety Protection-Core-Research and Development for Road Safety in Europe; Increasing Safety and Reliability of Secondary Roads for a Sustainable Surface Transport (Karayolları Genel Müdürlüğü)

Projenin hedefi :

- 10 yıl içinde trafik kazası ölümlerini yarı yarıya azaltmak, yol güvenliği mühendislik kontrollerini standardize etmek ve yaygınlaştırmak,
- Kara noktalar analizi ve iyileştirilmesine yönelik ortak bilimsel uygulamalar yapmak,
- Karayolunun işlevi, tasarımı ve güvenlik durumu uyumunu sağlamak,
- Bazı kaza tipleri için özel mühendislik bazlı çözümler geliştirilmesi,

'İkincil Önemdeki Karayolları' için; değişik yol kullanıcı davranışları üzerine modeller, güvenlik bilgi değerlendirme uzmanlık sistemi üzerine en iyi uygulamalar, açık ve standardize olmuş yol güvenlik parametreleri üzerine inşa edilmiş 'güvenlik performans kriterleri, en düşük maliyetli güvenlik önlemlerinin seçilmesine yönelik Coğrafi Bilgi Sistemi (GIS) tabanlı karar destek sistemi ile, 'İkincil Yollar Karayolu Trafik Güvenliği El Kitabı' üretimi yer alacaktır.

8.1.7. ALCAS – Advanced Low Cost Aircraft Structures (TUSAŞ, TAI)

ALCAS projesinin hedefi; Avrupa Havacılık Sanayisi'ndeki ürünlerin kazanç maliyetlerini; ana uçak yapılarında kompozit kullanımını artırarak %15 oranında düşürmektir. Proje kazanç maliyetlerini düşürebilmek için; ağırlık azaltıcı yeni tasarım çözümleri ve üretim maliyetleri ile bakım maliyetlerini azaltıcı çözümler aramaktadır.

ALCAS projesi 4 ana teknik platformdan oluşmaktadır: Yolcu uçağı kanat platformu, büyük sivil yolcu uçağı için yan kanat ve orta kanat üzerine; Yolcu uçağı gövde platformu, büyük sivil yolcu uçağı kompleks gövde tasarımı gerektiren bölgelerde; İş jeti kanat platformu entegre kompozit kanat üzerine; İş jeti gövde platformu kompozit sandviç arka gövde ve yatay ve dikey kanat tasarımı ile motor entegrasyonu üzerine çalışmaktadır. TAI, Yolcu uçağı kanat platformunda AIRBUS-UK ile yan kanat "kaburga (rib)-09" araştırma, tasarım ve üretim faaliyetlerinde ve AIRBUS-Fransa ile orta kanat "ön giriş (spar)" araştırma, tasarım ve üretim faaliyetlerinde çalışmaktadır.

8.1.8. EURACE – An Agent-Based Software Platform for European Economic Policy Design with Heterogeneous Interacting Agents: New Insights from a Bottom Up Approach to Economic Modeling and Simulation (TÜBİTAK UEKAE)

Projenin amacı;

- Makroekonominin ajan-tabanlı yazılım yöntemiyle modellenmesi için yenilikçi bir iskelet kurulması
- Heterojen etkileşimli ajanların biraraya gelmesi sonucu ortaya çıkan düzenin kavranması,
- Geniş ölçekli ajan-tabanlı simülasyonların tasarlanması, gerçekleştirilmesi ve onaylanması için yeni yazılım metodolojilerinin geliştirilmesi,
- Avrupa Birliği ekonomi politikası tasarımı üzerinde simülasyon testleri icra edilebilmesi için ajan-tabanlı bir yazılım platformunun geliştirilmesi

şeklinde özetlenebilir.

Makroekonomi modellemesinde ajan-tabanlı hesaplama yaklaşımının kullanılması ve bunu gerçekleştirebilmek için yeni bir ajan-tabanlı yazılım platformunun tasarlanması gerekmektedir. Bu amaçla konsorsiyumda bulunan ekonomi uzmanları yeni bir ajan-tabanlı ekonomi modeli önerecek, yazılımcılar da geliştirdikleri ajan-tabanlı yazılım platformunu kullanarak bu modelden bir simülasyon yazılımı üreteceklerdir.

8.1.9. NATURALHY – Preparing for the Hydrogen Economy by Using the Existing Natural Gas System as a Catalyst

(İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım A.Ş., TÜBİTAK MAM)

Projenin amacı, mevcut doğalgaz hatlarında doğalgaz hidrojen karışımları kullanarak hidrojen ekonomisine geçişi hızlandırmak, bunu yaparken mevcut sistemi karışım şartlarına göre değerlendirmektir.

Proje, mevcut doğalgaz hatlarında kademeli olarak hidrojen doğalgaz karışımı kullanılması durumunda boru mekaniğinden, iletim koşullarına, kullanıcı cihazlara kadar olabilecek değişimleri ortaya çıkarmayı ve buna bağlı yeni öneriler getirmeye ait çeşitli işleri içermektedir.

8.2. Tersine Beyin Göçüne Katkı

AB 7.Çerçeve Programı Kişiyi Destekleme Özel Programı: Araştırmacıların Dolaşımı Alanı kapsamında Amerika, Kanada, Japonya gibi teknolojik açıdan gelişmiş ve AB 7.Çerçeve Programı katılımcı ülkeleri dışında kalan ülkelerde çalışmalar yapmış Türk araştırmacılar, ülkemizdeki kuruluşlara geri dönüş yapabilmektedirler. Özellikle bilimsel ve teknolojik kapasitesi dünya standartlarının çok üstünde olan kuruluşlarda doktora çalışmalarını tamamlamış olan Türk araştırmacılar, yurtdışında edindikleri bilgi ve deneyimleri, bu program aracılığıyla ülkemiz kuruluşlarına dönerek aktarmaktadırlar. Program, nitelikli araştırmacıların ülkemize geri dönmelerini sağlayarak beyin göçünün azaltılmasına katkıda bulunmaktadır.

Son 4 yılda en az 3 yıl, belirtilen ülkelerde akademik çalışmalar veya sanayi kuruluşlarında Ar-Ge çalışmaları yapmış Türk araştırmacılar, Türkiye'deki kuruluşlarla bağlantıya geçerek, Türkiye'de sürdürecekleri çalışmaları aktardıkları bir proje teklifi ile başvurabilmektedirler. Projeler 2-4 yıl desteklenebilmekte ve araştırmacılara her yıl için 25.000 Avro destek sağlanmaktadır. Sağlanan destek araştırmacının aylık ücretine katkı, araştırma projesinin unsurları, araştırma grubundaki diğer araştırmacılar, uluslararası etkinliklere katılım ve yayın/patent masraflarında kullanılabilir.

Yurtdışındaki araştırmacılarımızın bu fırsattan haberdar olması ve beyin göçünün tersine çevrilmesine katkı sağlanması amacıyla ABD'de bulunan TASSA (Türk-Amerikan Bilim İnsanları ve Bursiyerleri Derneği) ile işbirliği içerisinde çalışılmakta, TASSA etkinliklerinde sunumlar yapılmakta ve TASSA ağına duyurular gönderilmektedir.

AB 7.Çerçeve Programı'nın ilk çağrılarında yurtdışında çalışmalarına devam eden yaklaşık 50 Türk araştırmacı başvurmuştur. AB 6.Çerçeve Programı kapsamında ülkemize dönen değerli bilim insanlarından örnekler aşağıda sunulmuştur:

Prof. Dr. Hitay Özbay

(1991—2006) Ohio State Üniversitesi, Elektrik ve Bilgisayar Bölümü, ABD

Bilkent Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, TÜRKİYE

Proje: "Boyutlu Sistemlerin Dayanıklı Denetimi"

Yard. Doç.Dr. Volkan Demir

Stanford Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Bölümü, ABD

Bilkent Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, TÜRKİYE

Proje: "Modern III-N Opto-elektronikler"

Dr. Batu Erman

Ulusal Kanser Enstitüsü, Bethesda, ABD

Sabancı Üniversitesi, Mühendislik ve Fen Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE

Proje: "Bağışıklık Sistemi Fonksiyonlarını Değiştiren Bitkisel Faktörler"

Dr. Güllü Kızıldağ

Michigan Üniversitesi, ABD

Sabancı Üniversitesi, Mühendislik ve Fen Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE

Proje: "Mikrodalga Uygulamaları için Elektromanyetik Meta-malzemelerin Tasarımı"

Yard. Doç. Dr. Rana Sanyal

Boston Üniversitesi, Amgen A.Ş., ABD

Boğaziçi Üniversitesi, Kimya bölümü, TÜRKİYE

Proje: "İlaç Salınım Sistemleri"

Yard. Doç. Dr. Şebnem Elçi

Georgia Teknoloji Enstitüsü, ABD

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, TÜRKİYE

Proje: "Rezervuar ve Göllerin Hidrodinamiğinin Modellenmesi"

Yard. Doç. Dr. Alper Elçi

Clemson Üniversitesi, ABD

Dokuz Eylül Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, TÜRKİYE

Proje: "Alansal Kaynaklı Kirlenmelerin Karstik Akiferlerde Taşınımı ve Tutunması"

Karar: 2006/203 AB Çerçeve Programları Ulusal İrtibat Kuruluşunun Görevlendirilmesi

Türkiye'nin 7. Çerçeve Programı ve EURATOM'a muhtemel katılımı halinde, 6. Çerçeve Programı'nın ülkemizdeki koordinasyonunu üstlenen TÜBİTAK'ın AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Kuruluşu olarak görevlendirilmesine, Ulusal İrtibat Noktaları, Program Delege ve Uzmanlarının TÜBİTAK Başkanlığı'nca görevlendirilmesine karar verilmiştir.

Kararla ilgili açıklamalar

Söz konusu karara ilişkin ayrıntılı bilgi 2005/203 nolu kararla ilgili gelişmelerde sunulmaktadır. AB 7. Çerçeve programı'na Türkiye'nin Asosye Üye statüsünde katılımını resmileştiren Mutabakat Zaptı imzalanmış olduğundan 2006/203 nolu kararın gerekleri yerine getirilmiş olup, karar sonuçlandırılmıştır.

Önceki Kararlara İlişkin Gelişmeler

KARAR

2005/3 Ulusal Bilim ve Teknoloji Sistemi Performans Göstergeleri

Ülkemizin bilim ve teknoloji performansı, aşağıdaki göstergeler başta olmak üzere çeşitli ulusal ve uluslararası kabul görmüş göstergeler bazında izlenecek ve değerlendirilecektir:

1. Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamalarının (GSYARGEH) GSYİH'e Oranı
2. Kişi Başına GSYARGEH
3. Toplam Araştırmacı (Tam Zaman Eşdeğer)
4. Bin Çalışan Kişi Başına Araştırmacı Sayısı
5. Özel Sektör Tarafından Gerçekleştirilen GSYARGEH'in Toplam GSYARGEH'e Oranı
6. Kamu Sektörü Tarafından Gerçekleştirilen GSYARGEH'in Toplam GSYARGEH'e Oranı
7. Yüksek Öğretim Sektörü Tarafından Gerçekleştirilen GSYARGEH'in Toplam GSYARGEH'e Oranı
8. Üçlü Patent Sayısı
9. Milyon Kişi Başına Bilimsel Makale Sayısı
10. Milyon Kişi Başına Atıf Sayısı
11. Kendi içinde Yenilik Yapan KOBİ'lerin Tüm KOBİ'lere Oranı
12. Birlikte Yenilik Yapan KOBİ'lerin Tüm KOBİ'lere Oranı
13. "Pazara Yeni" Ürünlerin Satış Gelirinin Toplam Ciroya Oranı
14. Yüksek Teknoloji Sektörlerinde Katma Değerin Toplam İmalat Sanayi Katma Değerine Oranı
15. Yenilik Harcamalarının Toplam Ciroya Oranı
16. A-tipi Üniversite ve İleri Araştırma Programları Mezunlarının İşgücüne Katılım Oranı
17. Genel Rekabetçilik Sırası
18. Küresel Rekabet Endeksi Sırası: Altyapı
19. Rekabetçilik Sırası: Teknolojik İşbirliği
20. Rekabetçilik Sırası: Teknolojik Gelişmenin Finansmanı
21. Rekabetçilik Sırası: Ar-Ge'yi Etkileyen Hukuki Ortam
22. Teknoloji Ödemeler Dengesi

Bu göstergelerin çeşitli ülkeler için bilinen son değerleri karşılaştırma amacıyla 2005/3 – Ek 1'de sunulmaktadır.

Bu göstergelerin doğru ve güvenilir şekilde derlenmesi ve izlenmesi bilim ve teknoloji stratejimizin hem geçmiş uygulamasını değerlendirmek, hem de gelecek ile ilgili hedefler belirlemek açısından önemlidir.

Bu nedenle, tüm ilgili kuruluşların, sorumlu kuruluşların veri toplama, tasnif ve analiz çalışmalarında azami işbirliğini sağlamalarına karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTILAR

- Eylül 2005; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 12. Toplantısı
- Mart 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 13. Toplantısı
- Eylül 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 14. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞLAR

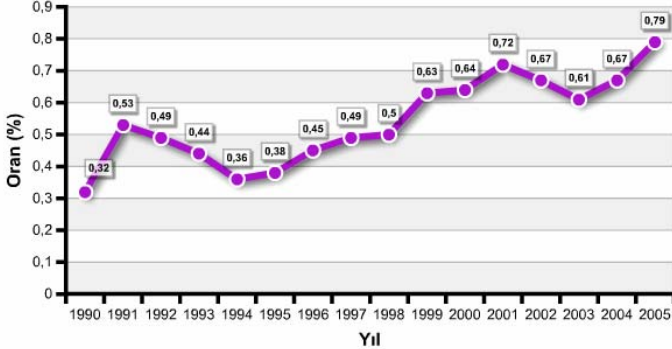
- BTYK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Maliye Bakanlığı
- TÜBİTAK
- DPT
- TÜİK

Ar-Ge Harcamaları

TÜİK tarafından gerçekleştirilen 2005 Yılı Ar-Ge Faaliyetleri Araştırması ile yukarıda anılan 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 numaralı göstergeler, OECD Bilim ve Teknoloji Temel Göstergeleri 2007/1 ile 8 numaralı gösterge, Institute for Scientific Information (ISI) endekslerine göre 9 numaralı Ulusal Bilim ve Teknoloji Sistemi Performans Göstergeleri güncellenmiştir. Güncellenen göstergeler ve bu göstergelerin AB-15 ile AB-25 değerleri bu bölümün sonunda yer alan Tablo 1’de özetlenmektedir.

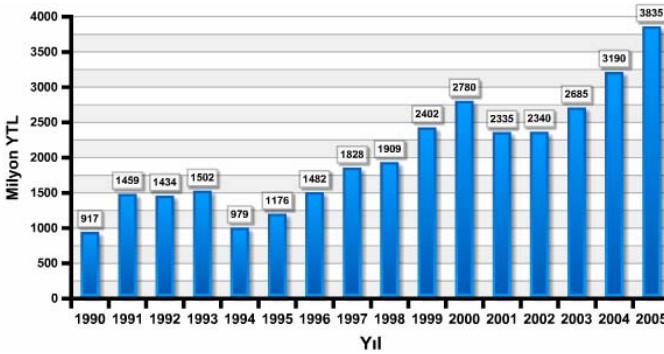
Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.1. Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamalarının Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya Oranı (%)

2004 yılında % 0,67 olan Ar-Ge harcamalarının Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) içindeki payı, 2005 yılında % 0,79'a yükseldi. (Şekil D.1)

Kamu ve özel sektördeki araştırma birimleri ve personelini kapsayan anket sonuçları ile üniversitelerin kesin hesapları, detay yatırım programları, bütçe ve personel dökümlerine dayanarak yapılan hesaplamalara göre, cari fiyatlarla Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması 2004 yılında 2,9 milyar YTL iken 2005 yılında 3,8 milyar YTL'ye yükselmiştir. 2005 yılı sabit fiyatlarıyla yıllara göre Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamaları Şekil D.2’de gösterilmiştir.

2005 yılında Ar-Ge harcamaları satın alma gücü paritesi cinsinden ölçüldüğünde, 2004 yılına göre %19,71 artarak 3 653 milyon ABD Doları’ndan 4 373 milyon ABD Doları’na yükselmiştir. Satın alma gücü paritesi cinsinden kişi başına düşen Ar-Ge harcaması ise aynı yıllarda 51,4 ABD Doları’ndan 60,7 ABD Doları’na yükseldi. (Şekil D.3)

Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.2. Yıllara Göre Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamaları (2005 sabit fiyatlarıyla)

Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

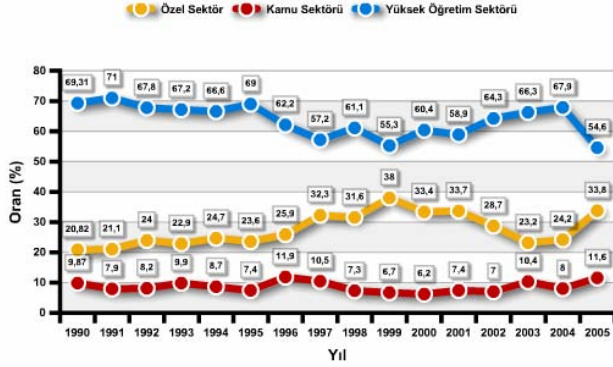
Şekil D.3. Kişi Başına Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması (Satın Alma Gücü Paritesi \$)¹

Özel sektör tarafından gerçekleştirilen Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması’ nın toplam Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması’na oranı 2003’te %23,2, 2004’te %24,2’den 2005 yılında %33,8’e yükseldi. Kamu sektörü tarafından gerçekleştirilen Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması’nın toplam Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması’na oranı 2003’te %10,4, 2004’te %8’den 2005 yılında %11,6’ya yükseldi.

¹ **Satın Alma Gücü Paritesi** : Uluslararası anlamda gerçek fiyat ve hacim karşılaştırmalarına olanak sağlayan bir değişim oranıdır. Bu oran kısaca herhangi bir para biriminin farklı ülkelerdeki satın alma gücünü eşitleyen bir değişim oranıdır.

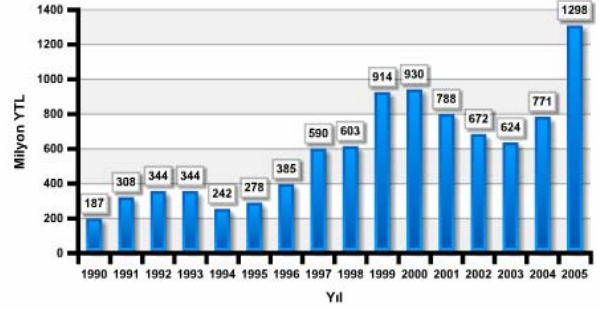
Yükseköğretim sektörü tarafından gerçekleştirilen Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması'nın toplam Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcaması'na oranı ise 2003'te %66,3, 2004 yılında %67,9 iken 2005 yılında %54,6 oldu. (Şekil D.4)

Gerçekleştiren sektöre göre Ar-Ge harcamalarının yıllara göre dağılımı Şekil D.5, D.6 ve D.7'de gösterilmektedir.

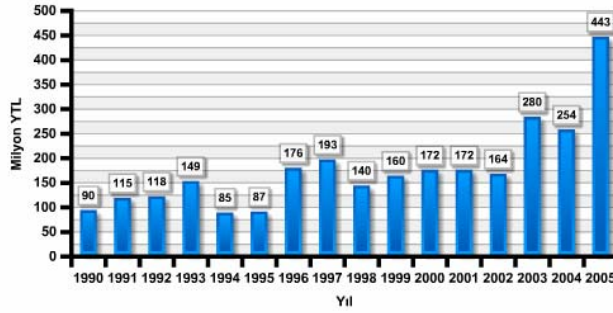
Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.4. Gerçekleştiren Sektörlere Göre Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamalarının Toplam Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamalarına Oranı (%)

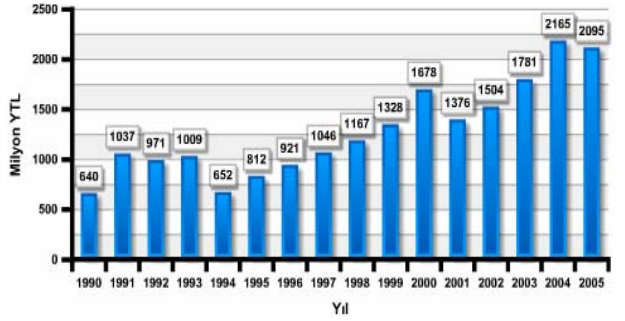
Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.5. Yıllara Göre Özel Sektör Ar-Ge Harcamaları (2005 sabit fiyatlarıyla)

Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.6. Yıllara Göre Kamu Sektörü Ar-Ge Harcamaları (2005 sabit fiyatlarıyla)

Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.7. Yıllara Göre Yükseköğretim Sektörü Ar-Ge Harcamaları (2005 sabit fiyatlarıyla)

Tablo D.1'de dünyada 2005 yılında Ar-Ge harcamalarına en fazla yatırım yapan 35 ülke ve AB-27 verileri yer almaktadır. Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamaları sıralamasında Türkiye 24. sıradadır. Ancak, 2003-2005 yılları arasındaki artış oranında tüm dünyada Çin ile birlikte birinciliği paylaşmaktadır.

Tablo D.1. Yıllara Göre Çeşitli Ülkelerin Gayrı Safi Yurtiçi Ar-Ge Harcamaları (Milyar Cari SAGP Doları)

Sıra	Ülke	2003	2004	2005	2003-2005 Değişim (%)
3	Çin	76,9	94,0	115,2	50
24	Türkiye	2,9	3,5	4,4	50
29	Arjantin	1,9	2,2	2,6	37
26	Singapur	2,3	2,7	3,1	34
21	Meksika	4,3	5,0	5,6	32
35	Romanya	0,6	0,7	0,9	32
28	Çek Cumhuriyeti	2,3	2,5	3,0	29
30	İrlanda	1,6	1,8	2,0	25
12	Tayvan	13,1	14,7	16,2	23
13	İspanya	11,0	11,8	13,3	21
27	Polonya	2,5	2,8	3,0	21
19	Avusturya	5,7	6,0	6,8	19
17	İsrail	7,2	7,7	8,4	16
31	Portekiz	1,5	1,6	1,7	16
2	Japonya	113,3	118,6	130,7	15
23	Güney Afrika	3,9	4,5	4,5	15
32	Macaristan	1,5	1,5	1,7	13
1	ABD	289,7	301,0	324,5	12
25	Norveç	3,0	3,1	3,4	12
33	Yunanistan	1,4	1,5	1,6	12
9	Kanada	19,6	20,9	21,8	11
6	İngiltere	31,9	33,0	35,2	10
5	Fransa	37,2	38,7	40,4	9
	AB-27	211,9	219,7	231,0	9
15	İsveç	10,5	10,4	11,3	7
16	Hollanda*	9,1	9,7	9,7	7
22	Danimarka	4,3	4,3	4,5	6
20	Belçika	6,0	6,2	6,3	5
4	Almanya	60,2	61,5	62,5	4
10	İtalya*	17,4	17,7	17,7	2
11	Rusya Federasyonu	16,8	16,4	16,7	-1
7	Güney Kore	34,3	28,4	32,0	-7
34	Finlandiya	5,0	5,4	1,5	-69
8	Hindistan	0,0	0,0	24,0	-
14	Avustralya*	0,0	11,6	11,6	-
18	İsviçre*	0,0	7,6	7,6	-

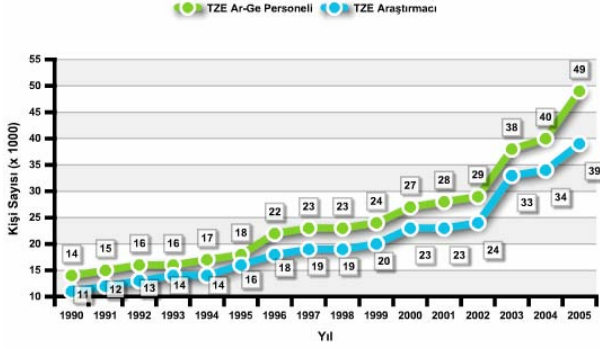
*2005 değeri bulunmayan ülkelerde söz konusu yıl için 2004 değerleri kullanılmıştır.

Kaynak: OECD Bilim ve Teknoloji Temel Göstergeleri 2007/1 ve 2006/2

Ar-Ge İnsan Kaynağı

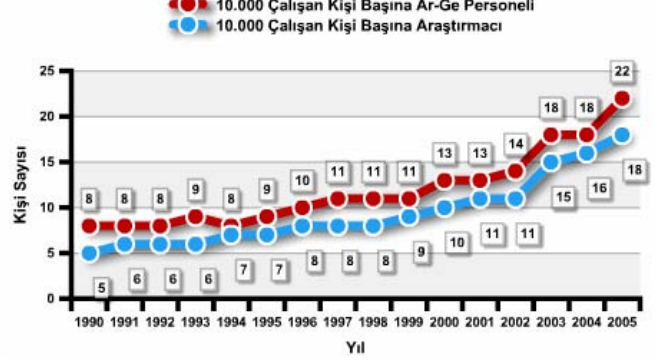
2004 yılında 39.960 olan Tam Zaman Eşdeğer (TZE)² Ar-Ge personeli sayısının 2005 yılında 49.252'ye yükseldiği saptandı. Tam Zaman Eşdeğer (TZE) Araştırmacı sayısının ise 2004 yılında 33.876 iken 2005 yılında 39.139'a yükseldiği saptandı. (Şekil D.8)

10.000 çalışan başına toplam TZE Ar-Ge personeli sayısı 2004'te 18,3 iken 2005'te 22,3 kişiye yükseldi. 10.000 çalışan başına toplam TZE Araştırmacı sayısının ise 2004 yılında 15,6 iken 2005 yılında 18'e yükseldiği belirlendi. (Şekil D.9)

Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.8. Tam Zaman Eşdeğer (TZE) Toplam Ar-Ge Personeli ve Araştırmacı Sayısı

Kaynak: TÜİK Ar-Ge İstatistikleri

Şekil D.9. On Bin Çalışan Kişi Başına Ar-Ge Personeli Sayısı ve Araştırmacı Sayısı

Tablo D.2'de 2005 yılında en fazla TZE Ar-Ge personeline sahip olan 35 ülke ve AB-27 verileri yer almaktadır. TZE Ar-Ge personeli sıralamasında Türkiye 19. sıradadır. Ancak, 2003-2005 yılları arasındaki artış oranında tüm dünyada Çek Cumhuriyeti ve Meksika'dan sonra 3. sıradadır.

² **Tam Zaman Eşdeğer:** Bir yıl içerisinde Ar-Ge de çalışan insan gücünün Ar-Ge faaliyetlerine ayırdığı zamanın kişi/yıl olarak tanımlayan değerdir. Bir TZE bir kişi-yıl olarak düşünülebilir. Dolayısıyla zamanının % 30'unu Ar-Ge çalışmaları için ve kalanını da diğer faaliyetlerde harcayan bir kişi, 0,3 TZE olarak ele alınmaktadır. Benzer olarak, tam zamanlı bir Ar-Ge çalışanı, bir Ar-Ge biriminde sadece 6 ay istihdam edildiyse, bu 0,5 TZE anlamına gelir.

Tablo D.2. Yıllara Göre Çeşitli Ülkelerin Tam-Zaman Eşdeğer Ar-Ge Personeli Sayısı

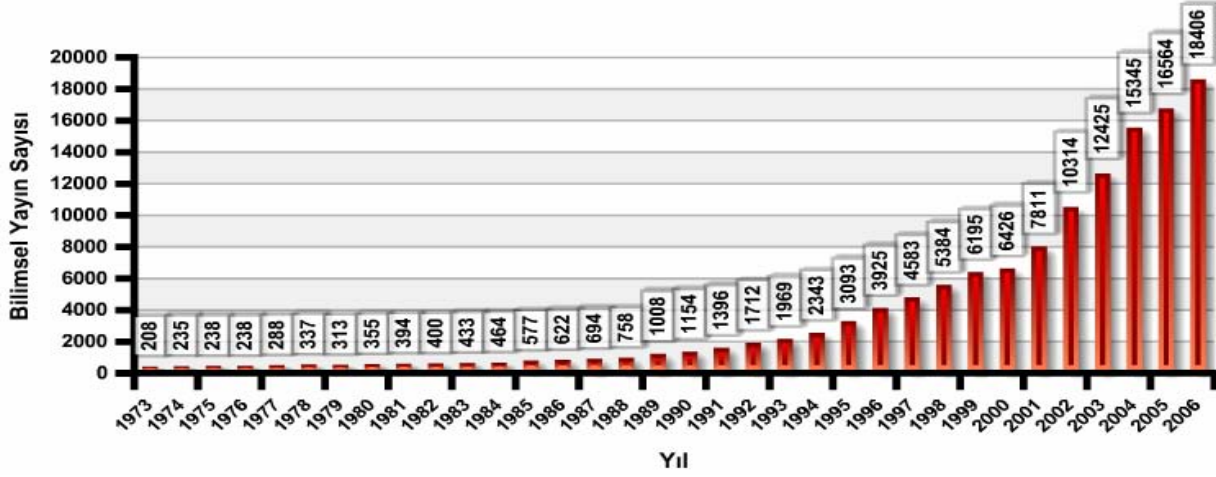
Sıra	Ülke	2003	2004	2005	2003-2005 Değişim (%)
22	Çek Cumhuriyeti	27957	28765	43370	55
13	Meksika	59875	80685	89398	49
19	<u>Türkiye</u>	<u>38308</u>	<u>39960</u>	<u>49252</u>	<u>29</u>
29	Singapur	21871	23514	25492	17
6	Güney Kore	186215	194055	215345	16
8	İspanya	151487	161933	173804	15
10	Tayvan	120013	127628	138604	15
31	İrlanda	14450	15713	16530	14
23	Arjantin	37413	39393	42454	13
1	Çin	1035197	1094831	1152617	11
35	İzlanda	2940	-	3226	10
34	Lüksemburg	4010	4318	4360	9
32	Slovak Cumhuriyeti	13354	14329	14404	8
12	Hollanda*	85986	91594	91594	7
24	Yunanistan	31849	-	34004	7
14	İsveç	72978	72459	77705	6
7	Kanada*	189520	199060	199060	5
21	Danimarka	41607	42687	43545	5
26	Norveç	29014	29748	30492	5
3	Japonya	882414	896211	921173	4
17	Belçika	52256	52911	54128	4
5	Fransa*	346078	352485	352485	2
25	Romanya	32799	33077	33361	2
	AB-27*	2096964	2134905	2134905	2
9	İtalya*	161828	164026	164026	1
4	Almanya	472533	471503	473681	0
15	Polonya	77040	78362	76761	0
16	Finlandiya	57196	58281	57471	0
28	Portekiz	25529	25590	25651	0
30	Macaristan	23311	22826	23239	0
2	Rusya Federasyonu	986854	973382	951569	-4
33	Slovenya	8615	6805	7132	-17
11	Avustralya*	-	119384	119384	-
18	İsviçre*	-	52250	52250	-
20	Avusturya	-	42891	46612	-
27	Güney Afrika	-	29080	29696	-

*2005 değeri bulunmayan ülkelerde söz konusu yıl için 2004 değerleri kullanılmıştır.

Kaynak: OECD Bilim ve Teknoloji Temel Göstergeleri 2007/1 ve 2006/2

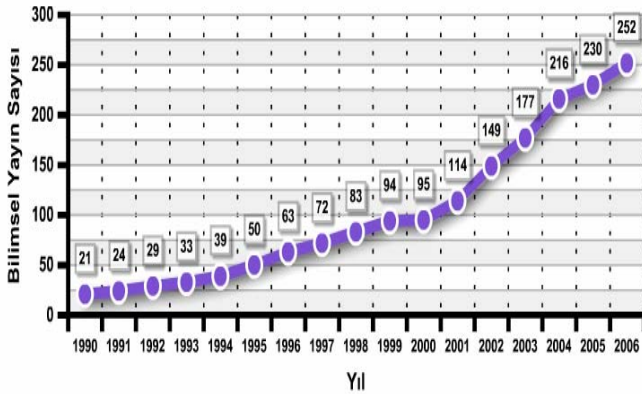
Yayın Sayıları

Uluslararası kabul görmüş Bilimsel Enformasyon Enstitüsü (Institute for Scientific Information - ISI) atf endekslerinde Türkiye ülke sıralamasında 2000 yılında 25. sıradayken 2006 yılında 19. sıraya yükseldi. Toplam makale sayısı, milyon kişi başına düşen makale sayısı ve ülke sıralamalarının yıllara göre dağılımı sırasıyla Şekil D.10, D.11, D.12 ve D.13'te verilmiştir.

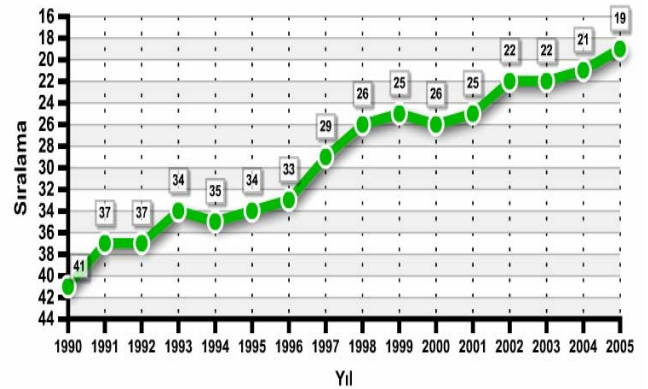
Kaynak: ISI Veritabanı

Şekil D.10. Yıllara Göre Türkiye Kaynaklı Bilimsel Yayın Sayısı

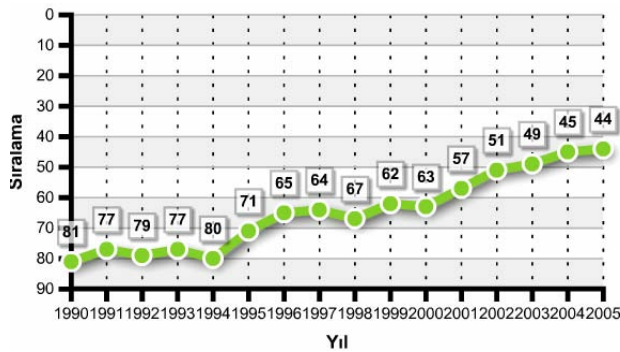
Kaynak: ISI Veritabanı

Şekil D.11. Yıllara Göre Türkiye'de Milyon Kişi Başına Düşen Yayın Sayısı

Kaynak: ISI Veritabanı

Şekil D.12. Yıllara Göre Bilimsel Yayın Sayısı Bakımından Türkiye'nin Dünya Sıralamasındaki Yeri

Kaynak: ISI Veritabanı

Şekil D.13. Yıllara Göre Milyon Kişi Başına Düşen Bilimsel Yayın Sayısı Bakımından Türkiye'nin Dünya Sıralamasındaki Yeri

Tablo D.3'te dünyada 2005 yılında en fazla bilimsel yayın yapılan 35 ülke ve AB-27 verileri yer almaktadır. Bilimsel yayın sıralamasında Türkiye 19.sıradadır. Ancak, 2003-2005 yılları arasındaki artış oranında tüm dünyada Çin'den sonra 2. sıradadır.

Tablo D.4'te dünyada 2005 yılında milyon kişi başına en fazla bilimsel yayın yapılan 45 ülke ve AB-27 verileri yer almaktadır. Ancak, 2003-2005 yılları arasındaki artış oranı bakımından Palau, Lüksemburg ve Litvanya'nın ardından 4. sıradadır.

Tablo D.3. Yıllara Göre Çeşitli Ülkelerin Bilimsel Yayın Sayısı

Sıra	Ülke	2003	2004	2005	2003-2005 Değişim (%)
5	Çin Halk Cumhuriyeti	51344	63261	74374	45
19	Türkiye	12340	15345	16564	34
12	Güney Kore	23020	27086	29565	28
25	Yunanistan	7705	8975	9696	26
30	Singapur	5700	6538	7198	26
18	Tayvan	13985	15756	17478	25
29	Norveç	6442	7211	7780	21
33	Portekiz	5233	5922	6321	21
9	İspanya	31362	34417	37206	19
13	Hindistan	23347	25110	27773	19
31	Çek Cumhuriyeti	5934	6721	6999	18
17	Brezilya	16806	18500	19580	17
32	Yeni Zellanda	5724	6275	6694	17
34	Macaristan	5280	5506	6161	17
11	Hollanda	26526	28568	30873	16
7	Kanada	50658	54489	58220	15
20	Belçika	14363	15392	16398	14
8	İtalya	44632	48229	50357	13
15	İsviçre	18525	20392	20852	13
28	Meksika	6940	7523	7862	13
2	İngiltere	113500	108000	127000	12
10	Avustralya	31323	33154	34981	12
21	Polanya	14154	15876	15913	12
	AB-27	17703	18493	19879	12
23	Danimarka	10457	11057	11650	11
24	Avusturya	10184	11081	11340	11
16	İsveç	18798	19869	20454	9
6	Fransa	59433	61940	64169	8
27	Hong Kong	8377	8884	8875	6
3	Almanya	90666	91064	94508	4
26	Finlandiya	9222	9786	9609	4
22	İsrail	12851	13247	13226	3
35	Arjantin	5807	5810	5895	2
1	ABD	307449	293028	310520	1
4	Japonya	89626	90893	89557	0
14	Rusya Federasyonu	26719	26889	26747	0

Kaynak: ISI Veritabanı

Tablo D.4. Milyon Kişi Başına Düşen Bilimsel Yayın Sayısı Bakımından Ülke Sıralamaları

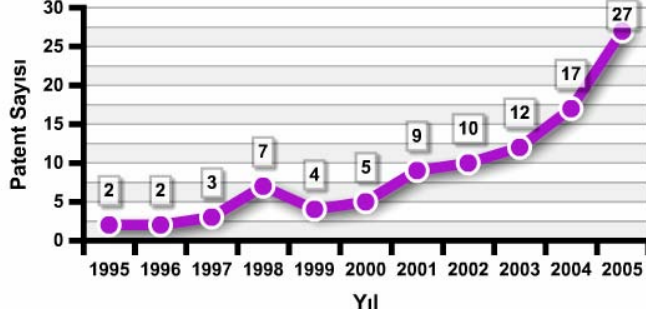
Sıra	Ülke	2003	2004	2005	2003-2005 Değişim (%)
29	Palau	402	899	696	73
35	Luksemburg	352	480	508	44
40	Letonya	218	288	315	44
44	Türkiye	177	216	230	30
41	Kıbrıs Rum Kesimi	217	248	279	29
39	Lübnan	273	309	348	28
32	Güney Kore	487	569	618	27
36	Hırvatistan	374	418	476	27
24	Yunanistan	699	812	879	26
13	Singapur	1350	1530	1663	23
27	Tayvan	619	693	762	23
31	Estonya	532	609	652	23
18	İrlanda	1038	1179	1263	22
34	Portekiz	503	567	603	20
12	Norveç	1419	1566	1693	19
30	Çek Cumhuriyeti	583	663	693	19
19	Slovenya	1002	1040	1182	18
33	Macaristan	522	545	613	17
7	Hollanda	1643	1758	1891	15
14	Yeni Zelanda	1433	1549	1645	15
26	İspanya	745	805	857	15
42	Bulgaristan	219	234	253	15
23	Liechtenstein	884	963	1012	14
15	Belçika	1395	1489	1577	13
38	Polanya	371	416	418	13
	AB-27	842	900	954	13
10	Kanada	1605	1707	1805	12
25	İtalya	768	826	859	12
1	İsviçre	2525	2761	2809	11
4	Danimarka	1949	2048	2159	11
5	İngiltere	1902	1801	2108	11
16	Avusturya	1240	1345	1373	11
20	Almanya	1039	1102	1144	10
11	Avustralya	1581	1652	1722	9
37	Slovakya	403	473	436	8
3	İsveç	2116	2211	2264	7
21	Fransa	988	1022	1052	7
8	İzlanda	1752	1871	1853	6
17	Hong Kong	1230	1296	1286	5
9	Finlandiya	1778	1871	1843	4
2	Monako	2292	2470	2338	2
6	İsrail	1991	2015	1976	-1
22	ABD	1046	987	1036	-1
28	Japonya	707	711	700	-1
43	Malta	249	175	236	-5
45	Kuveyt	245	239	223	-9

Kaynak: ISI Veritabanı

Üçlü (Triadik) Patent Sayıları

Türkiye kaynaklı üçlü patent sayısında da son yıllarda bir artış gözlenmektedir. 2004 yılında 17 olan triadik patent sayısı yaklaşık %50'lik bir artış göstererek 27'ye ulaşmıştır. Yıllara göre Türkiye kaynaklı üçlü patent sayıları Şekil D.14'te sunulmaktadır.

Yerli patent başvuruları ve Avrupa Patent Ofisi'ne yapılan başvurular ile patent koruması için Türkiye'nin belirlenme oranı diğer ülkelerle karşılaştırılmalı olarak 2005/10 nolu kararda Ulusal Bilim ve Teknoloji Yönetiminin Etkinleştirilmesi başlığı altında ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Tablo D.5'te 2005 yılında en fazla üçlü patente sahip 35 ülke ve AB-27 verileri yer almaktadır. Üçlü patent sayısı bakımından Türkiye bu sıralamada 28.'dir. Ancak, 2003-2005 yılları arasındaki artış oranında tüm dünyada ilk sıradadır.

Kaynak: OECD Bilim ve Teknoloji Temel Göstergeleri 2007/1

Şekil D.14. Yıllara Göre Türkiye Kaynaklı Triadik Patent Sayısı

Tablo D.5. Yıllara Göre Çeşitli Ülkelerin Üçlü (Triadik) Patent Sayısı

Sıra	Ülke	2003	2004	2005	2003-2005 Değişim (%)
28	Türkiye	12	17	27	125
12	Çin	253	312	433	71
4	Güney Kore	2018	2583	3158	56
20	Tayvan	101	114	135	34
24	İrlanda	48	51	59	23
19	İspanya	167	200	201	20
22	Singapur	79	88	95	20
30	Meksika	17	17	20	18
8	Kanada	712	766	820	15
35	Arjantin	8	9	9	13
34	Slovenya	9	11	10	11
33	Polonya	10	10	11	10
11	İsveç	596	606	652	9
21	Norveç	102	109	111	9
29	Lüksemburg	22	27	24	9
14	İsrail	365	306	395	8
16	Avusturya	281	288	301	7
2	Japonya	14428	15347	15239	6
27	Güney Afrika	32	30	33	3
1	ABD	16,037	15916	16368	2
	AB-27	14,723	14922	14994	2
5	Fransa	2407	2440	2463	2
10	İtalya	703	706	716	2
17	Finlandiya	259	268	264	2
3	Almanya	6176	6283	6266	1
9	İsviçre	794	802	801	1
13	Avustralya	409	425	414	1
26	Macaristan	37	39	37	0
31	Çek Cumhuriyeti	15	15	15	0
7	Hollanda	1203	1215	1184	-2
15	Belçika	340	358	333	-2
25	Rusya Federasyonu	50	50	49	-2
6	İngiltere	1637	1601	1588	-3
18	Danimarka	233	222	220	-6
23	Yeni Zelanda	73	67	64	-12
32	Yunanistan	23	10	13	-43

Tablo D.6. Güncellenen Bilim, Teknoloji ve Yenilik Göstergeleri, AB-15 ve AB-25 Değerleri ile Karşılaştırması

Gösterge No	Gösterge Adı	TÜRKİYE						AB25 2004	AB15 2004
		2003	2004	2005	2006	2007	Hedef 2010		
1	Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamalarının (GSYARGEH) GSYİH'e Oranı	0,61	0,67	0,79	-	-	2	1,77	1,87
2	Kişi Başına GSYARGEH	41,6	51,4	60,7	-	-	124	470,1	538,9
3	Toplam Personel (Tam Zaman Eşdeğer)	32.659	33.876	49.252	-	-	40.000	1.209.077	1.087.176
4	Bin Çalışan Kişi Başına Araştırmacı Sayısı	1,8	1,8	2,2	-	-	2,3	6,0	6,2
5	Özel Sektör Tarafından Gerçekleştirilen GSYARGEH'in Toplam GSYARGEH'e Oranı	23,2	24,2	33,8	-	-	50	63,1	63,8
6	Kamu Sektörü Tarafından Gerçekleştirilen GSYARGEH'in Toplam GSYARGEH'e Oranı	10,4	8	11,6	-	-	12	13,5	12,9
7	Yüksek Öğretim Sektörü Tarafından Gerçekleştirilen GSYARGEH'in Toplam GSYARGEH'e Oranı	66,3	67,9	54,6	-	-	38	22,2	22,1
8	Üçlü Patent Sayısı	12	17	27	-	-	100	14.918	14.282
9	Milyon Kişi Başına Bilimsel Yayın Sayısı	177	216	230	-	-	400	958	1.288

KARAR

2005/9 Ulusal Uzay Araştırmaları Programı

1. *Ulusal Uzay Araştırmaları Programının uzun vadeli ve sürdürülebilir yapıda bir devlet politikası olarak bütçesi ve yol haritası ile birlikte gerçekleştirilmesi için gereken tüm tedbirlerin alınmasına,*
 2. *Ulusal Uzay Araştırmaları Programı koordinasyonunun ulusal kurum ve kuruluşlarla birlikte tam bir eşgüdüm içinde TÜBİTAK tarafından yapılmasına,*
 3. *Türkiye'nin Avrupa Uzay Ajansına üyeliğini gerçekleştirecek çalışmaların TÜBİTAK'ın koordinasyonunda zaman geçirilmeden başlatılmasına,*
- karar verilmiştir.*

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- Eylül 2005; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 12. Toplantısı
- Mart 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 13. Toplantısı
- Eylül 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 14. Toplantısı
- Mart 2007; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 15. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

Bilindiği üzere, 10 Mart 2005 tarihinde yapılan BTYK 11. toplantısında "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" 2005/9 nolu karar ve eki ile birlikte kabul edilerek resmi gazetede yayınlanmıştır. Bu programın ana amacı, Türkiye'nin uzay Ar-Ge altyapısını kurmak ve bu altyapının korunması ve gelişmesi için gerekli önlemleri almaktır. Bu amaca yönelik olarak son dönemde gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda program başlıkları altında sıralanmıştır.

Ulusal Koordinasyon, İnsan ve Bilgi

TÜBİTAK, "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" çerçevesinde ülkemiz kurum ve kuruluşlarının gelecek 10 yıl içindeki eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla Ankara' da bir ortak akıl toplantısı düzenlemiştir. Bu toplantıda Türkiye'de önümüzdeki yüzyıl içinde bu alandaki gerekli insan kaynağının özellikle de araştırmacıların, temel bilim insanlarının, mühendislerin, sosyal bilimcilerin, uzman ve yöneticilerin yetiştirilmesine yönelik önlemler görüőlmüştür. Toplantıya Türk Silahlı Kuvvetleri, üniversiteler, Bakanlıklar, özel kurum ve kuruluşlar olmak üzere 41 kurum ve kuruluştan 80'e yakın uzman, yönetici, bilim insanı ve araştırmacı görüş ve önerileriyle katılmıştır.

Program kapsamında ülkemiz kurum ve kuruluşlarının uzman ve araştırmacı ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla TÜBİTAK tarafından 2008 yılından itibaren uzay araştırmalarında Tablo D.7'de belirtilen alan ve konularda yurtdışı yüksek lisans ve doktora burs desteği başlatılmıştır.

Tablo D.7. Yurtdışı Yüksek Lisans ve Doktora Burs Desteği Başlatılan Alan ve Konular

BİLİM
İleri Uzaktan Algılama (Yer Sistem Bilimleri)
Uzay Tabanlı Jeofizik ve Jeodezik Teknikler (Yer Sistem Bilimleri)
Atmosfer Araştırmaları
Yakın Uzay Fiziği (Uzay Havası, Güneş-Yerküre Fiziği, Plazma Fiziği)
Mikro Yerçekimi
Radyo Astronomi
Tayf Analizi
Kozmoloji
TEKNOLOJİ
Uzay Aracı/ Uydu Sistem Tasarımı
Uydu Telemetre, Ölçme ve İzleme Teknikleri
Yörüngede Veri İşleme Sistemleri
Uydu Güç Sistemleri
Uzay Aracı/Uydu Yönelme Kontrol Sistemleri
Uydu Haberleşme Sistemleri, Uydu Yer İstasyon Sistemleri
Uydu Platform, Yapı ve Çevre Test Sistemleri
Uydu Mekanik ve Isıl Analiz Tasarım ve Test
Uzay Malzemeleri
Elektro-Optik, Kameralar, Spektrometreler, Algılayıcılar, Uzaya Yönelik Enstrümantasyon, SAR
Uzay İtki Sistemleri, Fırlatma Sistemleri, Güdüm Teknolojileri
Uydu Yörünge Mekaniği, Elektromekanik ve Astrodinamik, Kol Uçuşu
Yörüngedeki Cisimlerin İzlenmesi
Seyrüsefer Sistemleri
TEKNOLOJİ YÖNETİMİ
Uzay Proje ve Teknoloji Yönetimi
Uzay Sistemlerine Yönelik Sistem Mühendisliği
Uzay Hukuku, Politikaları ve Standartları

Ar-Ge Projeleri

Ulusal Uzay Araştırmaları Programı'nın 10 yıllık eylem planı kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri, Bakanlıklar, üniversiteler ve özel kurum ve kuruluşlar tarafından bilim, teknoloji ve uygulamaya yönelik projeler geliştirilmeye ve TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı'na önerilmeye devam edilmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri ve diğer kamu kurumlarının sivil uydu görüntü ihtiyacını karşılamak amacıyla başlatılan, Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK-UZAY) ve TAI işbirliğiyle gerçekleştirilen "2,5 Metre Çözünürlüklü Görüntüleme Amaçlı Bilimsel Araştırma ve Teknoloji Geliştirme (Göktürk 2)" projesinin sözleşmesi imzalanarak 1 Mayıs 2007 tarihi itibarıyla çalışmalarına başlanmıştır. Bu proje kapsamında geliştirilecek olan yer gözlem amaçlı uydu ilk Türk tasarımı ve üretimi olacaktır. Uydunun 2011 yılında uzaya gönderilmesi hedeflenmiştir.

Uluslararası İşbirliği

TÜBİTAK gönüllü bir uluslararası organizasyon olan "Küresel Yer Gözlem Grubuna (GEO)" Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına üyelik başvurusunu Dışişleri Bakanlığı'na bildirmiştir.

Toplumda uzay ile ilgili farkındalık yaratmak amacıyla ortak faaliyetleri destekleyen ve organize eden ESA ile çalışan bağımsız bir Avrupa kuruluşu olan EURISY'a TÜBİTAK üye olmuştur.

BM Uzay İşleri Ofisi'ne bağlı Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanılması Komitesi (UBAKK) ile daha etkin çalışmalar yapmak ve BM'ye Türkiye'nin aktif katılımını sağlamak amacıyla Dış İşleri Bakanlığı ile ulusal koordinasyon çalışmaları başlatılmıştır.

BM Genel Kurulu'nun 61/110 sayılı kararı uyarınca UBAKK bünyesinde ihdas edilen ve 1 Ocak 2007 tarihinde faaliyete geçirilen "Afet Yönetimi ve Olağanüstü Halde Müdahale Amaçlı Uzay Kaynaklı Bilgi (SPIDER)" için BM toplantısına TÜBİTAK tarafından katılım sağlanarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve Dış İşleri Bakanlığı ile koordinasyon konusunda çalışmalar yapılmıştır.

22-24 Kasım 2006 tarihlerinde TÜBİTAK-TÜSSİDE tesislerinde gerçekleştirilen "Türk-İngiliz Uzay Bilimleri ve Teknolojileri İşbirliği Çalıştayı" sonrası alınan kararlar gereği, Türkiye ile İngiltere arasında imzalanması planlanan "Uzay Araştırmalarında İşbirliği Anlaşması" için gerekli çalışmalar taraflarca yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda İngiliz Uzay Merkezi yetkilileri TÜBİTAK Başkanlığına 8-10 ekim tarihlerinde resmi bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Bu ziyaret sonrası Uzay Faaliyetlerinde Kurumlar arası bir işbirliği anlaşması yapılması yönünde taraflarca niyet beyanı yapılmıştır.

Hükümetimiz ile Avrupa Uzay Ajansı (ESA) arasında imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Uzay Ajansı Arasında Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla İncelenmesi ve Kullanılması Konusunda İşbirliği Anlaşması" 22 Eylül 2006 tarihinde Dışişleri Bakanlığının yazısı ile yürürlüğe girmiştir. Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile TÜBİTAK ile Avrupa Uzay Ajansı arasında hazırlanan eylem planı kapsamında uluslararası konferans, uzman değişimleri, uydu – uzay projeleri yönetimi, uzay teknolojileri eğitimleri, RASAT uydusunun ESA VEGA roketi kullanılarak uzaya gönderilmesi gibi konularda somut gelişmeler kaydedilmiştir.

Türkiye, uzay teknolojisi ve uygulamalarında Asya Pasifik İşbirliği Örgütü'ne (APSCO) Haziran 2006'da kurucu üye sıfatıyla katılmıştır. APSCO faaliyetlerinden Türkiye'nin yararlanması ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

Uluslararası Konferans

Uzay Faaliyetlerinde Türk ve Avrupalı aktörler arasında işbirliği için "Alanlar ve Mekanizmalar" başlıklı uluslararası konferans 22 – 23 Ekim 2007 tarihlerinde TÜBİTAK-TÜSSİDE' tesislerinde düzenlenmiştir. Türkiye'de uzay faaliyetlerinde ilk olan bu girişim Avrupalı ve Türk bilim insanlarını, uzmanları, araştırmacıları, sanayicileri ve kamu yöneticilerini bir araya getirmiştir. Konferans katılımcıları arasında Avrupa Komisyonu, Avrupa Araştırma Merkezi, Avrupa Uzay Ajansı, Birleşmiş Milletler Uzay İşleri Ofisi, Avrupa Uzay Politikaları Enstitüsü, Hollanda Uzay Ajansı, Romanya Uzay Ajansı, Alman Uzay Ajansı, Birleşik Krallık Uzay Merkezi, Uluslararası Uzay Üniversitesi'nin yanı sıra İngiltere, Almanya, Hollanda, İtalya, Romanya, Yunanistan, Bulgaristan, Malta, İspanya, Estonya, Fransa ve Çek Cumhuriyeti'nden de temsilciler yer almıştır. Avrupalı katılımcı sayısı 50'dir. Türkiyeden kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sanayi kuruluşları ile TSK'dan 130'a yakın katılımcı yer almıştır. Ülkemizin uzay araştırma programı, kapasitesi ve yeteneklerinin tanıtıldığı konferansta Avrupa'daki ve Türkiye'deki uzay politikaları, uzay programları, kurumsal yapılar ele alınmış, tarafların yetkinlikleri ve ihtiyaçları belirlenmiş, ortak projeleri destekleyecek programlar ve fon kaynakları üzerinde görüşmeler yapılmıştır.

Uzay ve Toplum

Uzayın önemi konusunda toplumsal farkındalığı artırmak için uzay ve toplum konusunda çalışmalar başlatılmıştır.

Uydu Geliştirme

RASAT uydusunun 2008 yılında uzaya gönderilmesi için çalışmalara hız verilmiş ve fırlatma firmaları ile görüşmelere başlanmıştır.

Sonuç olarak, 2005 yılında başlatılan Ulusal Uzay Araştırmaları Programı'nın gereği kurum ve kuruluşlarımız arasındaki işbirlikleri ile yükselen bir ivme ile devam etmektedir. Türkiye'nin uzay araştırmaları alanında uluslararası görünürliğünde, prestijinde ve etkinliğinde önemli gelişmeler sağlanmaktadır. Ulusal Uzay Araştırmaları Programı'nın Mayıs 2005 – Ağustos 2007 döneminde kaydedilen gelişmeleri Tablo D.8' de özet olarak sunulmuştur.

Tablo D.8. Ulusal Uzay Araştırmaları Programı'nda Mayıs 2005 – Ekim 2007 Döneminde Kaydedilen Gelişmeler

Plan-Hedefler (2005-2014)	Durumu
BİLİM	
Astrofizik araştırmaları - <i>X</i> ve <i>Gamma Işını Olayı</i>	Araştırma projeleri devam ediyor.
Gökada Haritalanması (HII), kuyruklu yıldız keşfi	Araştırma projeleri devam ediyor.
Teleskop Yenileme	TUG 'da yenileme yapıldı.
Teleskop Kurma (Güneş)	Faaliyet yapılmadı.
Radyo Astronomi Gözlemevi	Ön çalışmalar yapıldı.
Dedektör geliştirme	Proje önerisi
Güneş Sistemi ve Gezegen Araştırmaları (Mars)	Araştırma proje önerileri
Güneş-Yerküre Etkileşimleri ve Manyetik Alan Araştırmaları	Araştırma proje önerileri
Erken Uyarı Sistemi	Araştırma projeleri devam ediyor.
İleri Malzeme Üretimi (Zeolit beta benzeri)	Faaliyet yapılmadı.
Jeolojik, Jeofizik ve Jeodezi Araştırmaları	Araştırma projeleri devam ediyor.
Arazi Örtüsü Değişim, Ekosistem, Biyokütle Araştırmaları	Araştırma projeleri devam ediyor.
İklim ve Küresel Isınma, Meteorolojik Tahminler	Araştırma projeleri devam ediyor.
Araştırma Merkezleri Kurulması	Çalışmalar devam ediyor.
TEKNOLOJİ	
YerGözlem Araştırma Uydusu Geliştirme (ikinci nesil- 2.5 m)	Proje başladı.
Haberleşme Uydusu Geliştirme	Proje önerisi
Keşif ve İstihbarat amaçlı Uydu Tasarımı	Faaliyet yapılmadı.
Düşük Maliyetli Uydu Türleri Tasarım ve Geliştirme	Proje başladı.
Ulusal Fırlatma Sistemi ve Düşük maliyetli Roket Geliştirme	Proje önerisi
Algılayıcı (Sensör) Tasarım ve Geliştirme (Optik-SAR)	Proje önerisi
İtki Motoru Geliştirme	Proje önerisi
Jiroskop teknolojisi Geliştirme	Proje başladı.
Ulusal (Yüksek İrtifa) Araştırma Uçağı Geliştirme	Proje önerisi
Güvenlik Sistemi ve Takip-İzleme Teknolojileri Tasarım ve Geliştirme	Araştırma proje önerileri
Uzayda bir gezegeni veya oluşumları anlamak üzere ulusal bir uyduyu ulusal bir roket ile göreve gönderme projesi	Faaliyet yapılmadı.
UYGULAMA	
Veri Harmonizasyonu ve Ülke Standartlarının Geliştirilmesi	Araştırma projeleri devam ediyor.
e-devlet uygulamaları , CBS tabanlı web sunumlar	Araştırma projeleri devam ediyor.
Tele-eğitim	Faaliyet yapılmadı.
Tele-tıp	Faaliyet yapılmadı.
Zararların Azaltılması	Araştırma projeleri devam ediyor.
Güvenlik Sistemleri	Araştırma proje önerileri
Arazi Örtüsü ve Arazi Kullanım, Planlama	Araştırma projeleri devam ediyor.
Çevre Yönetimi ve Biyoçeşitliliğin Korunması	Araştırma projeleri devam ediyor.
İNSAN VE BİLGİ	
Gelecek nesil eğitim ve öğretim programları (5-22 yaş)	Ulusal toplantı yapıldı. Plan hazırlanıyor.
Toplumda Uzay Kültürü Oluşturma	Proje geliştirme çalışmaları yapılıyor.
ULUSLAR ARASI İŞBİRLİĞİ	
Avrupa Uzay Ajansı ile (İşbirliğini Artırma)	2007 Yılı Eylem Planı hazırlandı, uluslararası konferans, burs, uzman değişimleri konularında adımlar atıldı.
Dış ülkelerle İşbirliği Anlaşmaları	İngiltere, Ukrayna, ABD ile çalışmalar devam ediyor.
Küresel Programlara ve Uluslararası Uzay Programlarına Katılım	GEO, CEOS, EURISY, UN, SPIDER oluşumlarına üye olundu. Katılım sağlandı.
Uluslararası Uzay Üniversitesi(ISU) Yaz Okulu Etkinliği	2010 yılı için başvuru yapıldı.
Orta Asya Bölgesel İşbirliği Ağları	Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Organizasyonu'na (APSCO) üye olundu. Güney Kore ve Kazakistan ile çalışmalar devam ediyor.

KARAR

2005/10 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010

BTYK'nın 2004/1 no.lu kararı ile TÜBİTAK ve DPT işbirliği ile hazırlanması istenen ve ekte (2005/10 - Ek 1) sunulan Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı'nın (BTPUP) onaylanmasına,

TÜBİTAK'a Uygulama Planı'nın uygulanmasını izleme ve koordinasyon görevinin verilmesine,

Uygulama Planı'nda öngörülen eylem alanlarında görevli tüm kuruluşların TÜBİTAK ile yakın işbirliği içinde çalışmalarını planlamaları ve yürütmelerine,

karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2004/1 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- Eylül 2005; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 12. Toplantısı
- Mart 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 13. Toplantısı
- Eylül 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 14. Toplantısı
- Mart 2007; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 15. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK
- DPT

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

TARAL Stratejik Amaçlarına Yönelik Gelişmeler

1. Bilim ve Teknoloji Farkındalığının ve Kültürünün Geliştirilmesi

1.1. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Çalışmaları

Toplumumuzda bilime dair olumlu bir yargı oluşturacak, bilginin bireysel olarak kazanımına yönelik ve ömür boyu sürecek bir istek, merak ve motivasyonu uyandıracak her çalışma büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmalar yaygınlaşarak toplumun her kesimine ulaşmalı, böylece toplumsal bir farkındalık ve özgüven oluşturulmalıdır. TÜBİTAK, bu amaca hizmet eden bilim ve toplum faaliyetlerini Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı çatısı altında sürdürmektedir. Bilimi, yeniliği, teknolojiyi ve bilimsel düşünciyi kitlelere benimsetmek TÜBİTAK'ın başta gelen misyonlarından biridir.

TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri

Bu bağlamda, ülke çapında çeşitli kurumlar tarafından gerçekleştirilebilecek bilim ve toplum projelerine fon desteği sağlama imkânı veren TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleme Programı 2007 yılı Mart ayında yürürlüğe girdi. *Bu programın* temel amacı, bilimsel oluşum, kavram ve yenilikleri topluma tanıtabilecek, sevdirecek; zamanla bu konuların ülke gündemine alınmasını ve böylelikle bilim kültürünün ülkemizde yaygınlaştırılmasına hizmet edecek proje önerilerinin hazırlanmasını sağlamak ve kabul edilen projeleri desteklemektir.

Program kapsamında ilk iki çağrı Mart 2007'de açılmıştır. Bu çağrılar, "Doğa Eğitimleri" ve "Bilim Kampları / Okulları" projelerini destekleme amacı taşımaktadır. Doğa Eğitimleri çağrısı kapsamında 39 başvuru yapıldı, 13 projenin desteklenmesine karar verildi. Bilim Kampları / Okulları çağrısı kapsamında ise 41 başvuru yapıldı, 14 projenin desteklenmesine karar verildi. Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler, destek programı kapsamında projelerini yürütmeye başladı. Desteklenen projelere ait bilgiler Tablo D.9 ve Tablo D.10'da verilmiştir.

Bu iki çağrı, 2007 yılı için iki dönem yayınlanmak üzere tasarlanmıştır. 2007 yılı ikinci dönem çağrıları 12 Kasım 2007 tarihinde açılmıştır.

2008 yılında bu iki destek programının yanında, başka konularda da çağrılar açılacaktır. Bilim merkezi sergileri, multimedya uygulamaları, bilimsel gösteriler, bilim şenlikleri, popüler bilim yazarlığı, yarışmalar gibi konular bu çerçevede değerlendirilecektir.

TÜBİTAK Bilim Oyuncakları

Öncelikle okul öncesi ve ilköğretim öğrencileri olmak üzere tüm toplumu bilimle tanıştırmak, bilime merak ve ilgi uyandırmak amacıyla Bilim Oyuncakları Projesi başlatılmıştır.

2008 yılı içinde, sırasıyla, Kimya Deney Seti, Jeoloji Gözlem Seti ve Bitki Yetiştirme Seti'nin hizmete sunulması planlanmaktadır.

Bu bilimsel oyuncak ve deney/gözlem setlerinin çocuklar ve gençler tarafından etkin bir biçimde değerlendirilebilmesi için bir dizi etkinlik programı ve yazılı kaynak geliştirilmektedir. Ayrıca, okul etkinlikleri ve öğretmenlere özel programlar ile oyuncak, deney setleri ve popüler bilim yayınlarının etkin kullanımını ve yayılımını sağlamak amaçlanmaktadır.

TÜBİTAK Bilim Merkezi Çalışmaları

TÜBİTAK, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, TÜBA ve Frankfurt'ta bulunan Johann Wolfgang Goethe Üniversitesi Arap-İslam Bilimleri Enstitüsü arasında 16 Ocak 2007 tarihinde imzalanan protokol ile İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi kurulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. TÜBİTAK, söz konusu protokole yer alan tüm yükümlülüklerini tamamlamıştır. Müzenin işletilmesini Kültür ve Turizm Bakanlığı üstlenmiştir.

Etkileşimli Bilim Merkezleri, sundukları farklı yaklaşımlarla, ziyaretçilerin görerek, dokunarak, hayal edip keşfederek öğrenmelerini sağlayan toplu ziyarete açık yerlerdir. Bilim Merkezlerinin önemli bir parçası olan etkileşimli sergiler ve eğitim programları, ziyaretçilerin ve özellikle öğrencilerin bilimsel kavramları daha etkin bir şekilde anlamalarına yardımcı olmaktadır. Bilim Merkezlerinin ülkemizde yaygınlaştırılması için başarılı örneklerin TÜBİTAK öncülüğünde kurulması çalışmaları devam etmektedir.

Kocaeli ve Ankara'da iki bilim merkezi üzerinde çalışmalar başlamıştır. Hazırlanan plana göre, Kocaeli'nde bulunan Sekapark bünyesinde, eski kâğıt fabrikası binalarında kurulması planlanan merkezde, sanayi ve teknoloji konularına ağırlık veren sergi ve eğitim programlarının bulunması düşünülmektedir. Ankara'da Gençlik Parkı içinde yer alması planlanan bilim merkezinde ise, ağırlıklı olarak doğa tarihi ve yaşam bilimleri konularının işlenmesi gündemdedir. Her iki bilim merkezinin de büyükşehir belediyeleri ile işbirliği halinde kurulması ve işletmelerini bu belediyelerin üstlenmesi tasarlanmaktadır.

Bilim merkezlerinde, hazırlanacak tasarıma göre bilimsel sergiler, deney setleri, multimedya ürünleri, konferans salonları, derslikler, atölye ve laboratuvarlar bulunabilecektir. Bu merkezlere özel eğitim programları tasarlanacaktır. Hedef kitle, özellikle gençler ve çocuklar olmak üzere toplumun her kesimini kapsamaktadır.

İstanbul'da ise, Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği halinde, okul öncesi ve ilköğretim çağındaki çocuklara yönelik etkileşimli bir bilim merkezinin kurulmasına yönelik görüşmeler devam etmektedir.

TÜBİTAK, bilim merkezleri konusunda altyapısını geliştirmek için dünyadaki önemli bilim merkezi birliklerine üyeliğini sürdürmektedir. TÜBİTAK, merkezi ABD'de bulunan ASTC'ye (Bilim ve Teknoloji Merkezleri Birliği) ve merkezi Avrupa'da olan ECSITE'a (Avrupa Bilim Merkezleri ve Müzeler Ağı) üyedir. Ayrıca, bu alanda en gelişmiş ülkelerdeki bilim merkezleri ile de işbirliklerini sürdürmektedir.

TÜBİTAK Yayınları

Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı bünyesindeki Akademik Yayınlar, Popüler Bilim Kitapları ve Popüler Bilim Dergileri'nin niteliğini iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir. Yayınların daha çok kişiye ulaşmasına yönelik faaliyetler sürdürülmektedir.

1976 yılında Doğa Bilim Dergisi adıyla yayın hayatına başlayan Akademik Dergiler 2007 yılı itibariyle 12 değişik alanda, yılda toplam 61 sayı olarak yayımlanmaktadır. Dergiler, birçok uluslararası index tarafından taranmaktadır. Bu konudaki en son gelişme, "Turkish Journal of Agriculture and Forestry'nin Mayıs 2007 tarihinden itibaren Science Citation Index Expanded (SCIE) tarafından taranmaya başlamasıdır. 2007 yılı Kasım ayı itibariyle SCIE tarafından taranan dört akademik dergi bulunmaktadır. Bu dergiler: Turkish Journal of Chemistry, Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences, Turkish Journal of Earth Sciences ve Turkish Journal of Agriculture and Forestry 'dir. 2007 yılı sonun itibariyle Turkish Journal of Medical Sciences ve Turkish Journal of Mathematics dergileri olmak üzere iki derginin daha SCIE tarafından taranacağı bildirilmiştir. Bunların yanında, akademik ders kitapları için hazırlıklara başlanmıştır.

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, bilimi yaygınlaştırmak ve geniş kitleler tarafından okunur kılmak amacıyla 1993 yılında yayın hayatına başlamıştır. Kısa zamanda okurlardan büyük ilgi gören 2007 Yılı Kasım Ayı itibariyle 261 kitaba ulaşan Popüler Bilim Kitapları'nın toplam tirajı 8.000.000 'a yaklaşmıştır. 2007 yılı ilk dokuz ayında 21 adet yeni Popüler Bilim kitabı yayımlanmıştır; bu rakam yıl sonunda 36'ya ulaşacaktır. 30 Eylül 2007 itibariyle yıl içinde basılan kitap adedi 500.000'e, satılan kitap adedi ise 560.000'e ulaşmıştır.

TÜBİTAK'ın popüler bilim dergilerinden olan Bilim ve Teknik Dergisi Temmuz 2007 sayısından itibaren her ay yeni bir konuda 3 boyutlu animasyonlar, zengin görüntülerle desteklenmiş bilim CD'lerini okurlarına armağan etmektedir. Bu çalışma ile, okurların temel konuları daha rahat anlaması hedeflenirken, elektronik ve multimedya tabanlı yayıncılığın geliştirilmesi de sağlanmaktadır. Bilim Teknik Dergisi, yıl içinde en yüksek satış rakamı olan 90.000'e Ocak 2007'de ulaşmıştır. Derginin, aylık ortalama satışı 50.000 civarındadır.

1998 yılından itibaren aylık olarak 7-12 yaş grubu için yayınlanan Bilim Çocuk dergisi ise yeni tasarımıyla 2007 yılında yüksek satış performansı göstermiştir. Yıl içindeki en yüksek satış rakamı olan 80.000'e Nisan 2007'de ulaşan derginin aylık ortalama satışı 60.000 civarındadır. Örgün eğitimde önemli bir eğitim kaynağı olarak daha yaygın kullanılması, derginin temel hedeflerinden biridir.

TÜBİTAK'ın en yeni popüler bilim dergisi olan Meraklı Minik yayın hayatına 2007 Ocak ayında başlamıştır. Derginin hedef kitlesi okul öncesi yaş grubundaki çocuklardır. Konusunda uzman akademisyenlerden oluşan bir yayın kurulu tarafından içeriği ve görsel malzemesi tasarlanan dergi, veliler ve eğitimcilerden çok olumlu yorumlar almaktadır. Derginin hedef kitlesine daha etkin erişimi konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

TÜBİTAK Güneş ve Hidrojen Arabaları Yarışları

Alternatif enerjilerin kullanılabilirliği konusunda farkındalığı artırmak ve üniversite öğrencilerinin bilgiyi ürüne dönüştürme becerilerini yükseltmeyi amaçlayan TÜBİTAK Formula G Güneş Arabaları Yarışı, kamuoyunda ilgi ve heyecan odağı olmayı sürdürmektedir. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen yarışa 2005 yılında 16 ekip, 2006 yılında 28 üniversiteyi temsil eden 36 ekip katıldı. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen yarışa ise, 50 üniversite takımı, 60 araçla katıldı. Yarış, 2007 yılında Ankara'da 24-29 Temmuz'da gerçekleştirildi.

TÜBİTAK Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı'nca aynı amaçlarla hazırlanan "Hidromobil-07" adlı hidrojen yakıt pilli araba yarışı 2007 yılı Temmuz ayında Güneş Arabaları Yarışı ile aynı gün düzenlendi. Hidromobil-07'ye 40 üniversite ekibi katıldı.

TÜBİTAK Güneş Teknesi

Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı'nın güneş enerjisi teknolojisini denizlere taşımak için Bilim ve Teknik Dergisi'nin Haziran 2007 sayısı ile duyurduğu güneş enerjili araştırma teknesi "Yeni Ufuklara" bir işbirliği projesidir. Farklı dallarda eğitim gören öğrencilerin TÜBİTAK desteğiyle birlikte gerçekleştirecekleri proje için halen 150'den fazla başvuru gelmiştir.

TÜBİTAK Yaz Bilim Kampı

TÜBİTAK'ın ilk Yaz Bilim Kampı ilköğretim 5. sınıftan 6. sınıfa geçen öğrenciler için 2006 yılında TÜSSİDE kampüsünde düzenlendi. 60 çocuk, aralarına eğlenceli etkinlikler serpiştirilmiş atölye çalışmalarında Bilim ve Toplum Dairesi uzmanları ve rehberler yönetiminde 6'şar günlük dönemlerle farklı bilim dallarını tanıdı. 2007 yılında ise kampın dönem sayısı 2'den 4'e çıkarıldı ve katılımcı sayısı 128 'e ulaştı. Bu kamplarda eğitimcilerin eğitimi de amaçlanan hususlardan biridir. Burada deneyim kazanan eğitimciler daha sonra TÜBİTAK tarafından desteklenen bilim toplum projelerinde yer alabilmektedir.

TÜBİTAK Buluş Şenliği

İlköğretim öğrencilerine yönelik olarak düzenlenmekte olan Buluş Şenliği'nin amacı, yaratıcılığı desteklemek, yenilikçi düşünmeye özendirme ve buluşçuluğa adım atmalarını sağlamaktır. Buluş Şenliği'nin altıncısı, Haziran 2006'da, Altınpark'ta gerçekleştirilmiştir. Şenliğe Türkiye'nin dört bir yanından 845 küçük buluşçu katılmıştır. Buluş Şenliği bu yıl, 16 – 17 Kasım'da yine Ankara'da yapılacak ve ilk kez okul öncesi yaş grubundan çocuklar için de etkinlikler düzenlenecektir.

TÜBİTAK Sualtı Bilim Kampı

1-9 Eylül 2007 tarihleri arasında Mersin Taşucu'nda ilki gerçekleştirilen "Sualtı Bilim Kampı" ile, deniz bilimleri ve sualtı alanlarında bilimsel araştırmalar yapmayı planlayan, halen yapan ve deneyimini dalış yaparak artırmak isteyen, bilimsel sualtı projelerinde çalışmayı düşünen genç bilim insanları ve adaylarına dalış tekniklerini öğretmek daha donanımlı hale getirmek, böylece denizel zenginliklerimizin ortaya çıkarılmasına, korunmasına ve nitelikli araştırmacı yetişmesine katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Sualtı kampında 28 katılımcı eğitim almıştır.

TÜBİTAK Bilim Muhabirliği Etkinlikleri

Bilim muhabirliği, kitle iletişim araçlarını kullanarak, bilimin özel ilgi alanına giren karmaşık konuları geniş halk kitlelerine sade bir biçimde sunabilmek amacıyla hizmet eden yeni bir gazetecilik dalıdır. Son yıllarda, özellikle toplumun bilimdeki gelişmelere olan ilgisinin artması, buna bağlı olarak bilim çevreleri ile haber çevrelerinin karşılıklı çalışmaları bilimsel haber sayısının artmasını sağlamış ve bu çalışmalar bilim muhabirliği ihtiyacının gerekliliğini ortaya koymuştur. Toplumda bilim ve teknoloji kültürünü oluşturmada öncü rol oynayan TÜBİTAK da bu ihtiyaçtan yola çıkarak, bu alanda çalışacak muhabirlere bilimi sevdirmeyi ve bu işi ilgiyle takip etmelerini amaçlamakta ve ülkemizde "Bilim Muhabirliği" kavramının yerleşmesi ve hayata geçirilmesi adına da önemli girişimlerde bulunmaktadır.

Başlangıç olarak TÜBİTAK, toplumumuzda bilimsel düşüncenin ve merak duygusunun farklı sosyal, kültürel ve ekonomik altyapıdaki vatandaşlarımızda oluşmasının sağlanması amacıyla Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı çatısı altında sürdürmekte olduğu etkinliklerine, geleceğin bilim muhabirlerini de davet etmekte ve bu sayede ülkemizde bilim muhabirliğinin oluşmasına, bu muhabirler aracılığıyla da toplumda bilim ve teknoloji kültürünün yaygınlaşmasına hizmet etmektedir.

Tablo D.9. Desteklenen Doğa Eğitimi Projeleri

	Konu	Yürütücü Kurum/Kuruluş	Etkinliğin Yapıldığı İl	Projenin Başlangıç-Bitiş Tarihi	Katılımcı Sayısı	Eğitmen Sayısı	Hedef Kitle
1	Kazdağı Milli Parkı'nda Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Balıkesir Üniversitesi	Balıkesir	15.6.2007-15.12.2007	60	15	1.Araştırma görevlileri, 2.Doktora ve Yüksek lisans öğrencileri 3.Öğretmenler (MEB)
2	Elazığ ve Malatya İllerinde Doğa Eğitimi	Güneydoğu Anadolu Ormancılık Bölge Müdürlüğü	Elazığ, Malatya	18.6.2007-18.12.2007	24	11	1.Doktora ,Yüksek lisans ve Lisans öğrencileri 2.Öğretmenler (MEB)
3	GAP Yöresinin Bilimsel Eğitim Amaçlı Kullanımı Projesi-II	Harran Üniversitesi	GAP illeri (Urfa, Mardin, Adıyaman, Diyarbakır, Batman)	1.7.2007-1.7.2008	30	12	1.Öğretmenler (MEB) 2.İzci Lideri Öğretmenler 3. Araştırma Görevlileri 4.Doktora ve Yüksek Lisans Öğrencileri 5.Genç kuşaklara bilgiyi aktarabilecek kişiler 6.Turist rehberleri 7.Çevre dernekleri çalışanları 8.Doğaya ve çevreye ilgi duyan her branştaki Üniversite mezunları
4	Doğadaki Radyoaktivite	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Trabzon	1.1.2008-1.9.2008	1200	4	Trabzon ili ve ilçelerindeki 19 okuldaki Lise 1 ve Lise 2 öğrencileri
5	Gediz Deltası-SpilDağı Milli Parkı-Kula ve Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi-III	Ege Üniversitesi	Manisa, İzmir	1.6.2007-1.12.2007	33	20	1.İzci Lideri Öğretmenler 2. Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri
6	Hatila Vadisi ve Kaçkar Dağları Milli Parkı Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Kafkas Üniversitesi/ Artvin Orman Fakültesi	Artvin	25.6.2007-25.2.2008	60	15	Ülkemiz Üniversitelerinin tüm bölümleri
7	Ilgaz Dağı ve Küre Dağları Milli Parklarında Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Kastamonu Valiliği	Kastamonu	1.6.2007-1.12.2007	58	16	1. Lisansüstü öğrencileri 2. izci lideri öğretmenler (MEB)
8	Kemaliye ve Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Hacettepe Üniversitesi	Erzincan	1.6.2007-1.12.2007	60	14	1.İzci Liderleri,rehber ve dağcılar 2. Araştırma görevlileri
9	Palandöken Dağları ve Sarıkamış Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi-III	Atatürk Üniversitesi	Erzurum, Kars	1.6.2007-1.12.2007	42	19	1.Öğretmenler (MEB) 2. Araştırma görevlileri 3.Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri

Tablo D.9. Desteklenen Doğa Eğitimi Projeleri (Devamı)

	Konu	Yürütücü Kurum/Kuruluş	Etkinliğin Yapıldığı İl	Projenin Başlangıç-Bitiş Tarihi	Katılımcı Sayısı	Eğitmen Sayısı	Hedef Kitle
10	BÖFYAP-İLK: İlköğretim Öğrencilerinde Böcek Farkındalığı Yaratma Projesi	Ege Üniversitesi	İzmir	1.6.2007-1.3.2008	1000	5	1.İlköğretim okullarında okuyan öğrenciler
11	İğneada Longoz Ormanları ve Meriç Deltasında Ekolojik Temelli Doğa Eğitimi-III	Trakya Üniversitesi	Tekirdağ	1.6.2007-1.12.2007	30	16	1.Öğretmen (MEB) 2.Araştırma görevlisi, 3.Doktora, Yüksek lisans öğrencisi
12	Isparta İli Korunan Doğal Alanlarda Doğa Eğitimi	Süleyman Demirel Üniversitesi	Isparta	25.5.2007-25.5.2008	45	15	1.Öğretmenler 2.Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji, Coğrafya bölümü lisans ve lisansüstü öğrencileri
13	Amanoslar ve Antakya Çevresinin Ekoloji Temelli Doğa Eğitimlerinde Kullanımı	Mustafa Kemal Üniversitesi	Hatay	25.5.2007-25.11.2007	60	14	1.Araştırma Görevlileri, 2.Doktora ve Yüksek Lisans öğrencileri 3.Öğretmenler (M.E.B)

Tablo D.10. Desteklenen Bilim Kampları ve Bilim Okulları

	Konu	Yürütücü Kurum/Kuruluş	Etkinliğin Yapıldığı İl	Projenin Başlangıç-Bitiş Tarihi	Katılımcı Sayısı	Eğitmen Sayısı	Hedef Kitle
1	Toprak Bilimi Okulu	Ankara Üniversitesi	Ankara	1.8.2007-1.8.2009	350	7	İlköğretim 4. sınıf öğrencileri
2	Bilim Merkezi Bilim Okulu	Şişli Belediyesi / Şişli Belediyesi Bilim Merkezi	İstanbul	1.7.2007-1.3.2008	22	43	7-13 Yaş Arası Çocuklar
3	Aladağlar Yaz Bilim Kampı	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Bolu	15.7.2007-15.10.2007	38	6	İlköğretim 6-8. sınıf öğrencileri
4	Bilim ve Yaratıcı Drama Eşliğinde Doğa Tarihinden Doğa Müzesine Yolculuk	Ankara Üniversitesi	Ankara	15.1.2008-15.1.2009	30	8	Kazan ilçesinde bulunan ilköğretim okullarının dört ve beşinci sınıf öğrencileri
5	Eskişehir Matematik Okulu-Emo	Eskişehir Milli Eğitim Müdürlüğü	Eskişehir	1.8.2007-1.8.2009	4020	8	Eskişehir ilindeki ilköğretim 4.-5.-6.-7. sınıf öğrencileri
6	Yaratıcı Fikirler	Ankara Üniversitesi	Ankara	1.10.2007-1.4.2008	144	9	İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencileri
7	BİLİMCE Yaz ve Kış Bilim Okulları; Bilimin Dili ile Eğlenerek Öğrenmek	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Ankara	1.8.2007-1.2.2009	30	8	İlköğretim II. kademe ve lise öğrencileridir
8	BİLİMCE Yaz ve Kış Bilim Kampları; Bilimin Dili ile Eğlenerek Öğrenmek	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Ankara	1.8.2007-1.2.2009	30	8	1.İlköğretim II. kademe 2.Lise öğrencileri
9	Gezici Bilim Merkezi	Namık Kemal Üniversitesi	Tekirdağ	5.10.2007-5.6.2009	500	5	Tekirdağ il sınırlarında yaşayan 9-12 yaş arası tüm çocuklar
10	İlköğretim Öğrencileri için Eğlenceli Yaz Bilim Kampı	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Çanakkale	1.7.2007-1.1.2008	249	15	İlköğretim 2., 3., 4. ve 5. sınıf öğrencileri
11	Biyolojinin Eğlenceli Dünyası	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Trabzon	25.7.2007-25.10.2007	60	6	İlköğretim 7. sınıfa geçen öğrenciler
12	Başayaş Köyü Doğal Bilimler Eğitimi Kampı-1	Ayaş Belediye Başkanlığı	Ankara/Ayaş	1.10.2007-1.10.2009	64	15	Ankara ilköğretim okullarından 9-12 yaş grubundaki öğrenciler
13	Ankara Üniversitesi Rasathanesi Popüler ve Eğitsel Astronomi Etkinlikleri	Ankara Üniversitesi	Ankara	15.9.2007-15.9.2008	9000	9	Ankara eğitim-öğretim kurumları öğrencileri ve halk
14	Doğa İnsanın Öğretmenidir	Abidinpaşa İlköğretim Okulu	Ankara	1.8.2007-1.8.2008	25	5	11-13 yaşlarındaki öğrenciler

1.2. Milli Eğitim Bakanlığı Etkinlikleri

2005 yılında sadece İstanbul'da yapılan İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri Proje Çalışması, 2006 yılından itibaren TÜBİTAK-MEB işbirliği protokolünün imzalanmasıyla tüm ülke genelinde yapılmaya başlamıştır. 2005 yılında toplam 922 proje başvurusu olmuştur. 2006 yılında bu sayı 5.116'ya yükselmiştir. 2007 yılında ise, 2006 yılına göre %242'lik artışla 81 ilden toplam 13.922 proje başvurusu gelmiştir.

2006 yılından itibaren 10 bölge merkezinde yapılmakta olan "İlköğretim Matematik ve Fen Bilimleri Proje Çalışması" bölge merkezlerinin sayısı, İstanbul Bölgesi'nin Asya ve Avrupa olarak ikiye ayrılması ve Van ilinin Bölge Merkezi olarak eklenmesiyle 2008 yılından itibaren 12 bölge merkezine yükselmiştir. TÜBİTAK tarafından düzenlenen "Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması" Bölge Koordinatörleri aynı zamanda "İlköğretim Matematik ve Fen Bilimleri Proje Çalışması"nın Bölge Koordinatörlüğü görevini de yürütmektedirler.

TÜBİTAK ile MEB arasındaki protokol kapsamında TÜBİTAK İlköğretim Proje Çalışması'na jüri desteği vermektedir. TÜBİTAK aracılığıyla 2006 yılında 107; ve 2007 yılında 110 öğretim üyesi MEB tarafından düzenlenen İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri Proje Çalışması'nda jüri üyesi yapılmıştır.

Her yıl TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması'na paralel olarak, MEB-EARGED ile yapılan toplantılarla iyileştirme ve yenilikler İlköğretim Matematik ve Fen Bilimleri Proje Çalışması'na yansıtılmaktadır.

MEB, ülke çapında sürdürdüğü eğitimde reform faaliyetleri kapsamında çeşitli projeler yürütmektedir:

- Çevre Eğitim Projesi
- Temel Afet Bilinci Eğitimi Projesi
- Eğitimde Gönül Birliği Projesi
- Yeşil Kutu Eğitim Projesi
- Gülümseten Deneyler
- BU benim Eserim Proje Yarışması (İlköğretim Öğrencilerine Yönelik)
- Web Tabanlı Proje Örnekleri Yarışması
- Temel Eğitime Destek Programı
- Temel Eğitime Destek Programı (TEDP)
- Orta Öğretim Projesi

Yukarıdaki projelerinin dışında, çeşitli İl Milli eğitim Müdürlüklerinin etkinlikleri bulunmaktadır. Örneğin 2006 yılında ilk kez İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından, Aydın, Manisa, Balıkesir ve Uşak'tan okulların da katılımıyla bölgesel nitelik kazanan bilim şenliğinde, 2 bini aşkın öğrenci tarafından yıl boyunca üretilen 3 bin civarındaki proje arasından seçilen 800'ü sergilenmiştir.

Şenlik alanında oluşturulan standlarda yer alan projeler arasında atık bor madenlerinin değerlendirilmesinden, iristen kimlik taramasına, raylı ulaşımında gerektiğinde trenin istenildiği oranda havada seyretmesini sağlayacak sistemden, üzerindeki sensörlerle üzüm kurutma alanının üzerini otomatik olarak kapatan sisteme kadar çok değişik konularda projeler yer almış.

1.3. Türkiye'de Bilim Toplum ile İlgili Görev Yapan Kurum-Kuruluşlar, Başlıca Etkinlikler

Feza Gürsey Bilim Merkezi

Ankara'da bir bilim merkezi kurma fikri, resmi bir ziyaret nedeni ile Kanada'da bulunan Ankara Büyükşehir Belediyesi yetkililerinin Toronto'daki dünyanın en büyük bilim merkezlerinden birisi olan Ontorio Science Centre (OSC) ziyareti üzerine doğmuştur. 1993 yılında TÜBİTAK katkılarıyla kurulmuş olan bilim merkezi, Ankara'da Altınpark'ta Ankara Büyükşehir Belediyesi bünyesinde faaliyet göstermektedir. Öğrencilerin eğlenceli bir ortamda bilimin temel prensiplerini öğrenmesi için kurulan merkezi yılda 120.000 öğrenci ziyaret etmektedir.

Merkezde 48 sergi birimi bulunmaktadır. Bu sergiler, merkezin kuruluşundan bu yana güncellenmemiştir.

Şişli Belediyesi Bilim Merkezi

Şişli Belediyesi Bilim Merkezi Eylül 2004'de Fulya'da faaliyete başlamıştır. Şişli Belediyesi Bilim Merkezi'nde 80'in üzerinde deney ünitesi sergilenmektedir. Fizik, kimya, matematik, geometri, biyoloji, mekanik, beyin, elektronik, uzay ve yanılısamarlar ile ilgili bu deney üniteleri aracılığıyla ziyaretçiler bilimin ana dalları hakkında temel bilgilere sahip olabilmektedir.

Şişli Belediyesi Bilim Merkezi'nin deney ünitelerinin arasına eklenen Yangın ve Deprem Eğitim Birimleri, ziyaretçilere Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi'nin Sertifikalı Eğitimcileri tarafından verilen Deprem ve Yangın Eğitimleri'ni simülasyon odalarında pekiştirerek öğrenmelerini sağlamaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı- Enerji Parkı (Ankara)

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü Koordinatörlüğünde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bağlı ve İlgili Kurumlarının katılımları gerçekleştirilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Parkı içinde yer alan Enerji Parkı '29 Ekim 2004 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı sayın M. Hilmi GÜLER tarafından hizmete açıldı.

MTA arazisi üzerinde yaklaşık 10 000 m² (5000 m² kapalı 5000 m² açık) alana kurulan Enerji Parkı bilinçlendirme ve bilgilendirme hizmet vermeyi planlamaktadır. Parkın kuruluş amacı aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Üreten, tüketen ve karar veren pozisyonunda olan herkesi enerji konusunda bilinçlendirmek,
- Enerji Kültürünün oluşturulmasına katkı sağlamak,
- Ülke enerji kaynaklarını tanıtmak,
- Enerji üretim ve tüketim süreçleri konusunda halkı bilgilendirmek,
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bağlı ve İlgili kurumları tarafından yapılan çalışmalarını tanıtmak,
- Özel sektörün de katılımı ile Enerji Parkına Enerji Sanayisi boyutu kazandırmak
- Özel sektörün çalışmalarını tanıtmak,
- TÜBİTAK gibi araştırmacı kuruluşlar ve Üniversitelerin katılımı ile parka Enerji Bilimi boyutu kazandırmak
- Enerji konusunda yapılan araştırmaları tanıtmaktır.

Enerji Parkında neler var?

- Enerji hammaddeleri,
- Geçmişten günümüze enerji üretim sistemleri,
- Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjiler konusunda eğitim ve bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar,
- Enerji ile ilgili sorunların ilgililere iletiildiği birimler,
- Enerji ile ilgili maketler vs. yer almaktadır.

Temel konusu enerji olan Parkta, ziyaretçilere eğlenceli bir ortam içerisinde enerji konusunda aradıkları her şeyi bulma deneme, öğrenme ve istedikleri her türlü enerji bilgisine kolayca ulaşabilme imkanı sağlanması da amaçlanmıştır.

İTÜ Taşkışla Bilim Merkezi

Şu anda Şişli belediyesi Bilim Merkezi adı altında faaliyet gösteren bilim merkezine, "Deneme Bilim Merkezi" olarak evsahipliği yapmış olan İTÜ Taşkışla Kampüsü, yeni bir bilim merkezi kurmak üzere çalışmalar başlatmıştır.

ODTÜ Toplum Bilim Merkezi ve Bilim ve Teknoloji Müzesi

ODTÜ-Toplum ve Bilim Merkezi (TBM), toplumda bilimsel farkındalık düzeyini artırmak üzere araştırma yapmak, toplumun bilimsel ve teknolojik konulara olan ilgisini yükseltmek, topluma bilimi sevdirmek ve bilimin gündelik yaşamda kullanımını artırmak, ilköğretimden başlayarak toplumun her katmanında bilimsel yaklaşım ve araştırma, yaratıcılık ve analiz yeteneğini geliştirmeyi özendirmek üzere faaliyetlerde bulunmak, toplum ve bilim arasındaki bağları güçlendirmek, üniversitelerin topluma yönelik faaliyetlerini artırmak ve bu tür faaliyetleri özendirmek amacıyla kurulmuştur. Amaçları doğrultusunda TBM etkinliklerini üç temel alanda yürütmektedir; Bilim ve Teknoloji Müzesi Uygulama Alanı, Topluma Erişim Grubu, Toplumsal Politikalar Grubu.

TBM bünyesinde çalışan araştırmacılar tarafından tasarlanan ve Bilim ve Teknoloji Müzesi alanında sergilenen eğlenceli bilim deneyleri, şaşırtıcı ve heyecan uyandırıcı nitelikleriyle ziyaretçilerin odak noktası olmuştur. "Bilime Dokunun" ilkesinden hareketle tasarlanarak imal edilen deneyler, günlük yaşamda gözlemediğimiz ancak çoğu zaman farkına varmadığımız birçok fiziksel ilke ve doğa olayını, eğlendirici düzenekler içerisinde ziyaretçilere ulaştırmaktadır.

Eğlenceli bilim deneylerinin yanı sıra, çeşitli kurum ve kişiler tarafından başlanmış ve özellikle Türkiye'nin Cumhuriyet döneminden günümüze iletişim, ulaşım ve günlük yaşam tarihini gözler önüne seren nesnelere ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir. Ayrıca, çağlar boyu Anadolu topraklarında üretilen alet ve teknolojilerin gelişimini anlatan "Anadolu'da insan-çevre-teknoloji" temalı sergiler ziyarete açıktır.

İstanbul Enerji Parkı

Enerjinin daha etkin ve verimli kullanılması, çevre dostu teknolojiler ile yenilenebilir kaynaklardan temini konularındaki uygulamaları halka tanıtmak, bu konuda ortak bir bilinç ve kültür oluşturmak amacı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Enerji Parkı konusu üzerinde çalışılmaktadır.

Bir sergi ve eğitim merkezi hüviyetinde olacak olan "İstanbul Enerji Parkı" çalışmasının, başta öğrenciler olmak üzere tüm İstanbul halkına faydalı olacağı düşünülmektedir. Çok amaçlı kullanımlara uygun olarak tasarlanan çalışma ile İstanbul Enerji Parkı'nın, çevre ve enerji konularındaki etkinliklerin buluşma noktası haline gelmesi hedeflenmektedir.

Anadolu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Kulübü

Anadolu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Kulübü popüler bilimin yaygınlaşmasını, fen bilimleri ve teknolojiye ilgi duyan insanların desteklenmesini amaç edinmiş bir öğrenci topluluğudur. Bu amaçla 2000 yılından beri Anadolu Üniversitesi'nde çalışmalarını sürdürmektedir. Fen bilimleri ve teknoloji alanlarında bilgi alışverişinin sağlanması için çeşitli etkinlikler düzenlemekte; projeler hazırlanması için gerekli altyapıyı oluşturmak üzere eğitim ve teknik destek vermektedir.

Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilim Şenliği

T.Ü. Eğitim Fakültesi hem ilköğretim öğrencilerine fen öğretiminde çağdaş yaklaşımları, öğretmek, fen bilimlerini sevdirmek hem de ileride öğretmen olacak Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine atılmadan önce öğrenciliklerinde bu deneyimi yaşamalarını sağlamak amacı ile bir bilim şenliği düzenlemiştir.

AB 6. Çerçeve Bilim ve Toplum Projelerinde Başarı

Hacettepe Üniversitesi, koordinatörlüğü Hollanda tarafından yapılan "Training and Mentoring of Science Shops" projesinde ortak olmuştur.

Yıldız-Teknik Üniversitesi, koordinatörlüğü Avusturya tarafından yapılan “Promotion of Migrants in Science Education” projesinde ortak olmuştur.

Mersin Üniversitesi, koordinatörlüğü Almanya tarafından yapılan “Environmental Science Published for Everybody Round the World- Applied Earth Science Teaching” projesinde ortak olmuştur.

Yukarıda sözü edilen kurumlar ve organizasyonların dışında pek çok üniversite, okul, belediye ve sivil toplum örgütünün, ülke genelinde ve illerde bilim toplum alanında gerçekleştirdiği etkinliklerde son yıllarda önemli gelişmeler gözlemlenmektedir.

2. Bilim İnsanı Yetiştirilmesi ve Geliştirilmesi

2.1. Milli Eğitim Bakanlığı 1000 Öğrenci Projesi

Ülkemizin yetişmiş insan gücü ihtiyacının karşılanması amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2006 yılından itibaren yurt dışına lisansüstü öğrenim yapmak üzere 5 yıl içinde 5000 öğrenci gönderme kararı alınmıştır.

Avrupa Birliği süreci ile küreselleşmenin getirdiği ekonomik, siyasî, sosyal ve hukukî boyut böyle bir teşebbüsü ülkemiz açısından zarurî kılmaktadır. Bu zaruret göz önünde bulundurularak ülkemizin önümüzdeki 20 yıl içerisinde ihtiyaç duyacağı alanlar, bu alanlarda en iyi eğitimin nerede yapıldığının tespiti için 2005 yılı başlarından itibaren MEB, TÜBİTAK ile ortak bir çalışma yürütmüş, YÖK, TPAO ve kamu kurum ve kuruluşlardan da görüş almıştır.

1. 2006-2007 öğretim yılı için 1000 öğrencinin lisansüstü öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilmesi planlanmıştır.

Bu proje kapsamında MEB, YÖK, TPAO ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapılmıştır.

Duyuru çerçevesinde öğrencilerin müracaatları alınmış ve 610 öğrencinin belirlenen alanlara yerleştirilmeleri sağlanmış olup bu öğrencilerden 591'i evraklarını tamamlayarak MEB'e teslim etmiştir.

Söz konusu öğrencilerin ABD, Almanya, Avustralya, Belçika, Fransa, Hollanda, İngiltere, Yeni Zelanda, Japonya ve Kanada'da öğrenim görmeleri uygun görülmüştür.

Geçen öğretim yılında 320 öğrenci dil, 76 öğrenci yüksek lisans, 16 öğrenci doktora olmak üzere toplam 412 öğrencinin yurtdışındaki öğrenimlerine başlamaları sağlanmıştır. 120 öğrencinin yurt dışına çıkış için hazırlıkları devam etmektedir. 59 öğrenci ise burs hakkından çeşitli sebeplerden dolayı vazgeçmiştir.

2. 2007-2008 öğretim yılında aynı proje kapsamında 1500 öğrencinin yurtdışına gönderilmesi planlanmıştır.

Yine MEB, YÖK, TPAO ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içinde gerekli hazırlıklar yapılmış ve öğrencilerin elektronik ortamda müracaatları alınmıştır.

Bu öğrencilerden MEB için öğrenim yapmaya hak kazananların yüksek lisans ve isterlerse doktora, YÖK için yüksek lisans ve doktora, TPAO için ise sadece yüksek lisans öğrenimi görmelerine izin verilmektedir.

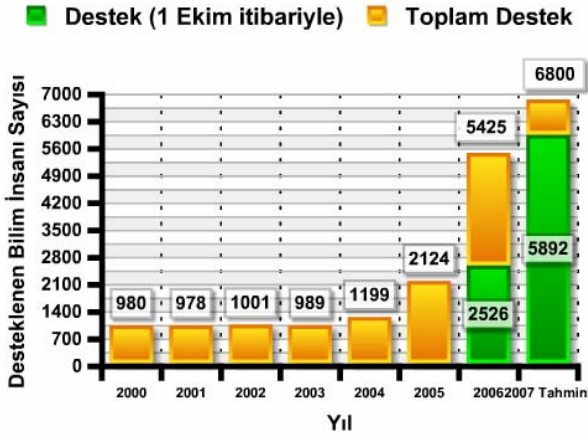
Yerleştirme işleminin 2007 yılı Kasım ayının ikinci haftası içerisinde açıklanması beklenmektedir.

2.2. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri

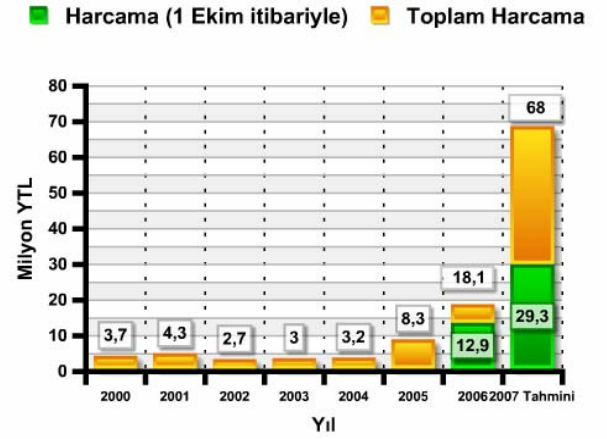
Ülkemizin bilim ve teknoloji alanında gelişmesinde en kritik rolü oynayan insan gücünün yetiştirilmesini destekleme görevini üstlenen TÜBİTAK-Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB), bünyesinde çeşitli destek programları geliştirmekte ve yürütmektedir. Desteklerin türleri, desteklenen kişi sayısı ve destek miktarları ülkemizin ihtiyaçlarına paralel olarak her yıl sürekli artmaktadır. 2003 yılında 989 olan desteklenen bilim insanı sayısı 2006 yılında 5425'e ulaşmıştır. 2007 yılı Ekim ayının 1'i itibarıyla 5892 olarak gerçekleşen bu rakamın 2007 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 6800 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Desteklenen bilim insanı sayısı ve verilen destek miktarları Şekil D.15 ve D.16'da gösterilmiştir.

BİDEB'in sağladığı destekler düzenli şekilde verilen burslar, çocuk ve gençleri bilime özendiren "destekler" ile bilimsel etkinliklere verilen "destekler"den oluşmaktadır. Destek ve bursların yıllar bazında oranları Şekil D.17'de verilmiştir. 2004 yılında burs sayısının verilen toplam burs/destek sayıları içindeki oranı % 30 iken 2006 yılında bu oran % 72'ye ulaştı.

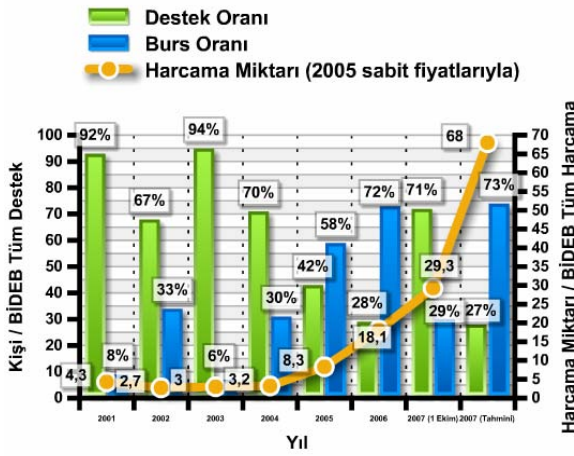

Şekil D.15. Her Yıl Destek/Burs Alan Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

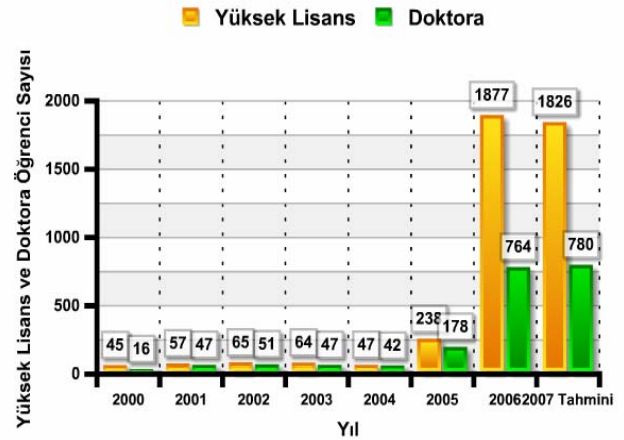

Şekil D.16. Toplam Destek/Burs Miktarlarının Yıllara Göre Dağılımı (2005 sabit fiyatlarıyla)

Ülkemizin mevcut ve önümüzdeki yıllarda oluşacak ihtiyaçları da göz önüne alınarak bilim insanı sayısının genel nüfusa oranının artmasını sağlamak amacıyla, TÜBİTAK, yüksek lisans ve doktora burslarının sayısını 2005 yılından itibaren önemli ölçüde artırdı. 1 Ekim 2007 tarihi itibariyle bursları aktif olarak devam eden 1079 Yurt İçi Yüksek Lisans ve 841 Yurt İçi Doktora Bursiyeri bulunmaktadır. Şekil D.18'de 2000 - 2007 yılları arasında yüksek lisans ve doktora bursu almaya hak kazananların yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Şekil D.17. BİDEB Destek/ Burslarından Yararlananların Yıllara Göre Dağılımı

Şekil D.18. BİDEB Desteklerinden Yıllar Bazında Yararlanan Yurtiçi Yüksek Lisans ve Doktora Öğrencilerinin 2000 - 2007 Yılları Arasındaki Dağılımı

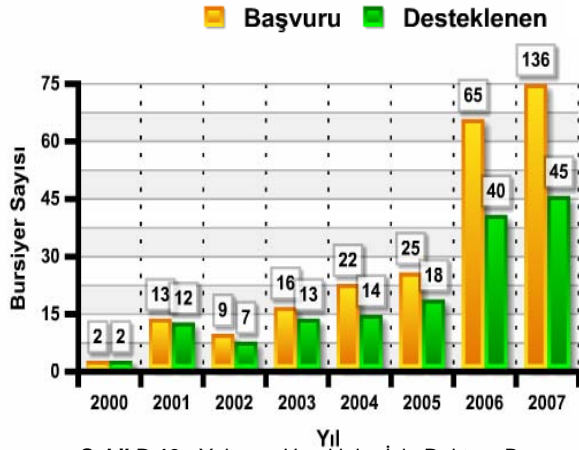
Üniversite Lisans Burs Programı ülkemizin doğa bilimleri ve sosyal ve beşeri bilimlerin temel alanlarındaki bilim insanı açığını kapatmak ve bu alanları teşvik amacıyla ÖSS'de ilgili alanları tercih ederek kayıt yaptıran başarılı öğrencilere lisans eğitimleri süresince kapsamında burs verilmektedir. Gerekli koşulları sağlamaları halinde bu öğrencilerin yüksek lisans ve doktora eğitimleri süresince de bursları devam ettirilecektir. Verilen burs sayısı 2005 yılından itibaren destek kapsamına alınan sosyal ve beşeri bilimler alanları lehine hızla artmaktadır. 2005 yılında verilen toplam burs sayısı 443 iken 2006 yılında 648 olmuştur. 2007 yılında verilen burs sayısının daha da artacağı tahmin edilmektedir.

2006 yılında başlatılan 2228 - Son Sınıf Lisans Öğrencileri için Lisansüstü Burs Programı (Bursun Hazır Programı) ile ülkemizde lisansüstü eğitim ve araştırma olanaklarının gelişmesine yardımcı olmak amacıyla tezli yüksek lisans/doktora yapmak isteyen T.C. vatandaşı son sınıf lisans öğrencilerinin yüksek lisans/doktora'ya başlamaları halinde TÜBİTAK burslarından yararlanmalarına olanak sağlanmaktadır. Bir başka deyişle öğrenciler son sınıfta iken başvuru yaparak, bir yüksek lisans ya da

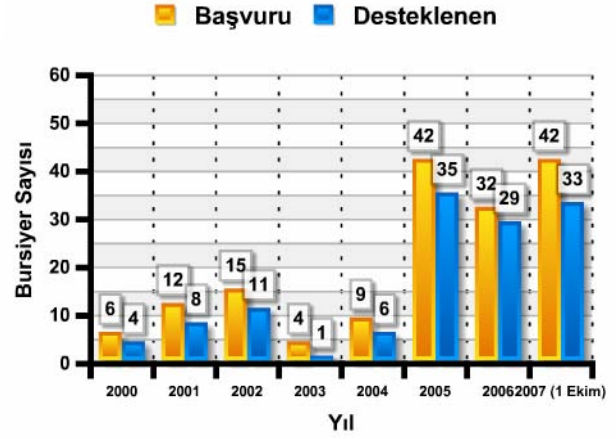
doktora programına kabul edilmeleri şartıyla burs hakkını elde etmektedir. Böylelikle öğrenci henüz mezun olmadan yüksek lisans/doktora yapmak için gerekli desteği sağlamış olmaktadır. Bu program kapsamında 2006 yılında 642, 2007 yılında ise 661 öğrenci burs almaya hak kazandı.

Doktorasını Türkiye’de yapacak üstün başarılı yabancı ülke vatandaşı öğrencilere 2215 – Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı kapsamında burs verilmektedir. Bu burs programı kapsamında 2007’nin II. Dönemi itibariyle 18 farklı ülkeden 45 yabancı uyruklu doktora öğrencisi desteklendi. Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı kapsamındaki başvuru sayıları ve desteklenen bursiyer sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil D.19’da sunulmaktadır.

Doktorasını (Tıbbi Bilimlerde doktora veya uzmanlığını) almış, üniversitemizde/araştırma kuruluşlarımızda doktora sonrası araştırma yapacak/yapıyor olan genç araştırmacılara 2218 – Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde burs verilmektedir. 2006 yılında toplam 32 başvurudan 29’u desteklenirken; 1 Ekim 2007 itibariyle toplam 42 başvurudan 33’ü desteklendi. Yurt İçi Doktora Sonrası Burs Programı kapsamındaki başvuru sayıları ve desteklenen bursiyer sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil D.20’de sunulmaktadır.

Şekil D.19. Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı Kapsamındaki Başvuru Sayıları ve Desteklenen Bursiyerlerin Yıllara Göre Dağılımı

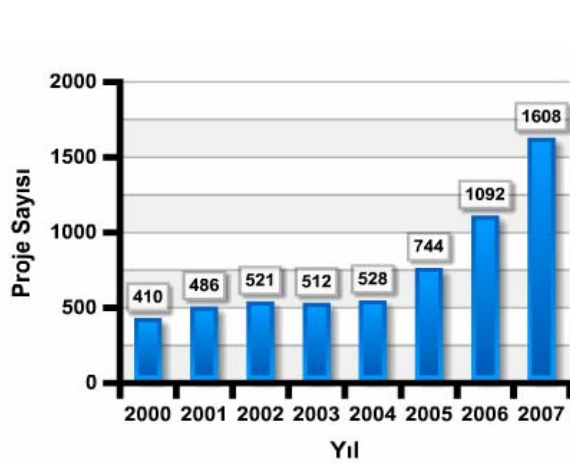

Şekil D.20. Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Kapsamındaki Başvuru Sayıları ve Desteklenen Bursiyerlerin Yıllara Göre Dağılımı

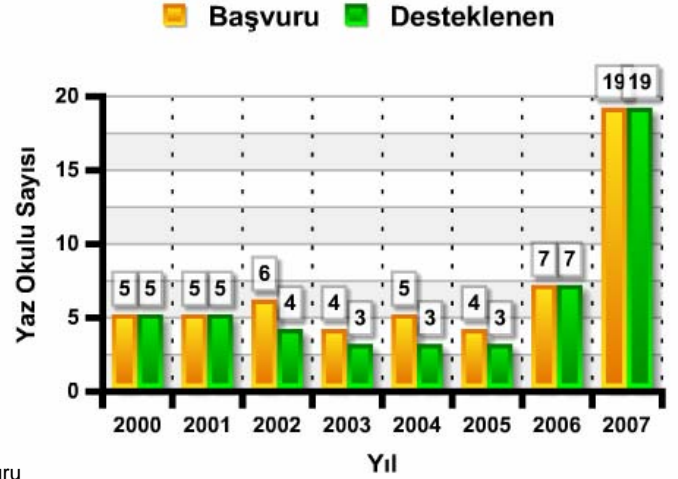
Gençleri temel ve uygulamalı bilimlerde araştırmaya teşvik etmek ve proje kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla TÜBİTAK tarafından 1969 yılından beri düzenlenmekte olan “Orta Öğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması”, ülke geneline yaymak gayesiyle 2005 yılından itibaren tek merkez yerine Türkiye’nin değişik bölgelerinde üniversitemiz ile işbirliği içinde yapılmaya başlandı. Bu program kapsamında proje başvuru sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 21’de gösterilmektedir. 2006 yılından itibaren 10 bölge merkezinde yapılmakta olan “İlk Öğretim Matematik ve Fen Bilgisi Proje Yarışmaları” ile “Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması” bölge merkezlerinin

sayısı, İstanbul Bölgesi’nin Asya ve Avrupa olarak ikiye ayrılması ve Van ilinin Bölge Merkezi olarak eklenmesiyle 2008 yılından itibaren 12 bölge merkezine yükseldi. 2007 yılında ilk ve ortaöğretim proje yarışmaları bölge ve final sergileri kapsamında Türkiye’nin farklı üniversitelerinden toplam 397 öğretim üyesi jüri üyesi olarak görev aldı.

Lisansüstü öğrencilere ve genç araştırmacılara bilim ve teknolojiadaki güncel gelişmelerin aktarılması ya da yaygın kullanılması gereken tekniklerin öğretilmesi amacıyla uygulamada olan Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı, 2007 yılında 2 dönem olarak uygulanmaya başlandı. 2007 yılı I. Dönemi için 2006 yılına oranla yaklaşık %100'lük bir artışla 15 bilimsel etkinlik başvurusu desteklenmiştir. 15 bilimsel etkinliğe ek olarak 2007 yılı II. Dönemi'nde 4 bilimsel etkinlik daha desteklendi. 19 bilimsel etkinlik kapsamında 521 genç araştırmacı (yüksek lisans ve doktora öğrencisi) desteklendi. Bu etkinliklere Türkiye'nin değişik üniversitelerinden toplam 114 öğretim üyesi katkıda bulundu. Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı kapsamındaki başvuru sayıları ve desteklenen yaz okulu sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil D.22'de sunulmaktadır.

Şekil D.21. Proje Yarışması'na Yapılan Proje Başvuru Sayılarının 2000 – 2007 Yılları Arasındaki Dağılımı

Şekil D.22. Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı Kapsamındaki Başvuru Sayıları ve Desteklenen Yaz Okulu Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yeni TÜBİTAK-BİDEB Destekleri

2007 yılında iki yeni destek programı uygulamaya konulmuştur. 2229 kodlu Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programının amacı; ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik *bilim danışmanlığı seminerleri* ve benzeri toplantılar ile ilk, orta ve yükseköğretim çağı öğrencilerinden üstün başarı gösterenlerin bilimsel ve akademik performanslarının artırılması, proje kültürünün öğrenciler arasında yaygınlaştırılması ve geleceğin bilim insanı ve araştırmacılarının yetişmesine katkı sağlamak için düzenlenecek olan *bilim kampları, doğa eğitimleri, teorik ve uygulamalı yaz ya da kış bilim okullarını* desteklenmesidir. Bu programların uygulamaya konulduğu 2007 yılında programa yapılan başvurulardan 18'inin desteklenmesine karar verildi. Düzenlenen bu etkinlikler kapsamında toplam 816 öğretmen ve 428 öğrenci desteklendi. Eğitim çalışmalarına değişik üniversitelerden 218 öğretim üyesi katkı sağladı.

BTYK'nın onbirinci toplantısında alınan 2005/9 nolu kararda yer alan "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşmak için yeterli sayıda ve gerekli nitelikte uzmanların kısa vadede yetiştirilmesi amacıyla 2230 kodlu Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı uygulamaya konan ikinci yeni programdır. Bu programla ülkemizin uzay bilim ve teknolojileri alanında ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunmak hedeflenmektedir. Bu program kapsamında 2008 yılı başından itibaren yurt dışına öğrenci gönderilmeye başlanacaktır. 1 Ekim 2007 itibarıyla bu programa 92 başvuru yapılmıştır. Başvurular 22 Şubat 2008'e kadar devam edecektir.

2000 - 2007 yılları arasında TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülen destek programları hakkında ayrıntılı bilgi Tablo D.11'de verilmiştir. Tablo D.11'e ilk ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik destekler dâhil edilmemiş olup onlarla ilgili veriler ayrı olarak Tablo D.12'de gösterilmiştir.

Tablo D.11. 2001 - 2007 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik Bilim İnsanı Destekleri

	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007 1 Ekim	
	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM
Lisans Bursu	47	98.233	60	139.125	36	200.646	55	184.878	474	641.580	657	1.706.000	526	3.837.000
Üniversite Öğr. Yurtiçi-Yurtdışı Araş. Projeleri Destekleme Prog	22	5.247	18	15.264	17	15.828	9	18.658	17	29.390	47	90.738	86	69.130
Yurt İçi Yüksek Lisans Bursu	57	99.623	65	121.246	64	208.991	47	251.997	238	1.443.184	1420	5.342.182	-	12.924.918
Yurt İçi Doktora Bursu	47	63.512	51	141.954	47	244.060	42	303.837	178	1.625.389	754	3.156.288	-	7.169.947
Yurt İçi Yurt Dışı Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı	8	152.527	8	123.927	16	183.597	9	328.436	19	655.997	14	844.695	1	551.980
Yurt Dışı Doktora Bursu	14	175.273	-	-	-	-	-	-	12	145.862	42	966.808	21	663.901
Yurt Dışı Araştırma Bursu	34	227.939	28	209.834	23	191.358	41	250.581	60	396.434	108	1.036.882	93	1.296.666
Yabancı Uyruklular İçin Doktora Bursu	12	63.718	7	101.924	13	137.611	14	112.828	18	143.400	40	290.562	22	819.752
Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Bursu	4	12.880	7	13.545	3	13.236	-	7.407	4	3.031	10	47.908	3	66.989
Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı	5	8.911	4	10.274	3	8.095	3	7.162	3	9.291	7	29.674	521**	149.972
Yurt İçi Doktora Sonrası Bursu	8	18.203	11	34.700	1	15.875	6	12.226	35	137.100	29	142.500	21	360.500
Yurt Dışı Doktora Sonrası Bursu	72	535.654	82	710.105	80	768.469	124	557.948	157	1.273.366	158	1.697.913	110	2.067.879
Konuk Bilim İnsanı Destek Bursu	111	262.479	98	226.623	89	143.828	123	191.467	130	271.467	109	365.774	144	460.641
Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	10	15.577	12	12.143	14	22.057	21	28.414	12	38.923	30	126.531	1290**	241.553
Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	135	48.387	171	93.635	184	95.193	325	229.313	385	251.261	640	670.115	752	517.218
TÜBİTAK Almanya (DFG) Burs Programı	14	7.645	10	11.254	16	15.288	16	14.944	17	13.420	18	12.771	14	19.129
TÜBİTAK İngiltere (Royal Society) Burs Programı	3	9.314	4	1.479	6	4.378	7	6.994	8	5.214	9	3.076	9	4.557
TÜBİTAK Macaristan (HAS) Burs Programı	3	8.222	2	3.898	2	1.211	2	3.742	2	2.189	3	6.367	1	1.992
Son Sınıf Lisans Öğr. için Lisansüstü Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	642	-	661	-
TOPLAM (İlk ve Ortaöğretime Yönelik Prog. Hariç)	606	1.813.344	638	1.970.930	614	2.269.721	844	2.510.832	1769	7.086.498	4737	16.536.783	4275	31.223.724

* "D" desteklenen sayısını, "DM" ise destek miktarını (YTL) ifade etmektedir.

** 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

Tablo D.12. 2000 - 2006 Yılları Arasında İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Bilim İnsanı Destekleri

	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007 1 Ekim	
	D*	DM*	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM	D	DM
2201-2202 Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı- Ulusal Bilim Olimpiyatları	306	97.292	279	142.072	295	193.873	283	241.328	286	282.472	321	522.280	298	385.645
2203 Uluslararası Bilim Olimpiyatları	33	940.029	47	424.253	39	470.248	39	585.671	35	624.948	29	697.977	35	648.399
2204 Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması	33	42.095	37	57.235	41	69.450	33	95.594	34	318.948	32	843.647	40	842.363
Eğitim Danışmanlığı Desteği	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	306***		-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1244**	549.794
TOPLAM	372	1.079.416	363	623.560	375	733.571	355	922.593	355	1.226.368	688	2.063.904	1617	2.426.201

"D" desteklenen sayısını, "DM" ise destek miktarını (YTL) ifade etmektedir.

** 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

*** 2005 ve 2006 yıllarında TÜBİTAK tarafından düzenlenen 'Eğitimde Bilim Danışmanlığı Seminerleri'nin ülke geneline yaygınlaştırılması amacıyla 2229 kodlu destek programı uygulamaya konulmuştur. 2007 ve daha sonraki yıllar için Eğitimde Bilim Danışmanlığı desteği 2229 kodlu program kapsamında verilecektir.

3. Sonuç Odaklı ve Kaliteli Araştırmaların Desteklenmesi

TÜBİTAK tarafından desteklenen ve devam etmekte olan proje örnekleri Tablo D.13 , TÜBİTAK enstitüleri tarafından yürütölmekte olan ve tamamlanan projelere örnekler ise Tablo D.14 ve Tablo D.15'da özet olarak sunulmaktadır. Tablolarda yer alan projelerden bazıları Ek D-1'de daha ayrıntılı olarak verilmektedir.

Tablolar incelendiğinde, verilen projelerden;

1. TÜBİTAK Enstitüleri tarafından gerçekleştirilmiş ve sonuçlandırılmış örnek 18 projenin proje bütçesi 84 milyon YTL, projelerin sonucunda elde edilen tahmini mali kazanım 3,3 milyar YTL'dir. (1/40)
2. TÜBİTAK Enstitüleri bünyesinde çalışmaları devam eden 41 örnek projenin toplam proje bütçesi 163 milyon YTL ve projelerden elde edilmesi beklenen tahmini mali kazanım 10,6 milyar YTL'dir. (1/65)
3. TÜBİTAK tarafından desteklenen ve çeşitli üniversite, özel ve kamu araştırma biriminde çalışmaları devam eden 25 örnek projenin toplam proje bütçesi 61 milyon YTL'dir. Bu projelerden elde edilmesi beklenen tahmini mali kazanımın 1/40 verimlilik oranı hesabıyla 2,4 milyar YTL olması beklenmektedir.
4. TÜBİTAK tarafından desteklenen ve çeşitli üniversitelerimiz tarafından gerçekleştirilen akademik Ar-Ge projeleri, ülkemizdeki araştırma kapasitesinin ve bilgi birikiminin yükselmesinde önemli katkılar yapmaktadır. 2007 yılı Ekim ayı itibariyle TÜBİTAK tarafından desteklenen 7 314 adet proje tamamlanmıştır.

Tablo D. 13. TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Proje Örnekleri (Devam Eden)

TÜBİTAK Başkanlık – Araştırma Grupları	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
SAVTAG	320X240 Mikrobolometre Tipi Soğutmasız Kızılötesi Detektör Kamera Sistemi	01.05.2006 - 01.05.2010	17.445.119	-	MSB	ODTÜ ASELSAN
SAVTAG	<ul style="list-style-type: none"> Çok Geniş Formatlı Orta Dalgaboyu Kızılötesi (MWIR, 3-5 µm) Taramasız Sensör Dizinlerinin Geliştirilmesi Geniş Formatlı Mwır 3-5 Mikrometre/LWIR Çift Bantlı Ve Taramasız Kızılötesi Sensör Düzenleri Geliştirmesi 	15.03.2006 - 15.03.2009	<ul style="list-style-type: none"> 2.722.516 2.469.566 	-	MSB	ODTÜ
SAVTAG	Füze İkaz Sistemi Geliştirilmesi Projesi	15.03.2006 - 15.03.2009	5.495.000	-	MSB	Bilkent Üniversitesi
TBAG	Nanofiberde Geniş Bandlı Kızıl Ötesi Işık Yaratılması	01.09.2006 - 01.09.2008	235.600	-	Temel Araştırma	Bilkent Üniversitesi
TBAG	Doğu Akdeniz'deki (Hatay, Osmaniye, Adana, Mersin, Kilis ve Gaziantep) Eirenis (Reptilia: Serpentes) Türlerinin Taksonomik Durumu	01.05.2005 - 01.05.2008	64.025	-	Temel Araştırma	Adnan Menderes Üniversitesi
TOVAG	Kırım-Kongo Hemorajik Ateş Virüsünün Deteksiyonu, Tiplendirilmesi, İzolasyonu ve ELISA Kiti Geliştirilmesi	01.06.2005 - 01.06.2008	153.100	-	Temel Araştırma	Fırat Üniversitesi

Tablo D. 13. TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-1)

TÜBİTAK Başkanlık – Araştırma Grupları	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TOVAG	Süt İneklerinde Mastitis Etkenlerinin Belirlenmesi, Kombine (Staphylococcus aureus, S. epidermidis, Streptococcus agalactiae ve Corynebacterium bovis) Mastitis Aşısı Üretimi, Aşı Kontrolünün Standardizasyonu ve Etkinlik Çalışmaları	01.03.2005 - 01.03.2008	135.200	-	Temel Araştırma	Selçuk Üniversitesi
TOVAG	Kanatlı Campylobacter İnfeksiyonu İçin DNA Aşısı ve Hızlı Tanı Kiti Geliştirilmesi	01.09.2005 - 01.09.2008	443.000	-	Temel Araştırma	Ankara Üniversitesi
TOVAG	Koyun ve Keçi (Peste Des Pestits Ruminants=PPR) Hastalığına Karşı Yerel Aşı SUşu Geliştirilmesi	01.05.2006 - 01.05.2008	72.300	-	Temel Araştırma	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü
TOVAG	Attenüe Denizli koyun çiçek aşısının koyun ve kuzularda bağışıklık süresi ve raf ömrünün saptanması	01.07.2007 - 01.07.2009	75.910	-	Temel Araştırma	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü
TOVAG	Gökkuşluğu Alabalıklarında (Onchorhynchus Mykiss) Önemli Kayıplara Neden Olan Lactococcus Garvieae ve Yersinia Ruckeri İnfeksiyonlarına Karşı Bivalent Aşı Hazırlanması	01.07.2007 - 01.07.2009	43.775	-	Temel Araştırma	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü
TOVAG	Farklı Su Sıcaklıklarında, Avrupa Deniz Levreği (Dicentrarchus labrax) Yemlerindeki Balık Yağının, Kanola ve Pamuk Tohumu Yağlarıyla Değiştirilmesi	01.06.2006 - 01.06.2009	187.700	-	Temel Araştırma	Çukurova Üniversitesi

Tablo D. 13. TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-2)

TÜBİTAK Başkanlık – Araştırma Grupları	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TOVAG	Sürdürülebilir Balıkçılık Açısından, Lüfer (Pomatomus saltatrix L.1766) ve Palamut (Sarda sarda, Bloch 1793) Avcılığında Kullanılan Uzatma Ağı ve Olta Seçiciliklerinin Belirlenmesi	01.06.2006 - 01.12.2008	174.000	-	Temel Araştırma	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
TOVAG	Alternatif Tür Olan "Seriola dumerili"nin Açık Deniz Kafeslerinde Yetiştirilebilirliğinin ve Büyüme Performansının Araştırılması	01.05.2006 - 01.05.2008	211.600	-	Temel Araştırma	Mustafa Kemal Üniversitesi
TOVAG	Doğal Florada Bulunan Çok Yıllık Çim (Lolium perenne L.) Genotiplerinin Toplanması ve Islah Amaçlı Kullanılması	01.06.2006 - 01.06.2009	158.400	-	Temel Araştırma	Selçuk Üniversitesi
TOVAG	Türkiye Doğal Florasında Yetişen Papaver cinsi Oxytona seksiyonuna ait Gen Havuzunun RAPD ve SSR Teknikleriyle Genetik karakterizasyonu, Morfolojik ve Alkaloid Kompozisyonlarının Kromozom Sayılarıyla İlişkilendirilmesi	01.05.2006 - 01.05.2009	203.000	-	Temel Araştırma	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
TOVAG	Orta Karadeniz Bölgesi için Üstün Kestane Genotiplerinin Belirlenmesi ve Çeşit Tescili	01.09.2005 - 01.03.2008	64.100	-	Temel Araştırma	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
TOVAG	Türkiye Rosa L. (Gül) Taksonlarının Genetik Çeşitliliğin Tespiti, Ekonomiye Kazandırılma Olanaklarının Araştırılması ve Süleyman Demirel Üniversitesi Bünyesinde Rosarium (Gülistan) Tesisi	01.05.2006 - 01.05.2009	450.200	-	Temel Araştırma	Süleyman Demirel Üniversitesi

Tablo D. 13. TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-3)

TÜBİTAK Başkanlık – Araştırma Grupları	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TOVAG	Ülkemizde Selekte Edilmiş Ümitvar Karadut (Morus nigra L.) ve Mordut (Morus rubra L.) Genotiplerinin Fitokimyasal ve Antioksidant İçeriklerinin Belirlenmesi	01.06.2006 - 01.06.2008	114.400	-	Temel Araştırma	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
TOVAG	Türkiyede Mavidil Virus Moleküler Epidemiyolojisi ve Profilaktik Yaklaşımlar: Farklı İnaktivasyon Yöntemlerinin Kapsit Proteinleri Üzerine Etkisi	01.09.2005 - 01.09.2007	413.200	-	Temel Araştırma	Ankara Üniversitesi
TOVAG	Kirazın Anavatani Giresun'da Kiraz Gen Kaynaklarının Tespiti	01.05.2005 - 01.05.2008	103.450	-	Temel Araştırma	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
EEEAG	Optoelektronik Uygulamaları İçin Nanokristal Katkılı Özgün Aygıtlar	01.09.2006 - 01.09.2009	449.040	-	Temel Araştırma	Bilkent Üniversitesi
KAMAG	Orta Anadolu ve Geçit Bölgeleri İçin Yüksek Protein ve Mikro Element İçeriğine Sahip Kışık Yeşil Mercimek Çeşitlerinin Geliştirilmesi	01.01.2006 - 01.01.2010	352.864	367.620.000	Tarım ve Köyışleri Bakanlığı	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Ankara İl Kontrol Laboratuvarı
KAMAG	Yolcu Vagonlarının Dinamik ve Statik Yükler Altında İncelenmesi	01.01.2007 - 01.01.2010	583.957	-	T.C. Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. İstanbul Teknik Üniversitesi
KAMAG	Lucilia Sericata' nın Larvaları ile Zor İyileşen Yaraların Tedavisi	15.12.2006 - 15.12.2009	216.634	-	Sağlık Bakanlığı	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Toplam			30.315.140	367.620.000		

Tablo D.14. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Devam Eden)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK UEKAE	Akıllı Kart Tabanlı Sosyal Güvenlik Sistemi Geliştirilmesi Projesi	01.05.2006 - 01.11.2008	10.700.000	2.300.000.000	Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Bakanlığı Nüfus ve Vatandaş İşl. Gn. Md.	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Cam Kalite Kontrol Cihazları Geliştirilmesi Projesi	01.04.2002 - Devam ediyor	1.091.435	5.163.750	ŞİŞECAM A.Ş. Saint Gobain Glass (Fransa) I-Scan Robotics (İsrail)	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Doküman İnceleme Cihazı Geliştirilmesi Projesi	01.01.2002 - Devam ediyor	901.399	1.755.000	Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Bankası Adli Tıp Kurumu ve Enstitüsü Yabancı Belge İnceleme Kuruluşları	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Farklı Ortamlarla Uyumlu Muhabere Sistemi Geliştirme Projesi	01.01.2003 - Devam ediyor	2.576.287	3.818.404	T.C. DzKK. BLACKSEAFOR ülkeleri (Rusya, Ukrayna, Romanya, Bulgaristan, Gürcistan) NATO Romanya DzKK.	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Kamu Sertifikasyon Merkezi Projesi	14.06.2004 - Devam ediyor	5.307.628	955.500.000	Aralarında Adalet Bakanlığı, Yargıtay, DTM, BDDK, Gümrük Müsteşarlığı, MASAK, TCDD, DSI, Sanayi Bakanlığı, TK, TÜBİTAK, TİK ve TPAO'nun bulunduğu 54 farklı Kamu Kurum ve Kuruluşu	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Ulusal İşletim Sistemi (PARDUS) Geliştirilmesi Projesi	03.09.2003 - Devam ediyor	1.462.767	85.725.000	MSB ASAL	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Sayısal Kayıt Arşiv Ve Analiz Sistemi Geliştirilmesi Projesi	22.02.2006 - 23.08.2010	10.741.561	47.250.000	RTÜK	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	Tsk Entegre Muhabere Sistemi (TAFICS) Kripto Altsistemi Projesi	07.03.1997 - 31.12.2004 (1.aşama) Diğer aşamalar 2008 yılında tamamlanacaktır	20.248.650	135.000.000	MSB	TÜBİTAK UEKAE

Tablo D.14. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-1)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü	Kara/Deniz/Hava Platformlarının Radar Kesit Alanlarının Hesaplanması Ve Azaltılmasına Yönelik Yazılımların Geliştirilmesi Ve Ölçümle Doğrulanması Projesi (RKA YAZGEL)	01.04.2007 - 03.08.2009	1.042.194	850.000	MSB Savunma Sanayi Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü	Milli Sonoboy Geliştirilmesi ve Üretimi Projesi	01.02.2007 - 02.02.2009	3.904.388	81.000	MSB Savunma Sanayi Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü	Gerçek Zamanlı İşletim Sistemi Geliştirilmesi	09.10.2006 - 07.10.2011	7.493.885	675.000	MSB Savunma Sanayi Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü	Yüzey Dalgalı Yüksek Frekans Radarı Kavram Gösterim Projesi (YDYF-KGP)	09.10.2006 - 09.04.2008	1.054.999	8.100.000	MSB Savunma Sanayi Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM-Bilişim Teknolojileri Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Enerji Enstitüsü	Milli Pap (ROV) Cihazı Geliştirilmesi	Ekim 2006 - Şubat 2010	3.650.047	6.750.000	MSB Savunma Sanayi Müsteşarlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı	TÜBİTAK MAM-Enerji Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Enerji Enstitüsü	Ulaştırma Sektöründe Sera Gazı Azaltımı	01.10.2006 - 01.10.2009	3.262.718	41.200.000	Ulaştırma Bakanlığı DLH Genel Müdürlüğü	TÜBİTAK MAM Enerji Enstitüsü İstanbul Teknik Üniversitesi
TÜBİTAK MAM-Enerji Enstitüsü	Yakıt Pilli Mikro Kojenerasyon Sistemi	15.07.2006 - 15.04.2010	4.608.262	924.750.000	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik İşleri Etüt İdaresi	TÜBİTAK MAM İTÜ Kocaeli Üniversitesi Türk Demirdöküm Fab. A.Ş
TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü	Türkiye Yerli Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarından Bazılarının İn Vitro Korunması ve Ön Moleküler Tanımlanması-1 (TURKHAYGEN-1)	15.03.2007 - 15.03.2011	9.126.531	924.750	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü Lalahan Hayvancılık Merkez Araştırma Ens. ODTÜ, Ankara Üniversitesi İstanbul Üniversitesi Selçuk Üniversitesi Uludağ Üniversitesi

Tablo D.14. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-2)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü	Biocenex: İşlevsel Genomik Alanında Tübitak Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü'nün Bilimsel ve Teknik Araştırma Kapasitesinin Güçlendirilmesi	01.05.2006 - 01.05.2009	517.000		(-)	TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü	Bitki Alg ve Mikroorganizmalar Kullanarak Hidrokarbonlarla Kirlenmiş Alanların İyileştirilmesinin Araştırılması	15.06.2006 - 14.06.2010	1.271.373	8.086.500	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü	TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü	Hepatit B Enfeksiyonunun Tanısında Serolojik ve Moleküler Yöntemler Kullanılarak Tanı Kitlerinin Geliştirilmesi	15.09.2006 - 15.09.2009	1.808.916	18.495.000	Sağlık Bakanlığı	TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü. GATA İstanbul Tıp Fakültesi RTA
TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü	Kışık Ekmeklik Buğday (triticum aestivum l.)'da Sarı Pas Hastalığına Dayanıklılık için Moleküler Markörlerin Geliştirilmesi	01.07.2006 - 01.07.2010	1.051.922	350.000.000	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü	TÜBİTAK MAM-Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Gıda Enstitüsü	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Gıda Güvenliği Alanında Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kapasitesinin Artırılması: Gıda Güvenliği için Mükemmeliyet Merkezi	Mayıs 2006 - Mayıs 2009	545.000	554.850	Türk Gıda Endüstrisi	TÜBİTAK MAM-Gıda Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Gıda Enstitüsü	Zeytin Yağı ve Fındık Yağı Karışımlarının Tanımlanmasında Yeni Bir Yöntemin Geliştirilmesi	01.07.2007 - 01.07.2009	117.975	5.000.000	TÜBİTAK Temel Bilimler Araştırma Grubu	TÜBİTAK MAM-Gıda Enstitüsü

Tablo D.14. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-3)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Türkiye Bentonitlerinden Teknolojik Ürünler Elde Edilmesi	01.10.2006 - 01.10.2009	3.841.195	351.405.000	Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü İTÜ Maden Fakültesi, Cevher Hazırlama Bölümü MTA, Maden Analizleri ve Teknolojisi Dairesi
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Su Ürünleri Yetiştiricilik İşletmelerinin Denizel Ekosisteme Olan Etkilerinin Belirlenmesi	01.12.2006 - 01.12.2009	2.734.713		Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Üretim Genel Müdürlüğü	TÜBİTAK MAM Çanakkale 18 Mart Üni. TKB, TAGEM, SUMAE, Karadeniz Teknik Üni. RSUF
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Acil Müdahale Merkezlerinin Oluşturulması ve Muhtelif Denizlerimizde Mevcut Durumun Tespiti için Fizibilite Çalışması	20.10.2006 - 20.10.2008	4.066.400		Denizcilik Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Bitkisel ve Hayvansal Atıklardan Biyogaz Üretimi ve Entegre Enerji Üretim Sisteminde Kullanımı (BİYOGAZ)	15.04.2007 - 15.04.2010	5.730.999		Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	TÜBİTAK MAM Akdeniz Üni. Kocaeli Üni. Süleyman Demirel Üni. Ege Üni.
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Düşük Masraflı Arıtma Teknolojilerinin Türkiye Şartlarına Göre Geliştirilmesi ve Marmara Bölgesi İçin Örnek Uygulama	01.07.2006 - 01.07.2009	1.266.744	5.000.000.000	Çevre ve Orman Bakanlığı	TÜBİTAK MAM İTÜ
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Endüstriyel Tesis Emisyonlarının Bilgisayar Destekli Raporlandırma ve Değerlendirme Otomasyonu	15.11.2006 - 15.11.2008	902.794		Çevre ve Orman Bakanlığı	TÜBİTAK MAM Kimya ve Çevre Enstitüsü, İTÜ, Çevre Müh. Böl. Yıldız Teknik Üni., Çevre Müh. Böl.

Tablo D.14. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-4)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Sodyum Borhidrür Sentezi ve Üretimi	21.12.2004 - 21.12.2007	1.107.000	135.000.000	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	TÜBİTAK MAM Kimya ve Çevre Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Balast Suları ile Taşınan Zararlı Sucul Organizmaların Kontrolü ve Yönetimi	Temmuz 2006 - Temmuz 2008	950.000		Ulaştırma Bakanlığı Denizcilik Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM Kimya ve Çevre Enstitüsü
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	Hayvansal Atık Yönetimi- T.C. Çevre ve Orman Bakanlığına Bağlı Çevre Referans Laboratuvarlarından Sıvı ve Katı Yakıt Laboratuvarı ve Su/Atıksu, Toprak ve Katı Atık, Çamur ve Sediment Analiz Laboratuvarı İçin TS EN ISO IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliği İçin Genel Şartlar" Standardı Çalışmaları	01.06.2007 - 01.06.2010	1.400.183		Çevre ve Orman Bakanlığı	TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü Yıldız Teknik Üni. Osmangazi Üni.
TÜBİTAK MAM-Kimya ve Çevre Enstitüsü	T.C. Çevre ve Orman Bakanlığına Bağlı Çevre Referans Laboratuvarlarından Sıvı Ve Katı Yakıt Laboratuvarı Ve Su/Atıksu, Toprak Ve Katı Atık, Çamur Ve Sediment Analiz Laboratuvarı İçin TS EN ISO IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliği İçin Genel Şartlar" Standardı Çalışmaları	15.08.2006 - 15.02.2008	587.613		Çevre ve Orman Bakanlığı	TÜBİTAK MAM Kimya ve Çevre Enstitüsü Çevre ve Orman Bakanlığı
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	Geri Dönüşümlü Plastik Atıkların Granül Ürüne Dönüştürülmesi ve Geri Dönüştürülemeyen Diğer Atıkların Çimento Fabrikalarında Ek Yakıt Olarak Kullanılabilirliğinin Araştırılması	01.09.2006 - 01.09.2008	2.448.009	821.250	İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı	İSTAÇ (İBB Çevre Koruma ve Katı Atık Maddeleri Değerlendirme San. ve Tic. A.Ş.) AKÇANSA Çimento Sanayi ve Tic. A.Ş. TÜBİTAK MAM -Malzeme Enstitüsü

Tablo D.14. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Devam Eden) (devamı-5)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	Şehir Altyapısında Sürdürülebilirlik İçin Çimento Esaslı Eko-Sünek Kompozitlerin Geliştirilmesi	01.01.2007 - 31.12.2008	1.113.830	27.000.000	İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı	İSTON (İBB İstanbul Beton elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.) İTÜ, İnşaat Fakültesi Yapı Malzemesi Anabilim Dalı TÜBİTAK MAM Malzeme Enstitüsü
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	Kompozit Fren Pabucunun Yerli Yapılabilirlik Araştırması	01.02.2007 - 01.02.2010	2.131.474	1.350.000	Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	TÜLOMSAŞ TÜBİTAK MAM -Malzeme Enstitüsü
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	Kimyasal Harp Maddesi El Dedektörü	2002 -	1.008.000	2.430.000	Kara Kuvvetleri Komutanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Hava Kuvvetleri Komutanlığı TSK Sağlık Komutanlığı	TÜBİTAK MAM -Malzeme Enstitüsü
TÜBİTAK MAM- Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü	Türkiye'nin Deprem Riski Yüksek Ancak Tektonik Rejimleri Farklı Bölgelerinde Deprem Davranışının Çok Disiplinli Yöntemlerle Araştırılması – TÜRDEP	01.11.2005 - 30.10.2009	15.572.000		Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü	TÜBİTAK MAM-Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü
TÜBİTAK MAM- Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü	Kocaeli İli İçin Zemin Sınıflaması Ve Sismik Tehlike Değerlendirme Projesi	05.10.2005 - 06.10.2008	475.000		Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK MAM- Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü	Marmara Denizi'nde Depremsellik Gözlem Alt Yapı Kapasitesinin Güncellenmesi	15.05.2006 - 20.04.2009	490.000	924.750	TÜBİTAK Başkanlık	TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK-Uzay Teknolojileri Enstitüsü	Hidro Elektrik Santralleri İçin Kontrol-Kumanda, Ölçme ve Koruma Sistemi Tasarım, Geliştirim ve Prototip Üretimi (HESKON) Projesi	01.07.2006 - 01.07.2008	2.246.134	67.500.000	Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi	TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Enstitüsü
TÜBİTAK-Uzay Teknolojileri Enstitüsü	Türkiye Elektrik Sistemi'nde Güç Kalitesine Etki Eden Değişkenleri ve Güç Akışını İzleme, Problemlerin Tespiti, Değerlendirilmesi ve Karşı Önlemlerin Hayata Geçirilmesi Projesi	01.03.2006 - 01.03.2009	22.683.020	161.350.000	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi	Türkiye Elektrik İletim A.Ş. TÜBİTAK-Uzay Teknolojileri Enstitüsü, ODTÜ, Hacettepe Üni., Dokuz Eylül Üni. Yıldız Teknik Üni.
Toplam			163.240.048	10.647.460.25		

Tablo D. 15. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Sonuçlanan)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK UME TÜBİTAK UEKAE MAM	Ulusal Marker Projesi	17/03/2006 - 31/12/2006	19.000.000	400.000.000	EPDK	TÜBİTAK UME TÜBİTAK UEKAE TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	GT Premiks Yakıcı Hava Yönlendirici Kanat ve Ringleri	26/01/2001 - 30/06/2003	130.000	3.510.000	Elektrik Üretim A.Ş.	TÜBİTAK MAM - ME
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	İntraokular ve Kontakt Lens Üretim Teknolojisinin Geliştirilmesi	21/04/2003 - 21/04/2005	102.000	108.000.000	Anadolu Tıp Teknolojileri Ürt.Paz.İth.Tic.San. A.Ş	TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK UZAY	Güç Kalitesi Araştırma ve Teknoloji Geliştirme Projeleri	2001 - 2005	7.398.000	39.638.700	Seydişehir ETİ Alüminyum Fabrikaları Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ-ELİ, ÇLİ, BLİ, GELİ ve YLİ işletmeleri) İskenderun Demir ve Çelik Fabrikaları TRT BursaRay (Bursa Hafif Raylı Ulaşım Sistemi)	TÜBİTAK-UZAY
TÜBİTAK MAM - Enerji Enstitüsü	Doğrudan Sodyum Borhidrürü Yakıt Pili Üretimi ve Entegrasyonu	21/12/2004 - 16/08/2007	2.043.697	89.775.000	BOREN	TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK MAM - Enerji Enstitüsü	FORD Otosan Hibrid Hafif Ticari Araç Prototipi Geliştirilmesi	04/04/2005 - 31/06/2006	200.000	2.025.000.000	FORD Otomotiv Sanayi A.Ş.	TÜBİTAK MAM - Enerji Enstitüsü
TÜBİTAK MAM - Enerji Enstitüsü	Polimer Elektrolit Membranlı Yakıt Pili Modül Bileşenlerinin Geliştirilmesi ve Üretimi	10/11/2004 - 31/05 /2006	554.850	121.230.000	FORD Otomotiv Sanayi A.Ş., Arçelik A.Ş., Aygaz A.Ş., TOFAŞ, Türk Demirdöküm Fabrikaları A.Ş., Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK MAM - Enerji Enstitüsü	Ergimiş Karbonatlı Yakıt Pili MCFC- NAV (Molten Carbonate Fuel Cell – Naval Generator)	01/01/2002 - 31/07/ 2007	16.645.500	195.750.000	Türkiye Milli Savunma Bakanlığı İtalya Milli Savunma Bakanlığı	TÜBİTAK MAM - Enerji Enstitüsü Ansaldo Fuel Cells, Co.
TÜBİTAK MAM - Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü	Yerel Ekosistemlerden Endüstriyel Protein Üreticisi Bakterilerin Taranarak Seçilmesi ve Geliştirilmesi	2002 - 2004	7.000	6.750.000	TÜBİTAK MAM - GMBE - Enzim ve Fermentasyon Teknolojisi Laboratuvarı	
TÜBİTAK MAM - Gıda Enstitüsü	Fındıklarda Aflatoksin Oluşumuna Etki Eden Faktörlerin ve Önleyici Tebdirlere Belirlenmesi	29/05/2002 - 14/06/2007	432.000	9.450.000	Fındık Tanıtım Grubu	TÜBİTAK MAM - Gıda Enstitüsü

Tablo D. 15. TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Proje Örnekleri (Sonuçlanan) (devamı-1)

Enstitüler	Proje Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Bütçesi (YTL)	Mali Kazanım (YTL)	Müşteri Kurum / Kuruluşlar	Yürütücü Kurum / Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM - Gıda Enstitüsü	Vitamin ve Minerallerce Zenginleştirilmiş Ekmeğin Çocuklar, Yetişkinler ve Zayıflama Diyeti Uygulayan Bireylerde Kan Düzeylerine Etkisinin Belirlenmesi.	29/06/2004 - 29/06/2005	130.000	3.000.000	Unlu Mamüller Sanayi ve Tic. A.Ş.	TÜBİTAK MAM - Gıda Enstitüsü
TÜBİTAK MAM - Malzeme Enstitüsü	NBC Koruyucu Elbisesi	01/07/1999 - 15/03/2002	779.000	70.050.000	Milli Savunma Bakanlığı Savunma Sanayii Müsteşarlığı	TÜBİTAK MAM
TÜBİTAK UEKAE	Elektronik Kripto Anahtar Dağıtım Sistemi Geliştirilmesi Projesi	15/09/2000 - 31/12/2006	2.300.000	54.000.000	Genelkurmay Başkanlığı (MEBS,MUBİLDESKOM), MSB (İç Tedarik D.Bşk.lığı)	TÜBİTAK UEKAE
TÜBİTAK UEKAE	FMCW Radar Geliştirilmesi Projesi	08/08/2005 - 08/08/2007	1.435.269	81.000.000	Savunma Sanayi Müsteşarlığı Denizcilik Müsteşarlığı Dz.K.K.lığı Sahil Güvenlik K.lığı	TÜBİTAK UEKAE
TUBİTAK UZAY	Balistika, Balistika 2	Balistika : Temmuz 1999 Balistika 2: Mayıs 2002 - Balistika : Ocak 2000 (Bakım süresi bitiş: Ocak 2005) Balistika 2 : Kasım 2003	63.500	42.592.500	Jandarma Genel Komutanlığı	TÜBİTAK-UZAY
TUBİTAK UZAY	BİLSAT-1 Projesi	2001 - 2004	18.900.000	9.810.000		TÜBİTAK-UZAY
TUBİTAK UZAY	SPK-İMKB Kamuyu Aydınlatma Projesi (KAP)	1. Aşama: 2000, 2. Aşama: 2002 - 1. Aşama: 2001, 2. Aşama: 2006	1.050.549	300.000	SPK, İMKB	TÜBİTAK-UZAY
TÜBİTAK MAM - Bilişim Teknolojileri Enstitüsü	Weapon System Simulation In Flight	Şubat 2000 - Eylül 2003	12.946.500	2.700.000	MSB Ar-Ge ve Teknoloji Dairesi	EADS (Lider Kuruluş, Almanya) AerMacchi (İtalya), INETI, OGMA (Portekiz), NLR Dutchspace (Hollanda) TÜBİTAK MAM - BTE (Türkiye)
Toplam			84.117.866	3.262.556.200		

4. Ulusal Bilim ve Teknoloji Yönetiminin Etkinleştirilmesi

Türk Patent Enstitüsü (TPE), Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ve TÜBİTAK tarafından 28 Mayıs-1 Haziran 2007 tarihleri arasında TÜSSİDE’ de “Fikri Mülkiyet Stratejisi ve Başarılı Teknoloji Lisanslama” konulu bir çalıştay gerçekleştirildi. Çalıştayda fikri mülkiyet stratejisi, fikri ürün sahipliği, gelir paylaşımı ve hükümetin hakları, buluşların ticarileştirilmesi, paylar konusundaki uyuşmazlıkların giderilmesi, koruma masrafları ve buluş yönetim süreci gibi konular ele alındı. Ayrıca, katılımcılar tarafından, üniversite veya sanayi tarafını temsilen üniversite bünyesinde ortaya çıkan bir fikri ürünün bir şirkete devrine ilişkin bir örnek olay üzerinde lisans sözleşmesinin hazırlanması konusunda müzakere çalışması gibi vaka çalışmaları yapıldı. Yapılan bu çalışmaların sonuçları katılımcılarla paylaşıldı ve sonra bu sonuçlar Dünya Fikri Mülkiyet uzmanları tarafından değerlendirildi.

Patent Teşvik Sistemine İlişkin Gelişmeler

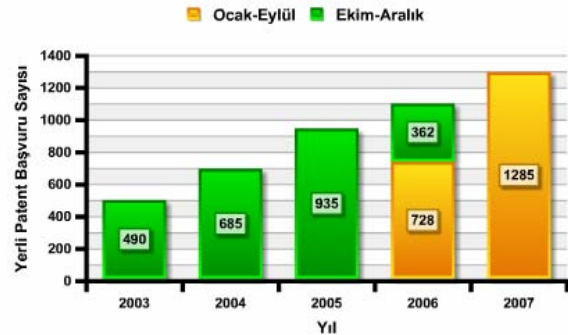
23 Ağustos 2006 tarihinde TÜBİTAK ve TPE arasında imzalanan protokolle, ülkemizde özgün olarak gerçekleştirilen çalışmalar sonunda ortaya çıkan patentler için patent başvurularının yapılması teşvik edilmektedir. Bu bağlamda, TPE'ye yapılacak yurt içi belli koşullar altında yurtdışı patent başvurularının masraflarının destek kapsamındaki miktarları TÜBİTAK tarafından karşılanmaktadır. Tablo D.16’da TÜBİTAK Fikri Haklar Ofisi’ne gönderilen patent teşvik başvurularının 2007 yılı Eylül sonu itibarıyla durumu ve 2007 yıl sonu tahmini verilmektedir.

Tablo D.16. TÜBİTAK Fikri Haklar Ofisi’ne Gönderilen Patent Teşvik Başvuruları ve 2007 Yıl Sonu Tahmini Rakamları

	İnceleme	Kabul	Red	Toplam	Aktarılan Destek Tutarı (YTL)	2007 Sonu Tahmini Toplam Başvuru	2007 Sonu Aktarımı Yapılacak Tahmini Toplam Destek Tutarı (YTL)
Ulusal Geri Ödemesiz Patent Desteği (3000 +450 YTL) /patent	24	178	13	215	568 100	300	700.000
Uluslararası Geri Ödemesiz Patent Desteği (3000 +450 YTL) /patent	18	55	6	79	183 600	100	300.000
Uluslararası Geri Ödemeli Patent Desteği 100 000 YTL / patent’e kadar	0	19	3	22	208 600	15	450.000
TOPLAM	42	252	22	316	960 300	415	1.450.000

Üçlü patente dönüşen uluslararası başvurularda, 100 000 YTL’ye kadar olan masraflar için verilen destekler hibeye dönüştürülmektedir.

2006 yılı Ağustos ayı itibarıyla hayata geçirilen Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Sisteminin etkileri Şekil D.23’te gösterilmektedir. Buna göre yerli patent başvuru sayısı 2006 yılının ilk 9 ayında 728 iken bu rakam 2007 yılının ilk 9 ayında %76’lık bir artışla 1285’e yükselmiştir.

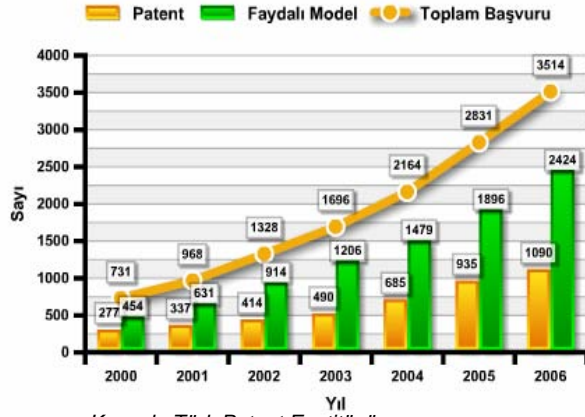

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Şekil D.23. Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Sisteminin Etkileri

Patent ve Faydalı Model Sayıları

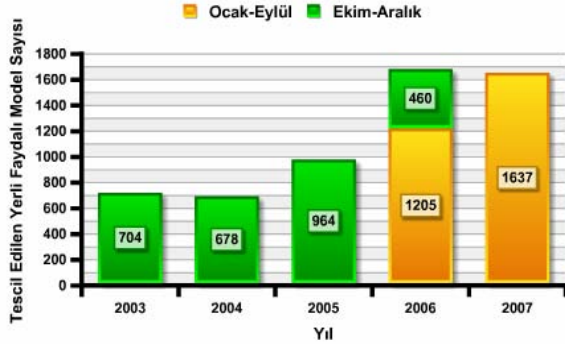
Şekil D.24'te faydalı model ve patent başvuruları dahil olmak üzere yerli başvuru sayılarının yıllara göre dağılımı görülmektedir. 2007 yılının 1 Ocak- 30 Eylül dönemi verileri 2006 yılının aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, faydalı model başvurularının % 30'luk bir artış göstererek 1721'den 2242'ye yükseldiği, patent başvurularının ise %76'lık bir artışla 728'den 1285'e yükseldiği gözlenmektedir. Yıllar itibarıyla tescil edilen yerli faydalı model ve yerli patent sayıları ise Şekil D.25 ve Şekil D.26'da sunulmaktadır.

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

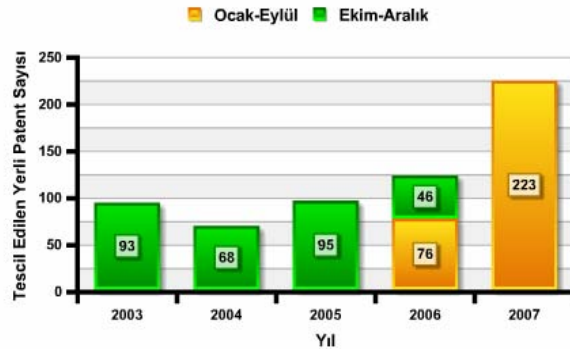
Şekil D.24. Yerli Patent ve Faydalı Model Başvurularının Yıllara Göre Dağılımı

2007 yılının ilk 9 ayında tescil edilen yerli patent sayısı 2006 yılının aynı dönemine oranla üç kat artmıştır.

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Şekil D.25. Yerli Faydalı Model Tescillerinin Yıllara Göre Dağılımı

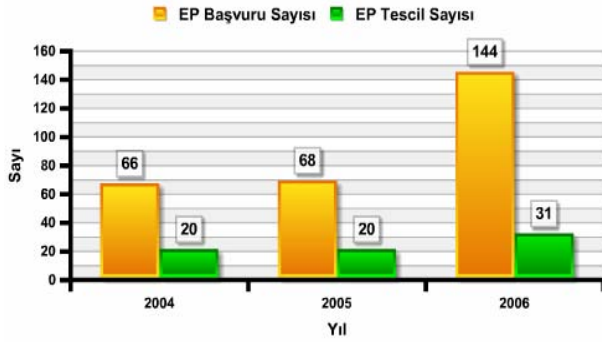
Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Şekil D.26. Yerli Patent Tescillerinin Yıllara Göre Dağılımı

Tablo D.17'de de EPC (European Patent Convention- Avrupa Patent Sözleşmesi) kapsamında yapılan Avrupa patent başvurularında Türkiye'nin koruma kapsamındaki ülkeler içerisinde alınması yönündeki talep ve sonuçta Türkiye'de tescil edilen Avrupa patenti sayıları görülmektedir. 2003 senesinde Türkiye'nin koruma talep edilen ülkeler içerisinde yer aldığı Avrupa Patenti (EP) başvuru sayısı (TR designated state) 2.166 iken, 2006 yılında 24.947 olmuştur. Bu durum yabancıların Türkiye'ye olan ilgisinin yanında, ülkemizdeki patent haklarının etkin bir şekilde korumasının da bir sonucu olarak tescil rakamlarına da 341'den 4.022'ye yükselmiş, yani 12 kat artmıştır.

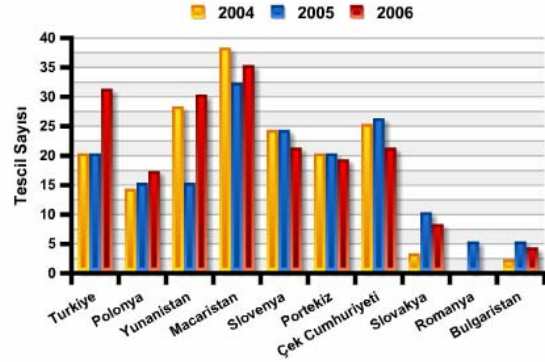
Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvuruları ve tescil sayılarında da 2005 yılından 2006 yılına önemli ölçüde bir artış gerçekleşmiştir. Başvuru sayısı yaklaşık iki katına çıkarken, tescil sayısında da %50'lik bir artış gözlenmiştir. Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvuruları ve tescil sayıları Şekil D.27'de, yıllara göre çeşitli ülkelerin Avrupa patent tescillerinin sayısı ise Şekil D.28'de verilmektedir. Şekil D.28'den de izlenebileceği gibi Türkiye 2006 yılında AB-27 içinde yer alan pek çok ülkenin önüne geçmiştir. Artış oranı itibarıyla de en hızlı artış sağlayan ülkedir.

Tablo D.18'de ise Türkiye'nin Avrupa patent başvuruları kapsamında başvuru sahiplerince koruma talep edilen ülkelerle karşılaştırılması sunulmaktadır. Türkiye bu verilere göre pek çok Avrupa ülkesinden daha çok tercih edilen ve diğer dünya ülkelerinin ilgisini çeken bir ülke konumundadır.

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Şekil D.27. Yıllara Göre Türkiye'den Yapılan EP Başvuru Sayısı ve EP Tescil Sayısı Dağılımı

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Şekil D.28. Yıllara Göre Çeşitli Ülkelerin EP Tescil Sayısı

Tablo D.17. Avrupa Patent Başvurularında ve tescillerinde Türkiye'nin Koruma Kapsamındaki Ülkeler İçerisine Alınması Yönündeki Talep Sayıları ve Türkiye'de Tescil Edilen Avrupa Patentleri

Yıl	EP Başvuru Sayısı	Türkiye'nin Koruma Talep Edilen Ülkeler İçerisinde Yer Aldığı EP Başvuru Sayısı (TR designated state)	EP Tescil Sayısı	Türkiye'nin Koruma Talep Edilen Ülkeler İçerisinde Yer Aldığı Tescilli EP Patenti Sayısı (elected state)	Türkiye'de Geçerli EP Patentlerinin Sayısı
2001	110.025	56.381	34.704	1	-
2003	116.613	101.677	59.992	2.166	341
2006	135.183	122.188	62.780	24.947	4.022

Kaynak: Avrupa Patent Ofisi Yıllık Raporları

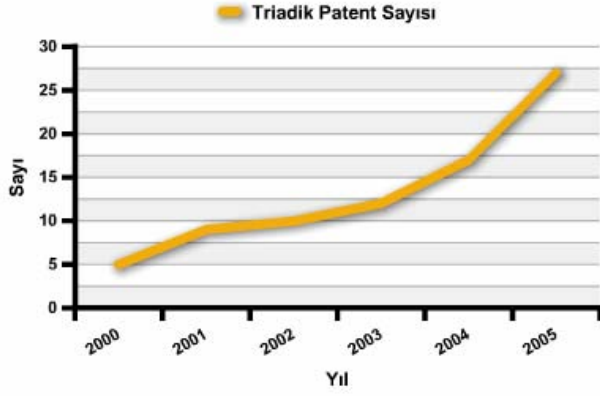
Tablo D.18. Avrupa Patent Başvuruları Kapsamında Başvuru Sahiplerince Koruma Talep Edilen Ülkeler (2006)

Ülke	Başvurular		Verilen Patentler	
	Belirlenme Sayısı	Belirlenme Oranı	Belirlenme Sayısı	Belirlenme Oranı
Almanya	134.631	99.6%	61.733	98.3%
Fransa	133.329	98.6%	58.715	93.5%
İspanya	125.414	92.8%	39.521	63%
Türkiye	122.188	90.4%	24.947	39.7%
Macaristan	120.445	89.1%	10.357	16.5%
Polonya	117.301	86.8%	2.935	4.7%

Kaynak: Avrupa Patent Ofisi Yıllık Raporu

Tablo D.18'den de izlenebileceği gibi, Avrupa Patent Ofisi'ne yapılan patent başvurularında Türkiye en fazla koruma talep edilen ülkelerden biridir.

Triadik patent sayısında da son yıllarda bir artış eğilimi görülmektedir (Şekil D.29). 2000-2005 yılları arasındaki triadik patent sayıları ve değişim oranı ise Tablo D.19'da diğer ülkelerle karşılaştırmalı olarak verilmektedir. Buna göre, triadik patent sayısındaki artış yüzdesi bakımından Türkiye'nin ilk sırayı aldığı, yani bu alanda hızla geliştiği görülmektedir.

Kaynak: OECD Bilim ve Teknoloji Temel Göstergeleri 2007/1

Şekil D.29. Yıllara Göre Triadik Patent Sayısı

Tablo D.19. Yıllara Göre Çeşitli Ülkelerin Triadik Patent Sayısı ve Değişim Oranları

	Triadik Patent Sayısı					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Almanya	6236	6223	6112	6176	6283	6266
Fransa	2277	2257	2354	2407	2440	2463
Hollanda	1169	1409	1220	1203	1215	1184
İsviçre	796	782	773	794	802	801
İngiltere	1650	1640	1681	1637	1601	1588
İtalya	662	693	663	703	706	716
Türkiye	5	9	10	12	17	27
Polonya	9	8	12	10	10	11
Yunanistan	9	6	9	12	10	13
Macaristan	34	31	27	37	39	37
Slovak Cumhuriyeti	2	2	3	3	3	3
Portekiz	4	6	7	9	7	9
Çek Cumhuriyeti	8	13	14	15	15	15

Kaynak: OECD Bilim ve Teknoloji Temel Göstergeleri 2007/1

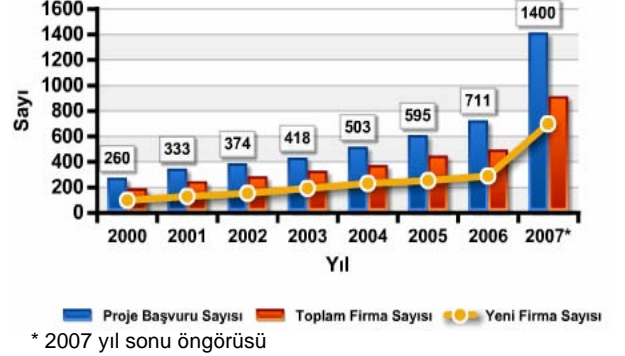
Ulusal Yenilik Politikaları Değerlendirmesi

OECD çeşitli ülkeler için ulusal yenilik politikalarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. Bu çerçevede, Türkiye için de böyle bir çalışmanın yapılması için OECD ile mutabakata varılmıştır. Değerlendirmeyi yapacak uzman grubunun gerçekleştireceği görüşmelere temel teşkil etme üzere TÜBİTAK tarafından mevcut durum raporu hazırlanmaya başlanmıştır.

5. Özel Sektörün Bilim ve Teknoloji Performansının Güçlendirilmesi

5.1. TÜBİTAK-DTM Özel Sektör Ar-Ge ve Yenilik Destekleri

Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın özel sektör kuruluşlarına yönelik 1995 yılından bu yana verilmekte olan Ar-Ge ve yenilik destekleri, "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik" in 16 Ocak 2007 tarihli ve 26405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinden sonra hayata geçirilen yeni destek programları ile daha yaygın ve etkin biçimde yürütülmektedir. Aşağıda söz konusu Yönetmelik çerçevesinde yeni başlatılan programlar da dahil tüm destek programlarını içeren veriler Tablo D.20'de özet olarak sunulmaktadır.

Şekil D.30. TEYDEB Destek Programlarına Yıllık Başvuran Proje ve Firma Sayıları

Tablo D.20. TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Verileri

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 *	2006 01.Ekim	2007 01.Ekim	Artış Oranı %
Proje Başvuru sayısı	260	333	374	418	503	595	711	1400	463	979	%111
Firma Sayısı	176	233	269	316	360	434	481	900	342	687	%101
Yeni Firma Sayısı	99	130	154	192	230	254	290	700	197	447	%127
Ödenen Destek Tutarı (Milyon \$)	19,7	29,9	24,8	38,2	45,6	100,0	128,1	194	67,9	110,6	%63

* 2007 yıl sonu öngörüsü

1501 – Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

18 Mayıs 1995 tarihli Para Kredi Koordinasyon Kurulu Kararı ve 1 Haziran 1995 tarihinde yürürlüğe konmuş olan Araştırma Geliştirme (Ar-Ge) Yardımına İlişkin Tebliğ ile TÜBİTAK seçme ve değerlendirmesi ile Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) kaynaklarından sanayi kuruluşlarına teknoloji ve yenilik destekleri verilmeye başlanmıştır. 01.08.2005 tarihinden itibaren, söz konusu desteklerin %75'i TÜBİTAK, %25'i DTM kaynaklarıyla karşılanmaktadır.

Tablo D.21'de yıllar itibarı ile Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'na (TÜBİTAK-TEYDEB) yapılan proje başvuruları ve desteklenen proje sayıları verilmektedir. Tablo D.22'de de destek miktarı gösterilmektedir.

Tablo D.21. Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Verileri

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*	TOPLAM**
Proje Başvuru sayısı	260	333	374	418	503	595	711	1000	4973
Karar Verilen Proje Sayısı	200	328	330	344	431	553	647	1125	4331
Destek Kararı Verilen	180	275	286	279	374	449	534	956	3613
Geri Çevrilen	20	53	44	65	57	104	113	169	718
Tamamlanan Proje Sayısı	165	186	164	160	204	242	298	325	1964
Firma Sayısı	176	233	269	316	360	434	481	520	2085
Yeni Firma Sayısı	99	130	154	192	230	254	290	300	2085

* 2007 yıl sonu öngörüsü

** 01.10.2007 sonu itibarıyla

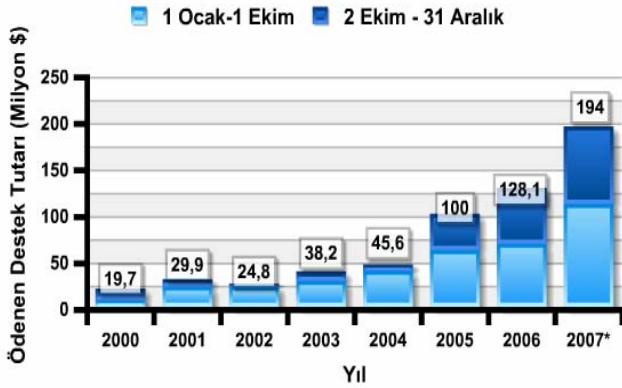
Tablo D.22. Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Verilen Destek Miktarı (Milyon \$)

Yıl	1995-1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*	Toplam**
Ödenen Destek Tutarı (Milyon \$)	35	20	30	25	38	46	100	128	194	616

* 2007 yıl sonu öngörüsü

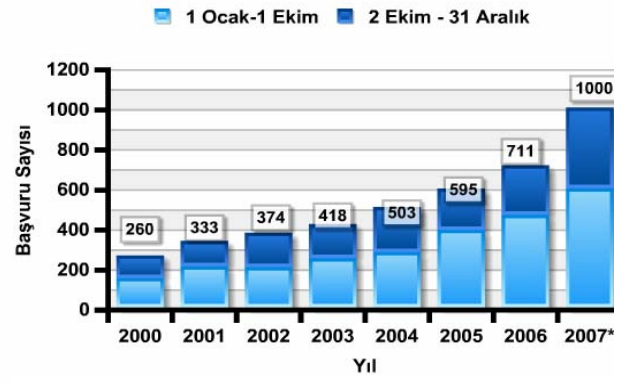
** 01.10..2007 sonu itibariyle gerçekleşen tutarlar

01 Ekim 2007 tarihi itibarı ile Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında 1.211 adet proje desteklenmekte olup, 330 adet proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir. Tablo 22'de görüldüğü gibi program kapsamında desteklenen projelere TÜBİTAK – DTM işbirliğinde toplam 616 milyon USD hibe destek sağlanmıştır. 2006 yılında kuruluşlara aktarılan destek miktarında 2005 yılına göre %28 oranında bir artış sağlanmıştır. 2006 ve 2007 yıllarının 01.10.2007 tarihi itibarı ile, aynı dönemleri karşılaştırıldığında ise sağlanan destek miktarının %63 arttığı görülmektedir. (Şekil D.31)

* 2007 yıl sonu tahmini ödenecek destek tutarı 194 Milyon \$ olup, 01 Ekim 2007 itibarı gerçekleşen değer 110,6 Milyon \$'dır.

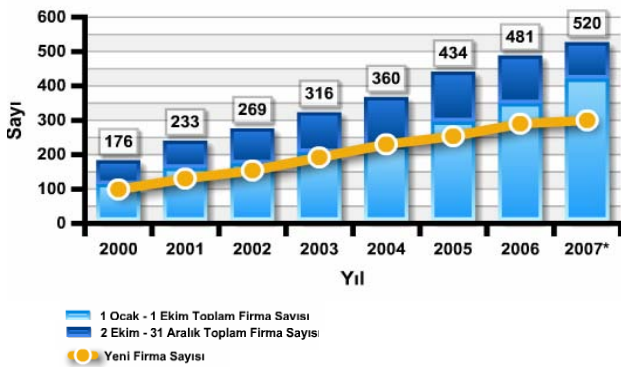
Şekil D.31 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Sağlanan Destek Miktarının Yıllara Göre Dağılımı

* 2007 yıl sonu öngörüsü

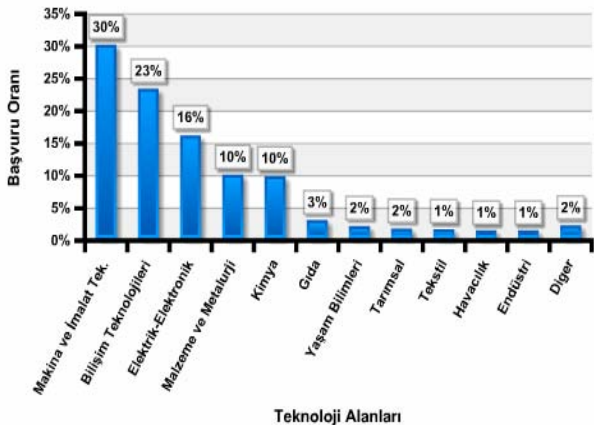
Şekil D.32. Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Proje Başvurularının Yıllara Göre Dağılımı

Şekil D.32'de görülebileceği gibi Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'na 2005 yılında 595 proje önerisi sunulmuş, 2006 yılında ise başvuru sayısı %19 artışla 711 adete ulaşmıştır. 01.01.2007-01.10.2007 tarihi itibarı ile, programa 596 başvuru yapılmış olup, 2006 yılının aynı dönemi ile karşılaştırıldığında başvuru sayısında %29'luk bir artış sağlanmıştır. Programa sunulan proje önerilerindeki artışlara paralel olarak başvuru yapan kuruluş sayılarında da artış gözlemlenmektedir. Şekil D.33'te görülebileceği gibi 2006 yılında program kapsamında projeleri desteklenmekte olan kuruluş sayısı ile beraber programa ilk defa başvuru yapan kuruluş sayısı da artmaktadır. Aynı eğilimin 2006 ve 2007 yıllarının aynı dönemleri karşılaştırıldığında da devam ettiği görülmektedir.

01.10.2007 itibariyle toplam başvuran firma sayısı 414 olup, 2007 sonu itibarı ile 520 olması öngörülmektedir.

Şekil D.33. Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına Yıllık Başvuran Firma Sayıları

Şekil D.34. Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Proje Başvurularının Teknoloji Alanlarına Göre Dağılımı

1507 – KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

Ülkemizdeki tüm işletmelerin %98'ini oluşturan KOBİ'lerin araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile verimliliklerini artırmaları ve katma değeri daha yüksek ürün ve hizmetlere yönelmelerini teşvik etmek amacıyla 16 Mart 2007 tarihinde KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı başlatılmıştır. Program kapsamında sağlanacak desteklerle KOBİ'lerin, daha rekabetçi olma yönünde, kurumsal araştırma teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir.

Bu program ile yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında KOBİ'ler tarafından yürütülen 400.000 YTL bütçe ve 18 ay süre ile sınırlı ilk iki projeye TÜBİTAK tarafından %75 oranında hibe şeklinde mali destek sağlanmaktadır. Bu programda değerlendirme ve karar süreci ortalama 90 gün içinde sonlandırılmaktadır.

Tablo D.23. 1507 – KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Başvuru Sayıları

Yıl	16.03.2007-01.10.2007
Proje başvuru sayısı	303
2007 yıl sonu proje başvuru öngörüsü	400
Karar verilen proje sayısı	103
Destek kararı verilen	80
Geri çevrilen	23
Firma sayısı	288
2007 yıl sonu firma sayısı öngörüsü	390

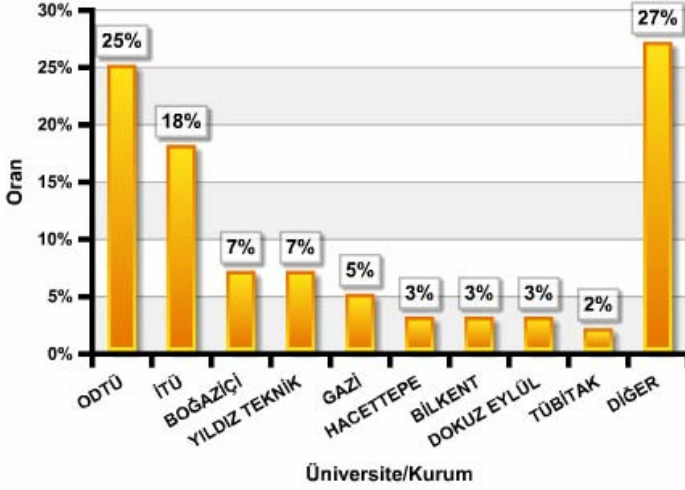
Tablo D.23'te görülebileceği gibi program başlatılmasının ardından geçen 7 aylık sürede, 288 KOBİ, 303 proje ile programa başvuruda bulunmuştur. Yoğun biçimde sürdürülen tanıtım ve bilgilendirme etkinlikleri ile programa yapılan başvuru sayısının hızla artması beklenmektedir.

1508 – Teknogirişim Destek Programı

Gelişmekte olan bir ekonomide girişimcilik önemli bir istihdam yaratma ve büyüme aracı olarak görülmektedir. Girişimciliği teşvik etmenin önemine istinaden TÜBİTAK, 16 Mart 2007 tarihinde Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme (Teknogirişim) Programı'nı başlatmıştır. Teknogirişim programında, yüksek lisans ya da doktora çalışmaları sonucunda elde edilen bilimsel sonuçları ya da sanayide edindiği teknolojik bilgi birikimini ticari bir ürüne ya da üretim yöntemine dönüştürmek isteyen genç girişimcilerin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Teknogirişim programında başvurular iki aşamalı olarak alınmaktadır. İlk aşamada girişimciden iş fikrini tanıtmaya, ikinci aşamada ise bu iş fikrinin hayata geçirilmesi için kapsamlı bir iş planı sunması istenmektedir. İlk aşamanın ardından isteyen girişimcilere TÜBİTAK tarafından ücretsiz iş planı hazırlama eğitimi sağlanmaktadır. Girişimcilerin firmalarını kurmalarının ardından, personel, malzeme, alet/teçhizat/yazılım, seyahat, danışmanlık, hizmet alımı, ofis kira gideri ve ofise ait su, elektrik, ısıtma ve iletişim giderleri TÜBİTAK tarafından %75 oranında, en fazla 100.000 YTL. ve bir yıl süre ile desteklenmektedir. 01.10.2007 tarihi itibarı ile 75 genç girişimcimiz, 78 iş fikri ile programın ilk aşamasına başvuru yapmıştır. İş planı hazırlama eğitimlerinden ilki 20 – 22 Ağustos tarihleri arasında üç gün süreyle TÜSSİDE' de gerçekleştirilmiştir. Bu iş fikirlerinden 12 girişim planı 01.10.2007 tarihi itibarıyla sunulmuştur. Yoğun biçimde sürdürülen tanıtım ve bilgilendirme etkinlikleri ile programa yapılan başvuru sayısının hızla artması beklenmektedir.

Destek Programları Kapsamında Üniversite – Sanayi İşbirliği Faaliyetleri

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında proje önerilerinin değerlendirilmesi ve desteklenen projelerin dönemsel faaliyetlerinin izlenmesi için üniversite ve araştırma kurumlarında görevli bilim insanlarıyla işbirliği yapılmaktadır. 2006 yılı içerisinde 1028, 01.10.2007 tarihi itibarı ile toplamda 70'i aşkın üniversiteden 2015 farklı bilim insanı değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev almıştır. Türkiye'nin farklı yerlerindeki bilim insanların değerlendirdikleri kuruluşları yerinde ziyaret etmesi bilginin yayılmasına ve uzun vadede üniversite ve sanayi arasında kalıcı bağların oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan bilim insanların üniversitelere göre dağılımı Şekil D.35'te verilmektedir.

Şekil D.35. 1995-2007 Yılları Arasında Sanayi Ar-Ge Projeleri Destek Programı Kapsamındaki Projelerin Değerlendirilmesi ve İzlenmesi Süreçlerinde Görev Alan Hakemlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Tanıtım ve Bilgilendirme Etkinlikleri

Sanayimizin temel yapı taşlarını oluşturan KOBİ'lerimize yönelik Kamu kurumlarımızın destek ve hizmetlerinin tanıtımını yaygın biçimde yapmak ve etkinliğini artırmak amacıyla TOBB, TÜBİTAK, Türkiye Halk Bankası, KOSGEB ve Türk Patent Enstitüsü ile işbirliği halinde sanayi potansiyeli yüksek 20 ilde KOBİ Bilgi ve Eğitim Fuarları düzenlenmektedir. Fuarlarda KOBİ'lerin yararlanabileceği kamu destekleri ve AB programları hakkında bilgilendirme toplantıları ve proje hazırlama eğitim çalışmaları düzenlenmektedir. Ayrıca firmalar, fuar süresi boyunca kurumların standlarından destekler ve hizmetlere ilişkin bilgi almakta, proje önerileri ve çalışmalarını konusunda paylaşımında bulunmaktadır. 01 Ekim 2007 tarihi itibarı ile Ankara, Antalya, Adana, İzmir, Bursa, İstanbul, Gaziantep, Kayseri, Trabzon, Erzurum, Malatya, Erzurum ve Çorum'da düzenlenen fuarlarda teknoloji ve yenilik destek programları yoğun biçimde tanıtılmış ve kuruluşlar başvuru ve destekleme süreçleri hakkında bilgilendirilmiştir.

Mevzuat Değişiklikleri

1501 Sanayi Ar-Ge Programı kapsamında desteklenen projelerin sonuçları irdelendiğinde önemli sayıda firmanın mali yetersizlik nedeniyle projelerini, kapsamını daraltarak veya öngörülen süreden oldukça geç tamamlayabildiği gözlemlenmektedir. Firmaların yaşadığı mali sorunları asgari düzeye indirebilmek ve programdan amaçlanan teknolojik-ekonomik etkileri artırmak amacıyla 2006 yılı sonlarından başlayan yoğun çalışmaların sonucunda 2007 ortalarında programın mevzuatında bazı iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Bunların başlıcaları; KOBİ düzeyindeki firmalar için %32, büyük kuruluşlar için %25 olan temel destek oranlarının %50'ye çıkartılması ve projelerin finanse edilebilmesi için gerekli olan kısa vadeli nakit ihtiyacının karşılanabilmesi için transfer ödemesi uygulamasıdır. Transfer uygulaması ile teminat karşılığında öngörülen dönemsel harcama tutarının %40'ı kuruluşlara ön ödeme olarak aktarılmaktadır. Ayrıca ödeme sürecini hızlandırmak amacıyla tüm projelerin mali belgelerinin denetimi ve tasdiki yeminli mali müşavirlerce yapılmaya başlanmıştır.

Yeni Başlatılan Destek Programı

Kuruluşlarımızın, uluslararası ortak araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik projelerinde etkin biçimde yer alması dünyadaki teknolojik gelişmeleri takip etmeleri ve yeni dış pazarlara açılmaları için büyük önem taşımaktadır. Uluslararası ortak destek programlarında (EUREKA, EUROSTARS, Avrupa Birliği Çerçeve

Programları altında ortak proje çağrularına çıkan programlar ve benzeri uluslararası program ve projeler) yer alan, sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın Türkiye'de yerleşik katma değer yaratan kuruluşların nitelikli araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik projelerine TÜBİTAK tarafından %75'e varan oranlarda hibe şeklinde destek sağlanması için 8 Temmuz 2007 tarihinde Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı başlatılmıştır. Daha önce 1501 destek programına kabul edilerek desteklenen sanayi katılımlı uluslararası ortaklı projeler bu tarihten itibaren bu programa kabul edilecektir. 01 Ekim 2007 tarihi itibarı ile bu programa 2 başvuru yapılmıştır.

5.2. Teknoloji Platformları

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 14. toplantısında alınan 2006/201 nolu "Ulusal Yenilik Strateji ve Eylem Planının Hazırlanması" kararı gereğince, ulusal yenilik sisteminin önemli ayaklarından biri olan sektörel yenilik politikalarının oluşturulmasında sektörün katılımının ve etkinliğinin artırılması amacıyla Teknoloji Platformları girişimi, sorumlu kuruluş olma sıfatıyla TÜBİTAK tarafından başlatılmıştır. Bu girişimin öncelikli olarak hangi sektörlerle yönelik olarak başlatılması gerektiği pazar payı ve pazar büyüme hızına dayanarak BCG matrisi analizi ve ihracat hacmi parametresi göz önüne alınarak belirlenmiştir. Yapılan bu analiz sonucunda Elektrik ve Elektronik, Tekstil, Otomotiv, Metal ve Denizcilik olmak üzere beş sektörde Teknoloji Platformları kurulmasına yönelik çalışmalar 11 Ocak 2007 tarihinde başlatılmıştır. 2007 yılının Şubat ve Mart aylarında düzenlenen Teknoloji Platformu Oluşturma Çalıştayları ile Platformların kurulmalarında aktif rol oynaması beklenen Platform Eşgüdüm Kurulları seçilmiş ve platformların misyon ve vizyonlarına ilişkin ilk çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

7 Mart 2007 tarihinde gerçekleştirilen BTYK'nın 15. toplantısında ise ithalat hacmi en yüksek olan Enerji ve Sağlık (İlaç) sektörleri ile stratejik öneme sahip Tarım sektöründe de dışa bağımlılığı azaltmak için, benzeri çalışmaların yararlı olacağı ortaya konmuştur. Bu nedenle, 6 Temmuz 2007 tarihinde anılan sektörlerde Teknoloji Platformları kurulması çalışmalarını başlatmak üzere bir açılış toplantısı düzenlenmiştir. 1-2-3 Ağustos 2007 günlerinde ise sırasıyla İlaç, Enerji ve Tarım Teknoloji Platformları oluşturma çalıştayları gerçekleştirilmiştir. Anılan çalıştaylara özel sektör temsilcileri ağırlıkta olmak üzere, akademisyenler ve ilgili kamu kurumlarından katılım sağlanmış olup, katılımcı sayısı, İlaç, Enerji ve Tarım Teknoloji Platformları oluşturma çalıştaylarına sırasıyla yaklaşık olarak 75, 50 ve 55 olarak gerçekleştirilmiştir. Çalıştaylar esnasında Platform Eşgüdüm Kurulları seçilmiş ve platformların kısa vadedeki çalışma programı belirlenmiştir.

Platform Eşgüdüm Kurulları seçilmelerinin ardından, platformların oluşumları ile ilgili Eylül ve Ekim ayında toplantılar gerçekleştirilerek, platform yapılanması ve yaygınlaştırılması konularında çalıştılar. Önümüzdeki dönemde her 3 sektör için geniş katılımlı Genel Kurul toplantılarının düzenlenmesi öngörülmektedir.

Ar-Ge ve yenilik ekseninde söz konusu sektörün rekabet gücünün artırılması için gerekli stratejik araştırma gündemini hazırlamak, sektörün paydaşları arasında kalıcı işbirliği ve iletişim ortamını oluşturmak üzere TÜBİTAK'ın girişimiyle başlatılan Teknoloji Platformları uygulaması diğer sektörlerde de örnek olmaktadır. Bu anlamda ilk adım yapı teknolojileri sektöründe sektörün kendi inisiyatifiyle atılmış olup, başka sektörlerde de bu yönde hazırlıklar yapılmaktadır.

Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiye <http://platform.tubitak.gov.tr> adresinden erişilebilmektedir.

6. Araştırma Ortamının ve Altyapısının Geliştirilmesi

6.1. Akademik Ar-Ge Destek Programı

Ülkemizdeki araştırma altyapısının geliştirilmesi, akademik araştırma faaliyetlerinin desteklenmesi ve uygun araştırma ortamının sağlanabilmesi için üniversitelere, özel ve kamu Ar-Ge kuruluşlarına verilmekte olan TÜBİTAK desteklerinin araştırma gruplarına göre dağılımı Tablo D.24'te yer almaktadır. Tablo D.25'te, geçmiş yıllarda 1 Ekim ve yıl sonu itibarıyla gerçekleşen harcamalar, Tablo D.26'da 1 Ekim 2007 tarihi itibarıyla önerilen ve desteklenen projelerin üniversitelere göre dağılımı ve Tablo D.27'de ise 2002-2007 yılları arasında önerilen ve desteklenen araştırma projeleri görülmektedir.

Tablo D.24. Araştırma Gruplarına Göre Proje Sayılarının ve Destem Miktarlarının Dağılımı
(1 Ocak- 1 Ekim 2007 Dönemi)

Araştırma Grupları	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi (*1000 YTL)	Yürürlükteki Proje Sayısı	Yürürlükteki Proje Bütçesi (*1000 YTL)	Harcama (*1000 YTL)
Çevre, Atmosfer, Yer ve Deniz Bilimleri	399	67	10.004	372	41.572	9.860
Elektrik, Elektronik ve Enformatik	315	68	9.907	230	36.443	9.484
Mühendislik	709	137	22.719	635	85.825	20.266
Sağlık Bilimleri	559	94	8.842	328	41.381	9.980
Sosyal ve Beşeri Bilimler	624	124	13.685	333	31.982	9.820
Temel Bilimler	999	222	26.823	739	87.157	23.358
Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik	965	186	20.071	618	69.349	17.047
TOPLAM	4570	898	112.051	3255	393.709	99.815

Tablo D.25. Bütçe Ödeneği ve 31 Ekim ve Yıl Sonu İtibarıyla Gerçekleşmeler * (cari fiyatlarla 1.000 YTL)

		Bütçe Ödeneği	31 Ekim İtibarıyla		Yıl Sonu İtibarıyla	
			Harcama	Gerçekleşme (%)	Harcama	Gerçekleşme (%)
2004	ARDEB	19.522	8.601	44	11.688	60
	TOPLAM	19.522	8.601	44	11.688	60
2005	KAMAG	49.520	0	0	9.839	20
	SAVTAG	49.520	0	0	0	0
	ARDEB	89.136	40.389	45	42.729	48
	TOPLAM	188.176	40.389	21	52.568	28
2006	KAMAG	50.000	39.864	80	49.514	99
	SAVTAG	60.000	30.776	51	46.044	77
	ARDEB	80.000	110.394	138	138.019	173
	TOPLAM	190.000	181.034	95	233.577	123
2007	KAMAG	50.000	63.513	127	95.000	190
	SAVTAG	65.000	67.868	104	98.000	151
	ARDEB	85.000	107.443	126	133.000	156
	TOPLAM	200.000	238.824	119	326.000	163

* Ödenek ve gerçekleşen harcamalara grupların bilimsel toplantı harcamaları ve proje değerlendirmeleri için yapılan harcamalar dahildir.

** 2007 yıl sonu itibarıyla harcama ve gerçekleşme oranları öngörüldür.

Tablo D.26. 1 Ekim 2007 Tarihi İtibariyle Sadece 2007 Yılı İçerisinde Önerilen ve Desteklenen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Desteklenen Projelerin Destek Bütçesi (YTL)
Orta Doğu Teknik Ü.	176	61	9.947.398
Çukurova Ü.	109	29	5.281.378
Ege Ü.	191	41	5.231.286
Boğaziçi Ü.	68	25	5.064.213
S. Demirel Ü.	178	33	5.046.555
Hacettepe Ü.	190	45	4.844.214
İstanbul Teknik Ü.	156	29	4.710.169
Atatürk Ü.	178	33	4.079.330
İstanbul Ü.	129	31	3.772.173
Selçuk Ü.	105	21	3.502.115
Dokuz Eylül Ü.	126	30	3.421.012
Ankara Ü.	245	38	3.273.544
Gazi Ü.	143	22	2.650.996
Bilkent Ü.	60	19	2.528.980
Gebze Yüksek Teknoloji Enst.	73	14	2.424.358
Gaziosmanpaşa Ü.	47	14	2.094.012
Sabancı Ü.	42	30	2.068.775
K.Maraş Sütçü İmam Ü.	63	16	2.062.572
Marmara Ü.	81	17	1.921.385
Koç Ü.	24	15	1.822.406
Anadolu Ü.	57	13	1.774.582
Akdeniz Ü.	84	20	1.549.473
Adnan Menderes Ü.	52	11	1.510.184
Yeditepe Ü.	39	11	1.440.879
Kocaeli Ü.	65	10	1.278.090
Erciyes Ü.	92	15	1.249.446
Pamukkale Ü.	76	11	1.192.904
Karadeniz Teknik Ü.	84	9	1.167.313
Abant İzzet Baysal Ü.	34	7	1.116.881
Fatih Ü.	36	6	1.095.100
İzmir Yüksek Teknoloji Enst.	53	7	1.080.532
İnönü Ü.	25	8	1.047.546
Mersin Ü.	44	11	1.044.898
Fırat Ü.	107	15	1.024.197
Afyon Kocatepe Ü.	35	6	853.283
Uludağ Ü.	61	9	843.745
Mustafa Kemal Ü.	54	8	833.531
Yıldız Teknik Ü.	67	7	830.125
Ondokuz Mayıs Ü.	80	10	824.474
Muğla Ü.	50	7	822.085
Osmangazi Ü.	28	5	783.944
Ç. Onsekiz Mart Ü.	65	7	767.040
Kırıkkale Ü.	26	5	723.983
Z. Karaelmas Ü.	50	6	714.189
Başkent Ü.	24	6	657.959
Sakarya Ü.	63	3	649.823
Kafkas Ü.	45	12	619.309
Niğde Ü.	25	4	570.927
Harran Ü.	49	8	565.665

Tablo D.26. 1 Ekim 2007 Tarihi İtibariyle Sadece 2007 Yılı İçerisinde Önerilen ve Desteklenen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı (devamı)

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Desteklenen Projelerin Destek Bütçesi (YTL)
Yüzüncü Yıl Ü.	45	5	548.431
Balıkesir Ü.	42	5	483.523
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Ü.	35	4	452.356
Düzce Ü.	12	2	391.440
Celal Bayar Ü.	25	3	298.850
Işık Ü.	11	2	258.811
Cumhuriyet Ü.	28	3	250.397
Atılım Ü.	6	2	247.380
Namık Kemal Ü.	15	4	240.735
Dicle Ü.	38	3	229.540
Karabük Ü.	4	2	202.780
İstanbul Bilgi Ü.	4	1	172.500
Trakya Ü.	7	1	159.620
Galatasaray Ü.	4	1	155.365
Doğuş Ü.	3	1	150.847
Rize Ü.	14	1	149.580
Gaziantep Ü.	28	3	142.375
Ordu Ü.	3	1	133.410
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.	2	1	132.706
Bozok Ü.	7	1	122.370
Mehmet Akif Ersoy Ü.	11	3	61.800
Gata	27	2	56.990
Amasya Ü.	1	1	26.545
D. Akdeniz Ü.	4	1	24.550
Dumlupınar Ü.	16	1	14.500
Adıyaman Ü.	2	0	0
Ahi Evran Ü.	3	0	0
Aksaray Ü.	14	0	0
Artvin Çoruh Ü.	8	0	0
Bahçeşehir Ü.	13	0	0
Çankaya Ü.	3	0	0
Erzincan Ü.	1	0	0
Giresun Ü.	4	0	0
Haliç Ü.	5	0	0
İstanbul Kültür Ü.	7	0	0
İstanbul Ticaret Ü.	2	0	0
İstanbul Ekonomi Ü.	1	0	0
Kadir Has Ü.	5	0	0
Kastamonu Ü.	3	0	0
Lefke Avrupa Ü.	1	0	0
Maltepe Ü.	2	0	0
Sinop Ü.	2	0	0
Ufuk Ü.	3	0	0
ÜNİVERSİTELER TOPLAMI	4425	874	109.486.379
Diğer Kuruluşlar	145	24	2.564.287
GENEL TOPLAM	4570	898	112.050.666

Tablo D.27. 2002-2007 Yılları Arasında Önerilen ve Desteklenen Araştırma Projeleri

	2002			2003			2004			2005			2006			2007*		
	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB
1 Ocak – 1 Ekim	1.159	441	8.074	774	314	6.706	1.634	455	11.775	3.861	1.224	92.987	3.825	1.186	126.134	4.570	898	95.295
2 Ekim – 31 Aralık	39	108	2.742	93	24	368	108	25	512	209	250	16.588	220	117	11.260	250	415	47.787
TOPLAM	1.198	549	10.816	867	338	70.74	1.742	480	12.287	4.070	1.474	109.575	4.045	1.303	137.394	4.820	1.313	143.082

* 2007 yılı 2 Ekim-31 Aralık verileri öngörüdüür.

Ö : Önerilen Proje Sayısı

D : Desteklenen Proje Sayısı

DB : Destek Bütçesi x 1000 YTL (2005 sabit fiyatlarla)

6.2. TÜBİTAK Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanındaki Araştırma Destekleri

2006 yılında 1 Ocak- 1 Ekim döneminde toplam 445 proje, 2007 yılının aynı döneminde ise toplam 624 proje önerisi TÜBİTAK Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Grubu'na (SOBAG) sunulmuştur. Proje sayılarının artmasında sosyal ve beşeri bilimler araştırma projelerinin TÜBİTAK tarafından desteklendiği bilgisinin üniversite ziyaretleri ve TÜBİTAK Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS) duyurularıyla daha geniş bir kitlelere ulaştırılması rol oynamıştır. Proje sayılarındaki mevcut yükselme eğilimi devam ettiği takdirde 2003 yılında 40 olan proje önerisinin 2007 yılı sonu itibarıyla 670'e yükselmesi beklenmektedir. SOBAG tarafından 1 Ekim 2006 – 1 Ekim 2007 tarihleri arasında kabul edilen projelerin bütçelerinin toplamı 12.204.000 YTL'dir. Tablo D.29'da yıllar itibarıyla SOBAG'a önerilen ve desteklenen proje sayıları destek bütçeleri ile birlikte verilmektedir.

1 Ekim 2006 – 1 Ekim 2007 tarihleri arasında 146 adet Hızlı Destek başvurusu alınmıştır. Bu önerilerden toplam 95 tanesi desteklenmiştir.

Uluslararası Projeler

SOBAG'ın öncülüğü ile TÜBİTAK, URBAN ERA-NET ağına katılma sürecini tamamlamış ve proje çağrı konularının belirlenmesi için yapılan toplantılara katılım sağlanmıştır.

2006 3. döneminde iki uluslararası proje sunulmuş ve bunlardan bir tanesi desteklenmiştir. 2007 yılının ilk iki döneminde 13 öneri alınmış, dört tanesinin desteklenmesine karar verilirken diğerlerinin değerlendirmesine devam edilmektedir.

Bilimsel Yayın Destekleri

1 Ekim 2006 – 1 Ekim 2007 tarihleri arasında bilimsel yayın desteği için 942 başvuru olmuş, bunlardan 870 adedi kabul edilmiştir. Bu dönemde bilimsel yayın desteğine ödenen miktar 540 000 YTL olmuştur.

Bilimsel Toplantı Destekleri

TÜBİTAK Bilimsel Toplantı Destekleme Programı kapsamında 1 Ekim 2007 tarihi itibarı ile 110 öneri ile en çok SOBAG'a başvuruda bulunulmuştur. Bu başvurular içerisinde 12 ulusal, 31 uluslararası katılımlı ve 19 uluslararası toplantı önerisi kabul edilmiştir, 29 toplantı önerisinin değerlendirmesi ise devam etmektedir.

Bilim İnsanı Destekleme Başkanlığı'nca (BİDEB) Sağlanan Destekler

Sosyal ve beşeri bilimlerde verilen BİDEB destekleri Tablo D.28'de verilmektedir.

Tablo D.30'da ise verilen desteklerin üniversitelere göre dağılımı sunulmaktadır.

Tablo D.28. BİDEB Tarafından Sosyal ve Beşeri Bilim İnsanlarına Sağlanan Destekler

Destek Türü	2006 Destek	Ekim 2007 Destek
2213 Yurt Dışı Doktora Burs Programı	13	6
2214 Yurt Dışı Araştırma Burs Programı	19	27
2215 Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı	10	15
2216 Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı	4	1
2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı	27	21
2224 Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	168	229
2210 Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı	488	değerlendirme aşamasındadır
2211 Yurt İçi Doktora Burs Programı	157	değerlendirme aşamasındadır

Tablo D.29. 2002-2007 Yılları Arasında Önerilen ve Desteklenen Araştırma Projeleri (SOBAG)

	2002			2003			2004			2005			2006			2007*		
	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB	Ö	D	DB
1 Ocak – 1 Ekim	32	13	157	32	9	124	80	10	433	364	69	5.465	445	144	10.664	624	124	11.639
2 Ekim – 31 Aralık	4	2	23	8	4	75	3	1	16	10	41	3.142	38	13	565	47	69	5.281
TOPLAM	36	15	180	40	13	199	83	11	449	374	110	8.607	483	157	11.229	671	193	16.920

* 2007 yılı 2 Ekim-31 Aralık verileri öngörüldür.

Ö : Önerilen Proje Sayısı

D : Desteklenen Proje Sayısı

DB : Destek Bütçesi x 1000 YTL (2005 sabit fiyatlarla)

Tablo D.30. 01 Ekim 2007 Tarihi İtibariyle SOBAG'a Sadece 2007 Yılı İçerisinde Önerilen ve Desteklenen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Desteklenen Projelerin Destek Bütçesi (YTL)
Dokuz Eylül Ü.	26	6	1.022.848
Koç Ü.	10	9	1.018.131
Orta Doğu Teknik Ü.	37	11	957.946
Sabancı Ü.	10	7	741.198
Anadolu Ü.	20	4	717.191
Hacettepe Ü.	32	4	706.252
Boğaziçi Ü.	11	4	656.646
Başkent Ü.	13	5	631.809
Gazi Ü.	44	6	575.695
Muğla Ü.	10	6	556.064
İstanbul Ü.	11	3	517.550
Bilkent Ü.	22	7	466.284
Ankara Ü.	45	8	409.621
Adnan Menderes Ü.	10	3	366.769
Yeditepe Ü.	3	2	326.964
Abant İzzet Baysal Ü.	9	2	309.236
Ege Ü.	23	4	285.749
S. Demirel Ü.	14	4	281.322
İstanbul Teknik Ü.	3	1	270.837
Mersin Ü.	7	3	221.870
Marmara Ü.	17	3	211.055
Çukurova Ü.	5	2	210.633
Ondokuz Mayıs Ü.	6	2	205.069
İstanbul Bilgi Ü.	3	1	172.500
Galatasaray Ü.	2	1	155.365
Atatürk Ü.	11	1	150.935
Işık Ü.	1	1	148.134
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.	2	1	132.706
Ç. Onsekiz Mart Ü.	10	1	113.765
İnönü Ü.	5	1	105.401
Erciyes Ü.	3	1	87.621
Gaziosmanpaşa Ü.	6	1	87.314
Dicle Ü.	4	1	84.420
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Ü.	11	1	60.550
Fatih Ü.	10	1	45.250
K.Maraş Sütcü İmam Ü.	4	1	16.550
Akdeniz Ü.	12	1	14.900
Mehmet Akif Ersoy Ü.	5	1	10.850
Adıyaman Ü.	1	0	0
Afyon Kocatepe Ü.	5	0	0
Atılım Ü.	4	0	0
Bahçeşehir Ü.	1	0	0
Balıkesir Ü.	4	0	0
Bozok Ü.	1	0	0
Celal Bayar Ü.	2	0	0
Cumhuriyet Ü.	8	0	0
Çankaya Ü.	3	0	0
Doğuş Ü.	3	0	0

Tablo D.30. 01 Ekim 2007 Tarihi İtibariyle SOBAG'a Sadece 2007 Yılı İçerisinde Önerilen ve Desteklenen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı (devamı)

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Desteklenen Projelerin Destek Bütçesi (YTL)
Erzincan Ü.	1	0	0
Fırat Ü.	3	0	0
Gaziantep Ü.	11	0	0
Gebze Yüksek Teknoloji Enst.	10	0	0
Harran Ü.	1	0	0
İstanbul Ticaret Ü.	1	0	0
İzmir Yüksek Teknoloji Enst.	1	0	0
Kafkas Ü.	1	0	0
Karadeniz Teknik Ü.	2	0	0
Kırıkkale Ü.	1	0	0
Kocaeli Ü.	7	0	0
Lefke Avrupa Ü.	1	0	0
Mustafa Kemal Ü.	5	0	0
Niğde Ü.	1	0	0
Osmangazi Ü.	4	0	0
Pamukkale Ü.	12	0	0
Sakarya Ü.	9	0	0
Selçuk Ü.	10	0	0
Sinop Ü.	1	0	0
Ufuk Ü.	2	0	0
Uludağ Ü.	5	0	0
Yıldız Teknik Ü.	3	0	0
Yüzüncü Yıl Ü.	6	0	0
Z. Karaelmas Ü.	4	0	0
TOPLAM	611	121	13.053.000
Diğer Kuruluşlar	13	3	631.901
GENEL TOPLAM	624	124	13.684.901

7. Ulusal ve Uluslararası Bağlantıların Etkinleştirilmesi

7.1. Uluslararası Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği

a. İkili İşbirliği Etkinlikleri

14 Mart 2007 tarihinde Ankara'da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır.

15 Mart 2007 tarihinde Bosna Hersek ile Türkiye arasında, iki ülkenin metroloji enstitüleri arasında bir İşbirliği Mutabakat Zaptı (MOU) imzalanmıştır. İmzalanan Mutabakat Zaptı kapsamında; TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME), Bosna Hersek Metroloji Enstitüsüne Bilimsel, Yasal ve Endüstriyel Metroloji alanlarında teknik destek, UME yapımı cihaz temini, danışmanlık ve personel eğitimi sağlayacaktır.

TÜBİTAK ile İsrail Bilim Bakanlığı arasında mevcut İşbirliği Anlaşması çerçevesinde, 26-28 Mart 2007 tarihlerinde Ramat-Gan, Telaviv, İsrail'de Türkiye-İsrail Nanofotonik Çalıştayı düzenlenmiştir.

27 Mart 2007 tarihinde Romanya Bilimsel Araştırma Otoritesi (National Authority for Scientific Research of Romania-ANCS) ile TÜBİTAK arasında 1999 yılında imzalanan Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması'nın Uygulama Programı Ankara'da imzalanmıştır.

9 Nisan 2007 tarihinde Pakistan Federal Bakanı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanı'yla , TÜBİTAK ve Pakistan Yükseköğretim Kurulu arasında bilim ve teknoloji alanında gerçekleştirilebilecek işbirliği faaliyetleri hakkında görüşülmüştür.

12 Nisan 2007 tarihinde TÜBİTAK'ta TÜBİTAK ile Macaristan Ulusal Araştırma ve Teknoloji Ofisi (National Office for Research and Technology – NKTH) arasında 12 Ocak 2005 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan "Bilim ve Teknolojide İşbirliği Protokolü" çerçevesinde, 2007-2008 yıllarında desteklenecek ortak projelerin görüşüldüğü TÜBİTAK-NKTH Ortak Komite Toplantısı yapılmıştır.

16 Nisan 2007 tarihinde Türk-Alman İş Konseyi (TAİK) bünyesinde oluşturulan "Bilim, Araştırma ve Teknoloji Çalışma Grubu"nun 2. Toplantısı Hannover'de gerçekleştirilmiştir. Yapılan toplantıda üniversiteler arası işbirliği, kobiler arası işbirliği ve ortak sanayi Ar-Ge projeleri destekleme mekanizmaları tartışılmış ve tutanak imzalanmıştır. Bu çerçevede, 2007 yılı sonbaharında "TÜBİTAK – BMBF-IB Araştırma ve Destek Mekanizmaları Ortak Çalıştayı" düzenlenmesi planlanmaktadır.

8 Haziran 2007 tarihinde Moğolistan'ın Ankara Büyükelçisi ile yapılan görüşmelerde TÜBİTAK ile Moğolistan Bilimler Akademisi (MAS) arasında 2 Kasım 2006 tarihinde imzalanan Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde gelecekteki işbirliği olanakları üzerinde durulmuştur.

İkili ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla; ABD (hükümetlerarası), Çin Halk Cumhuriyeti Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (kurumlararası), Küba Bilim, Teknoloji ve Çevre Bakanlığı (kurumlararası), Malezya (kurumlararası) ve Rusya Temel Araştırma Vakfı (kurumlararası) ile ikili işbirliği anlaşmaları imzalanması yönünde girişimler başlatılmıştır.

b. Çok Taraflı İşbirliği Etkinlikleri

COST (European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research – Bilimsel ve Teknik Araştırma Alanında Avrupa İşbirliği)

COST Yüksek Düzeyli Temsilciler Komitesi ve Alan Komiteleri Toplantılarına ilgili temsilcilerimiz katılmıştır. COST aksiyonlarının ülkemiz araştırmacılarına duyurulması ve COST aksiyonlarına katılım ile ilgili faaliyetler sürdürülmüştür.

EMBO (European Molecular Biology Organisation – Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü)

EMBO Olağan Toplantısına ve Stratejik Çalışma Grubu Toplantısına EMBO Türkiye Temsilcisi katılmıştır.

Uzay Alanında Faaliyet Gösteren Uluslararası Kuruluşlar:

- ESA (European Space Agency – Avrupa Uzay Ajansı)
ESA ile oluşturulan 2007 yılı eylem planı çerçevesinde düzenlenen TÜBİTAK-ESA Konferansı 22-23 Ekim 2007 tarihlerinde TÜSSİDE, Gebze'de gerçekleştirilmiştir.
- APSCO (Asia Pacific Space Cooperation Organization – Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü)
Ülkemiz tarafından 1 Haziran 2006 tarihinde imzalanan APSCO Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı 20 Ekim 2006 tarihinde Başbakanlık tarafından T.B.M.M. Başkanlığına iletilmiştir. Söz konusu Sözleşmenin ülkemiz tarafından onay işlemlerinin tamamlanması ile ülkemizin APSCO faaliyetlerine daha etkin bir şekilde katılımı mümkün olabilecektir.
- Uzay alanında CPUOS (Committee for Peaceful Uses of Outer Space - Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanılması Komitesi / UBAKK) çerçevesindeki faaliyetlere katılım sağlanmıştır. EURISY'e (European International Space Year – Avrupa Uluslararası Uzay Yılı) üye olma işlemi Eylül 2007'de tamamlanmıştır. GEO (Group on Earth Observations – Yer Gözlem Grubu) kuruluşuna üye olunması yönündeki çalışmalar devam etmektedir.

ESF (European Science Foundation – Avrupa Bilim Vakfı), EUROHORCs (European Heads Of Research Councils – Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları), ile EUROMED (Euro-Mediterranean Cooperation – Avrupa-Akdeniz İşbirliği) gibi Avrupa ölçeğindeki uluslararası organizasyonların faaliyetlerinde ülkemiz temsil edilmiştir. TÜBİTAK Başkanı EUROHORCs'un Yönetim Kurulu'na seçilmiştir.

KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği)

1 Mayıs 2007 – 31 Ekim 2007 tarihleri arasında KEİ Dönem Başkanlığını ülkemizin yürütecek olması sebebiyle, KEİ bünyesinde birçok etkinliğin ülkemizde düzenlenmesi için Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda toplantılar yapılmıştır. Bu kapsamda, KEİ Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubu Toplantısı ve Bilim ve Teknoloji Bakanları Toplantısı 30-31 Ekim 2007 tarihlerinde İstanbul'da Sayın Devlet Bakanı Prof. Dr. Mehmet AYDIN başkanlığında düzenlenmiştir.

NATO (North Atlantic Treaty Organization – Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)

27 Nisan 2007 tarihinde NATO Kamu Diplomasisinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ve NATO Kamu Diplomasisi Bölümü Barış ve Güvenlik için Bilim Programı Direktörü ile gerçekleştirilen temaslarda TÜBİTAK'ın ve NATO Barış ve Güvenlik için Bilim Komitesinin faaliyetleri tanıtılmıştır.

NATO Barış ve Güvenlik için Bilim (SPS) Komitesi Toplantısına, NATO Information and Communication Security Panel ve NATO Human and Societal Dynamics Panel Toplantılarında ülkemiz temsil edilmiştir.

8-9 Kasım 2007 tarihinde Ankara'da NATO TÜBİTAK işbirliği ile "NATO Bilgi Günü" düzenlenmiştir.

OECD Küresel Bilim Forumu

İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'ne (OECD) bağlı Küresel Bilim Forumu'nun 17. olağan toplantısı TÜBİTAK'ın ev sahipliği ile 1-2 Ekim 2007 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya 23 OECD üyesi ve gözlemci ülkeden yaklaşık 60 temsilci katılmıştır. Küresel Bilim Forumu çalışmalarında kaydedilen gelişmelerin sunulduğu toplantıda, çalışmaların gidişatı hakkında fikir alışverişi yapılmış ve yeni çalışma konu önerileri gündeme getirilmiştir.

c. Diğer Faaliyetler

Uluslararası Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) Stratejisi Uygulama Planı (2007- 2010)

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 7 Mart 2007 tarihli 15. Toplantısında; BTYK'nın 2006/202 no'lu kararı gereğince TÜBİTAK koordinasyonunda TARAL paydaşlarının katılımıyla hazırlanan "Uluslararası Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) Stratejisi Uygulama Planı'nın (2007-2010)"

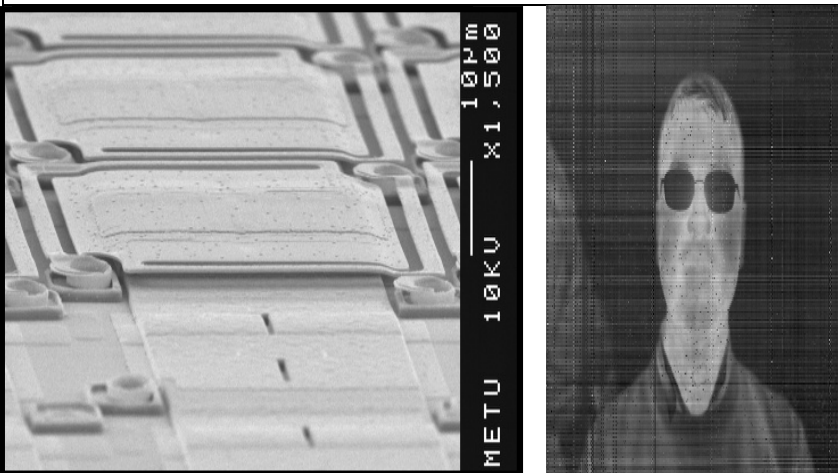
onaylanmasına, TÜBİTAK'a Uygulama Planı'nın uygulanmasını izleme ve koordinasyon görevinin verilmesine, Uygulama Planı'nda öngörülen eylem alanlarında görevli tüm kuruluşların TÜBİTAK ile yakın işbirliği içinde çalışmaları planlamaları ve yürütmelerine karar verilmiştir.

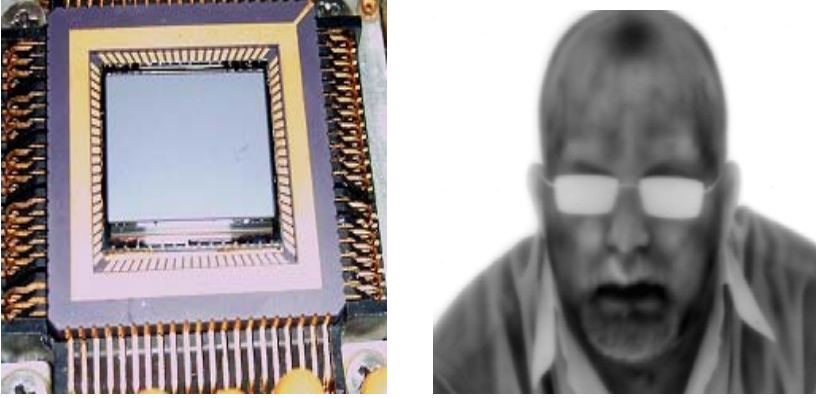
Bu çerçevede, bilim ve teknoloji alanında ilgili ülkelerden olabilecek taleplerimiz konusunda, 21 Mart 2007 tarihinde Dışişleri Bakanlığı ve TÜBİTAK temsilcilerinin katıldığı bir koordinasyon toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, ilk aşamada 13 ülke belirlenmiş ve bu ülkelerle eylem planlarının oluşturulmasına yönelik çalışmaların başlatılması hususunda mutabık kalınmıştır. Belirlenen ülkelere yönelik bilgi dosyalarının ve eylem planlarının oluşturulması çalışmaları, Dışişleri Bakanlığı'nın eşgüdümünde sürdürülmektedir.

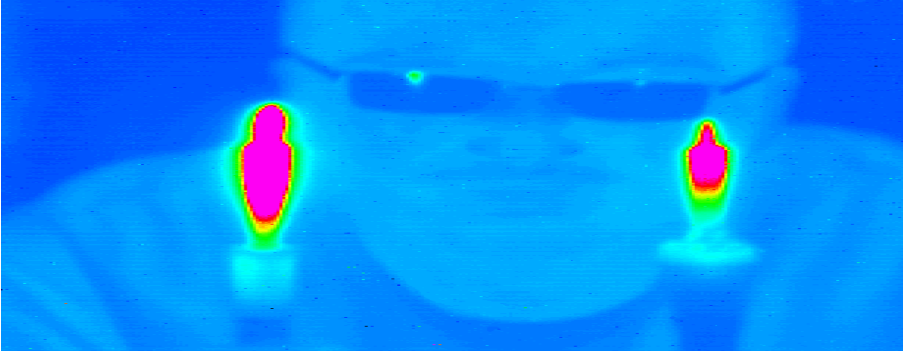
EK

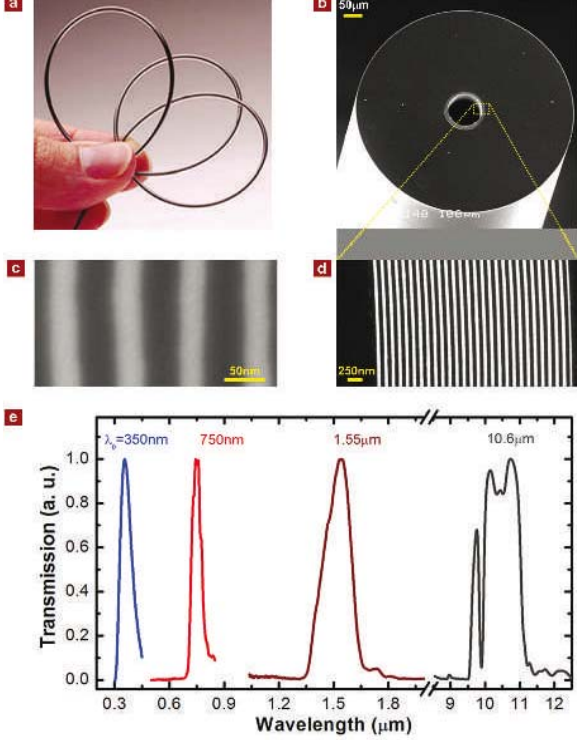
- Ek D-1: TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Projeler ile TÜBİTAK Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen Projelere Örnekler

**Ek D-1: TÜBİTAK Tarafından
Desteklenen Projeler ile TÜBİTAK
Enstitüleri Tarafından Gerçekleştirilen
Projelere Örnekler**

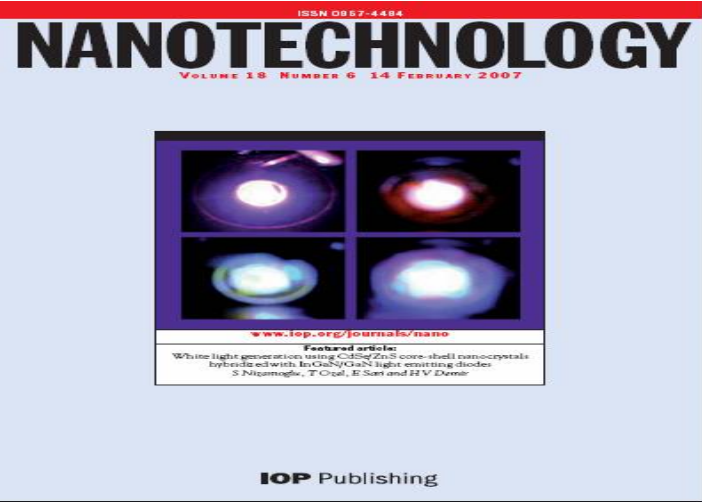
Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
320X240 Mikrobolometre Tipi Soğutmasız Kızılötesi Detektör Kamera Sistemi	17.445.119
	Proje Başlama Tarihi
	01.05.2006
	Proje Süresi
	48 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	01.05.2010
	Müşteri Kurum/lar
MSB	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
ODTÜ ASELSAN	
Hedeflenen Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • Projede, TSK' nin önemli bir ihtiyacı olan gece görüş detektörleri geliştirilmesi planlanmaktadır. • 4 yıl süresi olan projede, henüz 1. yıl tamamlanmasına rağmen kamera sisteminin prototip olarak çalıştığının görülmüştür. • ABD, Fransa ve Japonya'dan sonra özgün olarak bu teknolojiyi geliştirebilen dünyada 4. ülkenin Türkiye olması ülkemiz açısından büyük bir başarı olarak değerlendirilmektedir. • İngiltere ve İsrail teknoloji satın alarak üretmektedir 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
<ul style="list-style-type: none"> • Çok Geniş Formatlı Orta Dalgaboyu Kızılötesi (MWIR, 3-5 μm) Taramasız Sensör Dizinlerinin Geliştirilmesi • Geniş Formatlı Mwır 3-5 Mikrometre/LWIR Çift Bantlı Ve Taramasız Kızılötesi Sensör Düzenleri Geliştirmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.722.516 • 2.469.566
	Proje Başlama Tarihi
	15.03.2006
	Proje Süresi
	36 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	15.03.2009
Müşteri Kurum/lar	
MSB	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
ODTÜ	
Hedeflenen Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • Bu projelerde, TSK' nin önemli bir ihtiyacı olan gece görüş detektörleri geliştirilmesi planlanmaktadır. • Projelerde ilk yıl içerisinde gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, termal görüntüleme sistemlerinde kullanılmak üzere 3-5 μm bandında algılama yapan geniş formatlı Kuantum Kuyulu Kızılötesi Fotodetektör (QWIP) teknolojisi ülkemize kazandırılmıştır. • Geniş (640x512) formatlı 3-5 μm dedektör dizini tasarım ve üretim yeteneğiyle birlikte, bu sensörlerin yarı-iletken katman yapılarını büyütmek için gerekli bilgi birikimi ve tecrübe ODTÜ'de oluşturulmuş ve bu sensörler ham maddeleri dahil ülkemizde üretilebilir duruma gelmiştir. • ODTÜ'de bu proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalarda bu sensörler için dünyada kullanılan standart yarı-iletken sistemi yerine alternatif bir yarı-iletken sistemi kullanılmış ve üstün dedektör performansı elde edilmiştir. • Bu yarı-iletken sistemiyle (AlInAs/InGaAs/InP) geniş formatlı QWIP dizini dünyada ilk defa olarak bu proje kapsamında üretilmiştir 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Füze İkaz Sistemi Geliştirilmesi Projesi	5.495.000
	Proje Başlama Tarihi
	15.03.2006
	Proje Süresi
	36 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	15.03.2009
	Müşteri Kurum/lar
MSB	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
Bilkent Ü.	
Hedeflenen Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Bilkent Üniversitesinin yürüttüğü projede, TSK'nın ihtiyaç duyduğu füze ikaz sistemlerinde kullanılmaya uyumlu ve kritik malzemeler olan yarı iletken temelli güneş körü mor ötesi ve iki renkli orta dalga boyu kızıl ötesi detektör dizinleri geliştirilmektedir. Projenin 1. yılı sonunda alınan sonuçlar kapsamında dünyanın en hassas füze ikaz sensörlerinin üretimi yapılmıştır. Proje sonunda ürüne dönüşecek bu aygıtların füze ikaz sistemlerinde kullanılması ile Türkiye'nin bu kritik teknolojide dışa bağımlılığı giderilmiş olacaktır. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)	
Nanofiberde Geniş Bandlı Kızıl Ötesi Işık Yaratılması	235.600,00	
	Proje Başlama Tarihi	
	01/09/2006	
	Proje Süresi	
	24 ay	
	Proje Bitiş Tarihi	
01/09/2008		
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	<p data-bbox="1019 856 1390 968">Yrd. Doç. Dr. Mehmet BAYINDIR Bilkent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Fizik Bölümü</p>	
Hedeflenen Kazanımlar		
<p data-bbox="183 1188 1438 1415">Nanofiberlerde, füze savunma sistemleri ve bazı tıbbi uygulamalar için çok önemli olan geniş bandlı kızıl-ötesi ışık elde etmektir. Proje çerçevesinde, ilk olarak bu malzemelerin sentezi yapılacaktır. As, S, Se, Te, Ge, Ag, Sn, Cu gibi elementlerden iki veya ikiden fazlasını barındıran farklı camlar üretilecek ve bu camların optik ve termal özellikleri karakterize edilecektir. Sentezlenen malzemeler arasından beraber kullanılacağı polimerlerle termal olarak uyum gösteren ve yüksek doğrusal olmayan indeksine (n_2) sahip olanlar kullanılarak, farklı geometrilere fiberler çekilecektir. Daha sonra bu fiberler, yüksek enerjili lazerlerle pompalanarak, yüksek enerjili ve geniş banda sahip kızıl-ötesi ışık elde edilecektir. Proje sonuçlandırıldığında elde edilecek geniş spektrumlu ışık kaynakları aşağıda belirtilen savunma ve tıp gibi birçok alanlarda kullanılabilirler:</p> <ul data-bbox="183 1446 1019 1562" style="list-style-type: none"> • Kızıl-ötesi füzelerin hedeflerinin saptırılmasında • Optik Koherans Tomografi cihazlarının çözünürlüklerinin artırılmasında • Hızlı optik anahtarların tasarımında 		

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Kırım-Kongo Hemorajik Ateş Virüsünün Deteksiyonu, Tiplendirilmesi, İzolasyonu ve ELISA Kiti Geliştirilmesi	153.100
 	Proje Başlama Tarihi
	01.06.2005
	Proje Süresi
	36 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	01.06.2008
	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi	
Hedeflenen Kazanımlar	
<p>Güncel ve oldukça zoonotik ve öldürücü karakterde bir enfeksiyonun hem izolasyonu hem de ELISA kiti geliştirilmesi bakımından devam eden ve bu destekle bölgenin referans laboratuvarı durumuna gelinmiştir. Araştırmacı grubu, bu dönemdeki panellerde değerlendirilecek olan "Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığına Karşı DNA aşısı hazırlanması" yeni proje teklifinde bulunmuşlardır.</p>	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Optoelektronik Uygulamaları İçin Nanokristal Katkılı Özgün Aygıtlar	449.040
	Proje Başlama Tarihi
	01/09/2006
	Proje Süresi
	36 Ay
	Proje Bitiş Tarihi
	01/09/2009
Hedeflenen Kazanımlar	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
	Bilkent Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Müh. Böl.
<ul style="list-style-type: none"> Nanokristal kullanımı ile dünyada ilk kez ayarlanabilir renk özellikleri ile gösterilen Çip üzerinde beyaz ışık üretimi. Ulaşılan başarı: nanotechnology dergisinde kapak ve özellikli makale seçilme. Makale: "white light generation using cdse/zns core-shell nanocrystals hybridized with ıngan/gan light emitting diodes. S. Nizamoglu, T.Özel, E. Sarı, H. V. Demir 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Akıllı Kart Tabanlı Sosyal Güvenlik Sistemi Geliştirilmesi Projesi	10.700.000
	Proje Başlama Tarihi
	01.05.2006
	Proje Süresi
	30 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	01.11. 2008
	Müşteri Kurum/lar
Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Bakanlığı Nüfus ve Vatanda. İşl. Gn. Md.	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK UEKAE	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Akıllı kimlik kartları ile geleneksel devlet süreçlerinin güvenli kimlik doğrulama yöntemleriyle elektronik ortamda yapılabilmesine imkan tanınmaktadır. Bu sayede hizmeti veren ve alan birbirlerinin kimliklerinden emin olacaklardır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı, sistemin ilk kullanıcıları olacaktır. Elektronik kimlik doğrulama sistemi yardımıyla kimlik hırsızlıklarından kaynaklanan yolsuzluklar önlenerek devlete önemli ekonomik girdi ve saygınlık kazandırılacaktır. Sosyal Güvenlik alanında sahte reçete kullanımı gibi yolsuzluk ve usulsüzlüklerden kaynaklanan tahmini 2.000.000.000 YTL'lik yıllık kaybın önüne geçilecektir. Proje kapsamında geliştirilen kart dağıtım ve yönetim uygulamaları, akıllı kart yongası ile işletim sistemi ve kart erişim makinelerinin (POS terminaller) yurt içi ARGE ile gerçekleştirilmesi sonucu tüm sistemin ithalatına oranla tahmini 300 milyon YTL mertebesinde tasarruf sağlanmış olacaktır. Bu sistemin tüm kamu kurumlarına uygulanması ile önemli ölçüde kazanç kaybının önlenmesi ve çok büyük ölçülerde tasarruf sağlanması beklenmektedir. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Cam Kalite Kontrol Cihazları Geliştirilmesi Projesi	1.091.435
	Proje Başlama Tarihi
	01.04.2002
	Proje Süresi
	Devam ediyor.
	Proje Bitiş Tarihi
	-
	Müşteri Kurum/lar
	ŞİŞECAM A.Ş. Saint Gobain Glass (SGG, Fransa) I-Scan Robotics (İsrail)
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK UEKAE	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Proje çerçevesinde geliştirilmiş ürünlerin satışlarından günümüze dek 115.000 USD ihracat olmak üzere 1.275.000 USD gelir sağlanmıştır. Bu cihazlar yurt dışından sağlansaydı 2.550.000 USD ithalat bedeli ödenecekti. Çağdaş teknolojileri içeren camlarda sürekli gerginlik ve kalınlık ölçme özelliğinin birlikte bulunduğu ve teknolojik performansı en yüksek olan dünyadaki tek cihazın üreticisi TÜBİTAK UEKAE'dir. Dünya'nın en büyük cam üreticisinin olan Saint Gobain Glass şirketler grubu (SGG, Fransa) tüm fabrikalarında UEKAE cihazının kullanılması hakkında prensip kararına varmıştır. Bu doğrultuda ilk cihaz Eylül 2007'de SGG Meksika fabrikasında devreye alınacaktır. Kullanıcı fiyatı 300.000 USD civarında olan bu cihazlar için SGG Polonya ve SGG İspanya fabrikaları için de siparişler alınmıştır. 	

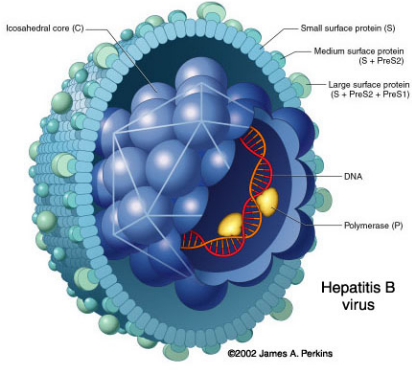
Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Doküman İnceleme Cihazı Geliştirilmesi Projesi	901.399
	Proje Başlama Tarihi
	01.01.2002
	Proje Süresi
	Devam ediyor
	Proje Bitiş Tarihi
	-
	Müşteri Kurum/lar
	Emniyet Gn. Md. (EGM) TC Merkez Bn. (TCMB) Adli Tıp Kurumu ve Enstitüsü Yabancı Belge inceleme kuruluşları
	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
	TÜBİTAK UEKAE
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Bu cihazlar yurt içinde Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis laboratuvarlarında, TC Merkez bankası matbaasında ve yurt genelinde şubelerinde, Türkiye Belge İnceleme Uzmanları derneği ABİDER'de kullanılmaktadır. Yurt dışına ihraç edilen cihazlar: <ul style="list-style-type: none"> 8 adet - Çin Kriminal polisi ve Adli Tıp Kurumu, 2 adet - Almanya Kriminal Polisi 1 adet - Hollanda , 1 adet - Güney Kore, 1 adet - Macaristan 1 adet - Özgün Manyetik Teyp Analiz Sistemi de AB'nin açtığı bir ihalenin kazanılması sonucuna satılmıştır. Çağdaş optoelektronik aygıtları içeren UEKAE belge inceleme cihazlarında, bu alanda ilk olarak "Hyperspectral Imaging Technology" kullanılmaktadır. Uygulanan teknolojinin belge inceleme alanında özgün olduğu, Eylül 2006'da Hollanda Adli Tıp Enstitüsü'nde düzenlenen Avrupa Belge İnceleme Uzmanları Konferansı'nda teyit edilmiştir. Geliştirilmiş MST (Mikro Spektral Tarayıcı) cihazı INTERPOL logosu taşıma hakkına sahiptir. Proje çerçevesinde geliştirilmiş 41 adet çeşitli ürünlerin satışlarından günümüze dek 1.300.000 USD gelir sağlanmıştır. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)								
Farklı Ortamlarla Uyumlu Muhabere Sistemi Geliştirme Projesi	2.576.287								
	Proje Başlama Tarihi								
	01.01.2003								
	Proje Süresi								
	Devam ediyor.								
	Proje Bitiş Tarihi								
	-								
Müşteri Kurum/lar	TC.DzKK. BLACKSEAFOR ülkeleri (Rusya, Ukrayna, Romanya, Bulgaristan,Gürcistan) NATO Romanya DzKK.								
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	TÜBİTAK UEKAE								
Ulaşılan Kazanımlar									
<ul style="list-style-type: none"> • Sistem sayesinde TÜBİTAK UEKAE ilk kez gerçek anlamda NATO'ya satış yapmış ve devamında yeni talepler almış, TÜRKİYE diğer ülkelere göre öncü pozisyona girmiştir. • Rusya Federasyonuna ait savaş gemilerine girerek tarihte ilk kez bir NATO gemisi ile bir Rus gemisi arasındaki kriptolu haberleşmede kullanılan ilk yabancı ürün olma özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle NATO'dan, bunun tarihi bir olay olduğunu ifade eden bir teşekkür mektubu alınmıştır. • 2004 yılından itibaren yılda iki kez yapılan BLACKSEAFOR tatbikatlarında bütün ülkelerin savaş gemilerinde kullanılan tek haberleşme sistemi olmuştur. • Bugüne kadar bu sistem ile sabit noktalar hariç olmak üzere, 12 yabancı ülkeye ait 20 civarında savaş gemisinde çalışılmış ve seyre çıkarılmıştır. • Bugüne kadar : <table border="0" data-bbox="289 1696 1209 1900"> <tr> <td>Rusya ve Gürcistan</td> <td>520.000 YTL</td> </tr> <tr> <td>Dz.K.K.</td> <td>2.370.307 YTL</td> </tr> <tr> <td>NATO İtalya</td> <td>405.810 €</td> </tr> <tr> <td>Romanya</td> <td>96.000 €</td> </tr> </table> olmak üzere toplam satış gerçekleştirilmiştir. NATO başta olmak üzere yeni siparişler alınmaktadır. 		Rusya ve Gürcistan	520.000 YTL	Dz.K.K.	2.370.307 YTL	NATO İtalya	405.810 €	Romanya	96.000 €
Rusya ve Gürcistan	520.000 YTL								
Dz.K.K.	2.370.307 YTL								
NATO İtalya	405.810 €								
Romanya	96.000 €								

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Kamu Sertifikasyon Merkezi Projesi	5.307.628YTL
 	Proje Başlama Tarihi
	14.06.2004
	Proje Süresi
	Devam ediyor
	Proje Bitiş Tarihi
	-
	Müşteri Kurum/lar
	Aralarında Adalet Bakanlığı, Yargıtay, DTM, BDDK, Gümrük Müsteşarlığı, MASAK, TCDD, DSİ, Sanayi Bakanlığı, TK, TÜBİTAK, TİK ve TPAO'nun bulunduğu 54 farklı Kamu kurum ve Kuruluşu,
	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
	TÜBİTAK UEKAE
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Türkiye'nin ilk elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı olan Kamu SM®, 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca tüm kamu kurumlarına elektronik imza sertifikası sağlanması amacıyla 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak kurulmuş ve işletilmektedir. Temmuz 2007 itibarıyla 54 Kamu Kurumundan 37.570 Kamu personeline Nitelikli Elektronik Sertifika vermek üzere sipariş almış, bunlardan kişisel başvuru formunu UEKAE'e ulaştırmış olan 7939 kişiden 5379'una sertifikaları teslim edilmiştir. Söz edilen 54 Kamu Kuruluşunun sertifikalarını UEKAE'den sağlamaları yerine kendileri üretmek üzere bir Sertifikasyon Merkezi kurmaları durumunda herbir kurum çoğunluğu yurt dışından tedarik edilecek (ve güvenlik açığıda oluşturabilecek) yazılım ve donanımlar için yaklaşık 1.000.000 USD tutarında yatırım yapmak, sertifikalarını özel sektörden sağlamak istemeleri durumunda da personel başına yılda yaklaşık 350 YTL ya da üzeri daha fazla ödeme yapmak durumunda kalacaklardı. Bugüne kadar devlete sağlanan katkı, ilk seçenek için yaklaşık 50.000.000 USD, ikinci seçeneğin ise yaklaşık 13.000.000.YTL tutarındadır. Sağlanan fayda sertifika sahibi kamu personelinin artmasıyla birlikte hızla artacak ve 2,5 milyon kamu çalışanınin tamamına sertifika dağıtıldığında devletin tasarrufu, 875.000.000 YTL olacaktır. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Ulusal İşletim Sistemi (PARDUS) Geliştirilmesi Projesi	1.462.767
	Proje Başlama Tarihi
	03 / 09 / 2003
	Proje Süresi
	Devam ediyor.
	Proje Bitiş Tarihi
	-
	Müşteri Kurum/lar
	MSB ASAL
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK UEKAE	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Pardus, TÜBİTAK UEKAE bünyesinde geliştirilmekte olan Linux tabanlı, özgür yazılım lisanslı bir işletim sistemi olup duyurulmasından bugüne CD görüntüleri 250 bin kez indirilmiştir. Halen önemli bir kısmı bireysel kullanıcıların olmak üzere 50 bin civarında bilgisayarda Pardus kullanılmaktadır. Tüm Türkiye'ye yaygın birimleri bulunan ve milyonlarca kişiye hizmet götüren MSB ASAL'ın (Asker Alma Dairesi), 600'ün üzerindeki hizmet noktasındaki 5 bine yakın kullanıcıya sağlayacağı bilişim altyapısında masaüstü işletim sistemi ve terminal sunucu platformu olarak Pardus 2007 kullanılmaktadır. MSB ASAL'ın Pardus kullanarak sağladığı lisans bedeli tasarrufu 2 milyon ABD doları civarındadır. Aynı şekilde Dz.K.K.'nin 6 biriminde 5 bin kullanıcıya masaüstü işletim sistemi olarak Pardus 2007 kullandırma yönünde çalışmaları sürmektedir. Dz.K.K.'nin da 1,5 milyon ABD doları civarında tasarruf olacaktır. Dört yıla yakın bir süredir UEKAE'nin özgelirleri ile desteklenen ve yaklaşık 1,5 milyon ABD doları bir maliyete ulaşan Pardus projesinin yalnızca bu iki kurumda maliyetinin üzerinde bir yarar sağladığı gözlenmektedir. Projenin temel "gelir"i, Pardus kullanımının yaygınlaşması sonucundaki tasarruf ile oluşacak katmadeğer olarak belirlenmektedir. Her yıl yeni 50-100 bin makinede Pardus kullanılması durumunda edinme maliyetlerinden oluşacak tasarruf yaklaşık 25-50 milyon ABD doları civarında olacaktır. Ayrıca, kurulu sistemlerin bakım ve tutumunda dahi yıllık yaklaşık 2,5-10 milyon ABD doları civarında bir tasarruf sağlanacaktır. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Sayısal Kayıt Arşiv ve Analiz Sistemi Geliştirilmesi Projesi	10.741.561
	Proje Başlama Tarihi
	22 / 02 / 2006
	Proje Süresi
	1.5 yıl
	Proje Bitiş Tarihi
	23.08.2010 (Garanti süresi dahil)
	Müşteri Kurum/lar
	RTÜK
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK UEKAE	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Bu proje sayesinde Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, ülkemizde yayın lisansı almış yaklaşık 320 TV ve 970 radyo kanalının yayınlarını sayısal olarak depolama ve analiz edebilme kabiliyetine sahip olmuştur. Böylece kanuna aykırı yayınların tespitinde büyük kolaylık ve RTÜK'ün yayıncı kuruluşların yayınladıkları reklamların gelirlerinden alması gereken payın tam tespiti sağlanmıştır. Sistemde, işletim sistemi ve veritabanı olarak açık kaynak kodlu programlar tercih edilmiş ve gerekli olan diğer programların tamamı, donanım ve cihazların bir kısmı tarafımızdan geliştirilerek milli ve özgün bir ürün ortaya çıkartılmıştır. Sistemin hazır donanım ve lisanslı yazılım ürünleri kullanılarak yurtdışından temini durumunda maliyetinin en az beş misli daha fazla olacağı hesaplanmıştır. Buna göre sağlanan tasarruf yaklaşık 35.000.000 USD dolayındadır. 	

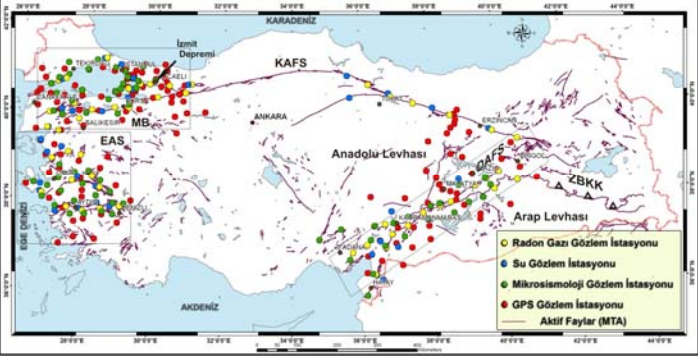

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Hepatit B Enfeksiyonunun Tanısında Serolojik Ve Moleküler Yöntemler Kullanılarak Tanı Kitlerinin Geliştirilmesi	1.808.916 (Proje toplam bütçesi) 1.210.119 (GMBE bütçesi)
 <p data-bbox="451 1033 641 1060">Hepatit B Virüsü</p>	Proje Başlama Tarihi
	15 / 09 / 2006
	Proje Süresi
	3 Yıl
	Proje Bitiş Tarihi
	15 / 09 / 2009
	Müşteri Kurum/lar
	T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
TÜBİTAK MAM- Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü GATA İSTANBUL TIP FAKÜLTESİ RTA	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • Hepatit B virüsü tanısı için serolojik yöntemlere dayalı tanı kiti ve real time PCR kullanımına dayalı moleküler tanı kiti geliştirme çalışmaları kapsamında deneysel çalışmalar sürdürülmektedir. Tanı kitlerinin projenin 2. yılında bitirilmesi planlanmıştır. • Proje kapsamında alınan cihazlarla, hücre çalışmaları ve moleküler biyoloji çalışmaları açısından enstitü altyapısının güçlendirilmesi ve yenilenmesine katkı sağlanmıştır. • Proje kapsamında iki yüksek lisans öğrencisi burslu istihdam edilmektedir. Bu doğrultuda iki genç araştırmacının hibridoma teknolojisi konusunda yetkinlik kazanması sağlanmıştır. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Kışlık Ekmeklik Buğday (<i>triticum aestivum</i> L.)'da Sarı Pas Hastalığına Dayanıklılık İçin Moleküler Markörlerin Geliştirilmesi	1.051.922,3 YTL (Toplam Bütçe) 801.859, 60 YTL (GMBE Bütçesi)
 <p data-bbox="315 968 824 999"><i>Buğday bitkilerinde Sarı Pas Hastalık Zararları</i></p>	Proje Başlama Tarihi
	01/07/2006
	Proje Süresi
	48 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	01/07/2010
	Müşteri Kurum/lar T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (TAGEM)
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
<ul style="list-style-type: none"> - TÜBİTAK MAM GMBE, - Anadolu Tarımsal Araştırma Enst. - Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enst. 	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • Sarı pas hastalığına dayanıklılık ile ilişkili moleküler markörlerin bulunmasını hedefleyen bu projenin birinci yılı sonunda sarı pas hastalığına dayanıklı ve duyarlı buğday anaçlarının sarı pas dayanıklılık genlerden ikisi olan Yr10 ve Yr5 genleri açısından genetik olarak tanımlanması gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Yr10 geninin proje kapsamında incelenen dayanıklı ve duyarlı tüm buğday anaçlarında bulunduğu ve bu genin bitkide sürekli anlatım yaptığı ortaya çıkarılmıştır. Yr5 genine ilişkin olarak ise, bu gen ile genetik bağlantı gösteren, dayanıklı ve duyarlı buğday anaçları arasında polimorfik yapıda olan çeşitli DNA fragmentleri elde edilmiştir. Fragmentlerin "markör" yapısında olup olmadığının belirlenmesi amacıyla buğday F2 populasyonlarının taranmasına devam edilmektedir. Bugüne kadar yapılan çalışmalar sonucunda, buğday anaç materyalinin 2 gen açısından genetik olarak tanımlanması gerçekleştirilerek "yariyol materyalinin oluşturulması" (kullanılan buğday materyalinin genetik olarak tanımlanması) yönünde kazanımlar olmuştur. • Proje sonuçları ulusal bir kongrede 2 sözlü bildiri, uluslar arası bir kongrede poster olarak sunulmuştur. Ayrıca, uluslararası bir yayın hazırlanarak SCI kapsamında yer alan dergiye gönderilmiştir. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Türkiye Bentonitlerinden Teknolojik Ürünler Elde Edilmesi	3 841 196
 	Proje Başlama Tarihi
	01/10/2006
	Proje Süresi
	36 Ay
	Proje Bitiş Tarihi
	31/09/2009
	Müşteri Kurum
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi, KÇE	
İTÜ Maden Fakültesi, Cevher Hazırlama Bölümü	
MTA, Maden Analizleri ve Teknolojisi Dairesi	
Ulaşılan Kazanımlar	
<p>Dünya bentonitik kil rezervinin %20'si Türkiye'de bulunmasına rağmen teknolojik (katma değeri yüksek) ürünler yapamayan ülkemiz, bu projeye hedeflenen "Teknoloji geliştirme" kapsamındaki ilk 10 ay içinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İki adet teknolojik ürün için özgün, patenle korunacak ve tesisi kurulabilecek üretim prosesleri geliştirilmiş; • Marmara ve Karadeniz bölgelerindeki Bentonit envanterizasyonuna ait güncellenm tamamlanmış; • Dünya bentonit pazar araştırması tamamlanmıştır. <p>Ekim 2007'de MAM'da düzenlenecek Bentonit Çalıştayında sunulacaktır.</p>	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)	
Sodyum Borhidrür Sentezi ve Üretimi	1.100.000 YTL (820,000 USD)	
 <p>Hidrojen ve bor birlikteliği Türkiye'yi zengin edecek</p> <p>Geleceğin yakıtı olarak nitelendirilen bor bilindiği gibi ülkemizde çok zengin yataklara sahip. TÜBİTAK geliştireceği bir projeye boru hidrojenin depolanması için kullanacak.</p> <p>'Bor ile zenginleşecek'</p> <p>Türkiye'nin bor rezervleri dünya bor rezervlerinin %15'i kadar. Bor rezervleri Türkiye'nin toplam bor rezervlerinin %15'i kadar. Bor rezervleri Türkiye'nin toplam bor rezervlerinin %15'i kadar.</p> <p>1,5 milyar dolarlık pazar</p> <p>Türkiye'nin bor rezervleri dünya bor rezervlerinin %15'i kadar. Bor rezervleri Türkiye'nin toplam bor rezervlerinin %15'i kadar.</p>	<p>Proje Başlama Tarihi</p> <p>21.12.2004</p> <p>Proje Süresi</p> <p>34 ay</p> <p>Proje Bitiş Tarihi</p> <p>21.10.2007</p> <p>Müşteri Kurum/lar</p> <p>Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü</p> <p>Yürütücü Kurum/Kuruluşlar</p> <p>TÜBİTAK MAM Kimya ve Çevre Enstitüsü</p>	
	Ulaşılan Kazanımlar	
	<p>Türkiye'nin, sahip olduğu bor cevherleri zenginliğini katma değere dönüştürebilmesi, dünya bor pazarında sahip olduğu bu zenginliğe koşut bir yere gelebilmesi için, katma değeri yüksek, yaygın olarak büyük miktarlarda kullanılacak bor bileşikleri üretimine geçmesi gereklidir. Bu bağlamda güvenli bir hidrojen depolama aracı olan "sodyum borhidrür" üretimi iyi bir örnektir. Sodyum borhidrürün ticari fiyatı 40-50 USD/kg mertebesinde olup şu anda en büyük kullanıcısı kağıt endüstrisidir. Bunun dışında pek çok endüstri dalında ağartıcı olarak ve diğer amaçlarla kullanılmaktadır. Gelecekteki en önemli potansiyel kullanım alanı ise hidrojen depolama ve yakıt pilleridir.</p> <p>Proje kapsamında:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sodyum borhidrür sentez bilgisi laboratuvar ölçeğinde geliştirilmiş ve önemli bir bilgi birikimi ve tecrübe oluşturulmuştur. Endüstriyel ölçekte sodyum borhidrür üretimi için pilot tesis tasarımı yapılmıştır ve pilot tesis kurulması son aşamaya ulaşmıştır. Pilot tesis 2007 yılı Ekim ayında işler duruma gelecektir. Pilot tesisin optimizasyonu sonrasında Türkiye dışarıdan "know-how" almadan endüstriyel ölçekte "sodyum borhidrür" üretim tesisini kuracak bilgi birikimine sahip olacaktır. Proje kapsamında ayrıca, ara hammaddeler olan ve ticari olarak satılan "sodyum hidrür" ve "trimetilborat" kimyasallarının üretimi de gerçekleştirilmiş olup, kurulan pilot tesiste bu iki ürün de üretilmektedir. 	

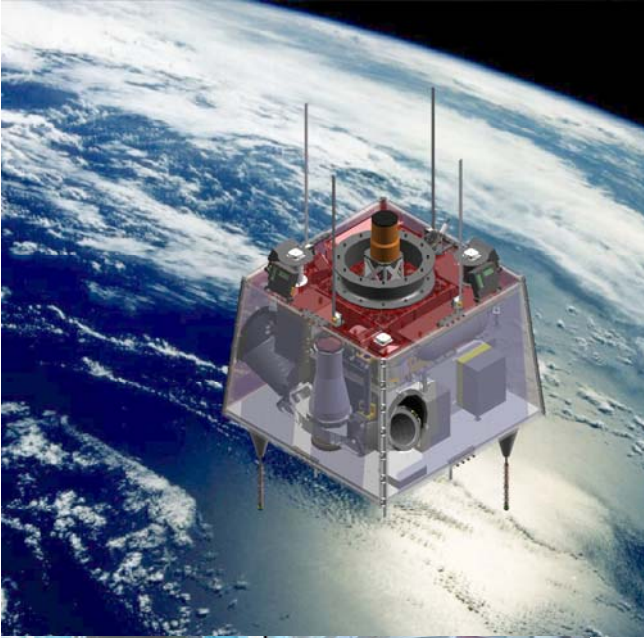
Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Kimyasal Harp Maddesi EI Dedektörü	TSK'nın çeşitli birimlerine değişik zamanlarda, farklı sayıda projeler kapsamında yaklaşık 75 adet cihaz yapılmıştır ve hala artan sayıda talep gelmektedir. Birim fiyat 2007 için 16.800 YTL + KDV'dir.
 <p data-bbox="337 1010 862 1037">Kimyasal Silah EI Dedektörü ve Taşıma çantası</p>	Proje Başlama Tarihi
	2002-
	Proje Süresi
	Her proje için ortalama 9 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	Müşteri Kurum/lar
Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, TSK Sağlık Komutanlığı	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK MAM	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • İnsan sağlığı için tehdit oluşturan kimyasal harp maddelerinin varlığının ses ve ışık alarmları ile belirlenmesinde kullanılacak olan, laboratuarda, oda ve sahra ortamında çalışabilecek bir cihaz geliştirilmiştir. • Çalışması sırasında herhangi bir kimyasal gaz dolumuna gerek duymamakta olup değişik iklim koşullarında (%5-%95 bağıl nemlerde) çalışabilmektedir. Benzin, mazot, hidrolik sıvısı ile benzin ve mazot egzoz yayımından etkilenmemektedir. • Geliştirilen cihaz, teknolojik açıdan yeni bir cihaz olup, quartz kristal mikro balans sistemleriyle 4 grup kimyasal savaş gazını (Sinir gazları, kan zehirleyici, kabarcık yapıcı ve boğucu gazlar) aynı anda saptayabilen ve bir arada ölçen dünyadaki tek cihazdır. • Cihazın quartz kristal ve standart elektronik donanımları dışındaki tüm donanımları ve yazılımı yerli teknolojilerle üretildiğinden dışa bağımlılığı çok düşük seviyede olup kimyasal silahlarda olası gelişmelere koşturarak yeni sensörler eklenerek kolayca ve düşük maliyetle yeniden gerçekleştirilecek durumdadır. • Havadaki buhar durumundaki zehirli kimyasal harp maddelerini çabuk ve etkili bir biçimde saptar. • Bu alanda öncü ve ileri bir teknoloji ürünü olarak savunmamıza, sivil kurum ve kuruluşlarımızın sivil savunma etkinliklerine önemli katkılar sağlamaktadır. • 2002'den beri üretilen cihazların bedelinin yaklaşık 15.000 YTL + KDV olduğu, yurt dışından temin edilebilen yaklaşık 30.000 dolarlık cihazın özelliklerinin de geliştirilen iyi olmadığı da dikkate alındığında, projenin ülkeye ciddi kazanımlar sağladığı görülmektedir. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Türkiye'nin Deprem Riski Yüksek-Ancak Tektonik Rejimleri Farklı Bölgelerinde Deprem Davranışının Çok Disiplinli Yöntemlerle Araştırılması – TÜRDEP	15.572.000,00
 <p>TÜRDEP Projesi kapsamında işletilmekte olan sürekli gözlem istasyonlarının yerlerini gösteren harita. MB=Marmara Bölgesi, EAS=Ege Açılma Sistemi, ZBKK=Zagros Bitlis Kenet Kuşağı, AFS=Kuzey Anadolu Fay Sistemi, DAFS= Doğu Anadolu Fay Sistemi. Ok işareti 17 Ağustos 1999 İzmit depreminin merkez üssünü göstermektedir.</p>	Proje Başlama Tarihi
	01.11.2005
	Proje Süresi
	4 yıl
	Proje Bitiş Tarihi
30.10.2009	
TÜRDEP Projesi kapsamında işletilmekte olan sürekli gözlem istasyonlarının yerlerini gösteren harita. MB=Marmara Bölgesi, EAS=Ege Açılma Sistemi, ZBKK=Zagros Bitlis Kenet Kuşağı, AFS=Kuzey Anadolu Fay Sistemi, DAFS= Doğu Anadolu Fay Sistemi. Ok işareti 17 Ağustos 1999 İzmit depreminin merkez üssünü göstermektedir.	Müşteri Kurum/lar
	T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü (AİGM)
	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM), Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü (YDBE)
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Marmara Bölgesi, Ege Açılma Sistemi ve Doğu Anadolu Fay Sisteminin kattığı bölgelerde jeolojik, jeofizik, jeodezik ve jeokimyasal çalışmaların yoğun olarak sürdürülmesi ve bu çalışmalar kapsamında Türkiye genelinde 206 (toprak radon, kaynak suyu, mikro sismoloji ve GPS) gözlem istasyonunun “on-line” (uydu, ADSL, GPRS) olarak işletilmesi ve verilerin günlük bazda değerlendirilmesi, Depreme yönelik çok parametrelili gözlem çalışmaları ile elde edilen verilerin bir arada değerlendirilmesinin ve yorumlanmasının CBS bazlı sorgulanabilir veri tabanı üzerinden sağlanmaya başlanması ve sistemin sürekliliği için çalışmaların devam ettirilmesi, Proje kapsamında günlük yapılan mikro-deprem gözlemleri ile çalışılan bölgelerde detay çalışma gerektiren alanların tespitine ve yeni projeler oluşturulmasına yönelik çalışmaların planlanması ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün işletmekte olduğu Ulusal Sismolojik Ağın (USAG) güçlendirilmesinin sağlanması, Marmara, Ege ve Doğu Akdeniz-Doğu Anadolu bölgelerinde, deprem üretme potansiyeli yüksek ana faylara yakın yoğun yerleşim bölgelerinde makro ölçekte zemin sınıflama çalışmalarının yapılması ve detay mikrobölgeleme çalışmaları için altlık oluşturulması, TÜBİTAK MAM, YDBE ve AİGM DAD'ın 14 bölge üniversitesi ile bu proje kapsamında gerçekleştirdiği ortak çalışmalar sayesinde bilgi/deneyim transferi yolu bu çalışmaların ülke sathına yaygınlaştırılması ve bu konuda kalifiye eleman yetiştirilmesine katkı sağlanması, Proje bulgularının, olası büyük bir deprem öncesi, sırası ve sonrasında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü aracılığı ile yetkililere ve kamuoyuna gerekli bilgilendirmenin sağlıklı bir şekilde yapılmasının sağlanması 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (₺)
Polimer Elektrolit Membranlı Yakıt Pili Modül Bileşenlerinin Geliştirilmesi Ve Üretimi	300.000
 	Proje Başlama Tarihi
	10 Kasım 2004
	Proje Süresi
	18 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	31 Mayıs 2006
Müşteri Kurum/lar	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş., Arçelik A.Ş., Aygaz A.Ş., Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş., Türk Demirdöküm Fabrikaları A.Ş., Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	TÜBİTAK MAM
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • Hidrojen ve yakıt pillerinin bu yüzyılın ekonomisinde önemli rol oynayacağı beklenmektedir. Polimer elektrolit membranlı yakıt pilleri (PEMYP) özellikle ulaşım ve evsel uygulamalarda oldukça ümit verici olarak ön plana çıkmaktadır. Bu yüzden hidrojen ve yakıt pilli teknolojileri, üzerinde yoğun Ar-Ge çalışmalarının yapıldığı bir alandır. Bu kapsamda, Avrupa Birliğinde 2010 yılına kadar performans odaklı, 2010-2015 yılları arasında maliyet odaklı ve 2015 yılı sonrasında ise rekabete dayalı performans ve maliyet odaklı Ar-Ge çalışmalarının yapılması öngörülmektedir. • Hidrojen ve oksijenin kimyasal reaksiyonu ile yüksek verimle elektrik üretiliyor iken yan ürün olarak sadece su oluşması, bu teknolojileri çevresel açıdan da cazip kılmaktadır. Bununla birlikte yakıt pilinin halen yüksek olan üretim fiyatları ticarileşmesini geciktirmiştir. Üretim fiyatlarının düşürülmesi için dünyada çok yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Bu projede yakıt pili modül fiyatının yaklaşık % 65'ine, ağırlığının ise yaklaşık % 85'ine karşılık gelen bileşenlerin üretim ve geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu projede ülkemizde özgün bir yakıt pili modülünün yerli imkanlarla üretilmesine yönelik olarak polimer elektrolit membranlı yakıt pili bileşenlerinin geliştirilmesi ve prototip üretimlerinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Proje kapsamında; yakıt pili modülünün fiyatının yaklaşık % 65'ine, karşılık gelen bileşenlerin üretim ve geliştirme çalışmaları TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Enerji Enstitüsü'nde gerçekleştirilmiştir. • Proje sonunda <ul style="list-style-type: none"> – yakıt pili modül bileşenlerinin üretimi için bilgi, alt yapı ve özgün teknoloji oluşturulmuş, – bipolar plaka, son plaka, membran elektrot ünitesi ve membran elektrot ünitesinde kullanılan elektrokatalizörler üretilmiş ve – üretilen prototip plakaların ve membran elektrot ünitesinin kullanıldığı özgün yakıt pili modülü geliştirilmiştir. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Fındıklarda Aflatoksin Oluşumuna Etki Eden Faktörlerin Ve Önleyici Tedbirlerin Belirlenmesi	320.000 USD
   	Proje Başlama Tarihi
	29/05/2002
	Proje Süresi
	3 yıl
	Proje Bitiş Tarihi
	14/06/2007
Müşteri Kurum/lar	
FINDIK TANITIM GRUBU	
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	
TÜBİTAK MAM Gıda Enstitüsü	
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> • Ulusal bir sorun olarak özellikle ihracatta önemli kayıplara neden olan fındıkta aflatoksin sorununun çözümüne yönelik olarak yürütülen proje, uluslararası platformlarda Türk fındığında aflatoksin durumu ve önleyici tedbirler konusunda bir bilimsel kanıt görevini görmüştür, bu bağlamda proje sonuçlarının Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde sunulması ile yayılımı sağlanmıştır. Böylece ülkemizin başlıca ihracat mamulü olan fındığın imajının desteklenmesi açısından başarılı bir çalışma olmuştur. • Bu proje ile, fındıkta aflatoksin oluşum riskinin hangi aşamalarda arttığı ortaya konulmuştur. Aflatoksin riskini azaltıcı ve fındığın kalitesini artırıcı uygulamalar konusunda fındık üreticileri, işleyici ve ihracatçıları bilgilendirilmiştir. • Dünya üretiminin %75'ini gerçekleştirdiğimiz fındık üretiminde, fındığımızın itibarının korunması amacı ile, Avrupa Birliği FVO (Health and Consumer Protection Directorate-Food and Veterinary Office) DG(SANCO)/1256/2000 tarafından yayınlanan rapor doğrultusunda, projemiz, fındıkta aflatoksin riski ile ilgili iyileştirme çalışmaları arasında yer almıştır. II. World Mycotoxin Forum, (17-18 Şubat 2003), Noordwick, Hollanda'da proje posterimiz 60 poster arasında 1.lik ödülü almıştır. Proje sonuçları ve etkileri 0401/2006'da basına duyurulmuştur. Fındık Tanıtım Grubunun talebi ile proje sonuçlarının çeşitli platformlarda sunulmasına devam edilmektedir. Proje çalışma modeli diğer ülkelerde başka ürünler için (örn. İran'da fıstık ile ilgili çalışmalar) model olarak kullanılmıştır. • AB ve yurtdışındaki fındık alıcıları ve kuruluşlar (INC, Codex Alimentarius, World Mycotoxin Forum, Dry Fruits Meeting, EU Aflatoxin Committee) nezdinde proje ilgiyle izlenmiş ve çalışmaların devamı talep edilmiştir. • Bunların yanı sıra, aflatoksin konusunda Kurumumuzun bilgi birikimi ve uluslararası düzeyde tanınırlığı artmış, konu ile ilgili yeni projeler kazanılmış ve ayrıca, küf koleksiyonumuza yeni kültürler eklenmiştir. Konu ile ilgili ulusal ve uluslararası yeni proje hazırlıkları halen gündemdedir. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
Balistika, Balistika 2	Özgelirlerinden: 32.000 (Balistika) TÜBİTAK Desteğinden: 31.500 (Balistika 2)
	Proje Başlama Tarihi
	Balistika : Temmuz 1999 Balistika 2: Mayıs 2002
	Proje Süresi
	Balistika : 7 ay Balistika 2: 18 ay
	Proje Bitiş Tarihi
	Balistika : Ocak 2000 (Bakım süresi bitiş: Ocak 2005) Balistika 2 : Kasım 2003
	Müşteri Kurum/lar
	Jandarma Genel Komutanlığı
	Yürütücü Kurum/Kuruluşlar
	TÜBİTAK-UZAY
Ulaşılan Kazanımlar	
<ul style="list-style-type: none"> Bu projenin gerçekleştirilmesinden önce balistik analiz sistemlerinin yurtdışından temin ediliyor olması nedeniyle ithal ikamesi yaratılmıştır. Yurtiçi tedarik cirosuna ek olarak, bu sistemlerin yıllık %10-%20 arasında değişen bakım anlaşmaları kapsamında yurtdışına transfer edilecek gelirler de bu rakamın üzerine eklenmelidir. İhracat potansiyeli bugünkü pazar koşullarında çok yüksektir. Güvenlik açısından önemli kazanımlar sağlanmıştır. Projede geliştirilen ürüne ait "BALİSTİKA" markası tescillenmiştir. Kovan ve mermi çekirdeklerinin üç boyutlu verilerinin saklanmasını sağlayacak bilgi birikimi sağlanmıştır. Kovan ve mermi çekirdekleri üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda balistik izlerden kovan ve mermi çekirdeği eşleşmelerinin bulunmasını sağlayacak işaretleme yöntemleri bulunmuş ve geliştirilmiştir. Hızlı karşılaştırma için bir çok bilgisayara işlemi dağıtacak sistem mimarileri tasarlanıp gerçekleştirilmiştir. 	

Proje Adı	Proje Bütçesi (YTL)
BİLSAT-1 Projesi	14 M USD
	Proje Başlama Tarihi
	2001
	Proje Süresi
	3 yıl
	Proje Bitiş Tarihi
	2004
	Müşteri Kurum/lar
Yürütücü Kurum/Kuruluşlar	TÜBİTAK-UZAY
Ulaşılan Kazanımlar	
<p>Proje kapsamında, İngiltere'nin SSTL firmasından küçük uyduların tasarımı ve üretimi alanında teknoloji transferi gerçekleştirilmiş, TÜBİTAK-UZAY personeli iş üstünde eğitim almış, uydu tasarım ve üretim süreçlerinde bizzat yer almış, yüksek lisans ve doktora programlarından öğrenciler yetiştirilmiş, TÜBİTAK-UZAY'da küçük uyduların tasarımı ve üretimi için gerekli altyapının önemli bir kısmı ve BİLSAT uydusunun kontrolü için bir adet yeristasyonu kurulmuştur. Projede üretilen, Türkiye'nin ilk yer gözlem uydusu olan BİLSAT, 2003 yılının Eylül ayında Rusya'dan fırlatılarak yörüngeye yerleştirilmiştir.</p> <p>Projede kazanılan yetenekler ve altyapı, RASAT Projesi'nin başlatılabilmesine olanak tanımıştır. RASAT Araştırma Uydusu, Türkiye'nin ve TÜBİTAK-UZAY'ın BİLSAT uydusundan sonra sahip olacağı ikinci uzaktan algılama uydusudur. Yüksek çözünürlüklü optik görüntüleme sistemine ve Türk mühendislerce tasarlanıp geliştirilen yeni modüllere sahip olacak olan RASAT, Türkiye'de tasarlanıp üretilen ilk yer gözlem uydusu olacaktır.</p> <p>RASAT Araştırma Uydusu Projesinin başlıca amaçları;</p> <ul style="list-style-type: none"> • BİLSAT Projesi ile bir uydunun tasarımından yörüngede devreye alınmasına kadar geçen her evrede kazanılan bilgi ve beceriyi pekiştirmek, • Güncel teknolojileri kullanarak uzay ortamına uygun sistemler geliştirmek ve uzayda başarıyla 	

- Güncel teknolojileri kullanarak uzay ortamına uygun sistemler geliştirmek ve uzayda başarıyla çalıştırarak bu sistemlere uçuş tarihçesi kazandırmak,
- Türkiye'nin uzaktan algılama alanında ihtiyaçlarına azami ölçüde cevap vermek,
- Türkiye'nin uzay teknolojileri için halihazırda kullanılabilir yeteneklerini belirleyip azami ölçüde kullanmak,
- Uydu teknolojileri konusunda yetişmiş insan gücünü arttırmak,
- Geliştirdiği kritik modüllerle gelecekte Türkiye'de tasarlanıp üretilen milli uyduların ihtiyaçlarını karşılamak,
- TÜBİTAK-UZAY'ın uzay amaçlı yeteneklerini Türkiye'ye ve Dünyaya kanıtlamaktır.

KARAR

2005/202 2006 – 2008 Kamu Ar-Ge Ödeneği

BTYK'nın 2004/1 nolu kararının gereğini yerine getirebilmek için 2006-2008 yılları arasında 2005 yılında ayrılan ek Ar-Ge kaynağının Türkiye Araştırma Alanının geliştirilmesinde kullanılmak üzere her yıl artırılarak TÜBİTAK bütçesine eklenmesine devam edilmesine karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2004/1 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005- 2010

SORUMLU KURULUŞLAR

- Maliye Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

8 Eylül 2004 tarihli 10. BTYK Toplantısı'nda alınan 2004/1 no'lu kararda "ölkemizdeki Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payının 2010 yılına kadar %2'ye yükseltilmesi için gerekli ek kamu kaynaklarının 2005 Yılı Bütçesi ile başlayarak tahsis edilmesine karar verilmiştir" denilmektedir.

Bu karar gereğince, 2005 yılından başlayarak 2007 yılı dahil TÜBİTAK bütçesine üç yıl boyunca toplam 1 086 milyon YTL sermaye transferi ödeneği tahsis edilmiştir. TÜBİTAK, 2007 yılı sonuna kadar bu ödeneğin tamamını kullanmış olacaktır. Tablo D.31'de ödeneklerin yıllar itibarıyla hangi programlar için kullanıldığı ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

Tablo D.31. TÜBİTAK TARAL Bütçesi 2007 Yılı Gerçekleşmeleri (Milyon YTL)

	2006	31.10.2007	2007 Yıl Sonu Tahmini
Akademik Ar-Ge Prog.	140	113	143
Sanayi Ar-Ge Prog.	137	118	196
Savunma Araştırmaları Prog.	46	68	98
Kamu Araştırmaları Prog.	50	64	95
Bilim İnsanı Destekleri Prog.	18	36	68
Bilim ve Toplum Prog.	3	4	5
Toplam	394	403	605
TARAL Yıl Ödeneği	415	425	425

Tablodan da görüldüğü gibi 2007 sonundaki harcama miktarı, yıl ödeneğinin üzerinde olacaktır. Aradaki fark, 2005 ve 2006 yıllarından devreden ödeneklerden karşılanacaktır.

KARAR

2007/101 Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Alınacak Tedbirler ve Adaptasyon (Uyum) Alanında Çalışma Yapmak

Küresel ısınma, iklim değişikliği, alınacak tedbirler ve uyum için gerekli bilimsel ve teknolojik araştırma programları, sorumlu kuruluşlar tarafından hazırlanarak bir sonraki Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) toplantısına sunulacaktır.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- Küresel Isınma, İklim Değişikliği ve Senaryolar : Çevre ve Orman Bakanlığı
- İklim Değişikliğinin Etkileri : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
- Alınacak Tedbirler ve Uyum Çalışmaları : Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Dışişleri Bakanlığı
- Millî Eğitim Bakanlığı
- Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
- Ulaştırma Bakanlığı
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
- TÜBİTAK
- TOBB

GELİŞME

TÜRKİYE İçin İklim Değişikliği Senaryoları

Türkiye'nin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BM/İDÇS) taraf olmasından doğan Ulusal Bildirim sunma yükümlülüğünü yerine getirebilmesi amacıyla bilgi üretecek ve bilim desteği sağlayacak süreçlerden biri olarak tasarlanan Projede, atmosfer-okyanus genel dolaşım modelleri çıktılarında istatistik ve dinamik ölçek küçültme yöntemleri kullanılarak Türkiye ve bölgesi için iklimde gelecekte beklenebilecek değişikliklere yönelik öngörüler elde edilecek ve bu öngörü sonuçları "uzman görüşleri" ile birleştirilerek, çeşitli zaman ufukları ve iklim parametreleri için ülke geneline ve/ya da sosyoekonomik önemi olan bazı özel alanlara yönelik iklim değişikliği senaryoları üretilecektir. Üretilen senaryolar, tarım, ormancılık, su kaynakları, yenilenebilir enerji (özellikle hidroelektrik, rüzgar ve güneş), turizm, ulaştırma güvenliği ve kentsel yerleşim gibi sektörlerde iklimin değişikliğinin etkilerini araştırarak tarafından kullanılacaktır. Bu sektörler için yapılan etki değerlendirme çalışmalarının, etkiyi azaltma/önleme çalışmalarına taban teşkil etmesi durumunda, parasal değerinin hesaplanması güç fakat çok ciddi ulusal değer kazanımları söz konusu olacaktır.

Projede temel olarak iki farklı Bölgesel Atmosfer Modeli (RCM) ile Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli Dördüncü Değerlendirme Raporu'nda (IPCC AR4) raporunda sonuçları verilmiş bir veya birkaç Genel Dolaşım Modelinin (GCM) çıktılarının ölçek küçültme yöntemi ile Türkiye ve bölgesi için çözünürlüklerinin artırılması planlanmıştır. Model simülasyonlarında, İTÜ Bilişim Enstitüsü Yüksek Başarımlı Hesaplama Laboratuvarı ve Ulusal Yüksek Başarımlı Hesaplama Merkezi'nin olanaklarından yararlanılmaktadır. Bu modele göre belirlenen alan Türkiye ve KKTC'nin tümünü kapsamaktadır.

Dinamik modellemeye ek olarak istatistiksel modelleme konusunda da bazı çalışmalar yapılmıştır. Gerek büyük ölçekli iklim değişkenlerinin Türkiye iklimiyle ilişkisini kantitatif olarak ortaya koymak, gerekse bu ilişkilerden yola çıkarak iklim senaryolarını yerelleştirip, yüksek çözünürlükte etki analizi yapmak amacıyla iki yöntem – ana bileşenler ve kanonik korelasyon analizi ve çoklu liner regresyon analizi – kullanılarak NCL dilinde algoritmalar geliştirilmiştir. Bu algoritmalar NCEP/NCAR veri seti kullanılarak test edilmiştir. ECHAM verisi kullanılarak yapılan analizlerde büyük ölçekli atmosfer parametreleri ile iklim parametreleri arasında NCEP/NCAR veri setinde elde edilen yüksek korelasyonlara ulaşılamamıştır. Bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

Proje kapsamında, dinamik ve istatistik ölçek küçültme ile senaryo çalışmalarının yanına, veri analizi ve veri yönetimi ile ilgili iş paketleri de bulunmaktadır. Veri yönetimi paketinde, gerek gözlem verilerinin (istasyon verileri ve gridlenmiş veriler), gerekse model girdi ve çıktıların çok sistematik bir şekilde yönetiminin söz konusudur. Proje çerçevesinde gerçekleştirilecek çeşitli iklim analizlerine ve model-veri karşılaştırmalarına temel oluşturacak güvenilir bir veri tabanı için özellikle günlük sıcaklık (aylık ortalama, ortalama minimum, ortalama maksimum) ve aylık toplam yağış verilerine öncelik verilmiş ve geçmiş dönemlerde oluşan veri kümelerinin 'tek bir çatı' altında toplanmasına çalışılmıştır.

Tarımsal Alandaki Düzenlemeler ve Teknik Önlemler

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ile Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı 7 Ağustos 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu bağlamda, "Türkiye Tarımsal Kuraklık Eylem Planı" hazırlanmıştır.

1- İklim Değişikliğinin bir sonucu olarak kuraklık üzerine doğrudan veya dolaylı olarak etkide bulunan bazı faktörlerin azaltılmasına yönelik olarak;

- a. Çevresel Amaçlı Tarım Arazilerinin Kullanılması Projesi (ÇATAK)
- b. Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi (ASHRP)
- c. Karadeniz de Tarımsal Kirliliğin Önlenmesi projeleri de yürütülmektedir.

2- İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarımın yaygınlaştırılması çalışmalarına devam edilmektedir.

3- Sulama suyu kullanımında tasarruf sağlayan, sulama yatırımlarında ise maliyeti azaltıcı önlemler alınmıştır. Bu çerçevede öz kaynağı ile yatırım yapan üreticilere %50 hibe desteği verilmektedir. Öz kaynağı olmayan ancak modern sulama sistemleri yatırımı yapmak isteyen üreticilerin finansman ihtiyaçlarını karşılamak üzere 5 yıl süreli faizsiz kredi kullanılmaktadır.

4- Kuraklık ve ekstrem hava koşullarına dayanıklı çeşit geliştirme çalışmaları yaygınlaştırılmış olup; Kuraklığa dayanıklı tescil edilmiş çeşitlerin üreticilere yönelik tavsiye listeleri oluşturulmuştur.

5- Küresel ısınmaya etkisi olan metan gazı salınımının azaltılmasına yönelik, hayvansal gübrelerin uygun koşullarda depolanmasını temin amacıyla gübre deposu yapılması teşvik kapsamına alınmıştır.

6- Mera alanlarının ıslahı çerçevesinde "Ulusal Mera Kullanım ve Yönetim" Projesi geliştirilmiş olup; uygulamaya alınmıştır.

Tarımsal Kuraklık Alanında Yapılan Eğitim ve Yayın Çalışmaları

1. Küresel ısınmanın tehditleri, kuraklığın etkileri konularında araştırma yapmak üzere "Kuraklık Test Merkezi" kurulması çalışmaları başlatılmıştır.

2. İklim Değişikliği, Tarım ve Biyogaz başlıklı konular ile biyolojik çeşitlilik konularında eğitim ve yayım çalışmaları yürütülmektedir.

3- Erozyonla mücadelede taşıdığı önem ve topraktan nem kaybını sınırlandırıcı etkisinin önemi nedeniyle "Minimum İşlemeli Tarım" uygulaması başlatılmıştır.

4- Küresel Isınma ve Tarım, Organik Tarım ve Anızla ilgili konularda film, spot ve basılı yayınlar hazırlanarak Ulusal ve yerel medya kuruluşları aracılığı ile yayınlanması sağlanmıştır.

Arazi Kullanımı ve Ormancılık

Ülkemiz 2005 yılı Sera Gazı Envanter Raporunda yer almak üzere sera gazı emisyonlarının yutak alan envanteri Ormancılık Araştırma Müdürlüğü ve Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile ortaklaşa olarak hazırlanmıştır.

Orman Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda ve Daire Başkanlığımız işbirliğinde "Türkiye'de Sürdürülebilir Orman Yönetiminde Ormancılık Bilgi Sisteminin Geliştirilmesi, PPA 05/TR/77" projesi 2006 yılından itibaren yürütülmektedir. Söz konusu proje Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu – Uzun Menzilli Sınırlar Ötesi Hava Kirliliği Sözleşmesi (CLRTAP) altında 1985 yılında oluşturulan Ormanlar Üzerine Hava Kirliliğinin Etkilerinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Uluslararası İşbirliği Programı (ICP Forests) çerçevesindedir. ICP Forest Programı, özellikle Avrupa'da Ormanların

Korunması Bakanlar Konferansı sürecinde tanımlanan sürdürülebilir orman yönetimi kriter ve göstergelerine veri ve bilgi sağlanması yanında İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'ne önemli katkılar sağlamaktadır.

"Türkiye'de Sürdürülebilir Orman Yönetiminde Ormanlık Bilgi Sisteminin Geliştirilmesi, PPA 05/TR/7/7" proje ile, sistematik ve yoğun izleme (Level I ve Level II) programları kapsamında orman alanlarında sabit deneme alanları alınarak, ülkemiz orman ekosistemlerinin izlenmesi ve durumunun düzenli olarak raporlanması sağlanacaktır.

Devlet Su İşleri Su Veri Tabanı (DSİ-SVT) yazılımı; ülkemizdeki 26 su havzası üzerine coğrafi ve iller bazında dağılmış 25 Bölge Müdürlüğünden gelen su verilerinin bir araya getirilmesidir DSİ-SVT, Genel anlamı ile (I) Hidrometrik Verilerin, (II) Yeraltı Suyu Verilerinin, (III) Su Kalitesi verilerinin, istasyon bazında, bir saniye aralığından başlamak kaydı ile yıllık toplam ve ekstrem değerlere kadar çeşitli zaman aralıklarında tüm verileri saklayacak, çok kısa zaman aralığında sorgulayacak ve kullanıcıların hizmetine çeşitli raporlar aracılığı ile sunacak çok kullanıcı merkezi bir yazılımdır. Türkiye'nin yeraltı ve yüzey su kaynaklarından toplanan su ile ilgili tüm verilerin, ilgili data toplayıcı cihazlar yardımıyla uydu/GPRS/GSM üzerinden merkezdeki su veritabanında toplandıktan sonra, bu verilerin hidrolik, hidrolojik ve su kalitesi açısından değerlendirileceği, ilgili simülasyonların yapılabileceği ve çevresel etkilerinin belirlenebileceği bir veritabanı ve gerekli yazılımları geliştirmek amaçlanmaktadır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Kentler ve İklim Değişikliği Etkileşimi/İlişkisi adı altında bir proje başlatılmıştır. Söz konusu projede kentler ve iklim değişikliği arasındaki etkileşim ortaya konulacaktır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca binek araçların CO2 emisyonunu azaltmak ve sektörün yükümlülükleri konusunda mevzuat çalışmaları da dahil olmak üzere gerekli çalışmaların yapıldığı ifade edilmektedir.

KARAR

2007/ 102 Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı (2007-2015)

Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı'nın uzun vadeli bir devlet politikası olarak gerçekleştirilmesi için gereken tüm tedbirlerin alınmasına, ekteki bütçenin gerek görüldüğünde revize edilmek kaydıyla 2007- 2015 dönemi için tahsisine ve Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı'nın ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte eşgüdüm içinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- TAEK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TÜBİTAK
- Üniversiteler

GELİŞME

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 7 Mart 2007 tarihinde yapılan 15. toplantısından bugüne kadar Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı (2007–2015) kapsamında yapılan çalışmalar aşağıda sunulmaktadır. Bu çalışmalar için gerekli harcamalar Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) bütçesinden karşılanmıştır. Bundan sonra yürütülecek faaliyetlerin Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 7 Mart 2007 tarihinde aldığı kararın ekinde yer alan bütçeden sağlanması planlanmaktadır. Gelecekte yürütülecek faaliyetlerin çok sayıda vasıflı insangücü ihtiyacı göstermesi nedeniyle, bu ihtiyacın TBMM'nin gündeminde bulunan Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanununun geçici birinci maddesinde TAEK'e sağlanan olanakla giderilmesi mümkün olacaktır.

Sinop Nükleer Teknoloji Merkezi (SNTM) kurulması kapsamında yürütülen faaliyetler:

- 1) Sinop'ta 39.000 dönüm alanındaki saha Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'na tahsis edilmiştir.
- 2) Kurulması planlanan Sinop Nükleer Teknoloji Merkezi ve nükleer güç santrali ile ilgili olarak yer ve çevre etütlerine devam edilmektedir. Yürütülmekte olan çalışmalar:
 - a. Yerbilim araştırmaları (jeolojik araştırmalar, yüksek çözünürlüklü sismik araştırmalar)
 - b. Mikro-deprem araştırmaları
 - c. Raporların sayısallaştırılması
 - d. Meteorolojik ölçümler
 - e. Çevresel izleme faaliyetleri
 - f. Deniz hidrolojisi
 - g. Hidro-jeolojik etütler
 - h. Taşkın ve tsunami araştırmaları
 - i. Flora ve fauna tespiti çalışmaları
 - j. Sosyo-ekonomik çalışmalar
 - k. ÇED çalışmaları
- 3) Sinop'ta TAEK binasında halkı bilgilendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

- 4) İki üniteden oluşan nükleer güç santralı kurulması için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na (ETKB) teknik destek vermek amacıyla TAEK'de yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

Bu kapsamda yürütülen faaliyetler:

- a. Nükleer güç santralı kurulması için proje takvimi ve insan gücü gereksinimi taslakları hazırlanmıştır ve tahmini maliyetler belirlenmiştir.
 - b. Nükleer santral teknolojilerine yönelik olarak, ulusal önceliklerimiz göz önünde tutularak, reaktör ve yakıt teknolojisi değerlendirme çalışması yapılmıştır.
 - c. Kurulması planlanan nükleer güç santralının teknik çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda santral ile ilgili olarak tedarik listesini oluşturmak amacıyla yapılan değerlendirme çalışmaları sürmektedir.
 - d. İki ünite nükleer güç santralının kurulmasıyla ilgili iş takvimi yapılmıştır.
 - e. Nükleer güç santralı için gerekli olan yakıt imalat tesisiyle ilgili çalışmalar devam etmektedir.
 - f. Nükleer güç santralının lisanslanmasına yönelik hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.
 - g. Nükleer güç santralı ve yakıt imalat tesisi inşası için yapımcı firmayla Ortak Mutabakat Anlaşması imzalanması için hazırlıklar bitirilmiştir. Bu Anlaşmanın ETKB ve ilgili firma arasında yakında imzalanması planlanmaktadır.
- 5) Araştırma reaktörünün ayrıntılı tasarım hesaplamaları sürdürülmektedir. Reaktörün ana parçalarının üretimine yönelik mühendislik çalışmaları başlatılmıştır.
- 6) SNTM'de eğitim merkezi kurmak üzere çalışmalar olgunlaştırılmıştır.
- 7) Nükleer yakıt teknolojisi konusunda yürütülecek Ar-Ge faaliyetleri kapsamında SNTM'de Toryum Mükemmeliyet Merkezi kurulması çalışmaları sürdürülmektedir.

Yeni Kararlar

KARAR

2007/201 “ Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı”

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

-

SORUMLU KURULUŞLAR

- Maliye Bakanlığı
- MEB
- STB
- YÖK
- DPT
- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL kapsamındaki kuruluşlar

GEREKÇE

Bilim ve teknoloji insan kaynağının hem niteliği hem de niceliği Ar-Ge'ye yatırılan mali kaynakların katma değere dönüşmesinde birinci derecede belirleyicidir. Bu bakımdan, ülkelerin rekabet gücü Ar-Ge'ye yaptıkları yatırım kadar bu kaynağı kullanan insan gücünde saklıdır.

Ülkemizde bilim ve teknoloji insan kaynaklarının nicel gelişiminde geçmişten bugüne gözlenen artış hızının korunması halinde, gelecekte ortaya çıkacak tablo ülke hedeflerini gerçekleştiremeyecektir. Tablo E.1'de, 1990 yılından bu yana gözlenen eğilimlerin korunması halinde 2010 ve 2015 yıllarında en iyimser ve en kötümser tahminle erişilecek araştırmacı sayıları çeşitli ülkelerin 2005 yılı verileri ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir. Buna göre, 2015 yılında en iyimser senaryoya göre ulaşılabilecek araştırmacı sayısı gelişmiş ülkelerin 2005 yılında sahip olduğundan az olacaktır.

Tablo E.1. Toplam Ar-Ge Personeli ve Nüfus Bakımından Ülke Karşılaştırması (2005)

	Toplam Araştırmacı Sayısı (Bin Kişi)	Nüfus (Milyon Kişi)	Bin Kişi Başına Toplam Araştırmacı Sayısı
Finlandiya	51	5	10,2
Polonya	98	38	2,6
İspanya*	170	43	4
Güney Kore	235	48	4,9
İtalya*	111	58	1,9
Fransa*	247	62	4
Türkiye (2004)	77	71	1,1
Türkiye (2005)	84	72	1,2
Türkiye (2010)	102 - 119	78	1,3 - 1,5
Türkiye (2015)	127 - 170	83	1,5 - 2,0
Almanya**	397	83	4,8

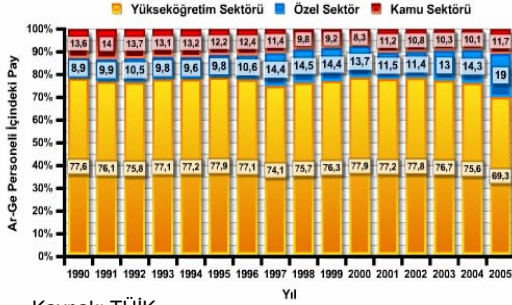
Kaynak: OECD, MSTI 2007/1

* 2004 verisi

** 2003 verisi

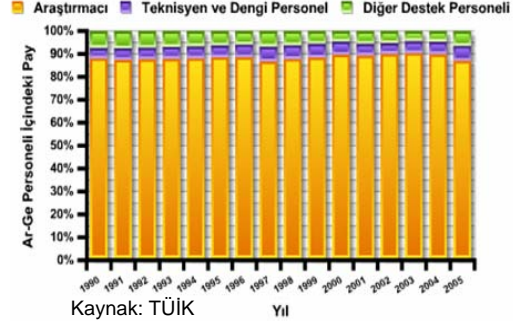
Bu durumun en önemli nedeni, Ar-Ge personelinin yıllar itibarıyla istihdam edildiği sektöre göre

Ar-Ge personeline talebinin yetersiz oluşudur. Şekil E.1, Ar-Ge personelinin yıllar itibarıyla sektörel dağılımını göstermektedir. Yükseköğretim sektöründeki istihdam sınırlı bir büyüme gösterdiğinden, yukarıda sonuçları mukayese edilen gelecek senaryolarının değişebilmesi için özel sektörde istihdam edilen Ar-Ge personeli sayısının ve oranının artırılması gerekmektedir.

Kaynak: TÜİK

Şekil E.1. Yıllara ve İstihdam Eden Sektöre Göre Ar-Ge Personelinin Dağılımı (%)

Kaynak: TÜİK

Şekil E.2. Yıllara ve Meslek Grubuna Göre Ar-Ge Personelinin Dağılımı (%)

Ar-Ge personeli istihdamındaki sektörel dengesizliklerin yanı sıra, meslek gruplarına göre Ar-Ge personeli arzında da bazı yetersizlikler bulunmaktadır. Yıllar itibarıyla meslek grubuna göre Ar-Ge personeli sayılarına bakıldığında, yıllara göre dağılımın neredeyse sabit olduğu ve teknisyen ve dengi personel ile diğer destek personelinin araştırmacı sayısına göre çok az olduğu görülmektedir. Şekil 2 bu durumu özetlemektedir. 2005 yılında bu konuda bir gelişme kaydedilmiş, ilk defa Ar-Ge destek personeli artış oranı araştırmacı artış oranının üzerinde gerçekleşmiştir. Zira yeterli nitelik ve nicelikte Ar-Ge destek personeli, Ar-Ge faaliyetlerinin olmazsa olmaz koşullarından biridir. Ar-Ge personelinin çalıştığı bilim ve teknoloji alanına göre dağılımına ilişkin veri mevcut değildir. Ancak, bu dağılımın başta özel sektörün ihtiyaçları ile örtüşüp örtüşmediği ise değerlendirilemeyen bir başka konudur.

Sonuç olarak, bilim ve teknoloji insan kaynağımızın diğer ülke hedeflerine ulaşmak için gereken artış hızına erişmesi ve arz ve talepteki yapısal problemlerin çözülmesi için ilgili tüm kurumların katkısı ve katılımıyla, alınması gereken tedbir ve yapılması gereken işlerin belirlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

KARAR

Ülkemizdeki Ar-Ge personeli sayısını artırmak ve Ar-Ge personelinin mesleklere ve sektörlerimize göre dağılımını iyileştirmek üzere TÜBİTAK koordinasyonunda, Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanması için çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir.

EK

-

KARAR

2007/202 “Kamu Kaynaklarından BTY Projelerinin Desteklenmesi Süreci”

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- Ar-Ge ve Yenilik Desteği Veren Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL kapsamındaki kuruluşlar

GEREKÇE

Günümüzde kamu kaynağı kullanımı, Ar-Ge ve yenilik çalışmalarının* ülke genelinde yaygınlaştırılmasında ve özel sektörün payının artırılmasında çok önemli rol oynamaktadır. Rasyonel koşullarda rekabet gücü açısından getirisi son derece yüksek olan Ar-Ge ve yenilik alanına özel sektörün kendi kaynaklarından yatırım yapıyor olması beklenir. Ancak, genellikle ülkelerin tarihsel ekonomik gelişiminde devletler, özel sektörde bu davranışı tetikleyecek ve geliştirecek destekler sunmak zorunda kalmıştır. Dolayısıyla, bu amaçla kullanılan kıt ve kısıtlı kamu kaynaklarının kullanımında destekleme sürecinin çok iyi kontrol edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, öncelikle, başlangıç ve bitim noktası belirli ve denetlenebilir bir büyüklük olması nedeniyle sadece ve sadece *proje* olarak tanımlanabilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi gerekir.

Bir projenin desteklenmek üzere seçilmesinin objektif kriterlerle, şeffaf ve hesap verilebilir bir süreç içerisinde, konunun eş-uzmanlarının (peer-evaluation) bağımsız ve ortak değerlendirmesi sonucunda yapılması gerekir. Diğer bir deyişle, destek için başvuran projeler, ulusal politikalara uygunluk, yapılabirlik, özgünlük ve yaygın etki gibi kriterler açısından liyakatlerine göre rekabet etmelidirler.

Projeler, proje yönetimi prensiplerine göre ve zaman, bütçe, performans ölçülerine uyum açısından titizlikle izlenmeli ve projenin desteklenmesinden beklenen çıktıların elde edilmesini sağlayacak biçimde sonuçlandırılması sağlanmalıdır. Burada amaç, kıt ve kısıtlı olan kamu kaynaklarının alternatif kullanım alanları arasında en etkin olanında kullanılması ve oradan da kamuya azami faydanın üretilmesidir.

Ayrıca, ülkemizin rekabet gücünün artırılması ve AB uyum çalışmalarının sürdürülebilmesi için kamu kaynaklarıyla desteklenecek olan Ar-Ge ve yenilik projelerinin evrensel değerler, standartlar ve yöntemlerle desteklenmesi elzemdir.

* OECD Frascati Kılavuzu 2002 ve Oslo Kılavuzu 3. Sürümü

KARAR

Kamu mali kaynaklarıyla desteklenecek BTY alanındaki araştırma proje ve altyapı yatırımlarında; projelerin Ar-Ge ve yenilik niteliğinin gözetilmesi, evrensel olan objektif, şeffaf, eş-uzman değerlendirmesine (peer review) dayanan sistematik bir süreç ile seçilmesi, değerlendirilmesi ve proje yönetimi ilkeleri ve yöntemleriyle izlenmesi ve sonuçlandırılmasına karar verilmiştir.

EK

- -